

Aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Aalisarneq pillugu inatsisissamut siunnersuutip ineriartortinnera sivisusinnaavoq. Inatsisip annertuumik kingullermik allannguutaa 1996-imi atulersinneqarpoq, kingornalu annertuumik oqallisigineqartarsimalluni. 2009-imi ataatsimiititaliarsuaq isumaliutissiisummik tunniussivoq, 2017-imi inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunut saqqummiunneqarpoq, taamaattorli utertinneqarluni, februar 2019-milu ataatsimiititaliarsuarmik nutaamik pilersitsisoqarluni, september 2021-mi isumaliutissiisumminik saqqummiussisoq.

Aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisutaa aamma Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisup, Inatsisartuni partiit, soqutigisaqatigiinnilu kattuffiit innuttaasullu akornanni oqaloqatigiinnerit tunngavigalugit suliarineqarpoq.

Siunnersuut imarisamigut tunngaviit uku malippai:

- Aalisakkanik pisuussutit inuiaqatigiit pigisaraat
- Umassusilinnik piujuartitsineq
- Aningaasaqarnikkut piujuartitsineq
- Inuuniarnikkut attanneqarsinnaasumik ingerlatsineq
- Ingerlatsivimmi sunniuteqarluni akuliutinnginnissaq
- Paasissutissanik katersineq ingerlatsivimmilu ammasumik pissuseqarneq

Inuiaqatigiit kalaallit aalisarneq pinngitsoorsinnaanngilaat, aningaasarsiornikkut suliffeqarnikkullu kulturikkullu. Taamaalilluni aalisarnermiit akitsuutit 480 mio. kr.-inik 2022-mi amerlassuseqarput, ukiunilu kingullermi 2.500-it aamma 3.000-it akornanni sulisuniit akissarsiat 1,6 mia. kr.-inik amerlassuseqarmata isertitat nalinginnaasumik kaaviiartitanut annertuumik sunniuteqarsimapput, soorlu aamma kommunit nunattalu karsiata aalisarnermiit akileraarutigut isertitaat nunami atugarissaarnermut annertoorujussuarmik iluaqutaasimallutik.

Aalisarnerup pingaaruteqarnera inatsisissatut siunnersuummi arlalitsigut takussutissaqarpoq.

Taamaalilluni Naalakkersuisut isumaat tassaalluni pisuussutit taamatut innuttaasunut pingaaruteqartigisut inunnet imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut ataavartussamik tunniunneqartariaqanngitsut. Siunnersuummi siunertatut aalajangersakkami takuneqarsinnaasutut piffissami aalisarnermi ingerlatsisunit iluaqutissatut atugassanngortinneqarput.

Tulliatut Naalakkersuisunut pingaaruteqarsimalluni aalisarnerup sapinngisamik siunissami ungasinnerusumi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut inatsit iluaqutaassasoq.

Anguniakkap taassuma anguneqarnissaanut tunngavik siulleq tassaavoq isumalluutit uumassuseqarnikkut piujuartinneqarsinnaanerit, taamaalilluni aalisagaqatigiinni ataatsini aalisarnerq aalisagaqatigiit kinguaassiorsinnaanerit qaangerlugu ingerlanneqarnani. Paarlattuanik pisuussutinik iluaquteqarnissamut periarfissaqarnerq aalisapilunneq naapertorlugu annikilliarussalluni. Taamaattumik peqassutsinut pingaaruteqartunut tamanut aqutsinissamut pilersaarutinik pilersitsisoqassaaq, pilersaarutini taakkunani uumassuseqarnikkut piujuartitsinissaq pingaaruteqartutut ilaassalluni.

Tunngaviusup aappaa tassaavoq iluaquteqarnerup sapinngisamik aningaasarsiornikkut annertunerpaamik iluaqutaanissaa. Naalakkersuisut isumaqarput pisassiissutinik niuerutigineqarsinnaasunik nammineq pigisanik (PNNP) aalisarnerq tunngavimmik tassanga pitsaanerpaamik naammassinnittoq. "Paggatassiilluni aalisarnerq" siunissami, tassa imaappoq aalisagaqatigiinni ataasiakkaani aalisarnerq naammattumik patajaallippat, PNNP-mik taarserneqartariaqarpoq. Tamanna aamma inatsisip atulersinneratigut aamma raajarniarnermut, qaleralinniarnermut saattuarniarnermullu taamaassaaq, kisianni tassani piumasagaatit naammassineqarpata aalisagaqatigiinni allani aqqissuussinermik Naalakkersuisut eqqussisinnaassallutik. Aalisarnerit aalajangersimasut siunissami qanittumi aqqissuussinermiit aamma ilaatinneqassanngillat. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq PNNP-mik aqqissuussineq umiatsiaararsorluni qaleralinniarneq eqqarsaatigalugu kajumissuseq tunngavigalugu eqqunneqassasoq siunnersuutigineqarmat.

Aalisarnermik aqutsinerup manna tikillugu kingunerisimavaa aalisagaqatigiinni ataatsini aqutsinerup iluani aqutseriaatsit assigiinngitsut atornerqarsimallutik. Taamaalilluni Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarneq sinerissamut qanittumi aalisarnermik aqusisoqarluni avataasiortunut atuuttumit allaaneruvoq. Pissutsit taamaannerat siullermik oqaluttuarisaanermik tunngaveqarpoq. Naalakkersuisut isumaat tassaavoq piujuartitsisumik tunngaveqartumik sapinngisamik siunissami ungasinnerusumi inuiaqatigiinnut annertunerpaamik iluaqutaanissaat anguniarlugu pitsaanermik tunngaveqarnissamut siunissami aqutsinissamut oqaluttuarisaanermi pissutsit akornusiissanngitsut.

Tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuummut ilaavoq aalisagaqatigiinni ataatsini aqutseriaatsinut arlalinnut agguarsimanerit atorunnaarsinneqassasut, taamaalilluni TAC tamarniusoq pitsaanerpaamik iluaqutigineqarluni. Tassunga atatilluguli oqaatigineqassaaq agguarsimaneq allanngortinneqanngimmat imatut paasillugu maannakkut avataasiuutit suli annertunerusumik eqiterutinnginnissaat qulakkeerneqassammat. Tassani aamma sinerissamut qanittumi aalisarnermut angallatit angisuut periarfissaqarnerannik killilersuinerit ilanngunneqassammata.

Peqatigisaanik Naalakkersuisut kissaatigaat aalisarnermi piginnittut eqiterussimanerat killeqartinneqassasoq. Eqiterussimanerup kingunerisimavaa pisuussutinit iluanaarutit, aalisarnerup ilaani namminersortunit pigineqartut ilaanni annertuujusut, allanut naleqqiullugu inunnit ikittuinnarnit naggataatigut pissarsiarineqarluni. (Pisuussutinit iluanaarutini paasineqarpoq, aningaasartuutit akilereernerisigut ingerlataqartullu ileqquusumik iluanaarutissanik pissarsereernerisigut aalisarnermi sinneqartoorutaasut.) Tamanna inuiaqatigiinni kalaallini naligiinnginnermut tapertaasimavoq, Naalakkersuisunullu pingaaruteqarsimalluni naligiinnginnerup taassuma pinngitsoortinnissaanut suliniutit aallartinneqassasut. Tassungali atatillugu Naalakkersuisut arajutsisimangilaat suliniutit taamatut ittut pisuussutinit iluanaarutinit ajortumik sunniuteqannginnissaat, tassa allanneqartutut nunami atugarissaarnermut pinngitsoorneqarsinnaanngitsutut iluaqutaammata.

Aalisarnerni pissarsilluarnerpaaffiusuni pisuussutinit iluanaarutinit agguaassinerup allanngortinnissaanut pissutissaqartitsisoqarpoq, taamaalilluni annertunerusut inuiaqatigiinnut tutsinneqarlutik - allatigut atukkat taamaalilluni pisuussutinit iluanaarutinit tamarmiusut taamaaliornikkut ajornerulersinnagit. Allatut oqaatigalugu: Maannakkut aalisarnerni taakkunani atuuttuni tunngavigineqartuni akitsuutit qaffasissusiat annertusineqarsinnaavoq.

Pingaarnertut anguniagaasimavoq inuussutissarsiutitsinni pingaaruteqartumik aqutsineq ammasumik pissasoq aamma patajaatsumik ilisimasatigut tunngavinnik tunngaveqassasoq. Taamaattumik aqutsinermi, nakkutilliinermi, misissuinerni ilisimatusarnermilu siunertani atugassanik paasissutissanik pisariaqartunik katersisoqassaaq, paasissutissallu katersorneqartut, tamanna ingerlatsinermut imaluunniit allatigut illersorneqartariaqartunik eqqarsaatigisassanut akerliunngippat, tamanut saqqummiunneqassallutik.

Maannakkut inatsimmut naleqqiullugu inatsisissatut siunnersuut allaanerusumik aaqqissuunneqarpoq. Inatsimmi atuuttumi akuersissutinit naleqqiullugu angallat aallaavigineqarpoq, akuersissullu angallammut tunniunneqartarluni. Tamatuma kingorna Kalaallit Nunaannut atassuteqarnermut ilaanullu naleqqiullugu angallammik piginnittumut piunasaqaateqarluni.

Inatsit nutaaq malillugu ingerlatsisoq aallaavigineqarpoq. Taamaalilluni ingerlatsisoq akuersissummik tunineqartassaaq, ingerlatsisorlu atassuteqarnermut pissutsit il.il. pillugit piunasaqarfigineqarluni.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit tunngaviillu

2.1. Aalisakkanik pisuussutit inuiaqatigiit pigisaraat

Tunngaviup saniatigut inatsisissatut siunnersuummi siunertami aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq ingerlatsisumut tunniunneqartut pisuussutit iluaqutiginissaanut pisussaaffik eqqunneqassasoq. Naalakkersuisut isumaqarput pisuussutit iluaqutiginissaanut pisinnaatitaaffimmut ilaasoq taassuma ilumut iluaqutiginissaanut pisussaaffik. Pisuussutinit

pissarsiarineqarsinnaasunit atugarissaarnermut akiliuteqarnissamik inuiaqatigiit pisariaqartitsippot, taamaattumillu pingaarluni tassunga periarfissaqartup periarfissamik taassuminnga ilumut atuinissaa - nammineq pilluni, annertuutigulli aamma ataatsimoornermut.

Tamatuma saniatigut qulaani eqqaaneqartutut tunngaviup malitsigisaanik pisuussutinik iluaquteqarnissamut piffissamut killeqanngitsumut periarfissaqarnissani ingerlatsisup kialluunniit naatsorsuutigissanngikkaa. Periarfissaq anguneqartoq taamaalilluni piffissamut sivitsorneqarsinnaasumut tunniunneqarpoq, sivissusaali apeqqutaatinnagu tulluurtumik kalerriisoqarneratigut utertinneqarsinnaalluni.

2.2. Sunniuteqarnissamut akuliutiginnissamik tunngaveqarneq

Siunnersuutigineqarpoq sunniuteqarluni akuliutinnginnissamik tunngavik taassuminnga aqutsinermut aalajangersimasumik tunngavittut aalisarnej pillugu inatsimmut ilanngunneqassasoq.

Siunnersuummut tunuliaqutaasoq tassaavoq pingaartumik aalisarnermut piniarnermullu tunngasut iluanni sulianik ataasiakkaanik politikikkut passussinerit aamma politikikkut/allaffissorinikkut aqqissuussinermit inatsisitigut tunngaviit eqqortinneqarneri inuit akornanni annertuumik isiginiarneqartarmata, soorlu pissaanermik killormut saatitsinerit naligiimmillu tunngaveqarneq.

Sunniuteqarluni akuliutinnginnissamik tunngavik siunnersuutigineqarpoq eqqunneqassasoq taamaalilluni inatsit sapinngisamik annikinnerpaamik Naalakkersuisunut piginnaatitsilerluni.

2.3 Paasissutissanik katersineq ammasumillu pissuseqarneq

Paasissutissanik katersineq pingaarnertigut eqqarsaatigisassat marluk aallaavigalugit pivoq. Siullermik paasissutissat pitsaasut aalisarnermik aqutsinernut tunngaviupput, aamma aalisarnerup annertussusianik paasisaqarnissamut taassumalu inuiaqatigiinnut naleqartitsineranut pingaarteqarlutik. Aappaatut paasissutissanik katersineq tamanullu saqqummiussineq aalisarnermi piviusut pillugit isertuannginnermik pilersitsivoq taamaalillunilu aalisarnerit annertuutigut inatsisitigut akuerisaaneritut taakkuninngalu aqutsinermut tunngaviullutik.

Katersineq sapinngisamik annertuutigut ingerlaannartumik elektroniskiusumillu pisariaqarpoq, taamaalilluni kukkusumik allattuisoqarsinnaanera annikillisillugu, aamma pisortat allaffissorneranni allaffissorinikkut isumalluutit allanut atorneqarsinnaallutik.

Inatsisissatut siunnersuutikkut Naalakkersuisut kissaatigaat paasissutissanik katersinermut aamma atortussat katersorneqartut tamanut saqqummiunneqartarneritut erseqqissunik tunngavinnik periutsinillu pissarsisoqassasoq, taamaalilluni pingaarnertigut eqqarsaatigisassat isumagineqarlutik.

2.4. Uumassusilinnik piujuartitsineq

Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq nassuiaatit aallarniutaanni ilaatigut ima allappoq: "Eqqarsaatigisassat taakku akornanni pingaarnerpaaq" (ataatsimiititaliarsuarmit qulakkeerneqartussaq tassaasimavoq inassuteqaasiornermut atasimasoq) *"tassaavoq piujuartitsineq tunngavigalugu sapinngisamik annertunerpaamik siunissami ungasinnerusumi aalisarnermit inuiaqatigiit iluanaaruteqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa."*

Taamaalilluni uumassusilinnik piujuartitsineq inassutiminut tunngavigisassatut ataatsimiititaliarsuup tunngaviisa akornanni qaffasinneraanera qularutigineqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummut tunngavik tamanna tunngavigalugu tassaavoq,

- siunissami ungasinnerusumi aalisagaqatigiit kinguaassioqqinnissaannik qulakkeerinnittussanik amerlassutsinik TAC-it sippussanngillat;
- sumiiffiit pisassiiffiunngitsut aalisagaqatigiinnik pisassiiffiusunik aqutsinermi atorneqassanngitsut;
- ilisimatuussutsikkut siunnersuineq sapinngisamik qaffasinnerpaamiissasoq;
- siunnersuineq aalisagaqatigiinnik aallaaveqassasoq;
- nunani tamalaani malitassat naapertorlugit aalisagaqatigiinnut pingaarutilinnut tamanut aqutsinissamut pilersaarutit ineriartortinnissaat inatsimmit takuneqarsinnaassasoq;
- aqutsinissamut pilersaarutit taamatut ineriartortinneri ilisimatuut, atuisut aqutsisullu akornanni suleqatigiinnerisigut pissasoq, aamma
- aqutsinissamut pilersaarutit aalisarnernik pineqartunik aqutsinermut tunngaviussasut.

2.5. Aningaasaqarnikkut piujuartitsineq

Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaanit qulaani eqqaaneqartoq issuaanermi inernilunneqarsinnaavoq uumassuseqarnikkut piujuartitsinissamut tunngavik peqatigalugu alla atuutissasoq, tassa aalisakkanit pisuussutit iluaqutigineqassasut, taamaalilluni inuiaqatigiinnut aningaasarsiornikkut iluaqutaallutik, aalajangersimanagerusumilli nunami atugarissaarnermut.

Aningaasarsiornermi misissueqqissaarnerit, tassunga ilanngullugu "aalisarnermi politikikkut annertunerpaamik pissarsisinnaaneq" taaneqartup atorneqarnerata, takutippaa sapinngisamik annertunerpaamik pisuussutinit iluanaarutit annertunerpaamik pissarsiffusoq aqutseriaaseq tassaasoq pisassiissutit niurutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP). Naalakkersuisut isumaat tassaavoq taamatut ingerlatsineq aalisakkanik aqutsinermi tunngaviusumik aallaaviussasoq. Aalisarnerni aalajangersimasuni aalisarneq patajaatsoq pineqanngimmat PNNP suli isumatasaarnerunngilaq. Tamanna saarullinniarnermi soorlu atuuppoq.

Kalaallit Nunaata Kitaani, 75°00A-p kujataani 68°30A-p avannaani, sumiiffimmi (sumiiffik 47) sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi siunnersuutigineqarpoq PNNP atorlugu aqutsineq eqqunneqassasoq, peqatigisaanillu, tamanna tulluartutut takuneqarpat, aalisarnerni

allani imalunniit sumiiffinni allani, imaluunniit sumiiffiit killeqarfigisai allanngussagalarpata, PNNP-p eqqunneqarnissaanut Naalakkersuisunut periarfissiisumik piginnaatitsineq pillugu aalajangersagaq ikkunneqassasoq siunnersuutigineqarluni.

Sumiiffik 47-mi siunnersuutigineqarpoq umiatsiaararsortut angallatillu ataatsimuulersinneqassasut, umiatsiaararsortulli eqqarsaatigalugit tamanna angallatinut PNNP-mik aqqissuussinermut ilaasunut taamaallaat atuulluni.

Aalisarnermut pisinnaatitaaffinnik piginnittuunermi eqiterunnerup annikillisinnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Aningaasarsiornermi misissueqqissaarnerit aamma uppersarparaat aalisarneq, atugarissaarnermut annertuumik iluaqutaasoq, aalisarneq tassaasoq angallatitigut annertunerpaamik eqiteruffiusimasoq, angallatinullu amerlanerusunut aalisarnerup siuariarneqarnera iluaqusiinerup taassuma ajornerulerneranik kinguneqassasoq. Pissutsit taakku raajarniarnermi pingaartumik atuupput, kisianni aamma aalisarnernut allanut nuunneqarsinnaallutik.

Misissueqqissaarnerit tunuliaqutaralugit piginnittuunerup siuarnissaata qulakkeerneqarnissaanut periarfissanik allanik nassaarnissaq Naalakkersuisunit toqqarneqarpoq.

Raajarniarnermi - kingumullu ilaatigut aalisarnernut allanut nuunneqarsinnaasumik - aaqiineq tassaasimavoq suliniutit arlallit ataqatigiissinneri, tassunga ilanngullugu pingaartumik

- pisassiissutitut qummut killiussap appartinnera, maannakkut qaffasissusermut naleqqiullugu pisassiissutitut pigisanut ingerlataqartut periarfissaqarnerannik killiliisoq;
- toqqaannangitsumik piginnittuuneq pillugu malittarisassap eqqunneqarnera pisassiissutitut pigisat naatsorsorneritut ilaalerluni, piginnittuunerup taassuma annertussusaa apeqqutaatinnagu;
- piginnittuunermut atatillugu taaguut "inuk" pillugu malittarisassamik eqqussineq imatut paasineqassaaq inuk nammineq taassumalu qanigisai;
- aalisarmissamut pisinnaatitaaffimmut periarfissami piffissamik killiliineq;
- agguasseqqinnissaq siunertaralugu pisassiissutitut pigisanik utertitsinissamut tulluurtumik kalerriinissamut Naalakkersuisut periarfissaqarnerat;
- soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aalisarnermi piginneqataalernissaanut periarfissamik ammaassineq, aamma
- Kalaallit Nunaata kitaani aalisagaqatigiinni raajarniarnermut ataatsimoorussamik tunngavissanik eqqussineq.

Pisassiissutitut qummut killiliinerit siunnersuutaasut taamaalillutik pisassiissutitut pigisat assanni ikittuni eqiterussinnaaneritut pinngitsoortinnissaanut qulakkeerinnippoq, qularnanngilluinnartumilli tamanna namminermi namminersortutaalisarneranni maannakkut

agguaassinermut naleqqiullugu pisassiissutinit pigisanik agguaasseqqinnermik kinguneqartussaananani. Akerlianilli Royal Greenland A/S-imut pisassiisutit ilai ingerlataqartumut allamut tunniunneqartussaassallutik. Malugineqassaarli Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaata kingorna piffissami pisassiissutinit pigisanik tunniussisoqarnikummat, taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiit namminersortut tamarmik toqqaannartumik piginnittuunermut naleqqiullutik pisassiissutinit qummut killiliussat pillugit aalajangersakkanik maannakkut naammassinnillutik.

Inunnut ataasiakkaanut pisassiissutinit qummut killiliussaq 10%-imut aalajangersarneqarpoq. Tamanna isumaqarpoq inuit ataasiakkaat arlaannaalluunniit 10%-imik sippuisumik pisassiissutinit pigisanik peqarsinnaanngitsoq, pisassiissutinit pigisanut inuup toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu piginnittuunera aallaavigalugu naatsorsuisoqarpat. Tassunga atatillugu pingaarpoq isiginiassallugu taamatut naatsorsuineq inummut ataatsimut tunngasuummat.

Umiarsuaatileqatigiiffiit ilai pisassiissutinit pigisat tamarmiusut 20 %-ii sinnerlugit, toqqaannanngitsumik piginnittuuneq ilanngullugu naatsorsorneqarpat pisassiissutinit pigisat tamarmiusut 10 %-iinik pigisaqarput. Tamanna isumaqarpoq umiarsuaatileqatigiiffiit inuillu taakku ingerlatseqatigiiffinni piginneqataaffigisaminni pisassiissutinit pigisat imaluunniit piginneqataassutit tunisariaqassagaat. Suliniutip taassuma akuliuttuunera pissutigalugu ikaarsaarnermi aaqqissuussinermut naleqqiullugu pilersitsisoqassaaq, tamanna pillugu immikkoortoq takuuk.

Pisuussutit inuiaqatigiinnit pigineqarnerat pillugu tunngaviup, aamma pisuussutinit iluaquteqarnissamut periarfissap inuiaqatigiinnit tiguneqarsinnaanerata malitsigisaanik ingerlatsisut ilaasa aalisarnermut periarfissaqarnerinik Naalakkersuisut aamma utertitsinnaassapput agguaateqqinneqarlutillu, taamaalilluni taanna aqqutigalugu piginnittuuneq siuariarneqarluni. Qulaani eqqaaneqartutulli naatsorsuutigineqartariaqarpoq taamatut agguaasseqqinneq umiarsuaatileqatigiit aningaasarsiornerannut aamma pisuussutinit iluanaarutinit annertuumik kingunerlutsitsissasoq, kingumullu inuiaqatigiit aalisarnermit iluanaaruteqarnerat annikillisillugu. Pisassiissutinit pigisanik utertitsinissamut tunngavik qanorluunniit pisoqaraluarpat ingerlatsinikkut tunngaviit nalinginnaasut isiginiarlugit pisussaassaaq, tassunga ilanngullugu naligiit naligiimmik pineqarnissaat pillugu malittarisassaq, tulluurtumillu kalerriisoqarluni, taamaalilluni ingerlataqartoq tamatuma kingorna tulluarsarnissamut periarfissaqarluni.

Inatsisissatut siunnersuutikkut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aalisarnermi aningaasaliinissamut periarfissinneqarput. Taamatut pisoqarpat tamanna qularnanngilluinnartumik piginnittuunerup ilumut siaruarneranik kinguneqassaaq. Umiarsuaatileqatigiiffiup imaluunniit inuup ataatsip pisassiissutinit qummut killiliussatigit piunasaqaatinik naammassinninneranik naatsorsuineq pillugu aalajangersakkamut toqqaannanngitsumik piginnittuuneq ilaavoq, tassa imaappoq

ingerlatseqatigiiffik/umiarsuaatileqatigiiffik pineqartoq pisassiissutininik pigisanik umiarsuaatileqatigiiffiup alla pigisaasa ilaanik piginnippat, piginneqataassutininik tunniussisoqartussaassaaq. Piginneqataassutit taakku niuerfimmi ammasumi tuniniarneqarsinnaassapput, aalajangersakkat nutaat malillugit aamma soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit ilaallutik.

Raajarniarnermi inatsisissatut siunnersuutip aamma siunertaraa maannakkut sinerissamut qanittumi angallatit maannakkut avataasiorlutik angallatinut atuuttunut piumasaqaatinut periarfissaqalissapput. Tamanna tunuliaqutaralugu malittarisassat eqqunneqassasut siunnersuutigineqarpoq, taakku malillugit Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarneq tamarmi sinaakkutissatigut piumasaqaatit assigiit aallaavigalugit aqunneqalerluni. Tamannali isumaqanngilaq angallatit angissusaannut il.il. naleqqiullugu assigiinngitsunik aalajangersimasumik malittarisassaqaassanngitsoq. Taamaalilluni angallatit mikinerusut aalisarfiillu atugarliornerusut illersorneqarnissaat siunertaralugu aalisarnernut nunap ilaani periarfissat aamma sinerissamut qanittumi sumiiffinni aalajangersimasuni angallatit angisuut aalisarneranni piujuartitsinikkut killilersuineq pillugu malittarisassat eqqunneqassasut, soorlu aamma pisassiissutininik pigisat tunniunnissaannut killilersuisoqassasoq, taamaalilluni maannakkut sinerissamut qanittumi umiarsuaatileqatigiinniit maannakkut avataasiorluni umiarsuaatileqatigiinnut tunniussinermut taanna atuunnani.

2.6 Inuiaqatigiinni piujuartitsineq

Eqqarsaatigisassat allat aalisarneq pillugu killiliussanik politikikkut aaqjissuussinermut akuttunngitsumik pingaaruteqassapput. Assersuutigalugu suliffissaqartitsineq aamma nunap immikkoortuani politikikkut eqqarsaatigisassat pineqarsinnaapput aamma aalisarnissamut periarfissaqarnermut piginnittuunerup siammarrinneqarnissaata eqqarsaatiginera.

Eqqarsaatigisassat taakku inatsisissatut siunnersuummi ilaatigut pisassiissutininik qummut killiliussatigut, toqqaannanngitsumik piginnittuunerup pisassiissutininik pigisanut piginnittuunerup annertussusianik naatsorsuinermi ilaatinneratigut, ingerlatseqatigiiffinni aalisarnermi ingerlatsisunik aningaasalersuinissamut periarfissap siuariartinneratigut kiisalu nunami suliffissuarnut pisat tulaanneqarnissaanut pisussaaffiliinikkut piviusunngortinneqassapput.

2.7 Immikkoortut pingaarnert allat

2.7.1 Aalisarnermi uumassuseqarnikkut misissuinerit kiisalu inuussutissarsiorluni misileraalluni aalisarneq

Inuussutissarsiuutigalugu misileraalluni aalisarnermi siunertaq inatsisissatut siunnersuummi erseqqissarneqarpoq. Peqatigisaanik misileraalluni aalisarnissamut kajumissaatinut assigiinngitsunut ammaassisoqarpoq.

2.7.2 Sunniuteqarluartumik aalisarnermik nakkutilliineq

Aalisarnermik nakkutillineq eqqarsaatigalugu siunnersuummi siunertaq tassaavoq unioqquitsisumik, nalunaarutigineqanngitsumik imaluunniit malittarisassaqaanngitsumik aalisarnermik ingerlatsisoqarnerisooq nakkutiginiarlugu sapinngisamik pitsaanerpaamik oqartussat sakkussanik atortoqarnissaat, tassunga ilanngullugu inuttut pigisanik isersinnaanermut, angallammik alapernaarsuutini ikkussuinermit kiisalu umiatsiaaqqanik 6 meterinik naanerusunilluunniit nalunaarsuinermit tunngasut.

2.7.3 Allaffissornikkut pillaammik akiligassiisarnert

Allaffissornikkut pillaammik akiligassiisarnissamut arsaarinninnissamullu periarfissaq atuutilersinneqarpoq, tassunga ilanngullugu nalilinnik arsaarinninneq. Periarfissaq siunnersuutikkut inatsisip atuuffiini tamani atuutilersinneqarpoq, taamaalilluni nalunaaruteqartarnej pisanillu tunisineq pillugu inatsimmi malittarisassanik unioqquitsineq tunngavigalugu allaffissornikkut aamma akiliisitsisoqarsinnaalluni arsaarinnittoqarsinnaalluniluunniit.

2.7.4 Ikaarsaariarnermi aaqqissuussineq

Aalisarnej pillugu inatsimmi allannguutissatut siunnersuutit ingerlataqartunut peqataasunut pingaaruteqassapput, aamma piginnittuunermut malittarisassanik sukaternejartunik atulersitsinermit naleqqiullugu ikaarsaariarnermi piffissamik pisariaqartitsisoqassalluni.

3. Aningaasatigut allaffissornikkullu pisortanut inuussutissarsiortunullu kingunissai

Siunnersuut pitsaasumik aningaasaqarnikkut kinguneqartitsisunik allannguinerinik imaqarpoq, aamma allannguinerit aningaasaqarnikkut ajortumik kinguneqartussat naatsorsuutigineqartut. Kingunissai siunnersuummi immikkoortut ilaanni siunnersuummullu tamarmiusumi immikkut naliliiffigineqarput.

3.1 Raajarniarnermi 75 %-imik tunisassiornissamut akuersissut

Raajarniarnermi angallatinut tamanut 75 %-imik nalinginnaasumik tunisassiornissamut akuersissuteqarnej eqqunneqarpoq. Allanguineq raajarniarnermi raajaleriffinnilu isertitanut sulisoqarnermullu pingaaruteqassaaq. Allanguineq aamma raajarniarnermiit akileraarutinut akitsuutinullu pingaaruteqarsinnaavoq.

Angallatini 75 %-it tikillugit tunisassiornissamut periarfissap siunissami iluaqutigineqarnissaanut pissutsit arlallit apeqqutaassapput:

1. Aalisarnermik ingerlatseqatigiiffiit allat/nutaat kilisaatinik tunisassiorfiusunik (aamma pisassiissutinik pigisanik) pisinissamut aningaasalersuinissamik kivitsisinnaanersut.
2. Tunisassianik ataasiakkaanik nunarsuarmi niuerfiusumi piunasaqarnerit.
3. Tunisassianut ataasiakkaanut ingerlatseqatigiiffinni ataasiakkaani aningaasartuutit ilusaat.

Taamaattumik angallatini siunissami tunisassiarineqartussat raajartassiissutit qanoq annertutigiumaarnersut nalorninarput, aamma qanoq annertutigisut suli

tulaanneqartassanersut. Siunissami qaninnerusumi tunisassiornerup tulaassisarnerillu akornanni agguarnerit annertunerusumik allannguuteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Allannguut siunissami angallatit mikinerusut aalisarluarpallaanngitsulluarlallit kilisaatinik tunisassiornerup anginerusunik ikinnerusunik taarserneqarnerinik kinguneqarsinnaavoq. Tamanna ataaniittumi allaaserineqartut isertitat qaffannerinik aalisarnermilu sulisut ikilinerinik kiisalu aalisarnermi akileraarutit akitsuutillu qaffannerinik kinguneqassaaq.

Ilimagisat uku naatsorsuinerup tunngavigineqarput:

- Akit
  - o Raajat qalipallit killumut 28,96 kr.-ilerlugit avammut niuerutigineqartut (ukiumi kingullermi akit 15 %-it ilanngaatilugit)
  - o Kilisaatinut nutaajutillugit tunisisartunut kiilumut 8,04 kr.-ilerlugit tunisinermi akit
  - o Angallatinut tunisassiorfiusunut tunisinermi akit agguaqatigiissillugit kiilumut 9,64 kr.-it
  - o Nunami suliffinniit avammut niuernermi akit kiilumut 19,01 kr.-inilerlugit, Naatsorsueqqissaartarfimmiit
- Akileraarutit akitsuutillu
  - o Tunngaviusumik ilanngaat 48 t.kr.
  - o Inuup akileraarutaa 43%
  - o Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat tapeq ilanngullugu
  - o Avammut niuernermi akitsuut 18,4 %
  - o Tunisinermi akitsuut 5 %
- Sinneqartoorsinnaassuseq
  - o Angallatit tunisassiornerup 25 %
  - o Kilisaatit nutaanik tunisisartut 24 %
  - o Nunami suliffiit 7,3 %
- Inuttaqarnermut tuttartut 30 %
- Angallammi nutaanik/tunisassiornerup ukiumi ataatsimi qaqinneqartartut 173/220 tons
- Tunisassiornermi iluanaarutit suliffissuit 34 %
- Tonsimut ataatsimut tiimit akissarsiffiusut amerlassusaat C&P 30

3.1.1. Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.1.1.1 Pisortat aningaasaqarnerat

Allannguut siunissami qaninnerusumi pisortat aningaasaqarnerannut kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Tulaassuisussaataa nerup siunissami ungasinnerusumi annikillisinneqarnera pisat 75 %-ii angallatini tunisassiarineqalerlutik tamanna pisortat aningaasaqarnerisa ukiumut 270 mio. kr.-

inik pitsaanerulernissaannik kinguneqassaaq, maannakkut pissutsit, tassunga ilanngullugu TAC, tunngavigineqarpata.

Tamanna ukununga atatinneqarsinnaavoq;

- Pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutit ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit 140 mio. kr.-it tikillugit qaffanneri
- Inuit akileraarutaasa ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit 60 mio. kr.-it tikillugit qaffanneri
- Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat 30 mio. kr.-it missaat tikillugit ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit qaffanneri
- Royal Greenlandip akileraarutaa 40 mio. kr.-it missaat tikillugit ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit qaffanneri

3.1.1.2 Allaffissornikkut kingunissai

Allannguut pisortanut kinguneqassasutut naatsorsuutigineqanngilaq.

3.1.2 Inuussutissarsiuqartunut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.1.2.1 Isertitat

Siunissami qaninnerusumi allannguut isertitat (akissarsiat sinneqartoorutillu) allanngornerinik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Raajat 75 %-ii, siunissami ungasinnerusumi, angallatini tunisassiarineqarpata tamanna ukiumut 245 mio. kr.-it missaat tikillugit isertitat ilanngaateqareertillugit qaffannerinik kinguneqassaaq. Maluginiaruk Royal Greenlandip inerneranut sunniut qulaani missingersuutitut aammattaaq pisortat isertitaatut nalunaarsorneqarmat.

Taamatut ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit qaffaaneq missingersorneqartoq uaniippoq:

- Raajarniarnermi inuttani 180 mio. kr.-it missaat tikillugit akissarsiat qaffanneri, tassaniillutik:
  - o Kilisaateeqqani nutaajutillugit tunisisartuni akissarsiat ukiumut 70 mio. kr.-it missaat tikillugit apparnissaasa naatsorsuutigineqarneri.
  - o Kilisaatini tunisassioruni inuttanut akissarsiat 250 mio. kr.-it missaat tikillugit qaffanneri.
- Raajarniarnermi pisassiissutinik pigisanik piginnittunut 150 mio. kr.-it missaat tikillugit sinneqartoorutit qaffanneri.
- Suliffissuarni sulisut akissarsiaasa ukiumut 45 mio. kr.-it missaat tikillugit apparneri.
- Raajaleriffinni piginnittumut ukiumut 40 mio. kr.-it missaat tikillugit sinneqartoorutit apparneri.

3.1.2.2 Sulisoqarneq

Siunissami *qaninnerusumi* allannguutip sulisoqarnermut allannguuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Siunissami ungasinnerusumi raajarniarnermi aamma raajaleriffinni sulisoqarneq, angallatini tunisassiornissamut periarfissap 75 %-imik iluaqutigineqarnerani suliffiit ukiumut sulisut 175 missaat tikillugit ikilissapput.

Siunissami ungasinnerusumi sulisut ikilisinnaanerat ima annertutigissaq:

- Raajarniarnermi sulisut ukioq naallugu sulisut 35-it missaannik ikilinerat, annikinnerusumik sulisussa qarfiusumut aalisarnermi ikaarsaarnerup malitsigisaanik.
- Raajaleriffinni sulisut ukioq naallugu sulisut 149-it missaat tikillugit ikilinerat raajanik tulaanneqartartut ikilinerisa malitsigisaanik.

Naatsorsuutigineqarpoq sulisinnaasut suliunnaartut allamik suliffissamik siunissami nassaarsinnaassasut, taamaalillunilu inuussutissarsiutini allani naleqartitsilernermet tapertaallutik.

3.1.2.3 Allaffissornikkut kingunissai

Suliniutip inuussutissarsiortunut allaffissornikkut kinguneqartitsinissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

3.2 Sumiiffimmi 47-mi 6 meterit inorlugit umiatsiaaqqanik qaleralinniarnermi PNNP ilaannakuusut

Siunnersuutitigut sumiiffimmi 47-mi sinerissap qanittuani aalisarnermi PNNP ilaannakuusut eqqunneqarput. "Ilaannakuusut" ima paasineqassapput, aalisartut PNNP-mik aaqqissuussinnermut nuukkusunnerlutik imaluunniit pisassiissutinik paggatassiissutaasartunik aalisarsinnaanermut akuersissuteqarlutik aalisarusunnerlutik namminneerlutik aalajangersinnaassagaat.

Angallatini 6 meterimik takinerusunut sumiiffik 47-mi qaleralinniarnermi ullumikkut pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) atuupput. Aalisartut nuukkusuttut angallataat ilanngullugit PNNP-mut aaqqissuussamut katersorneqassapput. Tamatuma kingorna angallatinut umiatsiaararsortunullu angallatit angissusiini assigiinngitsuni pisassiissutinik pigisanik killilerneqarnatik niueruteqarsinnaalissapput. Peqatigisaanik aalisagaqatigiinni ataatsini paggatassiilluni aalisarnermut aqutsineq PNNP-mik aaqqissuussinnermut nuukkusunngitsunut ingerlataqartunut aalajangiussimaneqarluni.

PNNP-mik aqqissuussineq ingerlassappat pisassiissutinik amigaateqartoqassaaq, tamanna pissutigalugu pisassiissutinik pigisanik annertussutsinillu piunasaqartoqalerluni. Sumiiffik 47-mi angallatini takusimasatsitut aqqissuussineq ingerlanneqarsinnaasimangilaq, pisassiissutit ima qaffasitsigisumik inissinneqarsimammata pisassiissutinit pigisanik annertussutsinillu piunasaqarneq annikitsuaqqamiilluni. PNNP-mik aqqissuussinermik eqqussinerup aalisartunut inuiaqatigiinnullu pitsaasumik kinguneqartitsinissaa qulakkeerniarlugu aalisagaqatigiinnut ataasiakkaanut TAC-it isumalluutitigut tunngavigisanut tulluarsarneqarnissaat taamaattumik pisariaqarpoq. Aalisagaqatigiinnut tamanut aqutsinissamut pilersaarusiortoqassasoq siunnersuummit takuneqarsinnaammat, aamma piujuartitsineq tassungalu atatillugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq taakkunani pingaaruteqarluinnartuummata ukiualuit iluanni aalisarnissamut periarfissat piviusumik isumalluutitut tulluarsarumaartut tulluarpoq ilimagissallugu.

Aalisartut ataasiakkaat kikkut inuussutissarsiummik qaqugu qimatsinissaannut pisassiissutinillu tunisinissaannut pissutaasinnaasut arlalissuusinnaapput. Aallaaviatigulli naatsorsuutigineqarluni aalisartut ingerlalluannginerpaat pisassiissutinit pigisatit aalisartunut ingerlalluarnepaanut tunisassagaat. Aalisartut ingerlalluurtut pisassiissutit aalisartumut ingerlalluanngitsumut nalinganit qaffasinnerusumik akimik akiliinissaat naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Sinerissamut qanittumi aalisarnermi PNNP-mik aqqissuussinerup eqqunneqarnera, imminut akilersinnaanerup isumalluutinillu iluanaarutit malunnaatilimmik qaffannerisa saniatigut aamma aningaasaliinissaq eqqarsaatigalugu aalisartunut aalajangersimasunik siumullu oqaatigineqarsinnaasunik tunngavissiissapput aamma nutaamik aningaasaliinerit taarsigassarsinikkut aningaasalersornissaannut periarfissat pitsaanerulersillugit.

Ingerlataqartut PNNP-mik aqqissuussinermut ilaalerlutik ineriartorneq annertunerusumik sammiveqalerpat taava aqqissuussinermi iluaqutit annertunerusumik anguneqarsinnaalerlutillu piffissap ingerlanerani inuiaqatigiinnut aamma iluanaaruteqartitsilerluni. Erseqqissarneqarpoq PNNP-mik aqqissuussinerup pitsaasumik sunniuteqalernissaanut tunngaviulluni siunertaammat ingerlataqartut sapinngisamik pitsaanerpaamik aalajangersimasunik tunngaveqarnissaat, tassunga ilanngullugit ingerlataqartunut ataasiakkaanut ukiumut pisassiissutit aalajangersimasuulerlutik.

3.2.1 Pisortamut aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaa immikkut pillugu

3.21.1 Pisortat aningaasaqarnerat

Siunissami qaninnerusumi PNNP-mik aqqissuussinermik ilaannakuusumik eqqussineq pilersitsinermut, agguuassinermut, naammagittaalliutit suliaqarnermut il.il. atatillugu 1 mio. kr.-init missaannik ataasiarluni pisortat aningaasartuuteqarnerannik kinguneqarumaarpoq.

Pisassiissutini pigisanik pisinermut tunisinermullu pisassiissutit pillugit nittartakkamut aningaasartuutit paasissutissat pillugit immikkoortumit takuneqarsinnaapput.

Siunnersuineramik tunngaveqartumik aqutsinermi pilersaarusiortoqassasoq inatsimmit takuneqarsinnaammat naatsorsuutigineqarpoq pisassiissutit siunnersuineranut tulluarsariartorusaassasut. Tamatum kingunerissavaa PNNP-mik aqqissuussineq ingerlalluortoq, pisortat aningaasaqarnerannut pitsaasumik aamma iluaqutaasoq. Siunissami ungasinnerusumi naatsorsuutigineqarpoq paggatassiilluni aalisarnej unikkumaartoq inuussutissarsiuugalugulu aalisartut tamarmik PNNP-mut nuullutik. Tamanna siunissami pisortat aningaasaqarnerisa 50 mio. kr.-it tikillugit ukiumut pitsanngoriarneranik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

3.2.1.2 Allaffissornikkut kingunissai

Ilaannakuusumik PNNP-mik aqqissuussineramik eqqussineq naatsorsuutigineqarpoq PNNP-mik pilersitsinermut, naammagittaalliutit suliarinerinut, pisassiissutit agguarnerinut maannakkullu aqqissuussinerup atulersinneranut pisortat allaffissornerannut 1 mio. kr.-it missaannik ataasiarluni aningaasartuuteqarnermik kinguneqarumaartoq.

3.2.2 Inuussutissarsiuuteqartunut aningaasaqarnikkut kinguneqarnissaa immikkut pillugu

3.2.2.1 Isertitat

Sumiiffimmi 47-mi sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi ilaannakuusumik PNNP-mik eqqussineq naatsorsuutigineqarpoq siunissami qaninnerusumi isertitatigut pingaaruteqartunik kinguneqartitsissanngitsoq.

Pisassiissutit isumalluutitigut tunngavinnut tulluarsarpata taava pisassiissutinit pigisat amigaatigineqalissapput piunasaqartoqalerlunilu, taamaalillunilu siunissami ungasinnerusumi PNNP-mik eqqussineq isertitat ukiumut 100 mio. kr.-it missaat tikillugit qaffannerinik kinguneqarsinnaallutik (sinneqartoortit inuttallu akissarsiaat).

3.2.2.2 Sulisoqarneq

Sumiiffimmi 47-mi umiatsiaararsorluni qaleralinniarnermi PNNP-mik aqqissuussineq siunissami qaninnerusumi sulisoqarnermut kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Siunissami ungasinnerusumi, aamma pisassiissutit siunnersuineranut tulluarsarneqarpata, PNNP-mik eqqussineq ukioq naallugu sulisut 300 missaannik allanut nuussinnaanerinik kinguneqarumaartoq naatsorsorneqarpoq.

3.2.2.3 Allaffissornikkut kingunissai

Suliniut piffissami ikaarsarfiusumi umiatsiaararsortunut allaffissornikkut suliassat annikitsuaqqamik qaffannerinik kinguneqassaaq, tassa umiatsiaararsortut, tamatuminnga kissaateqartut, PNNP-mi nittartakkap qanoq atornissaanut ilinniassammata, taamaallitutik pisassiissutinik pigisatik annertussutsillu, pisassiissutinik qaqissimasat ilaatigut nammineeqlutik takusinnaalerlugit, aamma pigisanik pisisinnaallutillu tunisisinnaallutik.

3.3 Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP

Siunnersuutikkut Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) eqqunneqarput.

Avataasiorluni qaleralinniarneq, saarullinniarneq, suluppaagarniarneq, misaqqarnarniarneq saarulliusaarnarniarnelru 2022-mi kalaallit avataasiutaannit arfineq marluusunit ingerlanneqarpoq. Taakkunanga ingerlatseqatigiiffinni sisamani agguarsimasuni angallatit tallimat 2022-mi Kalaallit Nunaata Kitaani qaleralinniarput. Piffissami maannakkut taamaallaat qaleralinniartunik angallateqanngilaq, tassa angallatit tamarmik qaleralinniarnertik saarullinnik, suluppaakkanik, misaqqarnanik ilaatigullu avaleraasartuunik ataqatigiissillugu aalisarnermik ingerlataqarmata. Maannakkut aalisariutit piginnaasaat pisassiissutinut naapertuutikannerput.

Ukiuni kingullerni tallimani aalisarnek tunuliaqutaralugu pisassiissutit agguarneqassappata ingerlatseqatigiiffiit katillugit tallimat pisassiissutinik pigisanik pissarsissapput, taamaattorli ingerlatseqatigiiffik ataaseq ima annikitsigisunik pigisaqassalluni pigisat tuninissaat isumatusaarnersalluni.

Aalisarnek piffissami maannakkut imminut akilersinnaavoq aamma isumalluutinik iluanaarutinit akitsuutitigut akileraarutitigullu pisortat karsiinut annertuumik iluanaaruteqartitsillutik. Imminut akilersinnaaneq siunissami qaninnerusumi taamaattumik PNNP-mik pisassiissutit eqqunnersigut annertuumik qaffassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Aalisarnek annertuumik imminut iluanaarfiugaluartoq maannakkut aqutsineq pissutigalugu angallatiminnik allatigullu pisariaqartutigit aningaasalersuinissat pilersaarusiornissaannut aningaasaliiffiginissaallu ingerlatseqatigiiffinnut ajornakusoorpoq, annertuumik nammineq aningaasaateqanngikkunik. Taama annertutigisumik nalorninarloqartillugu piffissaq sivikinnerusoq sivisunerusorlu tunaartaralugit ingerlatseqatigiiffiit pisassanut atatillugu periarfissaqarnerat aqutseriaaseq maanna atuuttoq atorlugu aningaasalersuisussanik pissarsiniarnerat ajornakusoorujussuuvoq, taamaammallu ingerlatseqatigiiffinnut atuuttunut nutaanullu taamatut aalisarnermut pulanissamat pilersaarusiornissamat aqutsisut periarfissanik pitsaasunik pilersitsisannigillat. Maannakkut ingerlatseqatigiiffiit avataasiorluni qaleralinniarnermi kiisalu aalisakkani eqqaaneqartuni allani aningaasalersuinissaannut pissutaasuni pingaarnerpaat ilaat tassaavoq amerlanerpaat aamma raajartassiissutinik

niuerutigineqarsinnaasunik peqarnerat, qularnaveeqqutaasinnaasut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinit aningaasaatilissuarnit allanit ilaatigut pigineqarlutik.

PNNP-mik aqqissuussinermik eqqussineq siunissami ungasinnerusumi aalisarnerup imminut akilersinnaalerneranut iluaqutaassaaq, tassa ingerlatseqatigiiffiit siunissamut ungasinnerusumut aalisarnissamut periarfissamik qulakkeerneqassammata taamaattumillu isumannaannerusumik aalisarneq aningaasaqarnikkut pilersaarusiorsinnaalissallugu. Aammattaaq pisassiissutinit pigisat pigisatut naliliummata appasinnerusumik erniaqartitsinermik kinguneqarsinnaallutik, taamaalilluni qaffasinnerusumik sinneqartoorsinnaallutik. Tamatuma saniatigut PNNP-mik aqqissuussineq umiarsuaatileqatigiit nutaamik aningaasalersuisinnaalersissallugit, raajartassiissutinik niuerutigineqarsinnaasunik peqarnerisut apeqquataatinnagu.

3.3.1 Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.3.1.1 Pisortat aningaasaqarnerat

Siunissami qaninnerusumi avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera aqqissuussinerup pilersinneranut ataasiorluni aningaasaliinermik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut naatsorsuutigineqanngilaq suliniut siunissami qaninnerusumi pisortanut aningaasaqarnikkut kinguneqartitsissasoq.

Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-mik eqqussineq siunissami ungasinnerusumi pisortat aningaasaqarnerannut annikitsumik pitsaanerulersitsinermik kinguneqarumaartoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut aalisarnermut tassunga tunngasunik pisortallu isertitaannut kinguneqartitsisinnaasunut ataqatigiissitsilluni pisassiissutinut qummut killiliussat allaaserineqarnerinut innersuussisoqarpoq.

3.3.1.2 Allaffissornikkut kingunissai

Avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-mik eqqussineq siunissami ungasinnerusumi pisortat allaffissornerisa annikillineranik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq tamatumalu malitsigisaanik aningaasartuutit 0,2 mio. kr.-it missaaniissallutik. PNNP-mik eqqussinermut atatillugu agguaassinernut, naammagittaalliutit suliarinerinut il.il. aningaasartuutit 0,5 mio. kr.-it missaaniissasut. Pisassiissutit pillugit nittartakkamik pilersitsineq tassungalugu aningaasartuutit paasissutissat pillugit immikkoortumi allaaserineqarput.

3.3.2 Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.3.2.1 Isertitat

Siunissami qaninnerusumi Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera isertitanut kinguneqartitsissanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera siunissami ungasinnerusumi isertitat annikitsumik qaffannerinik malitseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

3.3.2.2 Sulisoqarneq

Siunissami qaninnerusumi Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera sulisoqarnikkut kinguneqassanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunissami ungasinnerusumi Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera sulisoqarnikkut annikitsumik appariarnermik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

3.4 Saattuarniarnermi PNNP

Siunnersuutikkut Kalaallit Nunaata Kitaani saattuarniarnermi pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) eqqunneqassapput.

Saattuarniarnermi taamaallaat angallatit 6 meterinik takinerusut atorneqarput. Angallatit pisoqaanerullutillu nutaajunerupput, ilai aamma qaleralinniarlutik, saarullinniarlutik nipisanniarlutillu, allat taamaallaat saattuarniarlutik. 2022-mi angallatit 30-it umiatsiaararlu ataaseq 100 kiilut sinnerlugu aalisarput.

Saattuarniarnermi PNNP-mik aaqqissuussinerup eqqunneqarneratigut angallatini ataasiakkaani aningaasaqarneq annertuumik pitsaanerulissasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassa aalisarneq naatsorsuutigisatut ineriartorpat. Sinerissamut qanittumi saattuarniarnermi PNNP-mik aaqqissuussinermik eqqussineq naatsorsuutigineqarpoq, imminut akilersinnaanerup isumalluutinillu iluanaarutit malunnaatilimmik qaffannerisa saniatigut, aalisartut aalajangersimasunik siumullu nalunanngereersunik tunngaveqalissasut, kiisalu nutaamik aningaasalersuinerup taarsigassarsinikkut aningaasalersuinissamut periarfissaqalissallutik. Tassungali atatillugu pingaarpoq aalisarnerup uumassuseqarnikkut illersorneqarsinnaasumik aqunneqalernissaa, tassa imaappoq TAC aamma pisassiissutit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermit qaffasinnerutinneqarnatik.

Ukiuni kingullerni tallimani saattuarniarnermi pitsaanerpaat pingasut tunuliaqutaralugit pisassiissutit pigisat agguarneqarpata angallatit katillugit 76-it TAC-ip 0,000005 %-ianiit 13,2 %-ianik pisassiissutinit pigisanik pissarsissapput. Angallatit pitsaanerpaat arfinillit TAC-mit tamarmiusumit 49 %-iata missaanik pisassiissutinit pigisanik pissarsissapput.

Aalisartut ingerlalluarnepaat aalisartunit ingerlalluanninnerusuniit pisassiissutinit pigisanik pisinissaat naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni ingerlataqartut amerlassusii ikilillutik, pisassiissutiniillu iluaquteqarnermiit sinneqartoorutit tamarmiusut qaffallutik. Pisassiissutinit qummut killiliussat 17 %-imut aalajangerneqarput, taamaalilluni saattuartassiissutit annerpaamik piginnittunut arfinilinnut eqiterunneqarluni. Pisassiissutinit qummut killiliussat maannakkut aalisarnermiit qaffasinnerpaamik isumalluutinit iluanaaruteqarnissamik killiliinissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Saattuarniarnermi PNNP-mik aaqqissuussinerup eqqunneqarneratigut angallatinut taamaallaat saattuarniutinit pisassiissutit eqiterunnissaat naatsorsuutigineqanngilaq. Qularnanngitsumik angallatit ilai ataqatigiissitsilluni aalisarnermik suli ingerlataqassapput. Tamatuma kingunerisinnaavaa, kikkut tamarmik taamaallaat saattuarnermik ingerlataqalernerattulli angallatit saattuarniutit amerlassusiisa ikilissasut.

3.4.1 Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissaa immikkut pillugu

3.4.1.1 Pisortat aningaasaqarnerat

Siunissami qaninnerusumi saattuarniarnermi PNNP-mik eqqussineq aaqqissuussinerup pilersinneranut, pisassiissutit agguarnerinut aamma naammagittaalliutit suliarinerinut atatillugu 0,5 mio. kr.-t missaat tikillugit pisortat ataasiarlutik aningaasartuuteqarnerinik kinguneqassaaq. Siunissami ungasinnerusumi saattuarniarnermik aqutsinermi ukiumut 0,3 mio. kr.-inik aningaasartuutit apparnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Pisassiissutit pillugit nittartakkamik pilersitsinermut aningaasartuutit paasissutissat pillugit immikkoortumit takuneqarsinnaapput.

Saattuarniarnermi PNNP-mik eqqussineq pisassiissutinit pigisat angallatinut arfinilinnut-aqqaneq marlunnut eqiterullutik siunissami ungasinnerusumi aalisarnermi tulluarsaanermik kinguneqassappat, inuit ingerlatseqatigiiffiillu akileraarutaasa qaffannerisa malitsigisaanik pisortat isertitaat ukiumut 5 mio. kr.-it missaat tikillugit qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq.

3.4.1.2 Allaffissornikkut kingunissai

Siunissami qaninnerusumi pisassiissutit agguarnerinut aamma naammagittaalliutit suliarinerinut, pikkorissarnernut aamma pilersitsinermut aaqqissuussinermilu pioreersumi ataqatigiissitsinermik ingerlatsinermi suliassat qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq. Siunissami ungasinnerusumi saattuarniarnermi PNNP-mik eqqussineq pisortat allaffissornerisa annikillineranik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

3.4.2 Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.4.2.1 Isertitat

Saattuarniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera siunissami qaninnerusumi isertitanut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Saattuarniarnermi PNNP eqqunneqarpat siunissami ungasinnerusumi aalisarnermi piginnaasat tulluarsarnerinik kinguneqassaaq, pisassiissutinit pigisat angallatinut arfinilinnut-aqqaneq marlunnut katersuullutik, tamanna siunissami ungasinnerusumi ukiumut aalisarnermi 20 mio. kr.-it tikillugit isertitat (akissarsiat sinneqartoorutillu) qaffannerinik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

3.4.2.2 Sulisoqarneq

Siunissami qaninnerusumi saattuarniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera sulisoqarnikkut kinguneqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Siunissami ungasinnerusumi saattuarniarnermi PNNP-p eqqunneqarnera saattuarniarnermi sulisut annikitsumik apparnerinik kinguneqarsinnaavoq.

3.4.2.3 Allaffissornikkut kingunissaa

Aaqqissuussinerup nutaap pisassiissutillu pillugit nittartakkap saniatigut saattuarniarnermi PNNP inuussutissarsiortunut allaffissornikkut kinguneqartitsinissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

3.5 *Piginnittuunerup pisassiissutinullu qummut killiliussat nutaamik naatsorsorneqartaleneri*

Pisassiissutinik pigisanik piginnittuunerup siaruartinnissaanik siunertaqartut suliniutit arlallit eqqunneqarput. Immikkoortumi matumani allannguutit taakku arlallit kingunissai allaaserineqarput;

- Pisassiissutinit pigisanik piginnittuunerup naatsorsornissaanut periuseq, taamaalilluni 50 % inorlugu piginnittuuneq aalajangiisumillu sunniuteqarneq ingerlatseqatigiiffiit pisassiissutinik tamakkiisumik piginnittuunerinut siunissami ilaatillugit naatsorsorneqartalirlutik.
- Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermut tamarmiusumut pisassiissutinut qummut killiliussat 20 %-inut aalajangerneqarlutik.
- Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni raajarniarnermut qaleralinniarnermilu ataqatigiissitsinermi pisassiissutinut qummut killiliussat 20 %-imut aalajangerneqarlutik.
- Inummut pisassiissutinut qummut 10 %-inut aalajangerneqarlutik.

Raajarniarnermi piginnittuunermik nutaamik naatsorsuisarneq aamma pisassiissutitut 20 %-imik qummut killiliineq

Raajarniarnermi piginnittuunermik nutaamik naatsorsuisarneq aamma pisassiissutitut 20 %-imik qummut killiliineq peqqutaalluni Polar Seafood Greenland A/S aktianik tunisisariaqarpoq imal. piginneqataasutut TAC'ip 8 %-ia (8.500 tons miss. 2023-mi raajanut TAC malillugu). Polar Seafood A/S pisassiissutitut qummut killiliussat 20 %-it sinnerlugit toqqaannartumik pigisaqanngilaq, kisianni ingerlatseqatigiiffinni allani piginneqataaffigiunnaarfiusussani piginneqataassuteqarlutik.

Polar Seafood A/S-ip ingerlatseqatigiiffiini annaasaqarsinnaanerit saniatigut ingerlatseqatigiiffiit mikinerusut piginnittoqataassutisip saniatigut qularnangitsumik aamma piginnaasanut aningaasaatinullu periarfissatik annaassavaat, taakkulu allani nassaarisariaqassallugit.

Ataqatigiissitsinermi pisassiissutini qummut killiliussat

Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermut raajarniarnermullu ataqatigiissitsilluni pisassiissutitut qummut killiliussat 20 %-it eqqunneqarput. Qulaani allaaserineqartutut immikkut raajarniarnermut pisassiissutini qummut killiliussat 20 %-it eqqunneqarput, Kalaallillu Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermut immikkut pisassiissutitut qummut killiliussat inassutigineqarnatik. Tamatuma kingunerisaanik ingerlatseqatigiiffiit raajartassiissutinik assersuutigalugu 20 %-inik pigisaqartut tamatuma saniatigut avataasiorluni qaleralinniarnermi pisassiissutinik annerpaamik 20 %-imik pigisaqarsinnaallutik. Peqatigisaanik tamanna isumaqarpoq ingerlatseqatigiiffiit raajarniarnermi aamma pisassiissutinik pigisanik pigisaqanngippata avataasiorluni qaleralinniarnermi pisassiissutinik qanoq annertutigisunik ingerlatseqatigiiffiup ataatsip pigisaqarnissaanut killiliisoqanngitsoq. TAC-mut naleqqiullugu raajani TAC-ip annertussusaa pissutigalugu avataasiorluni qaleralinniarnermi pisassiissutinit pigisanit taamaaqataanit raajarniarnermi pisassiissutinit pigisat maannakkut qaffasinnerujussuarmik naleqarput.

Pisassiissutit avataani qaleralinnut PNNP-mut atatillugu ukiuni kingullerni tallimani aalisarnerit pitsaanerpaat pingasut tunngavigalugit agguanneqarpata Polar Seafood 15,5%-it missaannik pisassinneqassaaq, illuatungaanili Sigguk A/S, Polar Seafood A/S-imit affarmik pigineqartoq 21,2 %-it missaannik pisassinneqassalluni.

Pisassiissutitut qummut killiliussap kingunerisaanik Polar Seafood avataani qaleralinniarnermi pisassani tuniniartariaqarpai taamaanngippalluunniit Sigguk A/S-imik piginnittoqataanini ilaannakortumik iperarlugu. Ataatsimut isigalugu Polar Seafood A/S-ip piginneqataassutit pisassalluunniit TAC-ip 6%-iatut annertutigisut tuniniassavai.

3.5.2.1 Inummut pisassiissutit killiliussat

PNNP atorlugu aalisarnerni tamani piginnittuunermut 10 %-imik pisassiissutitut inummut qummut killiliussat eqqunneqarput. Inummut pisassiissutitit qummut killiliussani ilaqqat qanigisat ilaqqat, angajoqqaat, meeqqat, aappat qatanngutillu inuttut ataatsitut isigineqarlutik.

Inummut pisassiissutitit qummut killiliussat inummut pisassiissutitit qummut killiliussanit annertunerusunik pigisaqartunut ilaqqat pingasunut kinguneqartitsissapput.

- Ilaqqatit taakku pingasut raajanut TAC-ip 5 %-iata missaanik annertussuseqartunik piginneqataassutitit imaluunniit pisassiissutitit pigisatit tunisussaassavaat. Tassani tunngavigineqarpoq ilaqqatit marluk raajarniarnerni piginnittuunerup naatsorsornera aamma 20 %-imik pisassiissutitit qummut killiliussat pillugit qulaani malittarisassat malitsigisaannik pisassiissutitit pigisatit tunereersimavaat.
- Tamatuma saniatigut ilaqqatit taakku pingasut tamarmik immikkut ingerlatseqatigiiffinni allani piginneqataassutitit imaluunniit pisassiissutitit pigisatit avataasiorluni qalerallinniarnermi pisassiissutit 2%-it aamma 4%-it akornanniittunut naapertuuttut tunisariaqassavaat. Katillugit inummut pisassiissutitit qummut killiliussat malitsigisaannik pisassiissutitit pigisanut imaluunniit piginneqataassutitit TAC-ip 9%-ianut naapertuuttunut piginnittussanik nutaanik nassaartoqassalluni.
- Kiisalu saattuarniarnerni ilaqqatit ataatsit akuersissutitit arlalinni agguarsimasut saattuarniarnerni TAC-ip 6 %-iata missaannut naapertuuttut piginneqataassutitit imaluunniit pisassiissutitit pigisatit tuninissat naatsorsuutigineqarluni.

Ingerlatseqatigiiffiit imaluunniit inuit ataasiakkaat pisassiissutitit pigisatit imaluunniit piginneqataassutitit ingerlatseqatigiiffinnut ataasiakkaanut pisassiissutitit pigisatit nalinginut naapertuuttumik tunisinaannigippatigit tamanna ingerlatseqatigiiffinnit taakkunanga pigisatit nalillit pisassiissutitit pigisanik nutaatut piginnittunut agguateqqinnerinik kinguneqassaaq. Ingerlatseqatigiiffiit namminersortut, inatsisissatut siunnersuutikkut annaasaqartut, annaasaqarnermut taarsiiffigitinnissamik piunasaqarsinnaasut aamma eqqartuussivimmi suliami ajugaassappata taarsiissutissat annertussusaannik kiisalu suliasami aningaasartuutit ilanngullugit inatsisissatut siunnersuutit pigisatit aningaasaqarnerannut artukkiissaaq. Peqatigisaannik ikaarsaarnerni aqqissuussinerup eqqunneqartup malitsigisaannik taamatut taarsiinissaaq pillugu piunasaqarsinnaanerit annikitsuinnartut isigineqarput.

Tunumi raajarniarnerni nammineq pisassat qummut killilerneqanngillat. Pisassiissutitit kalaallit ingerlatseqatigiiffiutaannut sumiiffimmi matumani nuunneqartut annikitsuarsuuppup qummullu killilersuisoqalissappat ingerlatseqatigiiffinni piginnittuunermi naapertuutitngitsumik killilersuisoqalissalluni.

3.5.1 Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.5.1.1 Pisortat aningaasaqarnerat

Immikkut Royal Greenland-ip isiginiarneqarnissaa siunertaralugu immikkut malittarisassaliortoqassammat, piginnittuunermik nutaamik naatsorsuisarneq aamma pisassiissutitut qummut killiliineq pisortat aningaasaqarnerannut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

3.5.1.2 Allaffissornikkut kingunissaa

Pigineqataassutitut nutaamik naatsorsuisalernerit aamma pisassiissutitut qummut killiliussat nutaat pisortanut allaffissornikkut kinguneqartitsissasut naatsorsuutigineqanngilaq.

3.5.2 Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.5.2.2 Isertitat

Piginnittuunermik naatsorsuisarneq pisassiissutinullu qummut killiliussat nutaat isertitanut kinguneqartitsissasut naatsorsuutigineqanngillat.

Taamaattorli naatsorsuutigineqarluni suliniutit pigisat nalillit maannakkut pisassiissutitut pigisanik piginnittuniit nutaanut agguateqqinnerinik kinguneqarumaartut.

3.5.2.3 Sulisoqarneq

Siunissami qaninnerusumi allannguutit sulisoqarnermut kinguneqartitsinissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Siunissami ungasinnerusumi aningaasalersuinerit killeqartitsinerit malitsigisaannik piginnittuunermik naatsorsuisarnerit pisassiissutinullu qummut killiliussat nutaat aalisarnermi sulisoqarnikkut piunasaqarfiunerusumik kinguneqarsinnaapput. Taamaattoqassappat sulisut amerlinerinik kinguneqarsinnaassaaq.

3.5.2.4 Allaffissornikkut kingunissai

Piginnittuunermi naatsorsuisarneq pisassiissutinullu qummut killiliussat nutaat naatsorsuutigineqanngillat inuussutissarsiortunut allaffissornikkut kinguneqartitsissasut. Pisassiissutinilli piginnittut nutaat siunissami ungasinnerusumi naatsorsuutigisariaqarpoq piginnaasanik pisariaqartunik pissarsisariaqassasut imaluunniit pisisariaqassasut.

3.6 Aalisarnermi tamani kalaallit 100 %-imik piginnittuuneri

Inatsisikkut aalisarnermi tamani kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat eqqunneqarpoq, siunissamilu kalaallit aalisartut aningaasaatinut periarfissaqarnerat killeqassalluni, taamaalilluni nunanit allaniit pigineqataasunit aningaasalersuineq aalisarnermi tamani periarfissaajunnaassalluni. Suliniutip taassuma piginnittuunani aningaasalersuinessamut

periarfissaq allanngortinngilaa, tassa pingaartumik aningaaserivinniit aningaasaliisartuniillu allaniit taarsigassarsinikkut.

Kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piunasaqaat raajarniarneq pillugu inatsisini atuuttuni atuutereerpoq, nunanillu allaniit aningaasaatinut periarfissap killeqartinneqarnera siunissami aalisarnernut tamanut eqquissalluni.

Kalaallit Nunaat annertuumik aningaasaqarfiunngimmat, aalisarnermi ineriartornermut nutarterinermullu naleqqiullugu, nunap iluani aningaasaliisinnaasut amerlassusaat killeqartussaapput. Tamatuma saniatigut aningaasaatinut periarfissanut killeqartitsineq naammassisaqarsinnaassutsikkut ineriartornermik unikaallatsitsissaaq peqatigisaanillu aalisartunut inuusuttunut aalisarnermut periarfissaqarnerat ajornarnerulersillugu.

Aalisarnermik ingerlataqarnermiippot akuusut pingaarutillit marluk, aningaasaatit sulisinnaasullu. Aningaasaatit sulisullu akornanni pissutsit aalisarnermik ingerlataqarnermi sinneqartoorutitigut aalajangersimasumik killiliisarput.

- Allanut naleqqiullugu aalisarnermi annertuumik aningaasaliiffiusumut, qaffasissumik sinneqartoorfiusumut assersuutitut eqqaaneqarsinnaapput avataasiorluni raajarniarneq qaleralinniarnelut.
- Allanut naleqqiullugu aalisarnermi annertuumik sulisoqarfiusartunut, appassisumik sinneqartoorutitsisartunut assersuutitut eqqaaneqarsinnaavoq sinerissamut qanittumik saarullinniarnelut.

Aningaasaliissutaasinnaasunut periarfissaq suli annertunerusumik killilerneqarpat aningaasaliissutaasinnaasut akisunerulertut aalisarnermi misigineqassaaq (erniat imaluunniit iluanaaruteqarnissamut piunasaqaatit qaffasinnerusut), sulisinnaasunut assersuullugit. Tamanna siunissami ungasinnerusumi ima sammiveqalersitsissaaq aalisarneq annertuumik aningaasaliiffiujunnaarluni, tamannalu pissappat, aalisarnermi imminut akilersinnaaneq isumalluutinillu iluanaarutit qularnangitsumik annikillissallutik. Piviusumik tamatuma kingunerissavaa aningaasaatinut killilersuisoqannginneranut naleqqiullugu siunissami angallatini mikinerusuni pisoqaanerusunilu aningaasaliisoqartalernissaa. Angallatit pisoqqat mikinerusullu annikinnerusumik piginnaasaqarput qaffasinnerusumillu ingerlatsinermi aningaasartuutaasarlutik, sinneqartoorutillu aalisarnermilu inuttaqarneq annikinnerulerlutik.

Aningaasaatinut periarfissat killeqalernerisa saniatigut nunat allamiut aningaasaataannut inerteqquteqalernerneq naatsorsuutigineqarpoq aalisarnerup ingerlalluarnissaanut iluaqutaasinnaasunik aammalu tunitsivitsigut attaviit anginerusut aqutugalugit akit qaffasinnerusut angunissaannut piginnaasanut ilisimasanullu periarfissat annikillissasut.

Siunissami qaninnerusumi avataasiornermi aalisarnermik ingerlatseqatigiiffinni pingasuni nunat allamiut piginneqataassutaat ukiut tallimat iluanni piginneqataassuteqarnertik

tunisussaavaat. Aningaasalersuinerup angallatillu annaaneqarnissaannut ikinnerpaamik pisuni ataatsimi aarlerinarsinnaavoq. Tamanna tunuliaqutaralugu ilimanarluinnarpoq inatsimmi § 11, imm. 2-mi immikkut akuersinissamut periarfissap atorneqarnissaa tulluarsinnaasoq. Aalajangersagaq taanna malillugu kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaannit Naalakkersuisut immikkut akuersisinnaapput, siunertaavorlu ingerlatseqatigiiffiup kalaallit aningaasaataannik nassaarsinnaannginnera nunanilu allani aningaasaatit ingerlatseqatigiiffimmut inuiaqatigiinnullu iluaqutaasinnaasutut nalilerneqarpat aalajangersagaq taanna atorneqassasoq.

Paarlattuanik iluarnerusumullu aningaasaliisinnaanermut periarfissat pitsaanerulernissaat, inatsimmi soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aqutigalugit periarfissaalertussaallutik, takuuk immikkoortoq 3.9.1.

3.6.1 Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.6.1.1 Pisortat aningaasaqarnerat

Royal Greenland A/S, Pelagic Greenland A/S peqatigalugu saarullinniarnermi peqataasoq, ingerlatseqatigiiffimmut tassunga piginneqataasussanik nutaanik nassaarnissamut pinngitsaalineqassaaq, ullumikkut Islandimit piginneqataaaffigineqartoq. Naatsorsuutigineqarpoq Pelagic Greenland A/S-imi sinneqartoorutit tamatuma annikillisissagai taamaalillunilu Royal Greenlandimi. Kinguneqartitsinerilli taakku marluullutik § 11, imm. 2-mi immikkut akuersinissap atorneqarneratigut pinngitsoortinneqarsinnaapput, soorlu aamma ikaarsaarnermi aaqqissuussineq ingerlataqartut piumasaqaatinut nutaanut aaqqissuussinissaannut periarfissiissasoq.

Siunissami ungasinnerusumi aalisarnerup aningaasaatinut periarfissanut killiliineq naatsorsuutigineqarpoq, 100 %-imik kalaallit piginnittuunissaat pillugu piumasaqaatikku, § 11, imm. 2 malillugu immikkut akuersisoqanngippat, pisortat isertitaanni aallaaviatigut appariartoqassasoq.

Pisortani isertitat apparneri aalisarnermi inuussutissarsiutinilu allani isertitaniit akileraarutitigut iluanaarutit apparnerinut tunngasuupput.

3.6.1.2 Allaffissornikkut kingunissai

Kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piumasaqaatip eqqunneqarnera naatsorsuutigineqanngilaq pisortat aningaasaqarnerannut allaffissornikkut kinguneqartitsissasoq.

3.6.2 Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugu

3.6.2.1 Isertitat

Aalisarnerni tamani kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piumasaqaatip eqqunneqarnera naatsorsuutigineqanngilaq siunissami qaninnerusumi isertitanut kinguneqartitsissasoq.

Siunissami ungasinnerusumi aalisarnerni tamani kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piumasaqaatip eqqunneqarnerata kingunerissavaa isertitat inuiaqatigiinnut pitsaanngitsumik sunniuteqarneq, aalisarnerit allanut naleqqiullutik annertuumik aningaasaliiffigineqartarunnaarnerisa malitsigisaanik, nunanit allanit piginnittut atuussinnaanerinut naleqqiullugu.

3.6.2.2 Sulisoqarneq

Kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu aalajangersakkap eqqunneqarnerata kingorna, tunitsivimmik ingerlatsinissaq pillugu piumasaqaammut akuersissummut atassuteqarfiusut tunuartitissappata, umiarsuaatileqatigiiffimmut ataatsimut amerlanernulluunniit naleqqiullugu kinguneqartitsisinnaanarit alaatsinaanneqartariaqarput. Taamatut pisoqassappat siunissami qaninnerusumi Kujataani nunami suliffissuarmi sulisut ikilinerinik kinguneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut allannguut tunitsivissamut periarfissaaruppat Kujataani sinerissamut qanittumi aalisarnermut siunissami qaninnerusumi kingunerlutsitsisinnaavoq.

Siunissami ungasinnerusumi kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piumasaqaatip eqqunneqarnera, aalisarnerup sulisunik amerlanernik pisariaqartitsilernerata malitsigisaanik (annertuumik aningaasaliiffiujunnaarluni) aalisarnermi sulisut qaffariarnerinik tunngaviatigut kinguneqassaaq.

3.6.3 Aningaasalersuineq

Siunnersuut suliniutinik arlalinnik imaqarpoq aalisariutinik ineriartortitsinerup aningaasalersornissaanut siumut sammisumik periarfissanut kinguneqartitsisussatut naatsorsuutigineqartunik.

Qulaani allassimasut suliniutit aamma piginnittuuneq aamma pisassiissutitut qummut killiliussat pillugit malittariassat ataatsimoortinnerisa kingunerisaannik aalisarnermi pissutsit aningaasaatitigut qaffasinnerusumik aningaasartuuteqarnikkut ajornerusumik inissimalersinnaapput. Ataatsimut isigalugu suliniutit, aalisarnermi piginnittuunerup siaruartinnissaanik siunertaqartup kingunerisaanik sulisinnaasunut aningaasaatini aningaasartuutit (aningaasaatit akii) qaffannerinik kinguneqarsinnaapput. Killilersuinerit malitsigisaannik aningaasaatitigut qaffasinnerusumik aningaasartuuteqarneq pissutigalugu aalisarnermi ilannguneqartussat aningaasaatinik kivitsinissaq aalisartunut inuusuttunut suli ajornarnerulissaaq. Taamaattorli naatsorsuutigineqarluni aningaasalersuinissamut periarfissat ukiut arlallit qaangiuppata pissutsinut nutaanut tulluarsarsinnaassasut, ilaatigut aalisarnermi piginnittutut ilaanngitsunik, sulili najuuttunik aningaasalersuisarfiit ilaatigut aqutugalugit.

Tamatumali suliniutit ataatsimoorlutik, pissutsit allanngunngippata, aalisarnermi aningaasaatitigut aningaasartuutit qaffannerinik kinguneqartitsissallutik.

Raajarniarnermi pisassiissutinit pigisani aamma angallatini tunisassiorfiusuni aningaasalersuinissamut nunatsinni aningaasaatinik nutaanik nassaartoqassappat tamatuma kalaallit aalisarnerisa sinnerini aningaasalersuinissamut pissarsiarineqarsinnaasumut aningaasaatit annertussusaat killeqassapput. Tamatuma saniatigut aalisarnermi aningaasaatitigut annertuumik pisariaqartitsinerup, pissutsit allanngunngippata, kingunerissallugu inuussutissarsiortunit allaniit aningaasaatit pilerisutsilerneru, tassani sinneqartoorutit apparnerinik kinguneqartussa.

Pingaartumik aningaasalersuinerup naleqqiullugu tulluarpoq aamma eqqaassallugu inatsissatut siunnersuut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aalisarnermi piginneqataalersinnaanerannut ammaassimmat. Taamaattorli periarfissap taassuma aningaasaqarnikkut qanoq annertutigisumik sunniuteqarnissaa nalorninarluni, tassa inuppasuit ullumikkut piginneqataangimmata, naak tamatumunnga periarfissaqaraluarlutik.

3.7 Pisassiissutit pillugit nittartagaq aalisarnermilu paasissutissat ingerlateqqittarneri

Qarasaasiatigut nittartakkamik nutaanik marlunnik pilersitsisoqassaaq;

- Ullutsinnut naapertuuttumik aaqqissuussineq aamma aalisarnermi paasissutissat ingerlateqqittarnissaannut nittartagaq
- Pisassiissutininik pigisanik aamma ukiumoortumik pisassiissutininik niuerneru atugassaq pisassiissutit pillugit nittartagaq.

3.7.1 Aalisarnermi paasissutissat ingerlateqqittarneri

Aalisarnermi pillugu paasissutissat allanngorartuut tamanut saqqummiuttarnissaannut aaqqissuussinermik pilersitsisoqassaaq. Ullumikkut ingerlatsivik aamma nakkutilliisut, Pinngortitaleriffik aamma Naatsorsueqqissaartarfik LULI-mi paasissutissaasivimmut toqqaannartumik isersinnaapput. Taamaattumik oqartussanut taakkununga nutaamik aaqqissuussinermik sananissaq pisariaqarnani.

Ingerlatitseqqinnermut nittartakkamik pilersitsinerup siullermik kingunerissavaa aalisarnermi pillugu paasissutissanik arlalinnik innuttaasut takunnissinnaalernerat. Innuttaasut aalisarnermi pillugu paasissutissanut katersorneqartut ilaannut killeqartumik isersinnaassapput. Paasissutissat uummaarissumik saqqummiunneqartassapput, taamaalilluni nittartakkamik ulluinnarni ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu minnerpaamiitillugu annikillissillugu.

3.7.2 Pisassiissutit pillugit nittartagaq

Pisassiissutit pillugit nittartakkap aalisarneru ukunani pigisanik aamma ukiumoortumik pisassiissutininik niuernerit isumagisinnaassava

- Raajarniarnermi

- Saattuarniarneq
- Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarneq
- Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniernerup ilaa

Nittartakkami pisassiissutinik pigisanik pisinerit tunisinerillu aamma ukiumoortumik pisassiissutit (ilaanik) nalunaarsuissaaq; kisianni aamma ingerlataqartup ataatsip pisassiissutinit pigisaminik imaluunniit ukiumoortumik pisassiissutimi (ilaanik) tuniniaanissaanut periarfissiisoqarluni, nittartagarlu aqutigalugu niuerutigineqarlutik. Tamatuma saniatigut suliariumannittussarsiuussineq aqutigalugu Naalakkersuisut tunerusutaannik pisassiissutinik pigisanik tuniniaanermut nittartagaq atorneqarsinnaassalluni. Inassutigineqarpoq pisassiissutit pillugit nittartagaq sullissivik.gl-imi nammineq sullissivittut aaqqissuunneqassasoq, aamma nuna tamakkerlugu qarasaasiaqarnikkut periusissiamit ikorfartorneqarluni. Nittartagaq ineriartortinneqassaaq taamaalilluni sapinngisamik annertuutigit nammineq ingerlasussanngorlugu. Taamaalilluni qulaani allassimasuni aalisarnerni siunissami ungasinnerusumi aqutsinermut isumalluutinik atuinissaq annikillisillugu.

3.7.1 *Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissaa immikkut pillugu*

3.7.1.1 *Pisortat aningaasaqarnerat*

Qarasaasiaqarnikkut tunngavinnik nutaanik marlunnik pilersitsineq pisortanut 4-7 mio. kr.-inik ataatsimut aningaasartuutaanissaa naatsorsuutigineqarpoq.

- Paasissutissanik saqqummiussinermut *nittartakkamik* pilersitsineq naatsorsuutigineqarpoq aserfallatsaaliinermut ineriartortitsinermullu pisortat 0,5 mio. kr.-inik aningaasartuuteqassasut.
- *Pisassiissutit pillugit nittartakkamik* pilersitsineq naatsorsuutigineqarpoq aserfallatsaaliinermut ineriartortitsinermullu 0,5 mio. kr.-inik pisortat aningaasartuutaasa qaffannerinik kinguneqassasoq. Peqatigisaanik PNNP-mik aalisarnernik aqutsinermut pisortat aningaasartuutaat ukiumut 0,5 mio. kr.-it tikillugit appassasut naatsorsuutigineqarluni.

Pilersitsinermut ataasiarluni aningaasartuuteqarnissaaq 4-7 mio. kr.-iussasut aqutsinermullu aningaasartuutit 0,5 mio. kr.-inik ilanngaareerluni qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq.

3.7.1.2 *Allaffissornikkut kingunissai*

Pilersitsineq ingerlatsivimmi killeqartumik isumalluutinik atuinissaa naatsorsuutigineqarpoq, maannakkut sinaakkusiussat iluini aningaasartuutigineqarsinnaasut. Pilersitsinerup kingorna ingerlatsinermut aaqqissuussinerillu aserfallatsaaliornerninut ukiup affaani sulisumut naapertuuttumik isumalluutinik pisariaqartitsissasut naatsorsuutigineqarluni.

3.7.2 Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kingunissaa immikkut pillugu

3.7.2.1 Isertitat

Nittartakkatigut tunngavinnik marlunnik pilersitsineq inuussutissarsiortuni isertitanut pingaaruteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

3.7.2.2 Sulisoqarneq

Nittartakkatigut tunngavinnik marlunnik pilersitsineq sulisoqarnermut pingaaruteqartussat naatsorsuutigineqanngilaq.

3.7.2.3 Allaffissornikkut kingunissai

Aaqqissuussinerit atorneqarnissaasa ilinniarnissaasa sulinerup saniatigut nittartakkatigut tunngavinnik marlunnik pilersitsineq inuussutissarsiortunut pingaaruteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

3.8 Atorunnaarsitsinissamik kalerriineq

Piffissamut killiligaanngitsumut akuersissutit tassungalu atasut pisassiissutinit pigisat piffissamut killeqartinneqalerput. Taamatut allannguinerup malitsigisaanik pisassiissutinit pigisat ingerlaannaq atorunnaarsinneqanngillat, kisianni avataasiarluni aalisarnerni atorunnaarsitsinissamut kalerriinissap aalajangernissaanut ukiut quliussallutik. Akuersissut ukiumiit ukiumut nutarterneqartarpoq, ukiullu qulissaanni piumasaqaatini allannguisoqassalluni, taamaattorli imatut iluseqassalluni ingerlataqartut piffissami akuersissuteqarfiusumi tulluarsarnissamut piffissalerneqassallutik.

Ullumikkut piffissamut killiligaanngitsumut akuersissutit “pissusissamisoortumik kalerriinikkut” utertinneqareersinnaapput, malittarisassallu nutaat ingerlataqartut pilersaarusiornissamut aningaasalersuinissamullu periarfissaannik allannguimmata, taakku inuussutissarsiortut aningaasaqarnerannut pingaaruteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Piginnittuuneq pillugu malittarisassat nutaat – pisassiissutininut qummut killiliussat toqqaannanngitsumillu piginnittuunerup ilanngunneqarnera – aningaasalersuinissamut periarfissaqarnermut killiliisut, ingerlataqartut piumasaqaatinut nutaanut tulluarsaanissamut periarfissaqarnissaannut sivisussuseqartumik ikaarsaarnermi aaqqissuussineq eqqunneqarpoq.

3.8.1 Pisortanut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.8 Pisortat aningaasaqarnerat

Siunissami qaninnerusumi piffissamik killiliinerup malitsigisaanik pisortat aningaasaqarnerannut kinguneqartitsinissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Piffissap akuersissuteqarfiusup kingorna ingerlataqartunut piunasaqaatit Naalackersuisunit allanngortinneqarpata, allannguinerit akuliunneruallaarpata tamanna taarsiisoqarnissaanik piunasaqarnermik kinguneqarsinnaavoq, tamannalu pisortat aningaasaqarnerannut kinguneqartitsissalluni. Taamaattumik politikikkut allanngortinneqarusuttut piunasaqaatit allanngortinnerinut tamanut atatillugu taamatut pisoqarsinnaanera sukumiisumik naliliiffigineqarnissaa pingaarluinnarpoq.

Ikaarsaarnermi aaqqissuussinerup piffissamillu killiliinerup malitsigisaanik pisortat isertitaanni allannguisoqarnissaa pissutaasut qulaani eqqaaneqartutut naatsorsuutigineqanngilaq.

3.8.1.2 Allaffissornikkut kingunissai

Suliniutip pisortanut allaffissornikkut kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

3.8.2 Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kingunissai immikkut pillugit

3.8.2.1 Isertitat

Suliniutip isertitanut kinguneqartitsinissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Suliniutip sulisoqarnermut kinguneqartitsinissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

3.9 Allanguutit allat

Qulaani allaaserineqartut allannguutit annertunerusut saniatigut tulliuuttumi immikkoortut allanneqartut pisortanut aningaasaqarnikkut kinguneqartitsinissaapput.

3.9.1 Soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfinit aningaasalersuinissamut periarfissaqarneq

Soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aqutugalugit aalisarnermi ingerlatseqatigiiffinni aningaasalersuinissamut periarfissaqarnermi aalajangersimasumik annertussuseqartumik aalisarnermi aningaasalersuinermut aningaasaatit pissarsiarineqarsinnaasut annertusissasut naatsorsuutigineqarpoq. Aalisarnermi aningaasalersuinissamut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit periarfissaqarnerat piginnittuunerup nutaamik naatsorsornerata malitsigisaanik piginneqataassutinik pisassiissutinillu pigisanik tunisinermut kingunerlutsitsinernut illuatungiliisinnaapput. Taamaalilluni suliniut aalisarnermi annikinnerusumik aningaasalersuiffiunissaanut iluaqutaasinnaavoq, piginnittuunerullu naatsorsornissaanut periutsip nutaap malitsigisaanik tamanna ingerlalluanninnerulerluni. Ataatsimulli isigalugu

suliniut siunissami ungasinnerusumi pisortat aningaasaqarnerannut inuussutissarsiortunullu ajunngitsumik kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqarluni. Tamatumali pingaaruteqarnerata annertussusilernissaa ajornakusoortorujussuulluni.

3.9.2 Inuussutissarsiorluni aalisarnermi atorneqartut umiatsiaaqqat nalunaaqutsersorneri nalunaarsugaalernerilu

Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi atorneqartunik 6 meterinik naannerusut umiatsiaaqqat tamarmik nalunaaqutsernissaat nalunaarsugaanissaallu pillugu piumasaqaat eqqunneqarpoq. Nalunaaqutsersuinerup nalunaarsuinerullu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut naleqqiullugu akuersissummik piginnittup umiatsiaaqqallu akornanni naapertuuttoqarneranik qulakkeerinissaq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut umiatsiaararsorluni aalisarnermi piviusumik piginnaasamik ingerlatsiviup pitsaanagerusumik paasisaqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Piginnaasap isumalluutitigut tungavimmut tulluarnissaanut naleqqiullugu pingaarluinnarpoq piginnaasamut tunngasunik paasisutissanut periarfissaqarnissaq.

Allanguineq naatsorsuutigineqarpoq paasisutissaasivimmik pilersitsinermut, normut naqinnerinut, nassiussinermut, allaffissornermut ilitersuinernullu il.il. pisortat 1,5 mio. kr.-t tikillugit ataasiarlutik aningaasartuuteqassasut.

3.10 Ataatsimut nalililneq

Siunnersuut suliniutinik arlalinnik imaqarpoq inuussutissarsiortunut kiisalu pisortanut annertuutitigut pitsaasunik kinguneqartitsisinnaasunik.

Siullermik sinerissamut qanittumi maannakkut raajarniutinut angallatini 75 %-imik tunisassiorsinnaaneq ingerlatseqatigiiffiit aalisartullu isertitai kiisalu pisortat isertitaasa annertuumik qaffannerinut iluaqutaasinnaassapput, peqatigisaanillu sulisut annertuumik amerlassusillit inuussutissarsiutini allani naleqalersitsillutik sulilersinnaallutik. Taamatut pisoqassappat pisassiissutinik pigisallit mikisut kattutissapput angallatinilu pisassiissutinilu pigisani aningaasalersuinissamut aningaasaatinik qaqitsillutik.

Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi PNNP-mik eqqussineq aningaasalersuinissamut aalisartunut pitsaanagerusumik periarfissiissaaq, aamma aalisartut sinneqartoorutaasa qaffannerinut iluaqutaassalluni. Tamatuma saniatigut PNNP-mik aaqquissuussinerup kingunerissallugu sulisinnaasut amerlalluinnartut allani sulisinnaalernissaat. Tamatumunnga tunngaviusoq tassaavoq inatsisip malitsigisaanik pisassiissutit isumalluutinut tulluarnissaat. Taamatut pisoqanngippat aaqquissuussinerup ingerlalluarnissaanut pisassiissutit amigaatigilernissaat naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq.

Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni aalisarnermi aamma saattuarniarnermi PNNP-mik eqqussineq aalisarneq pillugu pilersaarusiornissamut periarfissat pitsaanerusut qulakkeerneqassapput aamma nutaamik aningaasaliinernut aningaasalersuinissamut periarfissat pitsaanerulerlutik. Tamanna aalisarnerni taakkunani sinneqartoorutit inuttanullu akissarsiat qaffannerinik kinguneqassaaq, kiisalu sulisinnaasut ikinnerusut allanik sulisinnaalernerinut iluaqutaassalluni.

Taakku saniatigut piginnittuunerup naatsorsorneranut pisassiissutitut qummut killiliussat pillugit malittarisassat nutaat kingunerisaannik Kalaallit Nunaata Kitaani raajanut aamma avataasiorluni qaleralinnut TAC-it ilaannut piginnittussanik nutaanik ujarlertoqartariaqassaaq. Malittarisassat pingaartumik Polar Seafoodimut kiisalu ilaqutariinnut pingasunut, malittarisassani nutaanik akuerisaasunit annertuallaanik piginnittuulertussanut eqquissapput.

Kiisalu ingerlatseqatigiiffiit inuillu kikkut aalisarnermi aningaasalersuisinnaanerinik killilersuinerit nutaat kiisalu Kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piumasaqaat ilanngullugu kingunerissallugu aningaasaatitigut aningaasartuutit qaffanneri, aamma aalisarnerit ilaanni ingerlalluarnerit apparsinnaallutik. Tamatuma aalisartut nutaat aalisarnernut isersinnaanerit sapernarsisinnaavaat.

3.10.5 Pisortat aningaasaqarnerat

Siunissami qaninnerusumi qarasaasiatigut aqqissuussinernik pilersitsinermut aamma umiatsiaararsortunut PNNP-mik eqqussineq nalunaaqutsersuinerlu pisortanut 11 mio. kr.-nik ataasiartumik aningaasartuutaassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Siunissami ungasinnerusumi siunnersuut pisortanut imatut kinguneqartitsinissaa naatsorsuutigineqarpoq:

- Toqqaannartumik avammut niuerutigineqartussatut angallatini tunisassiarineqartut raajat annertussusiisa qaffannerisa kingunerissavaat isumalluutinit iluanaarutinit akitsuutiniit aamma akileraarutiniit pisortat iluanaarutaasa qaffanneri.
- Pisassiissutit isumalluutitigut tunngaviusunut tulluarsarneqarpata Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi PNNP-mik eqqussineq pisortat iluanaarutaasa qaffannerinik kinguneqassaaq.
- Kalaallit Nunaata Kitaani saattuarniarnermi aamma avataasiorluni qaleralinniarnermi PNNP-mik eqqussinermi naatsorsuutigineqarpoq inuit ingerlatseqatigiiffiillu akileraarutaanniit pisortat iluanaarutaasa annikitsumik qaffannerinik kinguneqassasoq.
- Aningaasaatini aningaasartuutit qaffanneri aalisarnerup annertunnginnerusumik aningaasanik pisariaqartitsilerneranik kinguneqarsinnaavoq, tamannalu isumalluutinit iluanaarutit apparnerinik kinguneqarluni tamatumalu malitsigisaanik inuit akileraarutaanniit ingerlatseqatigiiffiillu akileraarutaanniit iluanaarutit apparlutik.

Ataatsimut siunnersuut naatsorsuutigineqarpoq siunissami ungasinnerusumi inuit akileraarutaanniit, ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaanniit isumalluutinillu iluanaarutinit akitsuutiniit 320 mio. kr.-t tikillugit pisortat isertitaasa qaffannerinik kinguneqassasoq, tassa 2022-mi pisortat isertitaasa 4 %-iinut naapertuuttut. Tamatumunnga tunngaviuvoq raajanut TAC-ip 75 %-iisa avammut toqqaannartumik tunisassiarineqarnissaat sinerissamilu qanittumi qaleralinniarnermi saattuarniarnermilu piginnaasat tulluarsarneqarnissaat, kiisalu toqqaannartuungitsumik nunaniillu allanit piginneqataanerit pillugit malittarisassanit nutaat pisassiissutillu qummut killinginit aningaasaqarnikkut killilimmik sunnerneqarnissaq.

3.10.6 Allaffissornikkut kingunissai

Siunnersuut suliniutinik arlalinnik imaqarpoq pisortanut allaffissornikkut kinguneqartitsisussanik. Siullermik aalisarnerni marlunni PNNP eqqunneqassaaq aalisarnermilu allami ilaannakuusumik. Tassunga atatillugu naatsorsuinernik, agguassinerinik, naammagittaalliornissamut periarfissanik il.il. suliassat naammassineqassapput. Taakku saniatigut pisassiissutit pillugit nittartakkamik aamma aalisarneq pillugu paasissutissanik, ingerlaavartumik aserfallatsaaliorneqartussanik ineriartortinneqartussanillu pilersitsisoqassaaq. PNNP-mik eqqussineq siunissami naatsorsuutigineqarpoq saattuarniarnermik avataasiorlunilu qaleralinniarnermut aqutsinermut pisortani isumalluutit annikinnerulissasut. Aammattaaq umiatsiaaqqanik nalunaaqutsersuisoqarlunilu nalunaarsuisoqassaaq, siunissami qaninnerusumi isumalluutinik annertuunik pisariaqartitsisussat.

Siunissami ungasinnerusumi nittartakkatigut aaqqiinerit aserfallatsaaliornerinut ingerlanneqarnerinullu kiisalu aalisarnermik aqutsinermut pisortat aningaasartuutaat 0,5 mio. kr.-it missaannik qaffassasut naatsorsuutigineqarluni.

3.10.7 Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Isertitat

Siunnersuummi suliniutit uku ataatsimut isigalugu isertitatigut kinguneqartitsisassat naatsorsuutigineqarput

- Raajartassiissutit 75 %-ii tikillugit tunisassiorsinnaanermut periarfissaqarneq naatsorsuutigineqarpoq isertitani (inuttat akissarsiaat sinneqartoorutillu) annertuumik qaffannerinik kinguneqassasut.
- Saattuarniarnermi PNNP-mik eqqussineq, aamma Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni sinerissamullu qanittumi qaleralinniarnermi naatsorsuutigineqarpoq isertitat qaffannerinik kinguneqassasut. Sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi pitsaasumik kinguneqartitsinermut tunngaviuvoq pisassiissutit isumalluutitigut tunngavigisanut tulluarsarneqarneri.
- Kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piumasaqaat aamma piginnittuunermi nutaamik naatsorsuisarneq aamma pisassiissutinut qummut killiliussat kingunerisavaat aningaasaatit amigaataalernerne aalisarnermut aningaasaatinut aningaasartuutit qaffannerinik kinguneqarsinnaasoq, qularnanngitsumillu

naammassisaqarsinnaassuseq appasinnerulerluni tamatumalu malitsigisaanik sinneqartoorutit apparlutik.

Ataatsimut naatsorsuutigineqarpoq siunissami ungasinnerusumi 370 mio. kr.-t missaat (BNP-p 1,8%-ii) tikillugit isertitat qaffannerinik siunnersuut iluaqutaajumaartoq. Tassani tunngavigineqarpoq raajat 75 %-iisa tunisassiarineqarneri, aamma sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi saattuarniarnermilu piginnaasat tulluarsarneqarlutik, kiisalu aalisarnermi aningaasaatinut aningaasartuutini killeqartumik taamaallaat qaffattoqarluni.

Suliffeqarneq

Siunissami qaninnerusumi siunnersuut ataatsimut isigalugu sulisoqarnermut kinguneqartitsissasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Siunissami ungasinnerusumi ataatsimut isigalugu naatsorsuutigineqarpoq raajarniarnermi, saattuarniarnermi qaleralinniarnermilu sulisut ikilissasut kiisalu nunami suliffissuarni sulisut amerlassusii ikilillutik. Tamatuma saniatigut paarlattuanik naatsorsuutigineqarluni aningaasaatigut aningaasartuutit qaffannerisa malitsigisaanik aalisarnermi sulisoqarnikkut annikitsumik qaffattoqassasoq. Tamarmiusumik siunnersuut sulisoqarnikkut ukioq naallugu sulisut 480-it missaannut naapertuuttumik ikilinerinik kinguneqassasoq. Siunissami ungasinnerusumi taakku sisamararterutai pingasut ukiumut 300.000 kr.-inik akissarsiaqalerlutik allamik suliffittaarneri ilimagineqarpat tamanna 110 mio. kr.-it missaannik isertitat qaffannerinik kinguneqassaaq, taamaalilluni isertitatigut tamarmiusumik sunniutaasoq 480 mio. kr.-it tikillugit annertussuseqassalluni (370+110). (370+110). Tamatuma saniatigut taamatut sulisoqarnerup inuit akileraarutaanniit pisortat iluanaarutaat 40 mio. kr.-t missaannik qaffannerinik kinguneqassaaq, taamaalilluni pisortat tamarmiusumik iluanaarutaat 340 mio. kr.-t tikillugit (320+40),qaffassallutik, qulaani eqqaaneqartut tunngavigalugit.

3.10.8 Taarsiivigineqarnissaq pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaanera

Namminersortut ingerlatseqatigiiffiit siunnersuut malillugu annaasaqartut annaasaqarneq pillugu taarsiisoqarnissaanik piumasaqarpata eqqartuussivimmilu suliami ajugaallutik siunnersuut pisortat aningaasaqarnerannut taarsiinerup annertussusiatigut suliamilu aningaasartuutitigut artukkiissaaq.

Inatsilli taamatut pisoqarsinnaanera pinngitsoortinniarlugu erseqqissumik siunertaralugu suliarineqarpoq, aamma tunngavigineqarluni piffissaliussat nalunaarutigineqartut naammattumik takissuseqarlutik pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik piginnikkunnaarsitsineq pineqarunnaarluni taamaalillunilu inuussutissarsiuteqartunut taarsiisoqarnani. Taamaattorli piffissaliussanut qanorpiaq piumasaqaateqartoqassanersoq nalorninartorujussuulluni,

tunngaviatigullu taarsiinissaq pillugu piunasaqaat saqqummiunneqarsinnaalluni Piunasaqaatit taamatut ittut eqqartuussivimmi suliani aalajangersimasuni akuerineqassappata tamanna pisortat aningaasaqarnerannut pingaaruteqartussaassaaq, taarsiinerup malitsigisaanik aamma suliami aningaasartuutit malitsigisaannik. Taarsiinerup annertussusaanik aalajangersaanermut atatillugu pingaaruteqartussaassaaq qanoq annertutigisumik pisassiissutinit pigisanik pinngitsaalineqarnikkut tunisisoqassanersoq aamma pisassiissutitut qummut killiliussat nutaat inuussutissarsiutip annasaqarnissaannut sillimasimanersut. Pingaartumik inatsimmi tamanna pillugu piffissaliussamut atatillugu nunat allamiut aningaasaliisartut piginneqataassutiminnik tunisinissaat pillugu piunasaqaat taarsiiffigitinnissamik illuatungilerneqarsinnaasoq.

Taamaattumik pisariaqarluinnarpoq ingerlataqartunut atukkat ajorseriarneri suulluunniit taarsiisoqarsinnaaneranik naliliineq tunngavigalugu pinissaa.

4. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Siunnersuutip avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiannut toqqaannartumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

5. Innuttaasunut sunniutaasussat

Qulaani allaaserinertut saniatigut siunnersuut innuttaasunut toqqaannartumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq, isumalluutiniilli iluanaarutit qaffariatararsinnaanerat soorunami nunatsinni atugarissaarnermut taamaalillunilu innuttaasumut annertuumik sunniuteqassaaq.

6. Sunniutaasussat allat pingaarutillit

Siunnersuut toqqaannartumik annertuumik allanik kingunerluuteqassasoq naatsorsuutigineqanngilaq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

Kapitali 1

Atuuffia

A. Siunertaq

§ 1-imut

Imm. 1-imut.

Inatsimmi tassani tunngavik pingaaruteqarluinnartoq tassaavoq aalisakkanit pisuussutit inuiaqatigiinnit ataatsimut pigineqarmata, siunertarlu pillugu aalajangersakkami tamanna erseqqissarneqarluni. Aalajangersakkami tamatuma saniatigut inatsimmi pingaarnertigut siunertaq aalajangersarneqarpoq, tassa pisuussutinik iluaquteqarneq inuiaqatigiinnut kalaallinut aamma imm. 2 aamma 3-mi allanneqartut eqqarsaatigisassat tunngavigalugit siunissami ungasinnerusumi kalaallit nunaata aningaasaqarneranut iluaqutaasumik pissasoq. Inatsimmi matuminnga aqutsinermi nalornisoqartillugu siunertaq pillugu aalajangersagaq inatsisip sinnerani aalajangersakkat nassuiarnerinut tapertatut atorneqassaaq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami pissutsit marluk pingaartinneqarput, tassa mianersornissamut tunngavik tunngavigalugu aalisakkat iluaqutiginnissat piujuartinnissaallu. Aalisakkanik pisuussutinik atuineq siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu piujuartitsinerussaaq, amerlassusaallu piujuartitsisumik iluanaaruteqarnerpaaffiusumik allannngutsaaliorneqassallutik, taamaalilluni siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu iluanaaruteqarfiunerpaanissaanut anguniakkamut pingaarnermut tapersiilluni. Anguniakkap ilaa FN-ip Aalisarneq pillugu isumaqatigiissutaanni 1995-imeersumi nalinginnaasumik tunngavinnut naapertuuppoq (UN agreement on Straddling Fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks), taanna Kalaallit Nunaat sinnerlugu Danmarkimit ulloq 19. december 2003-imi atortussanngortinneqarluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami anguniakkat ilaat alla, inatsimmik aqutsinermi pingaartinneqartussaq aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq tamanik eqqartuinngilaq, eqqarsaatigisassallu assigiinngitsut pingaartinneqarnerinut sammisaq aalajangersimasooq apeqqutaalluni allanngorarsinnaalluni.

Nr. 1)

Sapinngisamik aningaasaqarnikkut annertunerpaamik iluanaaruteqarnissaq pillugu pingaarnertigut anguniagaq naapertorlugu pingaaruteqarpoq aalisarnissamut periarfissat aalisarnermilu piginnaasat akornanni oqimaaqatigiittoqarnissaa, piginnaasallu

kinguneqarluartumik atorluarneqarnissaat. Aalajangersakkap taamaattumik eqqarsaatigisassat taakku erseqqissarpai.

Nr. 2)

Imm. 1-imi pingaarnertut anguniakkami aalajangersarneqartut aalisarnermik inuussutissarsiummi ataqatigiinnermik pilersitsisoqarnissaa patajaatsunillu tunngaviusunik piunasaqaateqarnerit peqatigisaanik inuiaqatigiit siunissami ungasinnerusumi aalisarnermiit sapinngisamik annertunerpaamik iluaquserneqarnissaat pillugu anguniakkap anguniarneqarneranut piunasaqaataavoq ingerlataqarfimmi aningaasaliinissap kajuminnartuunissaa. Aningaasaliinissap kajuminnartuunissaa aamma aalisarnermik inuussutissarsiutip ineriartuinnarnissaanut pingaaruteqarpoq peqatigisaanillu pisuussutiniq aqutsinerup, nakkutilliinermi oqartussat aamma aalisarnermik inuussutissarsiortut akornanni pitsaasumik tatiginartumillu suleqatigiinnissaq tunngavigineqassalluni. Aalajangersakkami taamaattumik aningaasaliinissap kajuminnartuunissaa anguniakkap ilaatut pingaartitassat aalajangersarneqarpoq, aalisarnermik aqutsinermi pingaartinneqartussaq.

Nr. 3)

Pisuussutiniq piujuartitsisumik iluaquteqarneq pillugu tunngaviup imm. 2-mi aalajangersarneqarnerata nanginnerani uani siunnersuutigineqarpoq pisuussutiniq iluaquteqarnermik aqutsinermi ilisimatuussutsikkut siunnersuineq aallaavigineqassasoq.

Nr. 4)

Aalisarnermut tunngavissanik ilusilersuinermit atatillugu sumiiffinni inuuniarnikkullu eqqarsaatigisassanut sunniutit isumaliutiginiissaat pisariaqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu sulisoqarneq. Taamatut politikikkut oqimaaqatigiissitsinermi naatsorsuutigineqarpoq tamanna ima pissasoq eqqarsaatigisassat taakku ilanngunneqarnerini paasiuminartuunissaq qulakkeerniarlugu iluaqutit akornutillu allaaserineqassasut, nassuiarneqarlutillu erseqqissarneqarlutik. Tamanna immikkut pingaaruteqartutut nalilerneqarpoq tamatuma pisuussutinit iluanaarutit tamarmiusut annikillisinnaammagit imaluunniit eqqarsaatigisassat qulaani taaneqartut allat akerlilerlugit.

Nr. 5)

Kalaallit Nunaat aalisarnermut tunngasuni nunanik allanik arlalinnik isumaqatigiissuteqarpoq, soorlu aamma aalisarnermik ingerlataqarfimmut pingaaruteqartunik nunat tamalaat isumaqatigiissutaannik arlalinnik Kalaallit Nunaat atortussanngortitsisimasoq, tassunga ilaatigut ilanngullugit FN-imi imarmi pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaat, FN-imi aalisarneq pillugu isumaqatigiissutaat, FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries, aamma FN-imi uumasut assigiinngisitaartueneri pillugit isumaqatigiissutaat. Tamatuma kingunerisaanik nunat tamalaat isumaqatigiissutaat arlallit aamma isumaqatigiissutit allat naapertorlugit Kalaallit Nunaata aalisarnermik aqutsinermini malittussaavai.

Tamanna amerlasuunik pissuteqarpoq, tassunga ilanngullugit avatangiisitigut uppernarsaanissamut periarfissap eqqarsaatiginera, assersuutigalugu kalaallit nunaanni aalisakkanik tunisassianut MSC-mik (Marine Stewardship Council) allagartaliineq, tamannalu aqputigalugu isumaqatigiissutit tamakku eqqortinnissaanni niuerfinnut isersinnaanerit il.il. qulakkeernissaat pingaaruteqarluni.

Nr. 6)

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aalisarnerit imaani uumasooqarnermut ajortumik sunniutai sapinngisamik annikinnerpaaffianiitinneqassasut. Tamanna ilaatigut anguneqassaaq saniatigut pisat kissaatiginngisat imaanilu avatangiisinik sunniutit killeqartinnissaat aalisarnerit aaqqissuunneqarlutillu ingerlanneqassasut. Immikkut pingaaruteqarpoq aalisakkanut illersorneqartunut imaanilu uumasooqarfinnut malussajasunut sunniutit eqqarsaatigineqassasut.

Nr. 7)

Aalajangersakkami inuussutissarsiutigalugu pisuussutinik iluaquteqarnerup saniatigut inuiaqatigiit kalaallit sukisaarsaarfeqarnissamik pisariaqartitaat pingaartinneqassasut aalajangersarneqarpoq. Tamatuma kinguneraa sunngiffimmi aalisarnermut naleqqiullugu innuttaasut pisariaqartitaasa ilanngunneqarneri.

Nr. 8)

Aalajangersakkami inatsimmik aqutsinermi soqutigisaqartut peqataatinneqarnissaat aalajangersarneqarpoq. Aalisarneq pillugu inatsisip 1991-imi allangortinneqarneranut atatillugu Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit inatsisitigut pilersinneqarput tamannalu pillugu aalajangersakkat suli atuupput, kapitali 12 takuuk. Siunnersuummi matumani soqutigisaqartut peqataatinneqarnissaannut tunngavik siuarlugu nuunneqarpoq, siunertaq pillugu aalajangersakkamut ilaatinneqalerluni. Tassani siunertaq aamma tassaavoq inatsimmik aqutsinermi soqutigisaqartut peqataatinneqarnissaanut tunngaviup pingaaruteqassusaata ersarissaqqinneqarnissaa, taamaattorli naalakkersuinikkut ingerlataqartut akuliutsinnginnissaat isiginiarlugu. Tassa imaappoq pisassiissutit aalajangersaaffigineranni aqunnerannilu aqutsinissamik pilersaarutini qanoq ineriartortoqarnerani, soorlu tamanna § 16, malillugu akuersissuteqarnermi, soqutigisallit ilanngunneqartarnissaat pingaaruteqarpoq.

Nr. 9)

Aalisakkanik pisuussutinik iluaquteqarnermut naleqqiullugu paasiuminartuunissaq pingaarpoq, taamaalilluni inatsimmik aqutsineq tunngaveqarluarluni pisinnaassammat. Aalajangersakkami taamaattumik aalajangersarneqarpoq aalisarnernik aqutsineq aalisarnerillu ingerlanneqarnerisa paasiuminartuunissaat pingaartinneqassasoq. Tamanna ilaatigut pissaaq aalisarnerit, aalisagaqassuseq pisallu pillugit paasissutissat attuumassuteqartut katersorneqarnerisigut tamanit pissarsiarineqarsinnaasunngortillugit.

Inuiaqatigiit ataatsimut pisuussutaannik iluaquteqarnermi paasiuminartuuneq pillugu tunngavik aatsitassanut tunngasunut naapertuuppoq, tassani massakkut annertunerusumik paasiuminartoqarluni.

§ 2-mut

Inatsit Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiorluni aamma inuussutissarsiuutiginaagu aalisarnernut atuuppoq. Inatsit taamaalilluni Kalaallit Nunaanni aalisarnermut suugaluartunulluunniit atuuppoq, aliikkutaralugu sunngiffimmilu aalisarneq, misileraaneq, misissuineq ilinniagaqarnerlu siunertaralugit aalisarnertut ittut kiisalu inuussutissarsiuutigalugu aalisarnerit suugaluartulluunniit pineqaraluarpata.

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaa tassaavoq sumiiffik Kalaallit Nunaata aningaasaqarniarnikkut oqartussaaffigisaa pillugu nalunaarummi kiisalu Kalaallit Nunaata imartaasa killilernerit pillugit peqqussummi aalajangersarneqarsimasoq.

Inatsit taamatuttaaq kalaallit nunallu allat angallataasa tulaassisarnerannut aamma Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani usinik nuutsisarnermut atuuppoq.

Inatsit aamma Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiuutigalugu aalisarnermut aamma Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani kalaallit angallataasa tulaassinerinut usinillu nuussisarnerannut atuuppoq. Inuussutissarsiorluni aalisarneq pineqartillugu Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani aalisarnermi inatsit taamaallaat tunngasuummat Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani aliikkutaralugu sunngiffimmilu aalisarneq, misileraaneq, misissuineq ilinniagaqarnerlu siunertaralugit aalisarnertut kiisalu inuussutissarsiuutigalugu aalisarnerit ilaangillat.

Kiisalu nunat tamalaat imartaanni nunat allamiut angallataannik aalisarnermut inatsit atornerqarluni, tamanna nunat marluk imaluunniit nunani tamalaani isumaqatigiissut malillugu ingerlanneqarpat, Kalaallit Nunaat tamanna pillugu inatsisiliorsinnaalluni. Tamanna nunat allamiut angallataasa nunat tamalaat imartaanni kalaallinut pisassiissutinik aalisarpata atuutissaaq, assersuutigalugu taamaassalluni Kalaallit Nunaat nunat tamalaat imartaanni imaluunniit nunap allap imartaanni aalisarsinnaalluni, kisiannili pisinnaatitaaffik taanna nunamut allamut ingerlateqqissimallugu. Tamanna aamma nunat tamalaat isumaqatigiissutaasigut (NEAFC (North-East Atlantic Fisheries Commission / Atlantikup Avannaata Kangiani Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitat) imaluunniit NAFO (Northwest Atlantic Fisheries Organization / Atlantikup Avannaata Kitaani Aalisarneq pillugu Suleqatigiiffik)) aalisarnermik nakkutilliinissamut kalaallit nunaanni nakkutilliinermik oqartussat nakkutilliiffigisaanni imartani aalisarnernut atuuppoq ingerlataqartup pineqartup sumi nunaminngaanneernera apeqqutaatinnaagu. Tassunga atatillugu Kalaallit Nunaata nunanik ilaasortaasunik allani inatsisiliornikkut nakkutilliinikkullu oqartussaaffik avitseqatigiiffigissavaa.

Inatsimmi § 1-imi siunertaq naapertorlugu aalisarnermik aqutsinissamut tapersiinissamut inatsimmi aamma pineqarput:

1. aqutsinermi aamma ilisimatuussutsikkut misissuinerni siunnersuinissamilu atugassanik nalunaarsukkanik paasissutissanillu katersineq,
2. pisuussutit, aqutsineq, aalisarnerit pisanillu suliarinnineq pillugit paasissutissiisarneq,
3. misileraanissamut aaqqissuussinerit soorlu misileraalluni aalisarnerit § 1, imm. 1-imi siunertaq naapertorlugu aalisarluni inuussutissarsiummik ineriartortitsinissamut siunertaqartut,
4. aalisarnermik nutaanik pilersitsineq,
5. aqutsinermik suliaqartut, inuussutissarsiorlut ilisimatusartullu akornanni suleqatigiinneq,
6. inatsisip naammassineqarnissaanut ikorfartuinermit sammisunik nakkutilliinissamut iliuitsit.

B. Nassuiaatit

§ 3-mut

Nr. 1

“Aalisarneq” qanoq paasineqassanersoq inatsisini siusinnerusukkut nassuiarneqarnikuunngilaq. Nassuiaat uani atorneqartoq annertuutigut nunani tamalaani malittarisassani isumaqatigiissutinilu arlalinni atorneqartunut nassuiaatinut naapertuuppoq, tassunga ilanngullugu *"Unioqqutitsisumik, nalunaarsugaanngitsumik malittarisassaqaanngitsumillu aalisarnerup pitsaaliornissaanut, pinngitsoortinnissaanut unitsinneqarnissaanullu naalagaaffiit umiarsualivillit aaqqiineri pillugit isumaqatigiissut"* FN-ip suleqatigiiffianit Food and Agriculture Organization of the United Nations-imeersoq (FAO).

Taaguummot "aalisarnermut" ilaapput aalisarnerit suulluunniit aamma ingerlatanit allaniit ingerlatanit killilerneqarluni. Taaguut taaguummit "aalisarnermit ataatsimit", takuuk nr. 26, allaaneruvoq, taamaalilluni tassani immikkut aalisarneq pineqarluni.

Nr. 2-mut

"Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq" inatsisissatut siunnersuummi pisanik tamarmiusunik ilaannilluunniit tunisinissaq siunertaralugu ingerlanneqartutut aalisarnertut nassuiarneqarpoq, nr. 1 naap.

Nr. 3

"Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq", tak. nr. 1, inatsisissatut siunnersuummi pisat nammineq atorneqarnissaat siunertaralugu ingerlanneqartutut aalisarnertut nassuiarneqarpoq.

Nr. 4

”Sinerissap qanittuani aalisarneq” inatsisissatut siunnersuummi sumiiffimmi sinerissap aamma aalisarnikkut oqartussaaffigisami tunngaviusumik titarnerup avataani 3 sømilimi titarnerup akornanni ingerlanneqartutut aalisarnertut nassuiarneqarpoq.

Nr. 5

"Avataasiorluni aalisarneq" inatsisissatut siunnersuummi, nr. 5-ip paarlattuani, aalisarnikkut oqartussaaffigisami tunngaviusumik 3 sømilisut avasitsigisumi titarnerup avataani aalisarnertut nassuiarneqarpoq.

Nr. 6

”Assigiimmik inuussutissarsiutillit” inuussutissarsiutit pingaarnertut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik, saniatigooralugu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik imaluunniit inuussutissarsiutigiginagu aalisarnermik ingerlatsinersut naapertorlugit inuttut ataatsimoortutut erseqqinnerusumik killilerneqarsimasutut inatsisissami siunnersuummi nassuiarneqarput. Nassuiaatip nr. 2 aamma nr. 3 ataqatigai.

Nr. 7

"Akuerisaasumik ukiumut pisarineqarsinnaasut tamarmiusut" TAC-mik (Total Allowable Catch) taaneqarnerusartoq, Kalaallit Nunaata oqartussaaffigisaata aalisakkat imaluunniit aalisagaqatigiit aalajangersimasut pingaarnertigut annertussusaattut inatsisissami siunnersuummi nassuiarneqarput. Taamaalilluni TAC-imut aamma ilaapput nunamut allamut tunniunneqarsinnaasut aalisakkat ilai, aamma tamanna pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu kalaallinit aalisarneqarsinnaanngitsut.

Nr. 8

"Pisassiissutit" inatsisissatut siunnersuummi tassaapput akuerisaasumik pisarineqarsinnaasuni tamarmiusuni ilaasut. Taaguut "pisassiissutinit pigisatut" ingerlatsisumut atassuteqarsinnaavoq, takuuk nr. 9, imaluunniit "ukiumut pisassiissutit", takuuk nr. 10, assersuutigalugulu aamma aalisariutini immikkoortut TAC-imut periarfissaasa annertussusaatut imaluunniit aqutsivimmi aalajangersimasumi aalisarneqarsinnaasut TAC-ip ilaatut allanneqarsimasinnaalluni.

Nr. 9

"Pisassiissutinit pigisat" inatsisissatut siunnersuummi nassuiarneqarput tassaasut aalisarnermi pisassiissutit ilai PNNP-mi aalisarnermi ingerlataqartup ataatsip oqartussaaffigisai, takuuk kapitali 6. "Pisassiissutinit pigisat" tassaapput "pisassiissutit" ilai piviusumik annertussusillit.

Nr. 10

"Ukiumut pisassiissutit" inatsisissatut siunnersuummi ukiumi aalajangersimasumi aalisagaqatigiinni ataatsini ingerlatsisumut atugassanngortinneqartutut pisarineqarsinnaasut annertussusaatut nassuiarneqarput. PNNP-mik aalisarneq pineqarpat, takuuk kapitali 6,

ingerlataqartup ukiumut pisassiissutai aalisarnermut pineqartumut pisassiissutit tamarmiusut ingerlataqartup pisassiissutinit pigisaanik amerlisarnerisigut naatsorsorneqassapput.

Nr. 11

"Akuersissut" inatsisissatut siunnersuummi aalisarnissamut akuersissutitut nassuiarneqarpoq. Akuersissut pisassiissutinit, pisassiissutinit pigisanit, ukiumut pisassiissutinit, pisassiissutinit pigisat amerlassusianniit allaassuteqarpoq imatut; akuersissut aalisakkanik aalajangersimasunik imaluunniit aalisagaqatigiinnut aalisarnissaanut ammaassisarpoq, pisassiissutini, pisassiissutinit pigisani aamma ukiumoortumik pisassiissutini qanoq amerlatigisut aalisartoqarsinnaanersut allassimasarluni.

Nr. 12

"Angallat" inatsisissatut siunnersuummi immakkut nunakkulluunniit assartuutitut suugaluartutulluunniit aalisarnermi atorneqartutut nassuiarneqarpoq. Oqaaseqatigiit "aalisarnermut atatillugu" nr. 1-imi nassuiaaserneqartumut aalisarnermut innersuussipput.

Nr. 13

"*Aalisariutit ilai immikkoortut*" inatsisissatut siunnersuummi angallatit killilerneqarnerinut nassuiarneqarpoq. Taaguut aalisarnikkut oqartussaaffigisami tunngaviusumik titarnerup avataani 3 s̆milip avataani aalisariutini immikkoortut avataasiorluni aalisarnerup aamma sinerissap aamma aalisarnikkut oqartussaaffigisami tunngaviusumik titarnerup avataani 3 s̆milip akornanni sinerissamut qanittumi aalisariutit aalisarnerisa immikkoortinnerinut atatillugu atorneqarnerusarpoq. Taaguut aamma allanut atatillugu atorneqarsinnaavoq aamma taaguummut "*inuussutissarsiortunut*" paarlaanneqartussaananani.

Nr. 14

"Usinik nuussineq" inatsisissatut siunnersuummi pisanik taakkunangaluunniit tunisassianik suugaluartunilluunniit angallammut allamut nuussinertut nassuiarneqarpoq. Taamaattorli pisat/tunisassiat tunisinissaq sioqqullugu tunineqarsimappata usinik nuussineq pineqassanngilaq. Usinik nuussineq imaani umiarsualivimmiluunniit pisinnaavoq.

Nr. 15

"Piareersaaneq" inatsisissatut siunnersuummi saliinermut, niaquiinermut sikulersuiner Mullu atangitsunik pisanik suliarinninnertut paarlattuanik nassuiarneqarpoq. Nassuiaammut taamaallitut ilaapput nerpittaajaaneq, poortuineq, asiunaveersaaneq, qerititsineq, pujoorineq, tarajorterineq tarajulimmut inissiineq panersiinerlu, kisianni allatigut piareersaasoqarsinnaavoq. Nassuiaat atorneqartoq nunani tamalaani isumaqatigiissutini atorneqartumut nassuiaammut naapertuuppoq, soorlu NAFO Conservation and Enforcement Measures (NAFO-mi piujuartitsineq nakkutilliinerlu pillugit malittarisassat).

Nr.16

Nassuiaat taamaallaat inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi atorneqartunut angallatinut tunngasuuvoq, tak. inatsisissatut siunnersuummut § 10-mut innersuussineq.

Nr. 17

"Nunat allamiut angallataat" inatsisissatut siunnersuummi paarlattuanik nassuiarneqarpoq, tassa angallat sunaluunniit, Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartut nalunaarsorneqarsimannitsoq. Aamma nunat allamiut angallataannut atuuppoq nassuiaammut ilaaniarunik aalisarnermut atorneqartussaallutik. Malugeqquneqarpoq pisuni immikkuullarissuni nunat allamiut angallataanni kalaallit ingerlataqartut attartorsinnaammata.

Nr. 18

"Tulaassineq" inatsisissatut siunnersuummi pisanik taakkunanngaluunniit tunisassianik sunilluunniit angallammiit nunamut nuussinertut nassuiarneqarpoq. Tamanna aamma taamaalilluni tulaassinermut atatillugu tunisoqanngikkaluarpalluunniit atuulluni.

Nr. 19

"Pisat" inatsisissatut siunnersuummi aalisarnikkut qulakkeerneqarlutik qaqinneqartut nassuiarneqarpoq, tassa aalisakkat, imaani miluumasut, timmissat, koraalit pupiillu.

Nr. 20

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffiata annertussusia matuma kingorna Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut oqartussaaffia pillugu nalunaarut nr. 1020, 20. oktober 2001-imeersoq naapertorlugu aalajangersarneqarpoq. Imartap killilerneranik suliassaq suli tiguneqarnikuunngilaq, taamaalillunilu Danmarkimi inatsisit naapertorlugit aalajangersarneqarluni. Nalunaarut atuutilersinneqarpoq Inatsit nr. 441, 22. Maaji 1996-imeersoq naapertorlugu, Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut oqartussaaffia pillugu, Kalaallit Nunaanni atuutilersinneqartoq peqqussut nr. 1005, 15. oktober 2004-meersoq naapertorlugu.

Kalaallit Nunaata immikkut aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisaanut ilanngilaq Kalaallit Nunaata imartami oqartussaaffigisaa tassaasoq nunamut atasut imartat timaaniittut silarliusullu. Imartamulli oqartussaaffigisamut ilaavoq aalisarnikkut oqartussaaffigisaaq.

Kalaallit Nunaanni imartaq oqartussaaffigisaaq sinerissamiit, immat soorlu umiarsualiviit, umiarsualivimmut pulaffissat, kisaqqasarfiit, kangerliumanerit, kangerluit, ikerasaat aamma kangerlunniit (nunap imartaa timerleq) tunngaviusumik titarnermiit 3 sēmili tikillugu (nunap imartaa avalleq).

Nr. 21

"Ingerlatsisoq" inatsisissatut siunnersuummi aalisarnermik ingerlatsisoq inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaataitaasorlu kinaluunniit. Taamaalilluni "aalisartumut", "ingerlatseqatigiiffimmu" il.il. ataatsimut taaguut pineqarpoq, tassa nunat tamalaat

imaluunniit nunat marluk isumaqatigiissutaat aalajangersimasunik annertussuseqartumik kalaallinut pisassiissutinut aalisarnissamut periarfissaqarmata.

Nr. 22

"Tunisineq" inatsisissatut siunnersuummi aalisarneqarsimasunik nuussinertut, ingerlatsinertut nassuiarneqarpoq, tassa tunisinermiit akiliisoqarmat. Tunngaviusumik taamatut akiliineq 0,00 kr.-iusinnaavoq.

Nr. 23

"Pisat tulaanneqartussaasut" inatsisissatut siunnersuummi pisatut angallammi tunisassiarineqartussaangitsutut imaluunniit aalisariummiit toqqaannartumik avammut niuerutigineqarsinnaangitsutut nassuiarneqarpoq, kisianni suliarineqarsimanatik Kalaallit Nunaanni nunami suliffimmi tulaanneqartussaasut.

Nr. 24

"Pisat tulaanneqartussaataangitsut" inatsisissatut siunnersuummi pisatut nr. 23-mi aalajangersarneqartumik killilersuiffigineqanngitsutut nassuiarneqarput. Pisat taakku taamaalillutik toqqaannartumik avammut niuerutigineqarsinnaapput aamma/imaluunniit angallammi tunisassiarineqarsinnaallutik.

Nr. 25

"Aalisagaqatigiit" inatsisissatut siunnersuummi sumiiffimmi killeqartumiinnermikkut uumasoaqatigiinnit allaniit ataatsimoortutut immikkoortutut uumasoaqatigiittut aamma peqassutsinit allaniit sananeqaatsimikkut annertuutigut atassuteqannginnermikkut immikkoortutut nassuiarneqarput.

Aalisakkanit pisuussutinik aqutsineq aalisagaqatigiinnik aqutsinikkut pimmat aalisagaqatigiit akornanni immikkoortitsineq aaqqissuussinermut aamma aqutsinerup aalisarnerullu piviusumik naammassineranut annertuumik pingaaruteqarpoq.

Nr. 26

"Aalisarneq ataaseq" inatsisissatut siunnersuummi "aalisarnermiit", takuuk normu 1), allaanerusutut nassuiarneqarpoq, taamaalilluni aalisarneq ataaseq assersuutigalugu aalisagaqatigiinni aalajangersimasumi, sumiiffimmi aalajangersimasumi imaluunniit aalajangersimasumik ingerlanneqartumik assigeequtaasumut aalisarnermut tunngasuulluni. "aalisarnerup" aalisarnermik ingerlataqarnermut tunngavissat allaaseralugit.

Nr. 27

§ 5 naapertorlugu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik - imaluunniit allat Naalakkersuisunit oqartussatut toqqaarneqartut - aalisarneq pillugu inatsisip eqqortinneqarneranik nakkutilliillutillu misissuisuupput. Tamanna tunngaviatigut maannakkut

atuuppoq, aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik taarserneqarsinnaalluni ilaneqarsinnaalluniluunniit.

Nr. 28

Sakkutuut Aalisarnermik Alapernaarsuisui nammineq oqartussaapput, aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik aamma Sakkutuut Aalisarnermik Alapernaarsuisui ilaatigut, tamakkiisuunngitsumilli, assigiimmik pisinnaatitaaffeqlartuk. Sakkutuut Aalisarnermik Alapernaarsuinerat maannakkut Issittumi Sakkutuunit isumagineqarpoq.

§ 4-mut

Aalajangersagaq piviusumik tunngaviusumik inatsisini § 3 issuarpa, tassani aalajangerneqarluni inatsisinik atortitsineq Naalackersuisuniittoq. Aalajangersakkami taamaalilluni erseqqissarneqarpoq Naalackersuisut taakkuusut inatsisip eqqortinneranik nakkutiginnittuusut, matumani nakkutilliinermut ingerlanneqavissumut tunngatillugu aamma nalinginnaasumik oqartussaasut pisinnaatitaanerannut tunngatillugu tamanna atuuppoq.

Immikkoortumi ataatsimi arlalinniluunniit aalajangiinissamut piginnaatitsineq Naalackersuisunit Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfimmut isumagisassanngortissinnaavaat.

§ 5-imut

Imm. 1-imut aamma 2-mut.

Imm. 1-imi 2-milu aalajangersarneqarpoq aalisarnermik nakkutilliineq pilersinneqarsimassasoq, taamatullu nakkutilliineq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit Issittuni Sakkutuuni Sakkutuut Aalisarnermik Alapernaarsuisui suleqatigalugit ingerlanneqarluni. Aalajangersakkap taamaalilluni manna tikillugu pissusiusoq ingerlateqqippaa. Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup sulineranut tunngavik inatsisissatut siunnersuummi kapitali 14-mit takuneqarsinnaavoq. Naalackersuisut nakkutilliinermi oqartussanik allanik toqqaasinnaapput, tak. imm. 2.

Imm. 3-mut

Aalisarnermik pillugu inatsisartut inatsisaata allannngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 28, 28. november 2016-imeersoq malillugu Naalackersuisunut pisinnaatitsineramik aalajangersagaq ilaatigut atuutsippaat. Allannguut taanna malillugu malittarisassanik sukumiinerusunik atuutilersitsinikkut akuersissutinik tunniussisarnermi allaffissornikkut ingerlatsinerup isumaginissaanut kommunimi ingerlatsivinnut Naalackersuisut peqqusisinnaapput. Pisinnaatitsinerli imatut annertusineqarpoq malittarisassanik aalajangersimasunik atuutilersitsinikkut inatsimmi akisussaaffiit allat kommunini

oqartussanut aalajangiisinnaanermik tunniussinissamik Naalakkersuisut piffissami ungasinnerusumi periarfissaqarlutik.

Kapitali 2

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisarsinnaaneq pillugu piumasaqaatit

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisarsinnaanermut ingerlataqartumut piumasarineqartut piumasaqaatit kapitalimi tassani misissorneqarput.

Kapitalimi taamaalilluni kalaallit nunaata imartaani inuussutissarsiutiginagu kalaallit aalisarsinnaanerat kiisalu kalaallit ingerlatsisut inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanernut aamma nunat allamiut ingerlatsisut inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanerat malittarisassaqaartinneqarpoq. Kalaallit ingerlatsisut Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani aalisarnerat kapitalimut ilaanngilaq, kisianni kapitali 3-imi malittarisassaqaartinneqarluni (§ 14).

A. Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutiginagu aalisarneq

§ 6-imut

Aalajangersakkami § 7 peqatigalugu inuussutissarsitiginagu aalisarneq malittarisassaqaartinneqarpoq.

Imm. 1-imut.

Innuttaasut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut aalajangersagaq malillugu Kalaallit Nunaata nunami aalisarnikkullu oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutiginagu aalisarsinnaapput.

Aalajangersagaq manna tikillugu inatsimmut naleqqiullugu allanngortinneqarpoq, aamma inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut, danskisut innuttassuseqanngitsut, unioqqutitsisumik immikkoortinneqartannginnissaat qulakkeerniarneqarluni. Tassani inuit piginnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiisummi immikkoortortaq 14 Kalaallit Nunaanut inatsisip atuutilerneq pillugu peqqussut nr. 814, 18. september 2001-imeersoq aqutigalugu akuerineqartoq malinneqarpoq.

Imm. 2-mut.

Imm. 2-mit takuneqarsinnaavoq inuit tamarmik, imm. 1-imi aalajangersakkamut ilaanngitsut, inuussutissarsiutiginagu aalisarnissamut akuersissuteqassasut. Tamatuma assersuutigalugu kinguneraa Kalaallit Nunaanneersuunngitsut takornariat nunanit allaneersut aalisarnissaminnut aalisarnissamut allagartaqassasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq imm. 2 malillugu aalisarnermut akuersissutinik atulersitsineq, pissarsineq annaasaqarnerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut tunngavissiivoq. Aalajangersagaq taanna malillugu malittarisassanik aalajangersaanermi Inatsisartut inatsisaanni matumani siunertatut aalajangersakkat kiisalu takornariaqarnikkut inuussutissarsiutip taassumalu ineriartortinneqarnerata eqqarsaatiginissaa Naalakkersuisunit pingaartinneqassaaq.

§ 7-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaanermut pisinnaatinneqarput, taakkunani aalisakkanik aalajangersimasunik inuussutissarsiutigiginagu aalisarnermik malittarisassanik. Maleruagassanik aalajangersaaneq imm. 2-mi allassimasut naapertorlugit pissaaq.

Malittarisassani taamaattuni ilaatigut sakkunut naleqqiullugu, sumiiffinni piffissanilu killilersuinerit ilaasinnaapput, tunngaviatigut inuussutissarsiutigalugu aalisarnek pillugu Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsinnaasunut killilersuinernut naapertuuttut.

Imm. 2-mut.

Imm. 1 naapertorlugu maleruagassanik aalajangersaanermi inatsimmi § 1-imi allassimasut naapertorlugit pissaaq. Assersuutigalugu aalisakkanik aalajangersimasunik aalisarnek aalisagaqatigiinnut ajoqutaasumik ineriartorpat imaluunniit aalisakkanut periarfissaqarnek inuussutissarsiortut aalajangersimasut salliutinissaannut tunngavissiiisumik malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

B. Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut tunngaviiusumik piimasaqaatit

§ 8-mut

Imm. 1-imut.

Kapitalimi matumani aallarniutigalugu aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermut akuersissummik peqartoqassasoq, akuersissullu aalisarnek pillugu inatsit naapertorlugu atulersinneqarsimassalluni. Akuersissuteqarnani inuussutissarsiutigalugu aalisarnek inerteqqutaavoq aamma kapitali 15-imi malittarisassani aalajangersakkat malillugit pineqaatissiissutaasinnaalluni.

Inuussutissarsiutigiginagu aalisarnek §§ 6-imi aamma 7-imi malittarisassaqaartinneqarpoq.

Imm. 2-mut.

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 5-imi akuersissutinik atulersitsinermit il.il. tunngasut suleriaatsit allaaserineqarput, aamma § 8, imm. 2-mi aalajangersarneqarluni ingerlatsisup

akuersissummik pissarsinissaanut kapitalimi tassani piumasaqaatit naammassineqarsimassasut.

C. Kalaallit ingerlatsisut Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarnerat

Inatsimmi atuuttumi siusinnerusukkullu inatsisini piginnittuunermi pissutsit pillugit aamma Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarneq pillugu piumasaqaatinut naleqqiullugu angallat tassungalu piginnittuunermi pissutsit aallaavigineqarsimapput.

Inatsisikkut akuersissut ingerlatsisorlu aallaavigineqarput, ingerlatsisorlu taannaalluni piumasaqaatinik aalajangersimasunik naammassinissimassasoq. Aalisarnerlu suli angallat atorlugu ingerlanneqassalluni, piginnittuunermut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartussaasoq. Angallammut immikkut piumasaqaatit § 10-mit takuneqarsinnaapput.

§§ 9 - 12 § 8-mut atatillugit isigineqassapput, tassa aalajangersagaq taanna inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinissamut ingerlatsisup akuersissuteqarnissaa pillugu piumasaqaateqarmat, §§ 9-12-milu taamatut akuersissuteqalernissamut ingerlatsisumut piumasaqaatinik aalajangersaalluni.

Inatsisissatut siunnersuummi akuersissut ingerlatsisorlu aallaavigineqarmata tamanna piumasaqaatini piumasaqaatigineqartut allanngortinnerinik kinguneqanngilaq, mannalu tikillugu piviusumik ingerlatsisumut piumasaqaataallutik, taakkulu inatsimmut atuuttumut naapertuullutik.

§ 9-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq manna tikillugu inatsimmi § 6-imi atuuttumut aalajangersimasutigut annertuumik allannguuteqarluni naapertuulluni.

Aalajangersagaq § 3, nr. 12)-mi ilaasunut angallatinut tamanut atuuppoq. Assersuutigalugu qimussimik inuussutissarsiutigalugu aalisarneq ilaatinneqarpoq.

Aalajangersakkami piginnittuunermi aaqquissuussinerit suut akuersissummik pissarsisinnaanerinit piumasaqaatit aalajangersarneqarput, soorlu aamma inuup imaluunniit piginnittuunermik aaqquissuussinerup, tassa imaappoq ingerlatsisup, Kalaallit Nunaannut naammattumik atassuteqartutut isigineqarnissaanut piumasaqaatit aalajangersarneqartut.

Aalajangersakkami piginnittuunermi assigiinngitsut pingasut saqqummiunneqarput:

- 1) Inuit ataasiakkaat
- 2) Inatsisitigut inuinnaat pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu
- 3) Suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut peqatigiiffiillu pisortanit pigineqartut imaluunniit suliffeqarfiit peqatigiiffiillu Namminersorlutik Oqartussanit peqataaffigineqartut

Nr. 1)

Nr. 1-imut ilaapput inuit ataasiakkaat, kisianni inuit ataasiakkaat ataatsimoortuunngitsut. Tamatumunnga pissutaavoq inuit ataasiakkaat ataatsimoortut, inuttut, assigiimmik pisussaaffeqarlutik toqqaannartumillu piviusumik tassaammata soqutigisaqaqatigiit, nr. 2-mut ilaasut, tak. imm. 3, nr. 1. Inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu tamarmik akuersissummit pissarsiniarlutik imm. 3-mi piumasagaatit naammassisimassavaat, tassunga ilanngullugit qularnaveeqqut allatigulluunniit sillimmammut tunngasut atuuttut piumasagaatit.

Nr. 2)

Aalajangersakkami inatsisitigut inuinnartut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu ilaasut imm. 3-mi erseqqinnerusumik aalajangersaaffigineqarput.

Nr. 3)

Namminersortut saniatigut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit pisortanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit aalisarnissamut akuersissummik pissarsisinnaapput.

Imm. 2-mut.

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu aalisarneq nunamut aalajangersimasumik atassuteqartunut ingerlatsisunut aamma nunanit allamiunut ingerlatsisunut § 13 malillugu akuersissummik pissarsisimasunut tunngatinneqarpoq, tak. § 25.

§ 9-mi aalajangersakkat tulliuttut, inuit ataasiakkaat imaluunniit inatsisitigut inuttut pisinnaatitaasoq pisussaatitaasorlu Kalaallit Nunaannut naammattumik qanittumik atassuteqartutut isigineqassappat ingerlatsisumit naammassineqarsimasussat piumasagaatit aalajangersarneqarput. Pisortanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit imaluunniit peqatigiiffiit imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit peqatigiiffiillu Namminersorlutik Oqartussanit peqataaffigineqartut eqqarsaatigalugit allanik piumasagaateqarfiunngitsumik taamatut atassuteqartutut isigineqarput.

Nr. 1)

Taaguut "aalajangersimasumik atassuteqarneq" tassunga atatillugu taaguutaavoq nr. 2)-mi aamma 3)-mi piumasagaatinik katersisoq, piumasagaatillu taakku naammassineqarsimappata pisuni qaqutigoortorujussuarni atorineqarsinnaasut, taamatulli inissisimanissaanut ingerlatsisup Kalaallit Nunaannut atassuteqarnera "aalajangersimasutut" oqaatigineqarsinnaanngitsutut isigineqartariaqarluni.

Nr. 2)-mi aamma 3)-mi piumasagaatinut naleqqiullugu uniuisoqarnera pillugu pasitsaassisoqarpat "inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik atassuteqarneq" pillugu piumasagaat immikkoortumut isumaqartinneqassaaq. Inuup inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik atassuteqarneranik aalajangiineq pisuni taamatut ittuni pineqartup inuiaqatigiinnut kalaallinut ilumut ilaasortaanneranik tunngaveqassaaq. Inuk ataaseq piumasarineqartut nr. 2)-mi aamma 3)-mi piumasagaatinik naammassinnittoq, taamaattorli nunami piviusumik najugaqanngitsoq, taamaalilluni aalajangersakkamut ilaasinnaassaaq. Malugineqassaaq kalaallit angallataanni najugaqarneq tassunga atatillugu Kalaallit Nunaanni "najugaqarnertut" isigineqanngimmat.

Taaguut aamma § 11, imm. 1-imut atatillugu immikkut pingaaruteqarpoq, taamaalilluni najugaqarfimmi najugaqarnissaaq akileraartartuunerlu pillugit piumasagaammit immikkut akuersisoqarnissaanut periarfissiisoqarluni - kisianni nunamut tunngaviusumik aalajangersimasumik atassuteqarneq pinnagu. § 11, imm. 1-imut nassuiaatiniittut aamma takukkit.

Nr. 2)

Kalaallit Nunaata imartatut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarnissamut akuersissutip pissarsiarinissaanut piumasagaatit ilaat tassaavoq ingerlatsisup sivikinnerpaamik ukiuni kingullerni tallimani Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsimaffianni najugaqartuunissaa. Piffissaq inatsimmut maanna atuuttumut sanilliullugu ukiunik pingasunik sivitsorneqarpoq, taannalu aatsitassarsiorneq pillugu inatsimmi piumasagaammat assingulissaaq.

Piumasagaatip taassuma naammassinissaanut Kalaallit Nunaanni sumi najugaqartut najugarsimanissaaq pingaaruteqanngilaq. Sumiiffiit, nunami ima inissisimasut kommunit agguarnerisa avataani inissisimaffiit eqqarsaatigalugit najugaqartut Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsimaffianni najugaqarsimanissaat atuuppoq, taamaattumik apeqqummut tassunga naleqqiullugu immikkut piumasagaatit atuunnatik.

Nr. 3)

Pineqartup Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataaannissaa qaammatisiutillu malillugit ukiuni kingullerni tallimani siuliini akilerartussaataasimanissaa piumasagaataavoq. Ukioq ataaseq tassaavoq piffissaq 1. januarimiit 31. decembarimut. Assersuutigalugu ulloq 1. november 2025-miit aalisarnermut akuersissut pissarsiariniarlugu piginnittoq Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartuussaaq, aamma piffissami 1. januar 2020-mit 31. december 2024-mut Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartuusimassalluni.

Piffissaq inatsimmut maanna atuuttumut sanilliullugu ukiunik pingasunik sivitsorneqarpoq, taannalu aatsitassarsiorneq pillugu inatsimmi piumasagaammat assingulissaaq.

Inuit kommunit aggornerisa avatanni najugaqartut Kalaallit Nunaannut akileraartartuussapput taamaalillutillu piumasaqaammik naammassinnillutik.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq taanna inatsisitigut inuinnarnut pisinnaatitaasunut pisussaatitaasunullu tunngasuvoq - paarlattuanik inummut (takuuk imm. 1, nr. 1) aamma "Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffiit peqatigiiffiillu pisortanit pigineqartut imaluunniit suliffeqarfiit peqatigiiffiillu Namminersorlutik Oqartussanit peqataaffigineqartunut" paarlattuanik (takuuk imm. 1, nr. 3).

Nr. 1)

Inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaatitaasorlu tassaasinnaavoq aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffik, piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffik, piginneqatigiiffik, soqutigisaqaqatigiiffik imaluunniit piginneqatigiilluni umiarsuaatileqatigiiffik. Kommanditselskabit taamaalillutik ilaatinneqanngillat. Soqutigisaqaqatigiinni aamma piginneqatigiilluni umiarsuaatileqatigiiffimmi peqataasut, inuttut nammineq, assigiimmik pisussaaffeqarlutik toqqaannartumillu akisussaaffeqarlutik, maannakkut aalajangersakkami tassani ilanngunneqarput. Inatsit atuuttoq malillugu soqutigisaqaqatigiit nr. 1-imi ilaatinneqarput, kisianni aningaasaatit ilaannut qularnaveeqqusiinissaq pillugu malittarisassani aalajangersakkanut tunngasuni imm. 3, nr. 3-mi aalajangersakkamut soqutigisaqaqatigiit ilaasussaaneri immikkut eqqarsaatigalugit immikkoortumi tassani aalajangersagaq iluarsineqarpoq. Tassunga atatillugu malugineqassaaq piginneqatigiilluni umiarsuaatileqatigiiffik tunngaviatigut soqutigisaqaqatigiiffiummat.

Nr. 2)

Aalajangersagaq taanna - tassunga ilanngullugu nutaanik - arlalinnik immikkoortoqarpoq aalisarnermi piginnittuunermi annertuumik pingaaruteqartunik:

- inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu inuit assigalugit Kalaallit Nunaannut atassuteqassapput taamaalillutik taakkuninnga piginnittut imm. 2-mi piumasaqaatinik naammassinnissallutik;
- tamanna toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu piginnittuunermut atuuppoq;
- tamanna inatsisitigut pisinnaatitaasumut pisussaatitaasumullu piginnittuunermut taamaallaat atuutinngilaq, kisianni aamma taasisinnaatitaanikkut assigisaatigulluunniit sunniuteqarnermut aamma;
- soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aalisarnermi piginneqataanissaannik periarfissinneqarput, aamma
- piumasaqaatit eqqaaneqartut piginnittunut tamanut tunngasuussallutik.

Immikkoortoq siulleq Kalaallit Nunaanni atassuteqarnermut pissutsinut naleqqiullugu inuttut aamma inatsisitigut pisinnaatitaasunut pisussaatitaasunullu sanilliunneqarpoq.

Immikkoortut aappaanni aalajangersarneqarpoq piginnittuunermi pissutsinut piumasaqaatit aningaasaatini piginneqataassutinit tamanit naammassineqarsimassasut, piginnittuunermi pissutsini qanoq avasitsigisumik inissisimaneq apeqqutaatinnagu. Assersuutigalugu tamatuma kinguneraa ingerlatseqatigiiffik A ingerlatseqatigiiffik B-mi piginneqataappat, inuit ingerlatseqatigiiffik A-mi piginnittut tamarmik imm. 2-mi piumasaqaatit tamaasa naammassisimassavaat, ingerlatseqatigiiffik B akuersissummik pissarsinissamut periarfissaqassappat.

Taaguut "piginnittuuneq", immikkoortut pingajuannit takuneqarsinnaasutut, allassimaneratut paasineqassaaq, kisianni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsit malillugu aalajangiisumik sunniuteqarnermut ilaalluni.

Immikkoortut sisamaanni soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aalisarnermi piginneqataalersinnaanerit eqqunneqarpoq. Periarfissaq taanna inatsimmi manna tikillugu atuuttumi atuutinngilaq, aamma aalisarnermi piginnittuunerup annertunerusumik siaruarnissaanut periarfissiinissaq siunertaralugu ilanngunneqarluni. Suliniummut tunuliaqutaasoq "Nalinginnaasumik nassuiaatini" suliarineqarpoq. Uani taamaallaat oqaatigineqassaaq pisassiissutinut qummut killiliussat aamma toqqaannangitsumik piginnittuuneq qummut killiliussami tassani naatsorsuinermit ilaanissaat pillugit malittarisassat nutaat, § 32 takuuk, pisassiissutinik pigisanik tuniniaanermik kinguneqartitsiumaartut naatsorsuutigineqarmat.

Aningaasaliisartut kattuffii, assersuutigalugu umiatsiaararsorlutik aalisartoqatigiit suli aalisarnermut ataatsimut toqqaannartumik ingerlatseqatigiiffittut soqutigisaqaqatigiilluniluunniit ingerlatseqatigiiffittut aningaasaliisinnaajumaarput akuersissummillu pissarsissallutik, imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmi pioreersumi aningaasaliisutut, aningaasaliisut ataasiakkaarlutik pisassiissutinik pigisaat pisassiissutinut qummut killiliussamik qaangiinnnginnissaat piumasaqaatigalugu, § 32, imm. 2 takuuk.

Aalisarnernut tamanut atuuppoq piviusumik piginnittut tamarmik imm. 2-mi allanneqarsimasunik atassuteqarnissamut piumasaqaatinik naammassinnissammata. Aalajangiisumik sunniuteqarneq piginnittuunermut sanillunneqarpoq, qulaaniittoq takuuk.

Manna tikillugu malittarisassat atuuttut malillugit 100 %-imik piumasaqaat taamaallaat raajarniarnermut atassuteqarsimavoq. Inatsimmi matumani tamanna aalisarnernut tamanut atuutissaaq.

Imm. 4-mut

Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartussaaneq soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfinnut aamma atuuppoq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq taakku Kalaallit Nunaanni ingerlatsisutut najugaqassasut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfinnut atuutissasoq. Taamaattorli soraarnerussutisiaqalernissamut

anigaasaateqarfinnut ilaasortat ataasiakkaat najugaqarfik akileraartartuunerlu pillugit piumasaqaatinik naammassinissaat pillugu piumasaqaateqanngilaq, pineqartup soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfia taamaappat naammalluni.

Imm. 5-imut

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi ingerlataqartut aningaasarsiutigalugu inuussutissarsiortuupput, taakkulu soorunami inuussutissarsiortuuneq pillugu inatsimmut naleqqiullugu piumasaqaatinik naammassinissallutik, tassunga ilanngullugu Qitiusumik Suliffeqarfiit Nalunaarsorsimaffianni (CVR pillugu inatsit) nalunaarsorsimanissaq pillugu inatsit, tassani aalajangersarneqarluni inuussutissarsiortut tamarmik nalunaarsuiffimmi tassani nalunaarsorsimassasut. Tamanna aamma sinerissamut qanittumi aalisarnermut atuuppoq, tassunga ilanngullugu qaleralinniarnermi saarullinniarnermilu umiatsiaararsorlutik aalisartut, tamannalu inuussutissarsiutigalugu imaluunniit sunngiffimmi akuersissut tunngavigalugu tunisarneq pinersoq apequtaatinnagu atuulluni. Taamaalilluni aalajangersagaq nutaaq pineqanngilaq, ulloq 1. januar 2018-mi inatsisikkut nr. 33, 28. november 2016-imeersukkut atulersinneqartoq.

Aalisarnermut naleqqiullugu nalunaarsorneqarnissaq pillugu piumasaqaat imm. 5-imi erseqqissarneqarpoq, taamaalilluni akuersissuteqarnissamut taanna piumasaqaataalluni. Nalunaarsorneqarnissaq pillugu piumasaqaatip ilaatigut kinguneraa ingerlatsisoq pillugu paasissutissat arlallit tamanit pissarsiarineqarsinnaaneri.

Imm. 6-imut

Naalakkersuisut (piviusumik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik) akuersissimmut piumasaqaatit ingerlatseqatigiiffiup ilusaa aamma atassuteqarnermut pissutsit pillugit piumasaqaatit naammassinineqarsimanerininik uppernarsaatinik qaqugukkulluunniit piumasaqarsinnaapput.

§ 10-mut

Imm. 1-imut.

Inatsisit maannakkut atuuttoq angallammik aallaaveqarpoq, taamaalilluni akuersissut angallammut aalajangersimasumut atulersinneqartarluni, piginnittuunermi pissutsit aqqutigalugit Kalaallit Nunaannut atassuteqartoq. Inatsisissatut siunnersuut malillugu qulaani eqqaaneqartunut pullavisoq tassaavoq akuersissut ingerlatsisorlu, akuersissimmullu suli tunngaviulluni angallat, ingerlatsisumit atorineqartup, kalaallit nunaanneersuunissaa.

Tamanna ingerlatsisup Kalaallit Nunaannut atassuteqarneranik piumasaqaateqarnikkut qulakkeerneqarpoq, takuuk § 9, aamma angallat, aalisarnermi atorineqartoq, ingerlatsisumit taassuminnga pigineqartoq, kiisalu piginnittuusoq kisimi angallatip aalisarnermi atornissaanut pisinnaatitaaffeqarluni.

Imm. 2-mut.

Aalisarnermut akuersissutip pissarsiarinissaanut piumasaqaataavoq angallatit tamarmik nalunaarsorsimanissaat, tassunga ilanngullugit inuussutissarsiuutigalugu aalisarnermi atorneqartut umiatsiaaqqat, tassa umiarsualivimmut ilisarnaat normu atorlugu Umiarsuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsugaasimassallutik.

Qamuteralaat ATV-llu Qamutit Motorillit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimassapput, qimussillu nalunaarsorsimanissaat pillugu piumasaqaateqarnani.

Imm. 3-mut

Normu nalunaaqutsiunneqassaaq taamaalilluni tulluurtumik ungasitsigisumiit takuneqarsinnaalluni.

Imm. 4-mut

Nunakkut aalisarnermi atorneqartunik angallatinik nalunaarsuinissaq pillugu malittarisassiornissaq maannakkut pisariaqartutut isigineqanngilaq, siunnersuutikkulli malittarisassat taamatut ittut nalunaarusiornikkut eqqunneqarnissaannut periarfissiisoqarluni.

Biilit aamma angallatit nalunaaqutsersimanissaannut sukumiinerusumik piumasaqaatinik Naalakkersuisut aamma aalajangersaasinnaapput.

§ 11-mut

§§ 9-mi aamma 10-mi piumasaqaatit saqqummiunneqartut ilanngunneqassasut siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni kalaallit aalisarnerat "kalaallinit ingerlanneqarnera" qulakkeerneqarluni, tassungalu atatillugu ingerlatsisup nammineq pigisai angallatit atorneqarlutik. Naalakkersuisulli isumaqarput inatsisit ima aaqqissuunneqartariaqartut aalisarnermi siunissami ungasinnerusumi ineriartornermut taakku killiliissanngitsut, soorlu aamma pisuussutit iluaqutiginerini inuiaqatigiit soqutigisaannut akerliusariaqanngitsut nunamilu suliffissuarnut tunisinerit tamakkiisumik pisariaqartut. Tamanna tunngavigalugu immikkorluinnaq pisuni immikkut akuersisoqartarnissaanut periarfissap ikkunneqarnissaa taamaattumik pisariaqarpoq.

Imm. 1-imut.

Tassunga atasoq tassaavoq kinguaariinni nikittoqarnerani pissutsit. Siunnersuutigineqarpoq kinguaarit nikinnerat pinngitsoortinneqassanngitsoq, naak aalisarnermut piginnittuunermi kingornussisoq § 9-mi piumasaqaatinik imaasiallaannarluni naammassinninngikkaluartoq. Taamaattorli ingerlatsisoq "nutaq" § 9-mi piumasaqaatit allanneqartut naammassinissaannut tulluurtumik piffissalernerqassasoq, takuuk imm. 5.

Aalisarnermik inuussutissarsiummik ineriartortitsinermik siuariartornermillu inunnilli tamatumunnga immikkut piginnaasaqartunik pilerisutsilernissaq siunertaralugu inuit taakku

aalisarnermi namminersortutut ingerlatsilernissaanut periarfissinneqarput, naak taakku akileraartarnermut pisussaaffimmik aamma ukiuni kingullerni marlunni Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni najugaqarnissamut piumasaqaammik naammassinninngikkaluartut - aamma kinguaarit nikinnerat pineqanngikkaluartuq.

Tassunga atatillugu "najugaqarallarnermi" pineqartup Kalaallit Nunaata avataani piffissami qanoq sivisutigisumik najugaqarsimanagera aalajangiisutut pingaartinneqanngilaq, kisiannili pineqartup ilinniagaqarsimanagera imaluunniit assingusunik piginnaasaqalernissaq siunertaralugu Kalaallit Nunaannit qimagussimanagera pingaartinneqarluni. Pineqartoq taamaattumik aamma ilinniartuusimassaaq, ilinniarnermut atasumik sungiusarfimmiissimassalluni il.il. Aallaavigineqartoq tassaasinnaavoq pineqartoq ilinniarnernup kinguinngua Kalaallit Nunaannut utersimanissaa. Taamaattorli peqqutit immikkuullarissut kingunerisaannik pineqartoq immikkut akuersissummik pissarsisimasinnaalluni, naak ilinniarnernup, napparsimanagerup il.il. kingorna piffissami sivikinnerusumi Kalaallit Nunaata avataani najugaqarsimagaluartuq.

Ilinniakkap aalisarnermut tunngassuteqarnissaa piumasaqaataanngilaq.

Siunnersuutigineqarpoq nunamut aalajangersimasumik atassuteqarneq pillugu nalinginnaanerusumik piumasaqaat qanorluunniit aalajangiussimaneqassasoq.

Imm. 2-mut.

§ 9-mi malittarisassanik immikkut ittuunngitsumik atuineq aalisarnermik inuussutissarsiummut suliffissuarnullu naleqqutinngitsumik kinguneqartitsisinnaavoq, Naalakkersuisullu isumaat tassaalluni taamaattut naleqqutinngitsut, taakku ingasappallaarpata illuatungilerneqarsinnaassasut. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq Aalisarnermut Piniarnermullu Aqutsisoqarfik, inuussutissarsiut pisariaqanngitsumik ajoquserneqartussaappat, § 9-mi atassuteqarnissaaq pillugu piumasaqaammit immikkut akuersinermik nalunaaruteqarnissamut periarfissaqassasoq.

Imm. 1-ip paarlattuanik imm. 2 "Kalaallit Nunaannut aalajangersimasumik atassuteqarneq" pillugu piumasaqaammit immikkut akuersisoqarnissaanut periarfissiivoq, aalisarnerup ineriartornera suliffissuarniluunniit suliarinnittarneq tamatuminnga pissutissaqartitsippata.

Assersuutigalugu ingerlatsisussamik taamatut pisinnaasumik aamma piumasaqaatinik naammassinninnissamik imaaliallaannaq nassaartoqarsinnaannginnera pissutigalugu akuersissut atorneqarsinnaanngilaq. Pisuussutit iluaqutigisaannut inuiaqatigiit erseqqissumik soqutiginnippat, inatsillu, uani § 9, tassani akornutaalissagaluarpat, tassanngaanniit immikkut akuersinermi nalunaaruteqartoqassanersoq isumaliutigineqartariaqassalluni. Immikkut akuersineq piffissamut killilimmut nalunaarutigineqarsinnaavoq utertinneqarsinnaallunilu tamatumunnga piumasaqaatit naammassineqarunnaarsimasutut isigineqalerpata. Immikkut akuersinerup nalunaarutigineqarnera sapinngisamik issuarneqartussaajunnaarlugu pissaaq.

Eqqarsaatiginnineq, inatsisissatut siunnersuummit takuneqarsinnaasutut, aalisarnermik inuussutissarsiummut kiisalu suliffissuarnut naleqqiullugu pisussaassaaq.

Imm. 3-mut

§ 10-mi ingerlatsisumit, aalisarnermut akuersissuteqartumit, pigineqartunit angallatinit aalisarneq qulakkeerneqarpoq. Aamma tunngavimmut tassunga naleqqiullugu immikkut pissutsit atuussinnaapput, malittarisassanik uteriitsumik atuinissaq naleqqukkunnaarluni.

Imm. 3 nutaajusoq naapertorlugu aalisariummik aamma aalisarsinnaanermut akuersissummik piginnittup akornanni kinaassuseq pillugu piumasaqaammi immikkorluinnaq pisoqartillugu immikkut akuersisoqarsinnaavoq. Tamanna tassaasinnaavoq aalisariutip aserornera, sivisunerusumik siumullu naatsorsuutiginngisamik amutsivimmiinnera aamma pissutsit allat tamatumunnga assingusut. Taamatut immikkut pisuni piffissami aalisariummik allamik utaqqiisaasumik attartortoqarsinnaavoq.

Angallat attartorneqartoq aallaaviatigut kalaallit nunaanni nalunaarsugaasimassaaq aamma Kalaallit Nunaanni atasutut nalunaarsorsimassalluni. Aalisariummik atorneqarsinnaasumik Kalaallit Nunaanni nassaartoqarsinnaanngippat, tassunga ilanngullugu aalisariut pisariaqartitanut atorneqarsinnaasoq, qinnuteqartup aalisariummik nunamit allameersumik attartorsinnaaneranut akuersisoqarsinnaavoq. Aalisarnermi pineqartumi ilaatigut pisariaqartitsinermik aamma Kalaallit Nunaanni aalisarnermut pineqartumut usitussutsimik pissarsinissamut periarfissanik atuuttunik aalajangersimasumik naliliinermik aalajangiineq tunngaveqassaaq. Taamaattorli Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartumik aalisariummik atorneqarsinnaasumik pissarsinissaq ajornartoq qinnuteqartup uppersarsartussaavaa.

Qinnuteqaammut attartorneq pillugu isumaqatigiissut attuumassuteqartoq ilanngunneqassaaq.

Piffissaq attartorfiusoq pisuni aalajangersimasunik tunngaveqassaaq, soorlu ataavartumik angallatip taartissaanik pissarsinissamut piffissaq qanoq sivisutiginersoq, taannalu ulloq aallartiffiusoq atorunnaarfialu allallugu aalajangersarneqassalluni.

Angallammik akuersissummillu piginnittup akornanni kinaassutsimut piumasaqaammiit immikkut akuersisoqarnera nalunaarutigineqarpat akuersissummik piginnittup §§ 8 aamma 9-imi piumasaqaatit naammassissavai.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq akiitsoqarfigisap qularnaveeqqusiiffigisamik aalisariummik tiguisariaqarsimanerani immikkut pisunut tunngasuvoq. Tassani Inatsisartut inatsisaanni piumasaqaatinik naammassinnittumik piginnittumik nutaamik nassaartoqarnissaata tungaanut piffissami killeqartumi aalisarnerup ingerlatiinnarnissaanut akiitsoqarfiusumut immikkut akuersinermik nalunaaruteqarnissaq pisariaqarsinnaavoq.

Aamma taamaappoq akiitsoqarfigisap, taarsigassarsianut qularnaveeqqusiineq tunuliaqutaralugu pisassiissutini niuerutigineqarsinnaasunik nammineq pigisanik tiguisimappat. Piffissami utaqqiisaagallartumi pisassiissutini pineqartuni aalisarnerup ingerlatiinnarnissaa inuiaqatigiit soqutigisaraat, akiitsoqarfigisap pisassiissutini nammineq pigisanik tunisinissaata tungaanut.

Piffissaq immikkut akuersiffiusoq pisut aalajangersimasut aallaavigalugit aalajangerneqassaaq, tassunga ilanngullugu pisassiissutit nammineq pigisat imaluunniit aalisariutip tunineqarnissaanut piffissaq qanoq siviisutiginissaanik naatsorsuuteqarneq aamma tunisinissaq ajornannginnersoq eqqarsaatigalugit. Immikkut akuersinerup siviisussusaa ulloq aallartiffik naanissaalu ilisimatitsissutigalugit aalajangersarneqassaaq.

Imm. 5-imut

"Minnerusutut" immikkut akuersineq Naalakkersuisunit piumasaqaatitaqartinneqarsinnaavoq.

Assersuutigalugu eqqaaneqarsinnaavoq immikkut akuersinissaq sioqqullugu naalakkersuisoqarfiup piumasarisinnaavaa aalisariummik imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmik piginnittup kinguaariit nikinnissaat eqqarsaatigineqartoq tamanut ammasutut tuniniaanertut nalunaarutigissagaa, taamaalillunilu §§ 9-mi aamma 10-imi piumasaqaatinik naammassinnittunik Kalaallit Nunaanni pisisussamut periarfissat qulaajarneqarlutik.

Assersuut alla tassaasinnaavoq Naalakkersuisut immikkut akuersinermut piumasarlugu angallammut ingerlatseqatigiiffimmulluunniit pineqartumut utertitsilluni pisisinnaatitaaneq Naalakkersuisunit anguneqassasoq. Taamatut immikkut akuersinermi utertitsineq pisisinnaatitaanermut piumasaqaatit erseqqinnerusumik allassimasinnaapput.

Aammattaaq immikkut akuersinerup nalunaarutiginnissaa sioqqullugu iliuseqarnissamut pilersaaruteqarnissaq pillugu piumasaqaateqarsinnaavoq, piumasaqaatit immikkut akuersissutigineqartut piffissap aalajangersimasup iluani naammassineqarnissaat ilimanarluni.

Immikkut akuersinissamut piumasaqaatinik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanernut periarfissat taaneqartut tamakkiisuunngillat.

§ 12-imut

Aalajangersagaq taamaallaat Kalaallit Nunanni aalisarnermut atuuppoq. Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq pisuussutitut periarfissaasunut naleqqiullugu aalisarsinnaanermut piginnaasanik annertuallaartunik sanaartortoqarnissaata pinngitsoortinnissaa.

Imm. 1-imut.

Angallat pineqarteq Kalaallit Nunaanni aalisarnermi peqataariingippat inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut angallatinik pisinissamut akuersissuteqarnissap piunasaqaataaneraniq malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanannut aalajangersagaq tunngaviuvoq. Aalajangersagaq naapertorlugu malittarisassanik aalajangersaaneq aalisarnissamut periarfissanut aalisariutit Kalaallit Nunaanneersut aalisariutaannik aalisarsinnaassutsimik naleqqussaannissaq siunertaralugu pissaaq. Aalajangersagaq naapertorlugu malittarisassanik aalajangersaaneq taamaalilluni aalisarnermi pineqartumi pisaqarnissamut aalisarsinnaassuseq aamma pisat amerlassusaat periarfissaasut eqqarsaatigineqassaaq. Tamama saniatigut aalisariutit nutaat pillugit aningaasaqarnikkut isiginiagassat, aalisariutit pioreersut aningaasaqarnerat isiginiarlugu kiisalu aalisarnermi isumalluutit allanngutsaaliornissaannik isiginninniarneq ilaatinneqassapput. Tamanna pillugu § 1-imut nassuiaatit takukkit.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq taamaallaat Kalaallit Nunanni aalisarnermut atuuppoq. Aalajangersagaq imm. 1-imi eqqarsaatigisassanut eqqaaneqartunut nassuiaatit isumaginissaannik siunertaqarpoq, tassunga ilanngullugu angallatinik nutaatut takkuttunik, angallataareersunik atuisunut ingerlatsisunut aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu kiisalu aalisarnermi pisuussutiniq sinneqartumik iluaquteqarnerup pinnginnissaa.

Eqqarsaatigisassat taakku isumaginiarlugit kalaallit aalisarnerannut maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, taamaalilluni aalisarsinnaanikkut piginnaasamik annertunerulersitsisumik angallatip allanngortinnissaa akuersissuteqarnissamik piunasaqaateqartillugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq malillugu piunasaqaatit pisariillisaanissaq siunertaralugu kiisalu aalisarnermi imminut akilersinnaassuseq allanngortinniarnagu imaluunniit annertusiniarlugu aalajangersarneqarput.

Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq aalisariut nutaaq takkuttoq taamaallaat aalisakkanik aalajangersimasuinnarnik aalisarsinnaatinneratigut. Tamanna aamma angallat ataaseq imaluunniit angallatit arlaqartut angallammik anginerusumik aalisarluarnerusinnaasumillu taarserneratigut pisinnaavoq.

Aalajangersakkap siunertaa aamma tassaavoq aalisarnermi ataatsimi sinneqartumik aalisarsinnaassuseqarnissap pinngitsoortinnissaa. Aalajangersakkami pissutsit taaneqartut piunasaqaatigalugit akuersissutiniq atuutilersitsinikkut aalisariummik nutaamik ingerlalluarnerusinnaasumillu atulersitsisoqarneratigut sinneqartumik piginnaasanik ikkussisoqannginnissaa qulakkeerneqassaaq.

Aalisarsinnaassutsip taamaaqataa aalisarunnaarsitsisoqartinnagu aalisariutinik nutaanik aalisalertitsisoqarnissaanik piumasaaqatinik saqqummiussisoqarnissaanut aalajangersagaq tunngavissanik periarfissiivoq, taamaalilluni taanna annertusineqarnani.

C. Nunat allamiut ingerlatsisut Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarnerat

§ 13-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq taamaallaat aalisariutinut Kalaallit Nunaannit nalunaarsorneqarsimannngitsunut atuuppoq aamma aalisarnissamut periarfissanut erseqqinnerusumik isumaqatigiissutaasunut nunat allamiut aalisariutaasa Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanerannut periarfissiilluni. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaata imartani oqartussaaffigisaani taakkulu avataanni aalisarnerni atorneqassaaq. Ingerlataqartoq nunamit allameersoq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani kalaallinut pisassiissutinik aalisassappat 14-mi aalajangersagaq atorneqassaaq.

Pisuni taakkunani ingerlataqartoq tassaasinnaavoq umiarsuaatileqatigiiffik, kisianni aamma tassaasinnaalluni oqartussat imaluunniit naalagaaffik. Taamaalilluni akuersissut maannakkorpiaq Savalimmiuni aamma Norgemi oqartussanut nalunaarutigineqartarpoq, EU-milu akuersissut eqqarsaatigalugu umiarsuaatileqatigiiffimmut pineqartumut nalunaarutigineqartarluni.

Pisassiissutinik aalisariutit aalisarsinnaasaannik Naalakkersuisut aalajangersaassapput.

Imm. 2-mut.

Tunngaviusumik titarneq aalisarnermi killigititap naatsorsorneranut tunngaviuvoq. Tunngaviusumik killeqarfik Kalaallit Nunaata imartaata killilerneqarnera pillugu 27. maj 1963-imi ileqqoreqqusami aalajangersarneqarpoq, kingusinnerusukkut allannguutilik.

Tunngaviusumik titarnermiit 12 sœmilit iluanni aalisarnissamut nunat allamiut angallataannut immikkut akuersissummik Naalakkersuisut tunniussisinnaapput. Immikkut akuersinissamut periarfissaq siunnersuutigineqarpoq pingaartumik Kalaallit Nunaanni nunami tunisassiorfinnut tulaassisinnaanerit periarfissaqartinniarlugu nunat allamiut ingerlateqatigiiffiinut isumaqatigiissusiornissaq periarfissaatinniarlugu.

Pissutsit assingusut allat assersuutigalugu tassaasinnaapput ukiumi ataasiinnarmi aalisariutit Kalaallit Nunaanneersut aalisarsinnaasaannik amerlanerusunik 12 sœmilit iluanni pisassiissutit amerlaneruneri. Pisassiissutit sinneruttut nunat allamiut umiarsuaatileqatigiiffiinut

tunineqarnissaat Naalakkersuisut kissaatigippassuk imm. 2-mi oqaaseqatigiinnit siullerniit immikkut akuersisoqarsinnaavoq.

Tunisassiassanik pilersuinermit allaanerusumik pissutsini allani 12 sɔmilit iluanni nunat allamiut aalisariutaasa aalisarnissaannut akuersissummik tunniussisoqarsinnaanersoq naliliinermik aalajangersimasumik tunngaveqassaaq. Taamatut aalajangiineq inatsimmi § 1-imit (siunertaq) takuneqarsinnaasut eqqarsaatigisassat tunngavigalugit aalajangiisoqassaaq, tassunga ilanngullugu aningaasarsiutigalugu uumassuseqarnikkullu piujuartitsisumik aalisarnerup qulakkeerneqarnissaata eqqarsaatiginera, siunissami ungasinnerusumi inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqarnermik pilersitsisoq.

Kapitali 3

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani aalisarneq

§ 14-imut

Imm. 1-imut.

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani kalaallit aalisarnerat naalagaaffiit allat imaluunniit naalagaaffiit akornanni aalisarnikkut oqartussaaffigisaanni (Nunarsuup immikkoortuani aalisarnermik aqutsinermi suliniaqatigiiffiit - RFMO) imaluunniit nunat tamalaat imartaanni ingerlanneqarnera eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Pisumi siullermi aalisarneq naalagaaffiit ataasiakkaat imaluunniit naalagaaffiit akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut ingerlanneqassaaq, taakku aalisarnermut malittarisassat annertunersaannik aalajangersaassallutik. Pisup tulliani aalisarneq amerlanertigut nunarsuup ilaani aalisarnikkut suleqatigiiffinnit soorlu NAFO-p aamma NEAFC-ip isumaqatigiissutaannit malittarisassiorneqartarpoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani, aamma nunat tamalaat isumaqatigiissutaannut ilaasumi aalisarnermik Naalakkersuisut malittarisassaliornissamut periarfissinneqarnissaat.

Kapitali 4

Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq pillugu malittarisassaliorneq

Inatsimmi anguniakkat naammassineqarnerinik qulakkeerrinninnissamut naleqqussaalluni suliniutit qanoq iluaqutaasinnaaneri pillugu sinaakkutinik kapitali manna aalajangersaavoq. Tamanna ilaatigut uumassuseqarnikkut, aningaasarsiornikkut inuiaqatigiinnilu piujuartitsinissaq pillugu anguniakkanut atuuppoq. Kapitalimi taamaalilluni aalisarnermi annertunerusumik malittarisassat allanneqarput, piujuartitsinissamullu aaqqiinerit pillugit

kapitali 10-mi pisuussutiniq illersuinissaq siunertaralugu pilersinneqarsinnaasut aaqqiinerit allaaserineqarlutik.

Kapitali § 15-imi taamatut malittarisassiornissamut Naalakkersuisunut tunngavissiivoq, § 16-ilu aqutsinissamut pilersaarutiniq tunngasuulluni, aalisagaqatigiinnut pingaarutilinnut tamanut akuersinissamut Naalakkersuisunut pisussaaffiliisoq.

A. Malittarisassatigut aaqqiinerit

§ 15-imut

Aalajangersagaq inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup malittarisassiorneranut, taamaalillunilu tamanna pillugu ukiumoortumik nalunaarutit atulersinneriniq tunngaviuvoq. Malittarisassat taakku siullermik kalaalliniq aalisartunit periarfissaasunut pisuussutiniq iluaquteqarnermut tunngasuupput, tak. nr. 1-7. Aammattaaq aalajangersagaq tunngavigalugu nunat allamiut angallataannut periarfissaasunik pisuussutiniq iluaquteqarnissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Nr. 1-7-imi malittarisassat tassaagajupput pisassat amerlassusaat, ukiup nikikkiartornerani aalisakkanik pisassiissutit agguarneri assigisaalu. Manna tikillugu pisartut assigalugit malittarisassat sapinngisamik ataatsimoortillugit atuutilersinneqassapput.

Nalinginnaasumik pilersarusiornissamut periarfissaq pillugu anguniakkap saniatigut aalisarnerup annertussusianut, allanik iluaquteqarnissaq pillugu kissaateqarnermut il.il. naleqqiullugu pissutsiniq nutaanut sukkasuumik tulluarsarnissamut malittarisassat periarfissiupput.

Iliuutsit aalisarnermik malittarisassiornermi atorneqarsinnaasut arlallit allaqqapput. Soorlu inatsisip oqaasertaani ersittoq, iliuutsit inatsisini allani aalajangersakkat naapertorlugit aalajangersarneqartut pisuussutiniq aalisarneqarsinnaasunut tunngatillugu inuussutissarsiortuni aalisarnermik naleqquttumik aaqqissuussinissaq siunertaralugu aamma atorneqarsinnaapput. Tamanna assersuutigalugu aalisakkanik piffissani tunineqarsinnaannginneranni eqqissisimatitsinermik atuutilersitsinermi atuuppoq.

Aalisarnerit immikkuullarissut eqqarsaatigalugit pisuussutiniq aningaasaqarnikkut oqimaaqatigiissumik atorneqarnissaat isumagineqarpoq aamma naammattumik mianerinnilluni aalisarnissap qulakkeernissaanut sukumiinerusunik malittarisassiorortoqarluni, tak § 1.

Tamatuma saniatigut aalisarnermik inerteqquteqarfiusumi pisanik tunisineq Naalakkersuisunit inerteqqutigisinnaavaat, tassa pisassiissutit nungunneqarsimmata, aalisagaqassuseq piffissami pineqartumi eqqissisimatinneqarmat allalluunniit peqqutaallutik.

B. Ukiunut arlalinnut aqutsinissamut pilersaarutit

§ 16-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aamma Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassuteqaataata nanginneraniilluni.

Aalisarneq pillugu politiki isumalluutiniq iluaquteqarnissamut pingaarnertigut najoqqutassanik pingaarnersiutinillu imaqartoq aalisarnernut ataasiakkaanut anguniakkat aalajangersimasut aalajangersakkallu aalisarnernut ataasiakkaanut aqutsinissamut pilersaarutini nalinginnaasumik aalajangersarneqartarput. Aqutsinissamut pilersaarutit atorneqarneri, tassunga ilanngullugu taakku qanoq suliarineqarnissai, aamma qanoq imaqarsinnaaneri, ilaatigut uani allaaserineqarput; FAO-p (*Food and Agriculture Organization of the United Nations*) Aalisarnermik aqutsineq pillugu piujuartitsinissamut najoqqutassat (*FAO, 1997: The Technical Guidelines on Fisheries Management*).

Aqutsinissamut pilersaarutit aalisarneq pillugu politikit naammassineqarnissaanut sakkutut pingaaruteqartutut nunani ataasiakkaani kiisalu nunani tamalaani atorneqartarput. Marine Stewardship Councilip ataani aalisarnerup akuerisaanissaanut aalajangiisuusaaq aqutsinissamut periusissiaqarsimanissaaq, annerpaamik nungusaataanngitsumik iluaquteqarneq (MSY) pillugu anguniakkamut naapertuuttumik aalisarnermik aqutsinermik qulakkeerinnittoq.

Naalakkersuisut isumaat tassaavoq aalisagaqatigiinnut pingaaruteqartunut tamanut aqutsinissamut pilersaarutit siunissami ungasinnerusumi inuiaqatigiit sapinngisamik annertunerpaamik iluaquteqarnissaat pillugu anguniakkamut naapertuuttumik isumalluutiniq aqutsinermik qulakkeerinneqataasinnaasut. Aalajangiisuusaaq pilersaarutit piumasarineqartutut pituttuisutut isumaqatigiissutitut aamma inatsimmi anguniakkat naapertorlugit suliarineqarnissaat.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq pilersaarutit taamaattut aalisakkanut pingaarutilinnut tamanut akuersissutigineqassasut.

Aqutsinissamut pilersaarut aalisagaqatigiinnut ataatsinut, aalisagaqatigiit ilaannut, aalisagaqatigiinni immikkoortunut aamma/imaluunniit aalisarnermut ataatsimut arlalinnuunniit (aalisariutini immikkoortunut) oqaasertalersorneqarsinnaavoq.

"Aalisagaqatigiit" aamma "aalisarnerit" akornanni immikkoortitsisoqarnissaanut naleqqiullugu § 3-mi nassuiaatinut innersuussisoqarpoq. Aqutsinissamut pilersaarutit aallaaviatigut aalisagaqatigiinnut atassuteqassapput, aalisarnerilli, aalisakkat assigiinngitsut

pisaniissinnaallutik, tulluassaaq naleqqutissallunilu aqutsineq aalisagaqatigiinnik arlalinnik aalisarnermut tunngassuteqarpat.

Pilersaarutit Kalaallit Nunaata imartaani aalisarnernut taamaallaat tunngasuupput. Sumiiffinni allani Kalaallit aalisarnerat, tassunga ilanngullugit nunani tamalaani imartat, nunat marluk imaluunniit nunat arlallit aqutsinissamut pilersaarutaannut ilaasinnaassapput.

Imm. 2-mut.

Aqutsinissamut pilersaarutitut nalinginnaasunik pingasunik piumasaqaateqarpoq. Taakku imm. 2-mi takuneqarsinnaapput.

Siullermik piareersarnera soqutigisaqaqatigiit suleqatigeqqissaarlugit pissaaq, tamannalu piviusumik isumaqarluni suleqatigiissitamik pilersitsisoqassasoq, ataatsimoorluni aalisagaqatigiinnut pineqartunut/aalisarnernut pineqartunut tunngasumik aqutsinissamut pilersaarutissanik siunnersuusiortoqarluni. Katitigaaneq aalisarnerni tamani assigiissinnaangilaq, inuussutissarsiornermi kattuffiit attuumassuteqartut, Pinngortitaleriffimmiit ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit, Aalisarnermut Piniarnermut Naalackersuisoqarfik kiisalu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik nalinginnaasumik ilaasassallutik. Aammattaaq assersuutigalugu suliffeqarfiit tunisassioqartut, sulisartut, pisisartut, sunngiffimmi aalisartartut avatangiisitigullu suliniaqatigiiffiit sinniisoqarsinnaallutik, tamanna naleqquppat.

Suleqatigiiffiusoq tassaavoq aqutsinissamut pilersaarummut ataatsimoorluni siunnersuusiorneq, inaarutaasumillu pilersaarut Naalackersuisunit akuerineqartussaalluni.

Aappaatut piareersarnera nunani tamalaani isumaqatigiissutinut naapertuutissaaq. Qulaani eqqaaneqartut najoqqutassiat FAO-mit atorineqartut, nunami maani suliarineqartunut aqutsinissamut pilersaarutitut aallaaviusariaqarput.

Pingajuattut ilisimatuussutsikkut siunnersuinerimik eqqarsaatiginninneq ilaassaaq. Pingaaruteqarpoq aalajangiinerit naammattumik ilisimasat tunngavigalugit aalajangiiffigineqarnissaat, taamaalilluni politikikkut aalajangiinerit inatsimmi siunertamut naammassinnillutik, "*aalisakkatigut pisuussutit piujuartitsisumik iluaqutigineqarlutik, aalisagaqatigiillu ima amerlassuseqartillugit siunissami ungasinnerusumi annertunerpaamik piujuartitsilluni iluaqutigineqarsinnaallutik*", tak. § 1, imm. 2. Tamanna iluatsinngippat uumassuseqarnikkut, aningaasarsiornikkut inuiaqatigiittullu ajortumik annertuumik kingunerlutsitsisoqarsinnaavoq, pingaartumik siunissami ungasinnerusumi.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq pinngortitaleriffimmit saqqummiunneqartarpoq, tak. Pinngortitaleriffik pillugu inatsimmi § 1, tassannga takuneqarsinnaalluni pinngortitaleriffik, namminersorlutik oqartussat pinngortitamik ilisimatusarneranni qitiusoq aamma siunertaqarpoq "*...Kalaallit Nunaanni eqqaanilu pisuussutinik uumassusilinnik*

*nungukkiartuutaanngitsumik atuinissamut ilisimatuussutsikkut tunngavissanik
pissarsiniarnermik kiisalu avatangiisinik uumassusillillu amerlalluinnartuunerinik
isumannaarinninnissamik."*

Pinngortitaleriffik siunnersuinermit nunani tamalaani ilisimatuussutsikkut suliniaqatigiiffiit (ICES) imaluunniit suliniaqatigiiffiit ilisimatuussutsikkut ataatsimiititaliai (NAFO, NASCO il.il.) suleqatigeqqissaarlugit.

Pisuni naammattumik ilisimasat pigineqartinnagit, FAO-p najoqqutassiai naapertorlugit aalajangiinernut mianersortumik tunngaveqartumik tunngavissiisoqartariaqarpoq.

Annertuumik pingaaruteqarpoq pisuussutit iluaqutigineri taamatullu iluaquteqarnermik aqutsineq oqartussat soqutigisaqatigiillu akornanni peqatigiinnertut pinissaa, aamma uumassuseqarnermik tunngavissat aamma pingaarnertigut anguniakkat iluanni aqutsinissamut pilersaarutit soqutigisaqatigiit naammaginartumik kissaataannut naapertuuttariaqarput.

Soqutigisaqatigiit naammaginartumik kissaataasa akornanni ataqatigiissinneqarsinnaanngitsut saqqummersinnaapput. Assersuutigalugu aalisagaqassutsinik ataatsinik annertunerpaamik iluaquteqarneq soqutigisaqatigiit allat pinngitsoorsinnaasaannut allamut kingunerlutsitsinnaavoq, soorlu aamma annertunerpaamik aningaasarsiornikkut iluanaaruteqarnissaq pillugu kissaateqarneq aalisakkerivinni suliffiit sapinngisamik amerlanerpaanissaat pillugu kissaateqarnermut imaluunniit pisuussutinut piginnittuunerup siaruartinnissaa pillugu kissaateqarnermut amerlanertigut ataqatigiissinneqarsinnaanngitsoq.

Taamaattumik pingaarpoq isertuunngitsumik paasiuminartumillu oqallinnikkut siunissami kissaatinut sapinngisamik annertunerpaamik naapertuuttut aalajangiinerit anguneqarsinnaappata.

Tamannali isumaqanngilaq aqutsinissamut pilersaarutini ilisimatuussutsikkut siunnersuinermit allaanerisut eqqarsaatigisassat allat ilanngunneqarsinnaanngitsut. Nalinginnaasumik nassuiaatinit aamma takuneqarsinnaasutut aningaasarsiornikkut - akuttunngitsumillu inuiaqatigiinni eqqarsaatigisassat - ilanngunneqarneri tulluarsinnaapput, taamatullu ilanngussinerup kingunerisinaallugu aqutsinissamut pilersaarutit tamakkiisumik ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit naapertuuttannginneri. Eqqaaneqartutulli uumassusillit pingaarnertigullu anguniakkat pisariaqartitaasa killiliussat iluanniissallutik.

Imm. 3-mut.

Aalajangersagaq taanna pilersaarutinit ilaasussanik immikkoortunik aalajangersimanerusunik imaqarpoq.

Nr. 1)

Eqqaaneqartutut aqutsinermi pilersaarummi pineqarsinnaapput aalisagaqatigiit kiisalu aalisarnerit, pilersaarummilu erseqqissumik tassani sunarpiaq pineqarnersoq takuneqarsinnaalluni. Tassunga ilanngutissaaq nunap ilaani sunarpiaq pineqarnersoq allanneqassammat.

Nr. 2)

Pilersaarummi pineqartumi aqutsinermut anguniakkat allaaserinerinut naleqqiullugu taanna minnerpaamik aalisarnerup aalisagaqatigiillu siunissami ungasinnerusumik piujuarnissaat pillugu anguniakkanik imaqassaaq. Taannali aamma anguniakkanik allanik imaqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugit saniatigut pisat, igitsisarnerit, aalisarnerup pinngortitap ataqatigiinneranut sunniutai aamma ingerlataqartut akornanni pisaqarnissamut periarfissat agguarsinnaaneri pillugit.

Nr. 3)

Immikkoortoq aalisagaqassuseq pillugu suliarineqarsinnaasunik, annertussulernerqarsinnaasunik anguniakkanut tunngasuvoq. Anguniagaq ataaseq assersuutigalugu tassaasinnaavoq aalisagaqassutsip annertunerpaamik piujuartitsilluni iluaqutaasumik amerliartoqqissinnaaffiattut qaffasissusiata ilimanassusiata allanneqarnera. Aalisarnermut ataatsimut anguniagaq tassaasinnaavoq aalisagaqassutsip siunissami aamma MSY-mik qaffassuseqarnissaanut ataqatigiissinneqarsinnaasumik qaangiinnginnissaaq.

Pilersaarut aamma 2)-mi anguniakkatut allanneqartunik anguniakkanik suliarineqarsinnaasunik imaqassaaq. Taakku annertussuseqartariaqarput, annertussulernissaali ajornarpat kisitsisit atorlugit uuttuisoqarsinnaavoq.

Nr. 4)

Anguniakkat allaaserineqartut anguneqarnissaannut piffissaliussaq qaqugukkulluunniit pingaaruteqassaaq, pingaartumilli immikkoortoq nr. 3)-mi anguniakkat suliarineqarsinnaasut anguneqarsinnaanngippata.

Nr. 5)

TAC-mik aamma imaluunniit pisassiissutinik aalajangersaanermut malittarisassanut assersuutigalugu ukiut akornanni pisassiissutinik iluaquteqarnermi nikerartitsisinaanermut periarfissat ilaasinnaapput, taakkuli kisitsisit atorlugit uuttuuteqarluni anguniakkat anguneqarnissaat pillugu anguniakkanut akerliusinnaanatik, takuuk nr. 3).

Nr. 6)

Aqutsinissamut pilersaarutinut piumasaqaatini sunniiniutinut aalajangersimalluinnartunut kisitsisit atorlugit uuttuuteqarluni anguniakkat aqutugalugit pingaarnertigut anguniakkat akornanni toqqaannartumik atassuteqarpoq, tassa piujuartitsinissamut aaqqiissutit. Piujuartitsinissamut aaqqiissutissat taakku kisitsisit atorlugit uuttuuteqarluni anguniakkat anguneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut peqataasinnaapput, taamaalillunilu

pingaarnertigut anguniakkat anguneqarlutik. Taamaattumik piujuartitsinissamut aaqqiinerni siunertap aqutsinissamut pilersaarummi allaaserineqarnissaa pingaarpoq.

Nr. 7)

Aalisagaqatigiit inissisimanerat assersuutigalugu soqutigisaqatigiit kissaataattulli piffissap ingerlanerani allanngorsinnaapput, tamatumalu kingunerisaanik aqutsinissamut pilersaarutini anguniakkat allassimasut nikisinneqarsinnaallutik, soorlu aamma pilersaarutini aalajangerneqartut sunniiniutit piffissamut tulluarunnaarsinnaasut.

Taamaattumik pilersaarutit tulluurtumik akuttussuseqartumik nutarterneqartarnissaat pisariaqarpoq. Nalinginnaasumik taamatut akuttussuseq ukiut pingasuniit tallimaasinnaapput, taamaalilluni piffissap naalernerani piffissap taamaaqataanut nutaamik pilersaarusiortoqarluni. Pilersaarutip "ingerlaavartumik" ukiukkaartumik nutarterneqartarnissaanut periarfissamik aalajangersagaq ammaassivoq, taamaalilluni piffissami ukiunut aalajangersimasunut qaqugukkulluunniit atuulluni.

Aqutsinissamut pilersaarutini nutarterineq eqqarsaatigisassat allaaserineqartut isiginiarlugit pissaaq.

Imm. 4-mut

Aqutsinissamut pilersaarutini immikkoortut qulaani taaneqartut pinngitsooratik atuuttussaasut imm. 4-mi immikkoortut taaneqartut pinngitsooratik atorneqartussaangillat. Aalajangersagaq tamakkiisuunngilaq.

Nr. 1)

Aqutsinissamut pilersaarutit nalinginnaasumik pisassiissutit agguarnerini tunngavigineqartumik aqqissuussinermik allaaserinninnermik imaqassapput. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq PNNP-mik tunngaveqarneq ilaatigut raajarniarneq, imaluunniit paggatassiilluni aalisarnermik tunngaveqarsinnaalluni, soorlu aalisarnerit ilai suli taamaattut.

Nr. 2)

Paasissutissanik katersineq, suliaqarneq ingerlatitseqqinnerlu pillugit malittarisassat kapitali 12-mit takuneqarsinnaapput. Paasissutissanik suli annertunerusumik katersisoqarnissaa pisariaqassappat imaluunniit kissaatigineqarpat tamanna aqutsinermi pilersaarutini ilanngunneqarsinnaassaaq.

Aalajangersakkap paasissutissanik katersineq kisiat eqqaammagu tamatuma kingunerinngilaa taakkuninnga ingerlatitseqqittoqassanngitsoq. Ingerlatitseqqinneq inatsimmi kapitali 12-mi aalajangersakkat naapertorlugit pisinnaavoq.

Nr. 3)

Inatsimmi kapitali 14-mi aalisarnermik nakkutilliineq pillugu aalajangersakkaq aqutsinermik pilersaarutit malitsigisaanik nakkutilliinissamik pisariaqartitsinernut naleqqutinnigippata pilersaarutit ataasiakkaat tamatuminnaga qulakkeerisunik aalajangersakkanik imaqarsinnaassapput.

Imm. 5-imut

Aqutsinermi pilersaarutini siunertaq pingaaruteqartoq tassaavoq siunissami piffissami inuup sulineranut atuuttussanik piumasaqaatinik ingerlatsisut ilisimasaqarnissamut periarfissaqarnissaat. Ingerlatsisoq inuussutissarsiummini aningaasaliinissaminut periarfissinneqassaaq, tamatumalu pinissaanut tunngavisoq tassaalluni piumasaqaatit piffissap ingerlanerani allanngortinnginnissaannut qularutissaqannginneq.

Tamanna tunngavigalugu pissusissamisoorpoq pisariaqarlunilu aqutsinissamut pilersaarutini allannguinerit aallaaviatigut pilersaarutini nammineq oqaatigineqartut aalajangersakkaq malillugit taamaallaat pisarnissaat, qulaani imm. 3, nr. 7)-miitoq takuuk.

Imali sakkortutigisunik allanngortoqarsinnaalluni, tassunga ilanngullugit pisuussutit najuunnerini imaluunniit aalisarnerni, pilersaarutaasumik allannguinnissaq sioqqullugu allannguinnissaq pisariaqarluni. Taamatut pisoqartillugu imm. 5 malillugu taamatut allannguisoqarsinnaavoq. Aamma suliniutit taakku eqqarsaatigalugit suleriaatsit nalinginnaasut sapinngisamik annertunerpaamik malinneqassapput.

Pissusissamisuussaaq taamatut allannguneq Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaarusiamut ilaatinneqarpat, tak. § 53.

Kapitali 5

Pisarineqarsinnaasut amerlassusissaannik aalajangersaaneq agguaassinerlu

Kapitali 2-mi Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisarnissamut periarfissaqarnissamut ingerlataqartumit piumasaqaatit suut naammassineqassanersut aalajangersarnerisa aamma kapitali 4-mi aalisarnermik malittarisassanut pingaarnertigut tunngavissanik aalajangersaanerup kingorna kapitali 5-mi aalisagaqatigiinnut kiisalu aalisariutinut pisassiissutinik aalajangersimasumik aalajangersaarnissamut najoqqutassanik aalajangersaasoqarpoq.

Ingerlatsisunut ataasiakkaanut annikitsuinnarnik annertussuseqartunik pisassiissutinik taamaallaat agguaasoqarpoq: PNNP-mik aalisarnerni ukiumoortumik pisassiissutit TAC-imik tunngaveqarput (pisassiissutinik pigisat TAC-imik amerleriarlugit) aamma paggatassiilluni aalisarnermi ingerlatsisunut ataasiakkaanut pisassiissutinik aalajangersaasoqartarnani. Ingerlatsisunut ataasiakkaanut pisassiissutinik aalajangersaasoqarsimappat tamanna kapitali 5-imi aalajangersakkaq malillugit pissaaq.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisakkanik pisarineqarsinnaasutut akuerisaasunik (TAC) Naalackersuisut aalajangersaanagerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Nutaatut Naalackersuisut taamaattoq § 16-imi aqutsinermi pilersaarutit pillugit aalajangersakkat malillugit taakku atorunnaarsissinnaavaat, taamaalilluni pilersaarutit aamma TAC-tut aalajangersakkat akornanni naapertuuttoqalerluni. Aqutsinermi pilersaarutit amerlassusiliinernik imaqqanngimmata "naapertuunneq" eqqaaneqartoq ukiumoortumik TAC-ip amerlassusia pinnagu aalajangersaaneq pillugu tunngavinnut tunngasuusaaq. Inatsisip atulersinnerani aalisarnermut aalajangersimasumut aqutsinermi pilersaarummik sulii akuersisoqarsimangippat inatsimmi nalinginnaasumik tunngaviit pingaartumillu §§ 1 aamma 16 tunngavigalugit ukiumoortumik pisarineqarsinnaasutut akuerisat aalajangersarneqassapput.

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisagaqatigiinnut, nipisat saattuallu minillugit, TAC-mik aalajangersaanagermut aallaavik tassaavoq NAFO-miit, ICES-imiit aamma Pinngortitaleriffimmiit ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit. Pinngortitaleriffiup siunnersuutit Naalackersuisunut saqqummiutissavaat.

Qulaani eqqaaneqartutut aalisarnermi uumassuseqartunit allaanerusut eqqarsaatigisassat naleqquttut allaasinnaapput. Taamaattumik imaqqanngilaq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani TAC-mik biologit siunnersuinerat tamakkiisumik malinneqassasoq. § 1, imm. 1-imi pingaarnertigut siunertatut aalajangersagaq taamaattoq tamatigut pingaaruteqartutut inissinneqartassanngilaq.

Aalisagaqassutsimi mianerisassat saniatigut mianerisassat allat eqqaaneqarsinnaasut:

- 1) Aningaasaqarnikkut eqqarsaatigisassat
- 2) Inuttut atukkat pillugit eqqarsaatigisassat
- 3) Suliffissaqartitsinermi eqqarsaatigisassat
- 4) Sunngiffimmi sammisassaqaarneq pillugu eqqarsaatigisassat

Aalisakkani uumasoaqarnikkut eqqarsaatigisassanit allaanerusut eqqarsaatigisassat allat eqqaaneqarsinnaasut pillugit nalunaarsuineq tamakkiisuunngilaq.

Aalisagaqatigiinnut aqutsinermi pilersaarummik akuersiffiusimanngitsut eqqarsaatigalugit TAC-mik aalajangersaaneq inatsimmi anguniakkat naapertorlugit pisassaaq, tak. § 1.

Oqaatigineqassaaq TAC-mik aalajangersaaneq PNNP-mik aqqissuussinermut ilaasunut aalisarnermut naleqqiullugu immikkut pingaaruteqarmata (takuuk kapitali 7), tassa

pisaqarsinnaassuseq sinnerlugu imaluunniit ingerlaavartumik qaffanneqartarluni TAC aalajangersarneqarpat aaqqissuussinerup ingerlallualersitsisinnaanini annaassammagu.

Imm. 2-mut.

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani ukiumoortumik TAC-ip aalajangerneqarnerata saniatigut oqartussaaffigisap taassuma avataani kalaallinit ingerlataqartunit aalisarneqarsinnaasutut pisaqarsinnaasut annertussusissaat Naalakkersuisunit aalajangerneqassapput. FN-ip imarmi pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissut (United Nations Convention on the Law of the Sea; UNCLOS) malillugu pisussaaffiuvoq naalagaaffiit sineriallit arlallit iluanniittut aalisagaqatigiit nunat pineqartut akornanni suleqatigiittoqarneratigut aquneqassasut. Aalajangersimasumik tamanna isumaqarpoq taamatut aalisagaqatigiinnut TAC-p aalajangersarnerani nunat allat soqutigisaat Kalaallit Nunaannit eqqarsaatigineqassasut.

Imm. 3-mut

Aallaaviatigut TAC iluarsiivigineqarsinnaassanngilaq, kisianni imm. 3 immikkorluinnaq pisoqartillugu taamatut iluarsiinissamut Naalakkersuisunut periarfissiivoq. Tamatumunnga assersuut tassaasinnaavoq ilisimatuussutsikkut siunnersuinerup nutaap TAC-p aalajangersarnissaanut tunngavimmik annertuumik allannguina imaluunniit siunnersuinerup ingammik nalorninartoqarnera. Aalisagaqatigiinnut pisassiissutit ukiumi aalajangersimasumi tamakkerlugit aalisarneqarneri namminermi TAC-ip qaffannissaanik nammattumik tamanna tunngavissiiingilaq. Aalisarnerni, PNNP-mik aalisarfiusuni, aalisarnissamut tunngaviup allanngornera aaqqissuussinerup siunertaanut akerliussaaq, tassa ingerlataqartup ukiumi pineqartumi qanoq annertutigisunik aalisarsinnaanini ilisimanagu aalisarnissamut aningaasalersuinissanilu aaqqissuussinnaannginnamigit. Ingerlataqartup taamaalilluni pisassiissutit pigisat taarsigassarsinermut atatillugu qularnaveeqqutitut atorsinnaanngilai, pisassiissutit sinneqaraangata naleqassutsitik annaasaramikkit taamaalillutillu pisassiissutit/TAC-llu ingerlaavartumik qaffanneqartarlutik.

Imm. 4-mut

Aalisarnernut nutaarluinnarnut imaluunniit aalisagaqatigiinnut siusinnerusukkut iluaqutigineqarsimanngitsunut TAC-mik aalajangersaanissaq annertuumik ajornarsinnaavoq naleqqunnanilu, taamaattumillu inatsit imm. 1-imik saneqqussinissamut Naalakkersuisunut periarfissiilluni. Taamaattorli tamanna qaqutiginnakkut taamaallaat pisinnaassalluni.

B. Pisassiissutit

§ 18-imut

Imm. 1-imut.

§ 17, naapertorlugu aalisagaqatigiinnut TAC-mik aalajangersaasoqarnerata kingorna taakku angallatinut immikkoortunut agguanneqassapput, aamma imm. 1 taamatut agguassinerup

isumaginissaanut Naalackersuisunut piginnaatitsilluni. Aalajangersagaq aamma agguaassinermut tunngavinnik aalajangersaavoq. Ingerlataqartunut ataasiakkaanut pisassiissutinik agguaaneq kapitali 6 naapertorlugu ingerlanneqassaaq.

Naalackersuisut taamaalillutik aqutsinermit pilersaarutinik naleqquttunik aallaaveqassapput, soorlu aamma nunanik allanik isumaqatigiissuteqarsinnaanerit isiginiarneqassasut.

Agguaassinermi aalisagaqatigiinnut ataasiakkaanut TAC Naalackersuisut aallaavigissavaat. TAC-it taamaalillutik aalisariutinut aalisarnermillu ingerlatsisunut pisassiissutinik ukiumoortumillu pisassiissutinik agguaassinermi tunngavigineqassapput.

Qaleralinniarnermi umiatsiaararsortut eqqarsaatigalugit immikkut atuuppoq ingerlataqartut PNNP-mik aaqjissuussinermit ilaasut ingerlataqartullu ilaanngitsut ilaammata. Paggatassiilluni aalisartut aamma PNNP-mik aaqjissuussinermit ilaasut akornanni umiatsiaararsortunut pisassiissutit Naalackersuisunit agguarneqassapput. Paggatassiilluni aalisartunut tutsinneqartussat tassaapput sinerissamut qanittumi pisassiissutit ilai, inatsisip atuutilernissaa tikillugu umiatsiaararsortunut tunniunneqartarsimasut, PNNP-mut tunniunneqartut umiatsiaararsortunut nalunaarutigineqartut ilanngaatigalugit. Tassunga atatillugu takuuk siunnersuummi § 28, imm. 3-6 tassungalu nassuiaatit.

Aalisagaqatigiinnut ataasiakkaanut TAC-inik agguaassinermi aalisariutit immikkoortuinut aalisarnermillu ingerlatsisunut assigiinngitsunut agguaassinermi nunanik allanik peqatigisanik isumaqatigiissutit Naalackersuisut mianerissavaat. Aalisagaqatigiinnut ataasiakkaanut TAC-ip iluani amerlanerusunik Naalackersuisut pisassiissutinik ukiumoortumillu pisassiissutinik agguaasinnaanngillat. Pisassiissutit nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasut tassunga ilaatinneqarput.

Ingerlataqartunut ataasiakkaanut agguaanneqartut kapitali 6-imi aalajangersakkanik tunngaveqartumik pissapput.

Imm. 2-mut.

Pisassiissutit agguaannerinut piunasaqaatit pillugit Naalackersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanermut pisinnaatinneqarnissaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Pisassiissutit agguaanneqartarnerinut piunasaqaatinik aalajangersaanermi Naalackersuisut mianerisinnaasaat pissutsit arlallit aalajangersakkami aamma allaaserineqarput.

Aallaaviatigut tamakkiisumik allattuisoqarpoq, avaqqunneqarsinnaananili Naalackersuisunit ilanngunneqarusuttunik allanik eqqarsaatigisassanik peqarsinnaammat, tamatumalu mininneqarnissaa aalajangersakkami siunertaanani. Tamatumunngalu erseqqissumik tunngaviussalluni eqqarsaatigisassap attuumassuteqarnissaa, atorneqarnissaalu naleqquttuunissaa.

§ 19-imut

Inatsisikkut iluaquteqarnissamut pisussaaffimmik pilersitsisoqarnerata kingunerisaanik aalajangersagaq ikkunneqarpoq aamma takuneqarsinnaappat ingerlatsisoq ukiumoortumik pisassinneqarsimasup pisassiissutigineqartut tamaasa aalisarsinnaanngippagit, pisassiissutigineqartut utertinneqarsinnaanissaannut taamaattumik tunngavissiisoqarluni. Imaassinnaavoq ingerlataqartoq ukiumoortumik pisassinneqarsimasoq aalisariuteqanngitsoq imaluunniit aalisariumminik aserortoorsimasoq, assigisaannilluunniit pisoqarsimasoq. Pisuussutit asuliinnartikkumanagit Naalakkersuisut ukiumoortumik pisassiissutigineqartut uterteriarlugit allanut aalisarsinnaasunut pisassiissutigeqqissinnaavaat. Aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaavoq ingerlataqartoq ukiumoortumik pisassiissutigineqartunik aalisarusussimanngippat, ingerlataqartoq qularutissaanngitsumik ukiumoortumik pisassiissutigineqartut tamaasa ukioq naatinnagu aalisarsinnaanngippagit.

Tamannali nalilersugassaavoq, ingerlatsisup ukioq naatinnagu, januaarimit decembarimut, ukiumoortumik pisassiissutigineqartut aalisarsinnaannginnerinut:

1. pisinnaatitaaffeqartoq ukiumoortumik pisassiissutigineqartut aalisarlugit aallartissimanerai,
2. ukiumoortumik pisassiissutigineqartunit qanoq amerlatigisut aalisarneqarsimannginnerisut,
3. pisinnaatitaaffeqartoq nammineerluni aalisariuteqarnerisut ukiumoortumillu pisassiissutigineqartut tamaasa aalisarneqarnissaannut naleqquttunik atortoqarnerisut,
4. pisinnaatitaaffeqartoq ukiumoortumik pisassiissutigineqartut tamaasa aalisassallugit soqutiginnissuseqarnerisut,
5. pisinnaatitaaffeqartoq suli tamakkerlugit aalisarneqarsimanngitsunik allanik ukiumoortunik pisassaqarnerisut.

Ukiumoortumik pisassiissutigineqartut utertinneqarsimasut agguaaqqinnerini ingerlataqartut isumagineqassapput, assingusunik ukiumoortumik pisassinneqarsimappata, ukiumoortumillu pisassiissutaasut tamaasa aalisarneqarnissaannut soqutiginnippata.

Aalajangersagaq PNNP-mik aalisarfiunngitsuni ukiumut pisassiissutinit taamaallaat sammitinneqarpoq aamma PNNP-mik aalisarnerni pisassiissutinit pigisat imaluunniit ukiumoortumik pisassiissutit utertinnissaannut tunngavissamik pilersitsinani. Aalisarneq taanna eqqarsaatigalugu kapitali 7-imut innersuussisoqarpoq.

§ 20-mut

TAC-ip ilaa akuersissutinit ilaannnginnera pisassiissutinit pigisat utertinnerini taamaassinnaavoq. Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaannut TAC tamakkerlugu iluatigineqartariaqarpoq, eqqaaneqartutullu iluaquteqarnissamut

pisussaaffiup eqqunneqarneranik tamanna kinguneqarsimalluni. Taamaattumik pisassiissutinit pigisat atorneqanngitsut aalisarnermut agguanneqarnissaat pingaaruteqarluinnarpoq.

§ 20-mi allanneqarpoq taamatut agguassineq qanoq pissasoq.

Nr. 1)

Agguaasseqqinnerup pisassiissutinik pigisanik tunisinikkut pippat naleqqunnerpaassaaq, tassa allat pillugit ingerlatsisunik oqartussat isumaginnissinnaanngimmata, taamaattumik pisassiissutinik niuerutigineqarsinnaasunut pigisanik aqqissuussinermi sapinngisamik annikinnerpaamik akuliuttoqartariaqarmat. Pisassiissutit ilai pisassiissutitut pigisatut tunineqarnerisigut agguasseqqinnermik aqutsineq sapinngisamik annikinnerpaassaaq. Taamaattorli PNNP-mik aalisarneq pineqarpat pisassiissutinit pigisatut taamaallaat tunisisoqarsinnaalluni.

Tunggaviatigut "tunisineq" aamma tassaasinnaavoq akiliisoqarnani tunisineq.

Neqeroortitsinikkut § 31 malillugu tunisisoqassaaq.

Nr. 2)

Pisassiissutit ilai ukiumut pisassiissutitut Naalakkersuisunit tunineqarsinnaapput. Tamatuma sunniutigaa ukiumut pisassiissutit Naalakkersuisunit tuneqqinneqartariaqarnerannik, tamannalu nr. 1-imut naleqqiullugu annertunerusumik allaffissornermik kinguneqassalluni.

Tunisinermi akigitinneqartussap aalajangersaaffiginerani pissutsit nr. 1-imi taaneqartut tunggavigineqarsinnaapputtaaq.

Pisassiissutilli ilai taamaattoq allatut tunniunneqarsinnaapput, tassa imaappoq aningaasanik akiliuteqarnani. Aamma pisuni taakkunani pisassiissutit ilaannik tigusinermut piumasaaqateqartoqarsinnaalluni.

Periarfissat taakku marluk amerlanertigut PNNP-mik aalisarnermut atassuteqartarput.

Aalisarnerit ilaanni PNNP-mik aqqissuussiffiunngitsuni tunniussisoqartinnagu pisassiissutit ilaannik Naalakkersuisut agguassisinnaapput, tassa tigusisoq pisassiissutit ilaannut piginnittuulernani.

Nr. 3)

Misileraalluni aalisarneq aningaasarsiornikkut nalorninarqartarpoq. Taamaattumik tulluassalluni pisassiissutit ilai misileraalluni aalisarnermut taarsiissutitut Naalakkersuisunit tunniunneqarsinnaappata.

Nr. 4)

TAC-ip ilaani iluaqutigineqanngitsunik nunanut isumaqatigiissuteqarfigisanut Naalakkersuisunit tunniunneqarpata tulluassaaq.

Imm. 2-mut.

Imm. 1, nr. 1 aamma 2 naapertorlugu tunisinermi iluanaarutit nunatta karsianut tutsinneqassapput.

§ 21-mut

Nr 1) nr. 2) aamma 3)

Aalisagaqatigiinnut TAC imaluunniit pisassiissutit tamakkerlugit aalisarneqarsimappata aalisagaqatigiinni taakkunani aalisarnej unitsinneqassaaq. Tamanna aamma pisassiissutininik pigisanik, pisassiissutinit pigisat annertussusaat imaluunniit ukiumut pisassiissutit piginnittunit ataasiakkaanit pigineqartut pisassiissutit pigineqartut, pisassiissutinit pigisat annertussusaat imaluunniit ukiumut pisassiissutit tamakkerlugit aalisarneqarsimangikkaluarpataluunniit atuuppoq. Taamatut pisoqarsinnaavoq ingerlataqartoq ataaseq pisassiissutit pigineqartut, pisassiissutinit pigisat annertussusaat imaluunniit ukiumut pisassiissutit sinnerlugit aalisarsimatillugit. Ingerlataqartoq ataaseq pisassarisaminik qaangiiguni aalisarnerup iluani tassani ingerlataqartunut allanut tamanut kinguneqarnissaa ilimantarluinnarpoq. Taamatut pisumi inunnik eqqartuussuserinikkut taarsiisoqarnissaanut eqqartuussiviup akerleriissinnaaneq aaqqiiffigissavaa.

Aalisarnej, § 38-mi nuussisinnaaneq pillugu malittarisassat malillugit ukiumut tulliuuttumut ukiumoortumik pisassiissutininik ingerlatsiviusut ukiumi pineqartumi ukiumoortumik pisassiissutininik aalisarnertut isigineqanngillat, taamaalillunilu pisinnaanatik.

Naatsorsuutigineqarporli tamatumunnga piumasaqaatit naammassineqarsimassasut, tassunga ilanngullugu piffissami "nuussiffiusinnaasumi" ingerlatsisoqarluni.

Ukiumi, "siumoortumik nuussiffiusumi" (PNNP-mik malittarisassaqaarluni aalisarnermi) ukiumi pineqartumi TAC tamarmiuseq, tamanna pissutigalugu aalisarnej unitsinneqarnani, qaangerneqarsinnaavoq. Qaangiinerli annertunerpaamik ukiumi tulliuuttumi akuersissummi pisassiissutinilu aalisarnejartut annertussuseqassallutik.

Angallatinut, akuersissuteqaarlutik aalisartunut, nuna alla imaluunniit nunami allami ingerlataqartumut nalunaarutigineqarsimasunut atuuppoq nr. 1)-imut taakku ilaammata.

Aalisarnerup pinngitsoorani unitsinneqarnera aalajangersakkami allanneqarpoq. Tamatuma saniatigut tamanna pisariaqartutut isigineqarpat aalisarnermik Naalakkersuisut unitsitsisinnaapput. Tamanna § 15, nr. 3)-mi aalajangersagaq malillugu pissaaq.

Kapitali 6

Aalisarsinnaanermut akuersissuteqartarnej

Kapitali 2-mi, § 8-mi aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut akuersissut piumasarineqarpoq, kapitali 5-imilu akuersissutit taakkulu atulersinneri immikkut pineqarlutik. Aammattaaq akuersissutinik atulersitsinermut il.il. atatillugu akitsuutinik akiliisitsinissamut kapitali tunngaviliilluni.

A. Akuersissutit

Akuersissut, § 8, imm. 1 aamma § 14, imm. 2 naapertorlugit ingerlatsisup Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaaneranut aamma Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani kalaallit angallataannit aalisarnermut piunasaqaataasoq tassaavoq aningaasarsiutigalugu inuussutissarsiorluni aalisarnissamut periarfissiisumik taamatut aalisarnissamut akuersissutitut takussutissaq (misileraalluni aalisarnermut aalisarnissamut akuersissut alla nalunaarutigineqarsinnaavoq).

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut tamanut kiisalu Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaasa avataanni kalaallit inuussutissarsiutigalugu aalisarnerannut atuuppoq.

§ 22-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq akuersissut ukiumut ataasiarluni atulersinneqartartoq, kisianni PNNP-mik aalisarnerni, aalisarsinnaanermut pisinnaatitaaffiit piffissamut sivisunerusumut atulersinneqarsimasuni tamatuma kinguneraa piffissamut tassunga sunniteqarnera (tamanna pillugu kapitali 7 erseqqinnerusumik takuuk). Akuersissulli aamma ukiumut pineqartumut tunngasunik paasissutissanik imaqarpoq, tassunga ilanngullugit annertussutsit tonsinngorlugit, ukiumi pisassiissutinit pigisatut piviusunngortinneqartussat.

Aalisarnerni arlalinni akuersissummut pisarineqarsinnaasutut qaffasinnerpaamik akuerisat ilaatillugut nalunaarsorneqartarput. Tamanna § 17 naapertorlugu TAC-mik aalajangersaaffigineqarsimasunut aalisarnernut tamanut aamma "paggatassiilluni aalisarfiunngitsunut" atuuppoq.

Pissusissamisuusaaq akuersissutip atulersinnera piffissap ingerlanerani assersuutigalugu Sullissivik aqputigalugu pisolissappat.

Imm. 2-mut.

Pisassat annertussusaat § 18 malillugu angallatinut immikkoortunut Naalackersuisut agguassavaat, soorlu aamma imm. 1 naapertorlugu akuersissutit atulersinnissaat pigiinnarnissaalu pillugit malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaassasut.

§ 23-mut

Naatsorsuutigineqarpoq ingerlatsisut akuersissummit atulersiffigineqartut §§ 8-mut aamma 9-mut ilaatinneqartut.

Aalajangersagaq tassaavoq aalisarnermut akuersissutinik atulersitsineq attatiinnarnissaalu pillugit malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalackersuisunut tamanut tunngasumik pisinnaatitsissut. Aalajangersakkamut akuersissummik piumasaqarfiusut aalisarnerit tamarmik, tassa PNNP - aamma PNNP atornagu aalisarnerit ilaapput. Akuersissutinut piumasaqaatinut nalinginnaasumik sinaakkusiussat § 23 naapertorlugu atulersinneqartumi nalunaarummi aalajangersarneqarput, kisianni PNNP-mik aalisarnernut killiliussat kapitali 7-imi immikkut malittarisassaqaartinneqarput tamannalu naapertorlugu atulersinneqartuni nalunaarutini.

Sinneqartumik piginnaasaqarnerup kingunerisinnaavaa aalisagaqatigiinnit sippuisumik iluaquteqarsinnaaneq, taamaattumillu piginnaatitsinermut atatillugu erseqqissarneqarluni malittarisassiornikkut pingaarnertigut anguniagaq tassaasoq aalisariutini piginnaasat aamma aalisarneqarsinnaasut qanoq annertutiginerisa akornanni ataqatigiittoqassasoq.

Ingerlatsisut iluanaaruteqarnissaannik millisitsisunik piumasaqaatinik eqqussinermut atatillugu pingaartumik PNNP-mik malittarisassaqaartilluni aalisarnermi, sakkortuumik akuliuttoqartillugu, inatsisitigut taarsiisussaannermut akisussaaffeqalersinnaaneq Naalackersuisunit arajutsinaveersarneqassammat.

§ 24-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkap Naalackersuisut pisinnaatippai Kalaallit Nunaannut nunamut tulaassuisinnaatitaanermut tamatumunnga inatsisit naapertorlugit akuersissutinik tunisisinnaatitaasut. Naalackersuisut aalajangersinnaapput Kalaallit Nunaanni tunisassiorfinnut tunisinermut pisat aalajangersimasumik amerlassuseqarnissaat, aalisakkat suussusiinik aalajangersinnaallutik tunisinermilu pitsaassutit assignngitsut tunngavigalugit tunisisoqarsinnaasoq.

Tassunga atatillugu nunami suliffinni sulisoqarnissaq pillugu pingaarnertigut kissaateqarnermik eqqarsaatiginnittoqassammat soorlu aamma allannguinerit ingerlatsisunut atukkanik ajornerulersitsisut (assersuutigalugu tunisinerup annertusinissaanik piumasaqarnikkut) Naalackersuisut taarsiinissamut akisussaalersinnaanerit isiginiarneqassammat.

Aalajangersagaq uumasunut aalisagaqatigiinnillu tamanut atuuppoq, taamaalilluni tunisinermut kiisalu angallammi pisanik piareersaanermut atuuttussanik malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaallutik. Tamanna aamma raajarniarnermut atuuppoq, aalisarnermilu, avammut niuernerup ilusaani, suliffissuarni sulisinnaasunilu pissutsini allanngortoqarpat imaluunniit tamatumunnga pissutissaqartitsisumik allatigut allanngortoqarpat tulaassisusaaatitaanerup aamma raajanik pisanik tulaassisusaaatitaannginnerup akornanni pissutsinik allannguissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Pisat tulaanneqartussaasut amerlassusiannik Naalakkersuisut amerliliissappata, tamatumalu kingunerisaanik ingerlatsisut aningaasaqarnerat ajorseriarluni, allannguinerup pilersinnissaanut piffissaliinissamut pisariaqartitsineq isumaliutigineqartussaassaaq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq taanna raajarniarnermi sinerissamut qanittumi aamma avataasiarluni aalisariutinut agguarnerisa atorunnaarsinneri ilanngullugu inatsisiliornikkut takussutissaavoq Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermi ingerlatsisut tamarmik tunngaviusumik malittarisassiornikkut killiussanik assigiinnik atugassaqartinneqartut. Naalakkersuisut taamaalillutik tunisinermi piumasagaatitigut aalisariutinut assigiinngitsunut assigiinngisitsissanngillat. Tassungali atatillugu piujuartitsinikkut aaqqiinerit pillugit kapitali 10-mut innersuussisoqarpoq, assersuutigalugu angallatit aalajangersimasumik angissuseqartut sumiiffinnut aalajangersimasunut periarfissaqarnerisa killeqartinnissaanut Naalakkersuisut periarfissinneqarput.

Aalisarnermi aningaasaqarneq naammassisaqarsinnaassuserlu eqqarsaatigalugit kiisalu angallammi suliarinninnissamut pisinnaatitaaffik appartinneqassappat maannakkut avataasiortunut annaasaqarsinnaaneq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermi tunisisusaaatitaanerup qaffasissusaa aallaaviatigut 25 %-iussaaq, taamaalilluni angallammi suliarinnissinnaaneq 75 %-iulluni. Aalajangersarneqartoq annertussuseq taanna sinnerlugu ingerlataqartut tunisisinnaanerannut aporfissaqanngilaq.

Tulaassisusaaatitaaneq ingerlataqartumut nalunaarutigineqassaaq, tassa raajarniarnermi umiarsuaatileqatigiiffimmut, angallatinut ataasiakkaanuunngitsoq. Umiarsuaatileqatigiiffik arlalinnik raajarniutilik taamaalilluni angallat ataaseq atorlugu pisat 75 %-iinit annertunerusunik tunisassiorsinnaavoq, annertunerusumik tunisassiorneq umiarsuaatileqatigiiffiup angallataanit allamiit annertunerusumik tunisinermik illuatungilerneqarpat.

Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnernunngitsumi aalisarnerni allani aalisariutit assigiinngitsut tunisisarnerinut naleqqiullugu assigiinngitsunik piumasagaateqarfiusunik malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 25-mut

Aalisarnermut piunasaqaatit ilaatigut inatsimmit (inatsit manna tassungalu atasut nalunaarutit), ilaatigullu akuersissummit namminermit takuneqarsinnaapput. Akuersissut taamaalilluni inatsisinit pinngitsooratik takuneqarsinnaanngitsunik piunasaqaatinik aalajangersaanermut naleqqiullugu pingaaruteqartuuvoq, taamaalilluni aalisarnermut atatillugu pissutsinik erseqqissunik ingerlatsisoq ilisimaarinnilluni, taamatullu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik aamma aalisarnermik nakkutilliinermut atatillugu ingerlatsisup pisinnaatitaaffiinik pisussaaffiinillu erseqqissumik ilisimaarinnilluni.

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami tassani akuersissutip imarisaanut minnerpaamik piunasaqaatit allanneqarput. Akuersissut taamaalilluni paasissutissanik sulii allanik imaqarsinnaasarpoq, taamaalilluni siunnersuutigineqartutut imm. 2-mi periarfissiisoqarluni.

Nr. 1)

Ingerlatsisoq atiatigut aamma CVR-normuatigut akuersissutikkut kinaassusersineqarsinnaassaaq. Ingerlatsisoq inuussutissarsiuteqartutut allatulli CVR-normoqassaaq, normulu taanna akuersissummi allassimassalluni.

Nr. 2)

Akuersissummut ataatsimut angallatit arlallit ilaasinnaapput, ingerlatsisorli ataasiinnaalluni. Angallatit tamarmik akuersissummut ilaasut allaqqaneqassapput, taamaalilluni kinaassusersineqarsinnaallutik. Tamanna isumaqarpoq angallatit umiarsualivimmut ilisarnaammik normoqassasut normulu taanna erseqqissumik allanneqarluni angallammut ikkunneqassalluni, akuersissummut ilaassalluni angallatip aqqa.

Angallatit tamarmik 20 BT-mik angissuseqartut anginerusulluunniit Umiarsuit nalunaarsimaffianni ilanngunneqartarput. Inuussutissarsiutigalugu angallatit, 5 BT-p aamma 20 BT-ip akornanniittut Umiarsuit nalunaarsorsimaffianni imaluunniit Angallatit nalunaarsorsimaffianni ilaapput. Inuussutissarsiutigalugu angallatit 5 BT-mit mikinerusut, tassa imaappoq umiatsiaaqqat, Angallatit nalunaarsorsimaffianni ilanngunneqassapput. Oqaatigineqassaaq taaguummumt "angallatinut" tassunga ilanngullugu umiatsiaaqqat aamma ilaammata.

Angallatit nalunaarsorsimaffiannut ilanngunneq digitalikkut pisarpoq, tamannalu pisimappat ingerlatsisup umiarsualivimmut ilisarnaat normu qinnutigissallugu.

Nr. 3)

Tungaviatigut aalisarnermut akuersissut aalisagaqatigiinnut aalajangersimasunut nalunaarutigineqartarpoq, sulinerli pissutigalugu aalisakkat aalisarneqartut allannerisigut pisarluni, aalisarnermik ingerlatsiviususaaq sumiiffiup allanneqarnera ilanngullugu (takuuk nr. 6).

Nr. 4)

Angallammik imaluunniit angallatinit pineqartunit amerlassutsit ingerlatsisumit aalisarneqarsinnaasut ukiumoortumik pissassiissutitut allanneqassapput. Akuersissutinit, PNNP-imut ilaasunut atuuppoq aamma akuersissummi periarfissiissutaasut pissassiissutini pigisat allanneqartarneri, tak. imm. 3.

Nr. 5)

Piffissamut sumut akuersissut atuunnersoq allanneqassaaq. Aalisarnerni aalajangersimasuni tassa ullorsitit malillugit ukioq. Tunup eqqaani ammassanniarnermut piffissamut 15. oktobarimiit 15. aprilimut akuersissut atuuppoq, sulilu allani, tassa PNNP-mut ilaasuni, akuersissut ukiunut arlalinnut atuulluni. Qanorluunniit pisoqaraluarpat akuersissut ukiut tamaasa nutarterneqassaaq.

Akuersissutinit PNNP-mik aalisarnernut tunngasuni piffissami ukiumoortumik pissassiissutit aalisarneqarnissaat piffissaq ilaatigut allanneqarsimassaaq, ilaatigut pissassiissutinit pigisat ingerlatsisumut atasut piffissaq allanneqassalluni.

Nr. 6)

Nr. 3)-mi qulaani eqqaaneqartutut aalisarnermut aalisakkat nunamilu sumiiffiup allanneqarnerisa akuttunngitsumik kingunerisarpaa aalisagaqatigiinnut aalajangersimasumut aalisarsinnaanerup killeqartinneqarnera. Taamatulli nunakkut killiliineq allanik peqquteqartoqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu imaani avatangiisinik mianerinninnissaq, tassunga ilanngullugu immap naqqani pissutsit il.il., soorlu aamma ingerlatsisut allani imalluunniit aalisariutit allat eqqarsaatigineqarsinnaasut. Kingulleq assersuutigalugu raajarniarnermi atuuppoq, angallatit anginerit sumiiffinnut angallatit mikinerusut aalisarfiginissaanut killeqartumik periarfissaqarlutik.

Nr. 7)

§ 24-mi allanneqartutut Aalisarnermut Piniarnermullu Aqutsisoqarfik piareersaanermut tunngasunik piumasaqaatinik aalajangersaanissamut imaluunniit pisanik piareersarneqanngitsunik tunisinissaq pillugu piumasaqaatinik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarpoq. Piumasaqaatit taakku akuersissummi allassimassapput, tamannalu tunitsivinnut aamma KANUAANA-mut annertuumik pingaaruteqarluni.

Imm. 2-mut.

Imm. 1 naapertorlugu akuersissummi allanneqarsimasussat paasissutissat saniatigut taanna paasissutissanik allanik imaqarsinnaavoq. Tassani pineqarsinnaapput inatsisini allassimasut

piumasaqaatit, kisiannili erseqqissarneqarnissaat kissaatigineqartut, soorlu aamma aalisarnermut pineqartumut immikkut atuuttut piumasaqaatit pineqarsinnaallutik.

Imm. 3-mut

Imm. 2, nr. 4-mi qulaani eqqaaneqartut PNNP-mi aalisarnermi akuersissummi periarfissiisut pisarineqarsinnaasut amerlassusiat assigiinngitsuni marlunni allanneqarsinnaapput, tassa ukiup pineqartup ingerlanerani ingerlatsisup aalisarsinnaasai kisitsisit atorlugit tonsit amerlaqataattut (ukiumoortumik pisassiissutit) aamma TAC-ip ilaatut ingerlatsisup pigisaanut annertussuseqartillugit (pisassiissutinit pigisat).

Akuersissummi marluullutik ilisimatitsissutigineqartarput.

§ 26-mut

Pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat pingaarnerit kapitali 15-imi takuneqarsinnaapput. § 26-imi allaffissornikkut sunniutaasussat akuersissutip kingunerisinnaasai takutinneqarput.

Imm. 1-imut.

Akuersissutip atornissaani tunngavissat arlallit piumasaqaatillu arlallit takutinneqarput, soorlu ingerlatalik aalisarnermut inatsisini aalajangersakkanik eqqortitsisussaasoq, § 26, imm. 1-imilu sunniutaasusaaq tassaalluni ingerlatalik akuersissummik atuinissaminut pisinnaatitaaffeqassasoq, pineqartoq tunngavissat taaneqartut iluani pissusilersorsimappat aalajangersakkanillu aalajangersarneqartunik eqqortitsisimappat.

Aalajangersakkatigut oqartussat, tassalu tassunga atatillugu Naalakkersuisut, ingerlatalinnut aalajangersakkanik eqqortitsinngitsunut qisuariaateqarnissaminut piginnaatinneqarput. Tamanna akuersissummik atuinissamut pisinnaatitaaffimmi killilersuinikkut pisinnaavoq, soorlu sumiiffitsigut killilersuinikkut, pisanik angallammi suliaqarsinnaanermut pisinnaatitaaffiusinnaasumi killilersuinikkut imaluunniit atuisinnaanermut pisinnaatitaaffinni allani killeqartitsinikkut.

Unioqutitsineq naammattumik sakkortuppat aamma/imaluunniit arlaleriarluni pisarsimappat Naalakkersuisut akuersissut tamakkiisumik arsaarinnissutigisinnaavaat.

Oqartussat taamaasillutik qisuariaateqarnissaminut periarfissarqarluarput.

PNNP atorlugu aalisarnermi pisussat immikkut ittut atuutsinneqarput, tassami ingerlatalik tassani pisassiissutinit pigisanut atuinissaminut pisinnaatitaaffeqarmat. Akuersissummik arsaarinninneq pisassiissutinit pigisanut taakkununga toqqaannartumik sunniuteqanngilaq, kisiannili akuersissut arsaarinnissutigineqarsimappat ingerlatalik akuersissummik atuisinnaassanngimmat aammalu pisassiissutinit pigisanik pigisaqarnermi atuisussaatitaaneq atuutsinneqarmat, ingerlatalik ataavartumik arsaarinninnermi allatut ajornartumik

pisassiissutinit pigisanik tunisisariaqartussaassaaq. Tassunga atatillugu § 40 tassungalu nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 2-mut.

Qisuariaateqarnissamut periarfissat imm. 1-imi nassuiarneqartut § 27 naapertorlugu akuersissutip tunniunnissaanut akiliutaasinnaasut akilerneqarsimannginnerannut tunngapput.

B. Akiliutit

§ 27-mut

Imm. 1-imut.

Naalakkersuisut sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnermut aalisarsinnaanermut akuersissutit akuersissutillu tunniunnissaannut akiliutinik akiliisitsiniaasinnaanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tassani piumasarineqarpoq taamatut akiliisitsiniarnissami malittarisassanik sukumiinerusunik suliaqartoqarnissaa, aalajangersakkatigullu Naalakkersuisut tamatumunnga piginnaatinneqarput. Ilaatigut aalisarnermut assigiinngitsunut akiliutit akiliisitsisarnerillu akuttussusaat pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Aalajangersakkatigut aamma § 40, imm. 2 naapertorlugu pisassiissutinit pigisat ingerlatallip tunisinnaanngisai allamut tunineqarnerannut atatillugu imaluunniit § 41, imm. 2 naapertorlugu aalisarsinnaanermut akuersissut Naalakkersuisunit arsaarinnissutigineqarsimatillugu, sulinermut atatillugu akiliutissat akilersinniartarnerannut malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Imm. 2-mut.

§ 26, imm. 2 nangillugu, tamatuma kingorna akiliutinut akiitsulik akuersissummik arsaarinniffigineqarsinnaassalluni, aalajangersakkatigut malittarisassanik akiliutinut akiitsullip akiliinissaani atorunnaarsitsisunik, tassalu ingerlatalik inatsit manna naapertorlugu aningaasat akiligassat erniat akiliinngitsoornermi pillaatigineqartut ilanngullugit akilernissaat tikillugu akuersissutininik imaluunniit aalisarsinnaanermut akuersissutininik tunineqaqqinnissaat tikillugu, malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissaminnut aalajangersakkatigut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Imm. 3-mut

Aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu akitsuutinik akilinngisat aningaasat akiitsorineqartut pillugit akiliisitsiniarnermut nukippassuarnik Naalakkersuisut atuisimapput. Taamaammat siunnersuut aqutigalugu piffissaq eqqorlugu akiliutinut akilerneqanngitsunut ernianut akiliinngitsoornermi pilaatigineqartunut akiliisitsiniarnissamut periarfissiisoqarnissaanik Naalakkersuisut kissaateqarput.

Siunnersuummi aalajangersagaq taamaattumik erniat pissutsillu allat kingusissumik akilerneqartut pillugit inatsisip (erniat pillugit inatsit) nalunaarutigineqarneranut innersuussivoq.

Kapitali 7

Pisassiissutit nammineq pigisat nioqqutigineqarsinnaasullu

Pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat aalisarnermut inatsit 1991-imeersoq aqqutigalugu eqqunneqarput, tassalu taamanikkut aqqissuussinermi taamaallaat avataasiorluni raajarniarneq kisimi pineqarpoq. Tamatuma kingorna sinerissap qanittuani raajarniarneq aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarneq angallatinut meterit arfinillit qaangerlugit angissusilinnut atuutsinneqalerpoq.

Aaqqissuussineq aalisarnerup aqutsiffiginissaanut aallaaviussasoq Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup innersuussutigaa, tassami pisuussutinit iluanaarutit tamakkiisunngortinnissaannut tamanna tunngavigineqarmat.

Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani taaneqarpoq:

”Aalisarnerup aningaasaqarnikkut pingaaruteqassusaa inuiaqatigiit pinngortitakkut aningaasaqarnerisa pingaarnerup sunniuteqarluartumik atornissaanut suunngitsumik attuumassuteqarpoq. Aalisarnermi aqutsineq sunniuteqarluarnissamik qulakkeerinniffiusoq pinngortitakkut aningaasaqarneq inuiaqatigiit massakkut siunissamilu atugarissaarnissaannut pingaaruteqarluni tunngaviusarnissaa immikkut pingaaruteqarpoq.

PNNP atorlugu aalisarnerup iluani misissueqqissaarnerit suliarineqartut misilittagarilikkallu Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup tunngavigiligai tassaapput killeqanngitsumik malittarisassaqaanngitsumillu aalisarnerit paggatassiillunilu aalisarnerit uumassusilerinikkut illersorneqarsinnaannginnerat aalisarnissamullu periarfissat atornissaannut aningaasaqarnikkut ajortumik kinguneqarsinnaanerit. Aalisarneq uumassusilerinikkut nammaneqarsinnaasutut aammalu aningaasaqarnikkut nammaneqarsinnaasutut tunngavigineqartut malillugit malittarisassiorneqarsimangitsoq siunissamut ungasinnerusumut pilersarusiortarnissamik killeqartitsivoq. Tamatuma inernerisarpaa namminersortut inuiaqatigiillu aningaasaqarnikkut pitsaanngitsumik angusaqarnerat.

Piviusumik aalisarnerup tamanut ammasup killilersugaanngitsullu kingunerissavaa, inuussutissarsiortut inuiaqatigiillu siunissami isertitaqarnissamut suliffissaqartitsinissamullu periarfissaannik siumoortumik annertuumik atuineq. Tamanna ajornerulersinnaavoq, aalisagaqatigiillu kinguaassiorsinnaanerannut iluarsineqarsinnaanngitsumik ajoquusiinnaavoq, taamaasillunilu massakkut kinguaariinnullu tullinnguuttunut aalisarnermi aningaasaqarnikkut pissarsiaqarnissamut aseruisinnaalluni.

Aalisarneq mianersortumik killilersuiffiusoq aalisartumit suliffeqarfimmillu ataatsimit maannakkut siunissamillu ukiorpassuarni atugassanik maleruagassanik ilisimasaqartumik tunngaveqartariaqarpoq. Tamatuma nalornissuteqarneq annikillisissavaa siunissamullu ungasinnerusumut pilersaarusiorsinnaaneq ajornannginnerulersissallugu, naak matumani aalisagaqatigiinni allanngortoqartuartaussaanera, taamaasillunilu pisassiissutinut akinullu nalornissuteqartarnera pinngitsoorneqarsinnaanngikkaluartoq. Mianersortumik aalisarneq nerisassanut malittarisassiornermik tunngaveqartariaqanngilaq. Pisassiissutit uumassusilerinikkut nammanneqarsinnaasumik aalajangersaaffigisariaqarput, aamma siunissami annertunerpaamik pissarsinissamut tunngaviussapput kiisalu aalisarsinnaanermut periarfissat siunissaq ungasinnerusoq tunngavigalugu tunniunneqartariaqarlutik.

...

Aalisarnermut politikerineqartoq sisamanik pisinnaasaqarpoq, amerlanertigut diamantip pisinnaasaannik sisamanik taaneqartunik, ... "aamma" ukuninnga imalinnik:

- *Pisinnaatitaaneq eqqarsaatigalugu immikkuullarissuuneq, tassalu aalisartoq pisassiissutit ilaat aqputigalugit atuinissaminut pisinnaatitaaffeqarpoq.*
- *Pisinnaatitaaffik pillugu qularnaarinninneq, tassa imaappoq aalisartup pisassaa ilai aallanut agguaanneqarsinnaanngillat.*
- *Pisinnaatitaaffiup sivisussusia, tassa imaappoq aalisartup pisassani qanoq sivisutigisumik pigissanerlugit ilisimassavaa.*
- *Pisinnaatitaaffimmik nuussisinnaaneq, tassa imaappoq pisinnaatitaaffimmik tunniussisinnaanermut tunisisinnaanermulluunniit pisinnaatitaaffiup annertussusia, tassami imaappoq pisassiissutit imaluunniit pisassat ilaannik pisisinnaanermi tunisisinnaanermilu killiliussat qanoq annertutiginerat.*

Piginnaasat sisamat taakku pillugit ataatsimoortumik oqartoqarsinnaavoq, tassalu taakku arlaanni qaffasinnerusumik angusaqaraanni taava aningaasaqarnikkut sinneqartooneq qaffasinnerussaaq, soorlu aalisarnermi pisuussutinut ernialiunneqartoq sivisuumik atorineqarsinnaassasoq, tamannalu aqputigalugu aningaasaliinerit nutaat allanngortiterinerillu aningaasalersornissaat akikinnerulissalluni. "

A. Pisassiissutinut pigisat

§ 28-mut

Aaqqiineq pitsaanerpaaq atuuttuuppat aalisarnerit tamarmik APPN-imi aaqqissuussinnermut ilaasussaagaluarput, tamannalu tunngavigalugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tamakkiisumik tapeeqataassagaluarlutik. Tassanilu aalisarnerup pineqartup iluamik aalajaatsuunissaa pisariaqarpoq, soorlu aalisagaqatigiinnut aalisarneqartunut TAC-i ukiut ingerlaneranni aalajaatsuusariaqarluni. Aalisartut ilaat taamatut pisariaqartitsinnermut malinninneq ajorput, tassami pisarineqartartut ukiumiit ukiumut allanngorartarput, aalisarnerlu tamarmiulluni nalorninartoqarsinnaasarpoq. Tassani APPN-imi aaqqissuussineq

atussallugu tulluartsuussanngilaq, tassanimi isumannaatsuutitsinissaq ingerlatallip ukiuni arlalinni arlaatigut aalisarnerup piginnarnissaanut iluaqutissaq pingaarneq piginnartussaammagu, tamannalu tunngavigalugit suliassani piareersarsinnaassammagit, soorlu aningaasaliisarnissat.

Aalisarnermut inatsit atuuttoq naapertorlugu PNNP tunngavigalugu aalisarnerup eqqunnissaani eqqussinerup inatsimmi saqquminissaa piumasarineqanngilaq - Naalackersuisut aalisagaqatigiinnut soqutiginaatilittut isigisanut aaqquissuussinerup eqqunnissaanut piginnaatinneqarput.

Imm. 1-imut.

Taamaakkaluortoq inatsisip atuutilerteratigut aalisagaqatigiit PNNP-imi aaqquissuussinerup ilaasussat inatsimmi immikkut taaneqarsimapput, takuuk § 28, imm. 1.

Sinerissamut qanittumi qalerallinniarneq eqqarsaatigalugu PNNP-mik aaqquissuussineq Kalaallit Nunaata Kitaanut aamma 68°30A-p avannaanut aamma 75°00A-p kujataanut (sumiiffik 47) killeqartinneqarpoq. Upernaviup avannaaniittuni Qeqertarsuullu Tunuata kujataani aalisarneq taamaalilluni allatigut malittarisassaqartinneqassaaq, § 18-imi oqartussanngortitsinerup aalajangersagaq tak.

Manna tikillugu angallatit 6 meterinik angissusillit anginerilluunniit PNNP-mik aaqquissuussinerup kisimik ilaasimapput, inatsimmili umiatsiaararsortut aaqquissuussinerup ilaalersinnaanerit periarfissinneqarput. Ingerlataqartunut PNNP-mik aaqquissuussinerup ilaasunut, 6 meteri inorlugu sinnerluguluunniit takissuseqarneri apeqquataatinnagu atuuppoq ilaatigut pisassiissutitut qummut killiliussanut (§ 32) aamma piffissamut pisassiissutitut pigisaqarfiusumut (§ 33) naleqqiullugu piumasarineqartunut taakkununga ilaassapput.

Sumiiffik 47 aqutsiveqarfinnut pingasunut agguarneqarsimavoq, tassalu Qeqertarsuup Tunua, Uummannaq Upernavillu. Taamatut agguataarisooqartarnerup aqutsinissamik pilersaarutinngortussani aalajangiusimaannarneqarnissaa naatsorsuutaavoq, taamaaliornikkut aqutsiveqarfinnut pingasuusunut pisassiissutitut immikkut aalajangersaasoqassamat, tamakku aalisarfinni immikkut pisassiissutitut pigisanut tunngatillugu ingerlatallit iserfigisinnaassamatigik. Inatsisitigut tunngavissaq tassaavoq § 18, imm. 2.

Imm. 2-mut.

Naalackersuisut manna tikillugu aalajangersakkat naapertorlugit imm. 1-imi eqqaaneqartunit allaanerusuni aalisagaqatigiinni allani PNNP-mik aaqquissuussinerup eqqussinissamut piginnaatinneqarput. Piginnaatitsissut taanna § 28, imm. 1-mi aalajangiussimaneqarpoq. Taamatuttaaq aalajangersagaq aamma atorneqarsinnaavoq soorlu aqutsiveqarfiit killeqarfiisa allanngortinneqarneranni imaluunniit aqutsiveqarfimmik nutaamik pilersitsinerup. Naalackersuisut eqqumaffigisussaavaat aqutsiveqarfiit suulluunniit PNNP-mik aqutsiviusut millisinneqarneri arsaarinnittoqarsinnaarmik kinguneqarsinnaammata.

Aalajangersagaq taanna naapertorlugu aalajangiinnermut tunngaviussaaq soqutigisaqaqatigiit ilanngutitinneri, soorlu § 1, imm. 3, nr. 8) malillugu taamaareersoq. Taamatut aaqqissuussineq eqqunneqarsinnaavoq nammineq piomassuseq tunngavigalugu, imm. 3 naapertorlugu.

Tamanna sumiiffinnut atuutissaaq, kingusinnerusukkut PNNP-mik aaqqissuussivigineqartunut, taamaasilluni pisassiissutinit pigisaq pissarsiarineqartoq, aqutsiveqarfanni tamani atuutissalluni. Tassunga atatillugu nassuiaatit imm. 1-imut sumiiffik 47-mut tunngasut innersuussutigineqarput.

Imm. 3-mut

Umiatsiaararsortut ataasiakkaat nammineq aalajangissavaat PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaarusunnerluni.

PNNP-mik aaqqissuussinermut ikaarsaarnermut taamaalilluni tunngaviuvoq Naalakkersuisuniit akuersissutip (nalunaarutiginera). Qinnuteqartoqarneratigit akuersissut nalunaarutigineqassaaq.

Imm. 4-mut

Pisassiissutinit pigisat annertussusaat, imm. 3 malillugu ingerlataqartunut tunniunneqartut, § 29 naapertorlugu naatsorsuinnermik tunngaveqassaaq.

Aalisarnermi tassani ingerlataqartoq PNNP-mik aaqqissuussinermut nuuppat paggatassiilluni aalisarluni aaqqissuussineq malillugu aalisartunut aalisariutinut nalunaarutigineqarsimasuni pisassiissutinit tamarmiusunit pisarisimasai ilanngaaticineqassapput.

Pisassiissutit aalisariutinut paggatassiinikkut aalisarnermut atassuteqartut taamaalillutik PNNP-mik aalisarnermut ingerlataqartup nuunna naapertorlugu ikilineqassapput. PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaasut pisassiissutit annertussusaat pisassiissutillu sinneruttut tunngaviatigit umiatsiaararsortup PNNP-mik aaqqissuussinermut ikaarsaarnerni tamani naatsorsorneqartassaaq. Piviusumik tamanna ukiup nikinnerani pisarpoq, tassa ikaarsarneq piffissami tassani pisarmat, takuuk imm. 5.

Tassunga atatillugu aamma § 18, imm. 1-imut nassuiaatit takukkit.

Imm. 5-imut

Ingerlataqartut ukiup aallartinneraniit sunnuteqartumik PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaalissapput, qinnuteqaat ukiup siuliani 1. december nallertinnagu Naalakkersuisunut nassiunneqarsimappat.

Imm. 6-imut

Ingerlataqartoq, PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaasoq, kingusinnerusukkut paggatassiilluni aalisarnermut ilaalersinnaanngilaq - aamma ingerlataqartup pisassiissutinit pigisani tunisimappagit. Ingerlataqartup pisassiissutinit pigisaminik tunisinermi aningaasatigut iluanaaruteqareerluni kingorna "paggatassiilluni aalisartunut" allanut unammilleqatigiittunut ilaalinnnginnissaa pinngitsoortinniarlugu aalajangersagaq taanna ikkunneqarpoq. Ingerlataqartoq PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaannakuusumik paggatassiillunilu aalisarnermut ilaannakuusumik ilaasinnaanngilaq, taamaalillunilu PNNP-mik aalisarnissamut allamullu paggatassiilluni aalisarnermut akuersissuteqarsinnaanngilaq. Taakkua arlaat qinertariaqarpoq.

Aalajangersakkamut ilaapput ingerlataqartut pisassiissutinit pigisanut toqqaannartumik piginnittut kiisalu ingerlataqartut piginneqataassuteqartut assigisaaluunniit (toqqaannanngitsumik piginnittut).

§ 29-mut

Inatsisip atuutsinneqalerneranum atillugu aalisarsinnaanermut akuersissutinut nalunaarutigineqartunut piumasarineqartut ingerlatalinnit ataasiakkaanit ilisimaneqassapput. § 29-mi aalisarsinnaanermut akuersissutit immikkut nassuiarneqarput, tassalu ukiumut pisassiissutigineqartut attuumassutillit qanoq isillugit aalajangersarneqartarnersut.

Imm. 1-imut.

Imm. 1-imi ingerlatallit APPN-imi aaqqissuussinermut ilaareersut pineqarput. Taakkununga tunngatillugu atuuttoq tassaavoq taakkua ukiumoortumik piasarsaasaat peruserineqareersoq naapertorlugu kalaallit TAC-imi pisassaasa pisassiissutit ilaanniittunik amerlillugit naatsorsuiffigineqartarnissaat.

Imm. 2-mut.

Ingerlatallit aalisagaqatigiinnut aalisartut inatsisip atuutilernerani PNNP-mut ilaanngitsut, kisiannili inatsisip eqqunnerani ilaalersussat, piasarsartakkatik "nalinginnaasut" tunngavigalugit pisassiissutinit pigisanik tunineqassapput. Tassunga atillugu qaleralinniarnermi umiatsiaararsortunut kajumissuseq tunngavigalugu aaqqissuussineq misissoqquneqarpoq, tak. § 28.

Pisassiissutinit pigisat matematik tunngavigalugu eqqortumik naatsorsuiffigisarnerat pillugu aalajangersakkat imm. 3-mi aalajangersagaapput.

Imm. 3-mut

Matematikip tunngaatigut isigalugu pisassiissutinit pigisat imm. 2 naapertorlugu naatsorsuiffigineqartarput, taamaaliornikkut ukiuni tallimani kingullerni piasarineqartut misissuiffigineqassammata, ukiut marluk piasannginnerpaaffigisat peerneqassammata, ukiunilu kingullerni pingasuni piasarineqartut sinneruttut agguaqatigiissinnerat

naatsorsuiffigalugu. Taamaasilluni pisarisatut nassaarineqartut (ingerlatallip pisarisarsimasai) ingerlatallit tamarmiusut pisaasaasa nassaarineqartut inernerannik agguarneqassapput.

Umiatsiaaqqamik aalisartuq Uummannap aqutsiveqarfiani qaleralinniartuq aamma PNNP-mik aaqqissuussinnermut ilaarusuttoq taamaalilluni ukiuni 2019-imiit 2023-mut 12, 23, 17, 21 aamma 11 tonsinik aalisarsimappat 23, 17 aamma 21 tonsit agguaqatigiissinnerat nassaarineqassaaq, tassalu 20,33 tonsit. Ingerlatallit tamarmik pisarisarsimasaasa inernerat katillugit 9.000 tonsinik inernejarsimappat (tamanna pisuusaartitsilluni naatsorsuinnermut assersuutissaavoq) ingerlatallip pineqartup Uummannap aqutsiveqarfiani pisassiissutinit pigisai 0,226 %-iussapput.

Uummannap aqutsiveqarfiani sinerissap qanittuani qaleralinniarnermut TAC-i 2024-mi assersuutigalugu 8.500 tonsinut aalajangersaaffigineqarpat ingerlatallip pineqartup 2024-mi ukiumut pisassai 19,20 tonsiussapput ($0,226 \cdot 8.500$).

Ingerlatalik ukiut tallimat inorlugit aalisarsimappat naatsorsuineq ukiunut pingasunut pisaqarfiunerpaasunut naatsorsorlugu naatsorsuiffigineqassaaq. Ingerlatalik ukiuni pingasuni ikinnerusuniluunniit aalisarsimappat ukiuni taakkunani aalisarneq pisarisaqarfittut atornejassaaq.

"Ukioq" pineqartillugu ukioq taanna ukiutut pisassiiffittut ataqatigiissutut paasineqassaaq, taannalu ammassanik aalisarneq eqqaassanngikkaanni ukiumut qaammatisiuteqarfiusumut ataqatigiittussaassaaq, ukiorlu pisassiiffiusoq 15. oktobarimiit 15. april tikillugu ingerlasarpoq.

Imm. 4-mut

Aalisagaqatigiinnut kingusinnerusukkat APPN-imi aaqqissuussinnermut ilaalersussanut tunngatillugu IOK-p eqqunneratigut suna tunngavigalugu pisassiissutinit pigisanut naatsorsuisarnissamut tunniussisarnissamullu malittarisassanik Naalakkersuisut suliaqassapput. Aallaaviatigut periuseq siuliani taaneqartoq tunngavigineqartartussaavoq, kisianni aalisagaqatigiinnut pineqartunut tunngatillugu piumasaqaatit inatsimmi siunertanut aalajangersakkamut aamma aqutsinissamik pilersaarummut ilaasut ilanngutissallugit siunertaqarnaviannngilaq.

B. Pisassiissutit pisassiissutinit pigisat kaaviiartitaqarfinnerat

Soorlu siuliani taaneqareersoq pisassiissutini niuerutigineqarsinnaasuni nammineq pigisani siunertaavoq pisassiissutinit pigisanik piginnittuusoq pisassiissutinit pigisat tunineqarnissaat tikillugu nalimik pigisaqaannarnissaminut qularnaariffigineqarsimassasoq, taamaammallu ingerlatalik pisassiissutinit pigisat inummut tassunga kingullertut naleqartussanut ilisimasaqarneq aallaavigalugu aalisarnissaminik aningaasaliinissaminillu piareersaasinnaassammat.

§ 30-mut

Imm. 1-imut.

Pisassiissutinit pigisanut naleqartitsinermut tunngatillugu periarfissaq pingaarnerpaaq tassaavoq tamatuma tunineqarsinnaanera, soorluttaaq tamanna qularnaveeqqutitut atorineqarsinnaasoq kingornunneqarsinnaallunilu. Taamaattoqarsimappat ingerlatalik pisassiissutinit pigisat tunngavigalugit aningaasaliisinnaalissaaq, pisassiissutinillu pigisat nalini pigiinnassappagu piginnittoq inuussutissarsiumminik tamakkiisumik ingerlatsisinnaassaaq siunissamilu aalisarnissani piareersaaffigisinnaassallugu, apeqqutaanani pineqartoq piffissap sivikitsuinnaap ingerlanerani aalisarnerminik unitsitsisimassappat.

Pisassiissutinit pigisanik piginnittoq § 9-mi piumasagaatinik malinnittussaammat akiitsoqarfinnut qularnaveeqqusiinermik pisassiissutinit pigisanut tunngasunik piviusunnigortitsinissamik kissaateqartunut tunngatillugu unamminartut takkuttussaassapput. Taamatulli unammisassaqartarnek § 9-imi immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissiisoq ajornannginnerulissaaq, taamaaliornikkummi akiligassaqarfik pisassiissutit ilaannik pigisaqalersoq, imaaliallaannarlu pisassiissutinit pigisanik allamut tunisaqarsinnaanngitsoq, piffissap ilaani § 9-mi piumasarineqartunut malinnittariaqassanngilaq.

Kaaviiartitaqarneq pisassiissutinit pigisanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pisinnaavoq.

Imm. 2-mut.

Ingerlataqartut maannakkut avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinit pigisaqartut inatsisip atuutilernissaata tungaanut sinerissap qanittuani ingerlataqartut pigisaat pilliutigalugit pisassiissutinit eqiteruttumik pigisaqalernissaasa akiorniarnissaannik kissaateqarneq § 30, imm. 2-mi tunuliaqutaavoq. Tamanna pingaartumik Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermi atuuppoq. Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermi nutaamik aqqissuussinermi siullertut maannakkut sinerissap qanittuani ingerlataqartunut atugassarititaasut pitsanngorsarnissaat isumalluutiniillu iluanaarutit tamarmiusut qaffannissaat siunertaammata taamaaliortoqassappallu aalisarnermi tassani pisassiissutinit pigisat agguateqqinneqarnissaat annertuutigut piumasagaataammat, pisassiissutinit pigisanik sinerissap qanittuani maannakkut aalisarnermiit avataasiorluni maannakkut aalisarnermut nuussisoqannginnissaanik qulakkeerinnittumik aalajangersakkamik atuutilersitsisoqartariaqarpoq.

Pisassiissutinit qummut killiliunneqarsimasut apeqqutaatinnagit ingerlataqartumut aalajangersagaq atuutissaaq, tak. § 32, taamaalillutik sipporneqannginniassammata.

Imm. 3-mut

Naalackersuisut pisassiissutinit pigisat niuerutiginissaannut saniatigut tunngavissanik aalajangersaasinnaapput.

Pisassiissutinit pigisanik ukiumoortumillu pisassiissutinik tunisisarneq pillugu malittarisassat sukumiinerusut pisariaqartinneqarput.

Tunisineq ilaannakortumik pisinnaammat pisassiissutinit pigisat amerlassusiannut nuunneqarsinnaasunut killissanik minnerpaaffiliisunik aalajangersaanissaq tulluartuussaaq. Soorlu § 31, imm. 1-imi atuarneqarsinnaasoq kaaviiartitaqarneq qarasaasiami neqeroortarfikkut pisussaavoq, qarasaasiamilu isertarfiup sananerani killissanut minnerpaaffiliinerup ilanngunneqarnissaa naatsorsuutigineqassaaq.

§ 31-mut

Aalajangersagaq manna pisassiissutinit pigisat ukiumoortumillu pisassiissutit tunniunnissaannut tunngavissanik pilersitsiviusoq.

Imm. 1-imut.

Soorlu nassuiaatini nalinginnaasuni siulianiittuni taaneqareersoq aqutsinermi paasiuminartoqarnissaanik Naalackersuisut pingaartitsipput. Tamanna tunngavigalugu aammalu tamanna allaffissornermi oqilisaanermik kinguneqartussaammat Naalackersuisut nittartagaanni iserfissamik pilersitsisoqassaaq, tassanilu ilaatigut ingerlatallit pisassiissutinit pigisanik ukiumoortumillu pisassiissutinik pisisinnaallutillu tunisaqarsinnaassapput.

Pisassiissutinit pigisanik ukiumoortumillu pisassiissutinik nuussisarneq pillugu nalunaarsuisarneq niuertoqarnissaanut piumasarineqarpoq, pisassiissutinillu pigisanit nutaatut pissarsianut aalisarnermi nuussinerup nalunaarsorsimanissaa piumasarineqarpoq.

Imm. 2-mut.

Ingerlatallit akornanni niueqatigiinneq tunngaviatigut qarasaasiakkut isertarfimmi nalunaarsuineq aqutugalugu isumaqatigiissutigineqaannarlunilu aallartinneqarsinnaagaluartoq, takuuk imm. 1, pisassiissutinit pigisat ukiumoortumillu pisassiissutit arlaatigut pissuteqarluni Naalackersuisunut tunniunneqarsimasut, ingerlateqqinneqartussaapput. Imm. 2-mi tamanna avammut saqqummiilluni suliariumannittussarsiuussinikkut pissasoq aalajangigaavoq.

Tamannalu isumaqarpoq Naalackersuisut suliariumannittussarsiuussinermik aallartitsisinnaassasoq, tamannalu tunngaviatigut ammavoq, tassami peqataanissamut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaammat, takuuk imm. 3.

Imm. 3-mut

Isiginiarneqarsinnaanermut piumasaqaatit suut atorneqarnissaannut, suliariumannittussarsiuussinermi piumasaqaatit suut tunngaviunissaannut aammalu

neqeroorutaasuni piumasqaatit suut naammassineqarsimanissaannut Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaassapput.

Piumasqaatit soorunami suliamut tunngassuteqassapput attuumassuteqarlutillu. Malittarisassani nutaani sinerissap qanittuani massakkut ingerlatalinnut imaluunniit aalisartunut inuusunnerusunut periarfissat pitsaanerulernissaat pingaarnertut anguniagaammat pisassiissutinit pigisat neqeroorutiginnissaanni ingerlatallit taakkua immikkut isiginiartarnissaat assersuutitut isiginiarneqarsinnaavoq. Taamaasilluni ingerlatallip angallammik aalajangersimasumik angissusilimmik qaangiisumik pigisaqaqqusaannginnera imaluunniit ingerlatalik pisassiissutinit pigisat tamarmiusut ilaannik minnerusunik pigisaqaqqusaanera pillugit piumasqaammik ilanngussisoqarsinnaassaaq.

Piumasqaat taamaattoq aallartinneqassagaluarpat suliariumannittussarsiuussinermut ajugaasup pisassiissutinit pigisanik ukiuni arlalinni tuniniaaqqusaannginnissaa pillugu piumasqaatinik peqatigitillugu piumasqaartoqartarnissaa pissusissamisuuginnassaaq. Tunisinerlu aalisariutit assigiit iluanni pisariaqartussaassaaq.

Taamaattoqanngippat - tassalu piumasqaat taamaattoq atorneqanngippat - aalisariutaatillit allat suliariumannittussarsiuussinermi peqataasinnaasimannginnerat pissutaalluni pisassiissutinit pigisani piumasqaatit pitsaasut atorlugit pissarsiarineqarsimasunik ingerlatalik tunisinnaasussaavoq, tassani aamma suliariumannittussarsiuussinermut piumasqaatit immikkut ittut siunertaapput, soorlu sinerissap qanittuani massakkut aalisariutaasut pitsaanerusunik atugassaqartinnissaat atorneqartussaassanani.

C. Pisassiissutinit annerpaamik pigisat pillugit malittarisassat

§ 32-mut

Aalajangersakkatigut TAC-ip ilaanik qanoq amerlatigisunik ingerlatalik inulluunniit pigisaqarsinnaanersoq pillugu qummut killissaq aalajangersaaffigineqarpoq. Taamaalilluni ingerlatseqatigiiffinnut, soqutigisaqatigiinnut, peqatigiiffinnut (tassa imaappoq inatsisitigut pisinnaatitaasumut pisussaataasumullu kimulluunniit) pisassiissutinit qummut killiliussat atuupput, takuuk imm. 1, aamma inunnut ataasiakkaanut pisassiissutinit qummut killiliussat atuullutik, takuuk imm. 2. Qummut killiliussaq toqqaannartumik toqqaannangitsumillu piginnittuunermut atuuppoq.

Toqqaannangitsumik piginnittuunermi ingerlatseqatigiiffimmi piginnittuusoq ingerlatseqatigiiffimmik pigisalik imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmi piginneqataasoq pisassiissutinit pigisanik pigisaqartoq paasineqassaaq. Tunngavigineqartoq atuutissaaq, apeqqutaanani piginnittup ingerlatseqatigiiffiullu pisassiissutinit pigisanik piginnittuusup akornanni aqqusaagassat qassiunersut.

Assersuutaasinnaavorlu inuk ingerlatseqatigiiffiup 10%-ianik piginnittuusooq, ingerlatseqatigiiffillu pisassiissutinit pigisat 12%-iannik piginnittuusooq. Taamaalisoqarnerani inuk TAC-ip 0,1*0,12-ianik piginnittuusaaq, tassalu 1,2%-imik. Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermi inuk ingerlatseqatigiiffiup A-p 40%-ianik pigisaqarsimappat, ingerlatseqatigiiffillu B-p 50%-ianik pigisaqarluni, taannalu pisassiissutinit pigisanik 20%-iusunik pigisaqarluni, taava inuk pisassiissutinit pigisanik 0,4*0,5*0,2-inik pigisaqartussaaq, tassalu 0,04 imaluunniit TAC-ip 4%-ia. Taamaattoqarsimappat ingerlatseqatigiiffik B pisassiissutinit pigisanik pigisaminik annertusaasinnaassanngilaq, tamannami TAC-ip 20%-erimmagu, kisiannili inuk umiarsuaatileqatigiiffinni allani piginneqataassutinit aningaasaliinissamut periarfissaqassaaq, taannami angut arnarluunniit 4%-imik taamaallaat piginneqataavoq, taamaasillunilu pisassiissutit qummut killissaannik malunnartumik annikinnerulluni.

"Toqqaannangitsumik" piginnittuuneq pineqartillugu pineqartup iluamik piginneqataaangikkaluarluni pisassiissutinit pigisanut aalajangiisinnaassuseqarluni sunniuteqarsinnaanera aamma pineqarpoq.

§ 9-mi taaneqartuni "soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfinni" ilaasortaasut ingerlatseqatigiiffinni aningaasaliisutut piginnittut assigalugit piginnittuulernissamut killeqartinneqarput. Taamaasilluni ingerlatseqatigiiffimmut pisassiissutinit pigisanik tunniussinissamut, tassani kattuffik taamaattoq ilaalluni, kattuffimmi ilaasortat tassanilu allanngornerit Naalackersuisunut paasissutissiisutigisarnissaat piunasaqaataassaaq.

Aalajangersakkami pisassiissutinit qummut killiliussat taaneqartut aallaaviatigut aalisagaqatigiinnut atuutissapput. Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi sumiiffimmi 47-mi sumiiffiit immikkoortui tamarmik inatsisissatut siunnersuummi PNNP-mik aaqqissuinermit ilaatinneqartut aalisagaqatigiittut isigineqarput. Pisassiissutinit qummut killiliussat taaneqartut taamaalillutik sumiiffiup immikkoortuinut taakkununga tamanut atuupput, tassa imaappoq ingerlatsisoq Qeqertarsuup Tunuani, Ummannap eqqaani Upernaviullu eqqaani pisassiissutinit annerpaamik 2,5%-inik pigisaqarsinnaavoq.

Tamatuttaaq tamanna sumiiffinni allani atuutissaaq, kingusinnerusukkut PNNP-mik aaqqissuussiffigineqartunut, tassani pisassiissutinit annerpaamik pigisaqarsinnaaneq sumiiffinni pineqartuni atuutissalluni. Inatsisitigut tunngavissaq tassaavoq § 18, imm. 2.

Aalisarnernut ataasiakkaanut PNNP-mut ilaasut ilaannut pisassiissutinit qummut killiussat aalajangersakkami aalajangersarneqarput, kisianni tamanuunngitsoq (taanna raajarniarnermut, sinerissap qanittuani qaleralinniarnermut saattuarniarnermullu atuuppoq, kisianni avataasiarluni qaleralinniarnermuunngitsoq).

Imm. 1-imut.

Aalisarnerni suugaluartuni PNNP-imik aqutsiffiusuni pisassiissutitut qummut killissaq aalajangersakkap nr. 1) – 5)-ianni takuneqarsinnaapput.

Nr. 1)

Kalaallit Nunaata Kitaani inatsisitigut pisinnaatitaasunut pisussaaffeqartunullu raajarniarnermut pisassiissutitut qummut killissaq 20%-inut aalajangerneqarsimavoq. Massakkut inatsimmi atuuttumi qummut killissaq avataasiortunut 33 %-imut sinerissallu qanittuaniittunut 15%-imut inissitaavoq. Qummut killissat taakku ataatsimoortikkaanni TAC-ip 25,4%-ianut piginneqataanissaq periarfissinneqassaaq. Piginnittuunerilli siammarternissaannut tunngatillugu pisassiissutitut qummut 20%-imik killiliisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna aalajangersakkamut nutaamut ataqatigiissutut isigineqassaaq, tassanilu aalajangersarneqarpoq toqqaannanngitsumik piginneqataaneq piginnittup pisassiissutitut pigisaasa naatsorsuiffigineranni ilanngullugu naatsorsorneqassasoq. Taamaasilluni inatsit nutaaq aqutugalugu raajarniarnermi pisassiissutitut qummut killissaannut malittarisassanik malunnartumik sukaterisoqarsimavoq.

Nr. 2)

Tunumi raajarniarnermi pisassiissutitut killiliussat Kalaallit Nunaata TAC-iata 33,333%-eriinnassavaat.

Nr. 3)

Manna tikillugu 6 meterimik anginerusut angallatit kisimik PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaasimapput, inatsisilli atulersinnerani sinerissamut qanittumi qaleralinniarneq tamarmi ilaalissaaq, taamaattorli 6 meterinik naannerusunik angallatinik piginnittut nammineq aalajangissallugu aaqqissuussinermut ilaassanerlutik imaluunniit paggatassiilluni aalisarnermut sulii ilaassanerlutik. Sinerissamut qanittumi angallatit PNNP-mut ilaasut tamarmik tamatuma kingorna sinerissamut qanittumi pisassiissutitut 2,5 %-imik pisassiissutitut qummut killilerlugit aalajangersakkamut ilaalissapput.

Nr. 4)

Saattuarnermi qummut killissaq 17 %-inut aalajangerneqarpoq, tamannalu angallammi 2019-imi aalisarluarsimanerpaamut naapertuuppoq. Kalaallit Nunaata Kitaani saattuarniarneq tamarmi sinerissamut qanittumi ingerlanneqarpoq taamaalillunilu ataqatigiissitsilluni pisassiissutitut qummut kililernerinut ilaanatik, tak. nr. 6.

Nr. 5)

Aalisarnernut ataasiakkaanut pisassiissutitut qummut killiliussat apeqqutaatinnagu ingerlataqartoq ataaseq, aalisarnerni arlalinni peqataasoq, avataasiortuniluni aalisarnernit tamanit qaffasinnerpaamik 20 %-inik peqarsinnaavoq. Ingerlataqartoq taamaalilluni raajarniarnermi 20 %-inik pisassiissutitut pigisanik peqarsinnaavoq aamma avataasiortuniluni qaleralinniarnermi 20 %-inik pisassiissutitut pigisaqarsinnaalluni ($40\%/2=20\%$) imaluunniit raajarniarnermi 14 %-inik avataasiortuniluni qaleralinniarnermi 24 %-inik ($38\%/2=19\%$), kisianni assersuutugalugu

raajarniarnermi 15 %-ini avataasiorlunilu qaleralinniarnermi 30 %-inik peqarsinnaanani (45%/2=22,5%). Ukiumoortumik annertussutsit imaluunniit taakku nalingi naatsorsuinermi tassani ilaanngillat.

Imm. 2-mut.

Imm. 1-imut nassuiaatit taamaaqataanik imm. 2-mut atorneqarput, tassa pisassiissutinit pigisanut qummut killiliussat annertussusaat assigiinngimmata. Aamma paragraffimi tassunga aallarniutaasumik nassuiaatinut innersuussisoqarpoq.

Matumunnga atatillugu taaguut "qanigisat" ima paasineqassaaq, ilaqquttat siuaat kinguaalluunniit, qatanngutit, katissimasaq/najugaqatigisaq, kiisalu "najugaqatigisaq" matumunnga atatillugu ima paasineqassaaq, inuk avitseqatigisaq ukiunilu marlunni inissiamik avitseqatigisaq.

Imm. 3-mut

Imm. 1-imut nassuiaatit taamaaqataanik imm. 3-mut atorneqarput, tassa pisassiissutinit pigisanut qummut killiliussat annertussusaat assigiinngimmata. Aamma paragraffimi tassunga aallarniutaasumik nassuiaatinut innersuussisoqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiit (imaluunniit peqatigiiffiit) Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut imm. 1-imi pisassiissutinit killiliussanut ilaanngillat ingerlatseqatigiiffinnullu taakkununnga pisassiissutinit killiliussat ingerlatseqatigiiffinnut namminersortunut atuutsinneqartunit allaanerupput.

Ingerlatseqatigiiffinnut pisortanit pigineqartunut toqqaannangitsumik piginnittuunermut piginnittuunertullu naleqqiunneqartutut taasisinnaatitaanikkut sunniuteqarsinnaanermut aalajangersakkat atuupput.

Imm. 4-mut

Naalackersuisut aalisarsinnaanermut akuersissummut tunngatillugu ingerlatallip pisassiissutinit qummut killissamik eqqortitsineranut uppersaammik piunasaqarsinnaanera qaquumulluunniit piunasaqaataasinnaapput. Aalajangersakkap atorneqarnissaa ilimananngilaq, tassami ingerlatallip pisassiissutinit pigisai qarasaasiakkut isertarfimmi aqutsisoqarfiup pilersitaani aqutaanilu imaaliillaannaq takuneqarsinnaassanngimmata, tamannali ikkunneqarsimavoq paasissutissat kissaataasut piunanerannut periarfissanik qulakkeerinninnissaq siunertaralugu, tassalu qarasaasiakkut iserfissaq arlaatigut pissuteqarluni kukkusuussagalarpat.

Imm. 5-imut

Ukiumi pineqartumi ukiumoortumik pisassiissutit tamarmiusut aalisarnerlu tamarmiusoq TAC-imik ukiumi pineqartumi aalajangersaaffigineqartumik qaangeeqqusaanngillat. Taamaasisoqarnerani ingerlatalimmut pineqartumut ukiumoortumik pisassiissutit aallaaviatigut pissasanik ingerlatalimmut qummut killissanut naapertuuttunik

qaangeeqqusaanngillat, kisianni ukiumoortumik pisassiissutit pisiarineqartut pisisumiit aalisarneqarsinnaassapput, tunisisullu ukiumoortumik pisassaanit ilanngaatilgalugit.

Pisassiissutinit "nuunneqarsimasunut" tunngatillugu atuuttoq tassaavoq ukiumoortumik pisassiissutinit ilaaffigisimasaminnut ilaalernissaasa atuutsinneqarnerat. Ingerlatalik taamaasilluni pisassiissutinit pigisat sinnerlugit aalisarsinnaassaaq, soorluttaarlu ukiumi aalajangersimasumi TAC-i sinnerlugu amerlanernik aalisartoqarsinnaassasoq, tassami pisiarineqartut pineqartut ukiup siuliani imaluunniit ukiumi tulliuttumi ilanngaatigineqarsinnaassammata, apeqqaalluni qanoq "nuussisoqarsimanersoq".

Imm. 6-imut

§ 28, imm. 2 naapertorlugu aalisagaqatigiinnut allanut, § 28, imm. 1-imi taaneqartut saniatigut, PNNP-imi aaqqissuussineq Naalakkersuisut aallartissinnaavaat. Taakkununga tunngatillugu aalisagaqatigiinnut pineqartunut pisassiissutinit qummut killissamik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerat atuuppoq.

D. Pisassiissutinit pigisat sivilissusilernerat

§ 33-mut

Imm. 1-imut.

Ingerlatallip aalisarnissaminut aningaasaliinissaminullu piareersaanissaaminut periarfissaqarnissaa eqqarsaatigalugu pisassiissutinit pigisanik tunineqassaaq, taakkulu ukiuni arlalinni siumut qularnaarneqartussaapput. Tunngavigineqartumi malinneqartussa q tassavoq pisuussutit inuiaqatigiinnit pigineqartut, tunniussineq piffissatigut killeqartinneqassasoq, peqatigitilluguli aalisarsinnaanermut periarfissaqartitsineq ima sivilutigisumik qularnaarneqarsimassasoq ingerlatalik aningaasaliinernut aalisarnerullu piareersarnissaanut tunngatillugu killilersuiffigineqassanani.

Aalisarsinnaanermut akuersissut piffissaliunneqartumut taaneqartumut siumut ukiut tamaasa nalunaarutigineqartarpoq, taamaasilluni aalisarsinnaanermut akuersissut "ingerlaannartuulluni". Piffissaliunneqartup taaneqartup kingornagut ukiumi pineqartumi aatsaat pisassiissutinit pigisani allannguissanut kissaataasut aallartinneqarsinnaassapput. Naalakkersuisullu ingerlatallip raajarniarnermi pisassiissutinit pigisaanik appaanissamik kissaateqarsimappata aalisarsinnaanermut akuersissut § 33-imi piffissaliussap taaneqartup iluani atuutissaaq, ingerlatallillu "ukiumi immikkut ittumi" pisassiissutinit pigisani qanoq annertutigisumik pigisaqarsinnaanera nalunaarutigalugu.

Imm. 2-mut.

§ 28, imm. 2 naapertorlugu aalisagaqatigiinnut § 28, imm. 1-imi taaneqartut saniatigut PNNP-imi aaqqissuussinermik Naalakkersuisut aallartitsinnaapput, tamannalu isumaqarpoq aalisagaqatigiit inatsisip atuutilernerani PNNP-imi malittarisassioernerumut ilaasussaannngitsut

ilaasussanngortulluunniit. Taakkununga tunngatillugu atuuttoq tassaavoq tassunga atatillugu Naalackersuisut aalisagaqatigiinnut pineqartunut aalisarnissamut pisassiissutinit pigisanut piffissaliinermik aalajangersaasinnaanerat.

E. Pisassiissutinit nammineq pigisanik nioqqutigineqarsinnaasunik atorunnaarsitsineq

§ 34-mut

Pisassiissutinit qummut killiliinerit aalajangersarneqartut piginnittuunerup siammarternissaanut periarfissiippat. Pisassiissutinit qummut killiliinernut sakkortusaanerit, minnerunngitsumik toqqaannangitsumik piginnittuunerit ingerlatalinni pisassiissutinit pigisanik naatsorsuinerni ilaasussaananerat pillugu malittarisassaarneq, siammarterinissamik kinguneqartussaapput, ilimanarluinnarporli tamanna umiarsuaatileqatigiiffinni aningaasanik siammarterinermik imaqassasoq, tassalu pisassiissutinit pigisanik angallatinut ingerlatalinnullu arlalinnut siammarterinissaq pineqartussaananani.

Taamaammat *pisassiissutinit pigisanik* siammarterinermi pisassiissutinit pigisanik Naalackersuisut atorunnaarsitsinissaat ilimanarluinnarpoq, taamaasillunilu periuseq anguniagassanik Naalackersuisut anguniagassaannik qulakkeerinnittoq atorlugu agguaaqqittoqarnissaa anguneqarsinnaassammat.

§ 34-kkut pisassiissutinit pigisat agguateqqinnissaannut Naalackersuisut periarfissinneqarput. Tassungalu atatillugu maligeqquneqarpoq Naalackersuisut suliniummi suugaluartumi aalisarnermi sunnuteqarluarnerup minnerulernissaanik kinguneqartussani isumalluutinit iluanaarutigineqartussat annaaneqarnissaat periaannaassammat tassunga atatillugu isiginiartariaqarpaat.

Imm. 1-imut.

Pisassiissutinit pigisanik atorunnaarsitsinermi/arsaarinninnermi soorunami sulianik ingerlatsinermi inatsisitigut tunngavigineqartut nalinginnaasut malinneqartussaassapput, ingerlatalillu piumasaqaatinut nutaanut taakkununga piareeqqanissaasa periarfissinneqarnissaat eqqarsaatigalugu atorunnaarsitsinerup aallartinnissaa aatsaat piffissaq aalajangersimasoq qaangiuppat pisinnaassaaq. Atorunnaarsitsineq pisassiissutinit pigisat ilaannannguinik peersinikkut aatsaat pisinnaavoq, tassalu ukiumut 20%, aatsaallu piffissap pineqartup naaneraniit, takuuk § 33, imm. 1, tassungalu nassuiaatit.

Aalajangersagaq taanna apeqqutaanani pisoq immikkut nalilersuiffigisariaqarpoq, tassalu arsaarinninnissaq kissaataasoq pinngitsaaliisummik pigisanik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinermik ingerlatalinnullu annaasaqarnermik kinguneqassanersoq, tamannalu Naalackersuisut taarsiissuteqarfigisussaassavaat.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkatigut pisassiissutinit pigisat atorunnaarsinneqartut ingerlatalinnut allanut tunniunneqarsinnaannginnerat aalajangiunneqaannarpoq, kisiannili § 31-imi malittarisassat malillugit Naalakkersuisut aqutugalugit agguaaqqittoqartussaasoq.

F. Pisassiissutininik niuerutigineqarsinnaasunik nammineq pigisanik pisassiissutininik atuineq

§§ 35-miit 39-mut aalajangersakkani ilaatigut malitassaq pingaarneq atortussanngortinneqarpoq, tassalu inuiaqatigiit pisuussutaannik atuinissamut pisinnaatitaaffeqarnermi atuinissap pisussaaffiunissaa malinneqartussaasoq. Pisuussutit ima naleqartigaat tamakku inuiaqatigiinnut arlaatigut tuttussanngortussaallutik, taamaammallu tamakku atorluarnissaat pingaarluinnartuuvoq. Taamatut eqqarsarnermi ingerlatalik kinaagaluartoq ukiut tamaasa ukiumoortumik pisassiissutit tamakkerlugit atuisarnissaminut pisussaaffeqartoq pineqarpoq.

Peqatigitillugu atuinissamut killiliussat eqaatsuunissaat tulluartsuussaaq, tassalu atuinissaq pisinnaassasoq - aammalu tamanna sunniuteqarluartumik pisinnaassasoq - tassanilu anguniarneqartussaavoq ingerlatallip ukiumoortumik pisassaanik nuussisinaanissaq, matumani pineqartoq ukiumi aalajangersimasumi tamatuminnga tamakkiisumik atuisinnaassanngippat - ingerlatalimmut allanut pinngikkuni (ukiumoortumik pisassiissutininik tunisinikkut) imaluunniit ukiup tullianut nuussinikkut (pisassiissutininik nuussineq).

Killeqanngitsumik ukiumoortumik pisassiissutininik tuniniaasinnaanermut periarfissaqartitsineq "ilatsiinnarluni aalisarnermik" kinguneqariaannaavoq, taamaaliornikkut ingerlatalik ukiumoortumik imminut pisassiissutigineqartunik tamanik ilaannaanilluunniit tuniniaasinnaalissammat, taamaasillunilu ilumoorpat attartortitsisussaalluni. Naalakkersuisut isumaqarput taamatut pisinnaatitaaffimminik ilatsiinnarluni atuisarneq tulluartsuunngitsoq, ukiumoortumillu pisassiissutininik tunniussisinaanermut periarfissaqartitsineq killeqartariaqartoq.

Ukiup tullianut pisassiissutininik nuussisinaanermut killeqanngitsumik periarfissaqartitsineq ukiut akornanni atuinissami assigiinngisitsinerujussuarmik kinguneqarsinnaavoq, tamannalu aamma aalisagaqatigiinnut ajortumik sunniuteqarsinnaavoq. Tamanna tunngavigalugu pisassiissutininik nuussisarnermut periarfissaqartitsineq killeqartissallugu tulluartsuussasoq Naalakkersuisut isumaqarput.

§ 35-mut

Aalajangersagaq malitassamik tunngaviulluinnartumik takutitsiffiuvoq, tassalu ingerlatalik pisinnaatitaaffimminik atuisasooq, aalajangerneqarporlu ukiumoortumik pisassiissutit ikinnerpaamik 85%-ii ukiumi aalajangersimasumi aalisarneqartartussaasut. Aalajangersakkamik unioqqutitsineq pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat malillugit akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq, kisiannili aamma piffissami aalajangersimasumi

aalisarsinnaanermut akuersissutip atornissaanut pisinnaatitaaffiup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit arsaarinnissutigineqarneranik imaluunniit aalisarsinnaanermut akuersissutip arsaarinnissutigineqarneranik kinguneqarsinnaavoq, takuuk § 26.

§ 36-mut

Imm. 1-imut.

Pisassiissutinit pigisat ingerlatalinnit ingerlatsisuniinnaq taamaallaat pigineqartassasut, ingerlatalillu pisassiissutinit pigisanik piginnittuulluni pisassiissutinit pigisanik aalisarnissamik misiliinani ingerlatsisimanissaata pinngitsoortinnissaa aalajangersakkami siunertaavoq. Taamaammat pisassiissutinit pigisat aallaaviatigut tamatigut aalisarsinnaanermut akuersissummut attuumassuteqartartussaapput.

Aalajangersaq maannamut inatsimmi atuuttumi § 16-imut assinguvoq.

Imm. 2-mut.

§ 10 naapertorlugu aalisarsinnaanermut akuersissummut angallammik attuumassuteqartoqassaaq, kisiannili assersuutigalugu umiarsuaatileqatigiiffimmik pilersitsinermut atatillugu pisassiissutinit pigisanik pineqartup pigisaanik angallammik pisassiissutinit pigisanik atuinissamut atorneqartussamik pissarsisoqarnissaa tikillugu ukiumoortumik pisassiissutinit nuussisinnaassaaq. Angallammik taamatut pissarsiniartarnek misilittakkat malillugit sivisuumik ingerlasinnaavoq, ingerlatalimmullu periarfissaasariaqarpoq taamatut pigisaqalersimanermut piffissami angallammik pigisaqalersimanani pisassiissutinit pigisanik peqalereersimanissaa periarfissinneqartariaqarpoq. Ukiumoortumik pisassiissutinit tunisineq imm. 1-imi killiliunneqarluni taaneqartup kingornagut amerlanerpaamik qaammatit 18-it ingerlasussaasariaqarput, taamaattoq takuuk imm. 3 aamma § 37.

Imm. 3-mut

Ingerlatalik angallammik pissarsinermut atatillugu annertuumik aningaasartuuteqalertussaavoq, tamannalu naammaginangilluinnartumik kinguneqartussaavoq angallammik pissarsineq arlaatigut pissuteqarluni ingerlatalik pisuunani kinguartinneqarsimappat imaluunniit tassunga atatillugu pineqartoq aalisarsinnaanermut akuersissumminik arsaarneqarsimappat. Taamaammat aalisarnermi angallammik atuilernissamut siumut takuneqarsinnaanngitsunik akornutissaqalersimappat imm. 1-imi aalajangersakkaniit immikkut akuersissuteqarnerup nalunaarutiginnissaanut Naalakkersuisut periarfissaqassapput.

Aalisarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi maannakkut periusiusoq tassaavoq ingerlataqartup qaammatinik pingasunik immikkut akuerineqarneranik nalunaarfigineqartarnera. Imm. 1-imik qaammatit pingasut ingerlaneranni ingerlataqartoq naammassineqarsinnaanngippat sivitsuinermik nalunaaruteqartoqarsinnaavoq. Immikkut

akuersinerup sivitsorneqarnerata nalunaarutiginnissaa sioqqullugu pissutsit qaqugu aaqinneqarnissaannik ilimagineqarneri pillugit ingerlataqartoq nassuiaasiussaaq. Periaatsip taassuma atorneqarnerata ingerlaqqinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Piffissami killeqartumi immikkut akuersinerup iluani imm. 1 suli ingerlataqartumit naammassineqarsinnaangippat imm. 2 aamma imm. 3 atorneqalissapput.

§ 37-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersakkami ingerlatallit nutaat pisassiissutinit pigisaminnik tamanik ilaannaanilluunniit tunisinissamut sivisunerusumik piffissaqarnissaat siunertaavoq, taamaasilluni qaammatinik 48-nik sivisussuseqassalluni, taamaaliornikkullu ingerlatallit nutaat aalisarnermut peqataalernissaannut ajornannginnerulersitsinikkut periarfissanut aporfissat atorunnaarsinniarlugit. Aamma aalisarnermi piginnittuunerup siammarteriffiginissaa pillugit kissaateqartoqarpoq, nalilerneqarporlu ingerlatallit nutaat ajornannginnerusumik periarfissaasa oqinnerulernerat tamatumunnga iluaqutaajumaartoq.

Ingerlataqartup aalajangersakkami qaqugu atuilersinnaaneranut aalajangersakkami piunasaqaatit 3-t saqqummiunneqarput.

Siulliit marluk nutaat aalisarnermut isersinnaanerisa ajornannginnerulernissaa pillugu siunertanut innersuussippat. Nutaatut ingerlataqalersuunissamut piunasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Piunasaqaammi kingullermi ingerlataqartup nutaap pisassiissutinit pigisanik pisisinnaaneranut qummut killiliippat peqatigisaanillu suli aalajangersagaq atorsinnaallugu. Killissat allat amerlanerpaanik pisassiissutinit pigisat 1/4-iannut aalajangerneqarpoq (pisassiissutinit qummut killiliineq), matumani pisassiissutinit pigisanut niuerfinnut annerusumik nalornisoqartarnissaa akornusersuisoqarnissaalu pinngitsoortinniarlugit.

Aalajangersagaq atorneqarsinnaassappat piunasaqaatit pingasuusut tamarmik naammassineqarsimassappat.

Pissarsiarinninnerup nalaani ukiumoortumik pisassiissutit tunineqartarnerat pillugu § 36, imm. 2, ingerlatalinnut taakkununnga aamma atorneqarpoq.

Ingerlatalik §§ 36 aamma 37-mi killiliussanik eqqortitsisimangippat sunniutaasussat pillugit § 40-mut innersuussisoqarpoq.

§ 38-mut

Imm. 1-imut.

Ingerlatalik kinaagaluaruni ukiumoortumik pisassiissutit imminut tunngasut 15%-iannik nuussinissaminut periarfissaqarpoq. Tamanna "aqqutissanut marluusunut tamanut" atuuppoq: ukiup tullianut ukiumoortumik pisassiissutinik nuussisoqarsinnaavoq imaluunniit ukiumi siullermi "siumoortumik aalisartoqarsinnaavoq, tassalu aalisarneqartut ukiup aappaanut ukiumoortumik pisassiissutinut ilanngaatigineqarpata.

Nuussisinaanermut periarfissaqartitsineq ukiumoortumik TAC-ip tamarmiusup qaangiilluni aalisarfiusinnaaneranik kinguneqariaannaavoq, tassalu tamanna tunngavigalugu aalisarneq unitsinneqanngippat, soorluttaarlu TAC-i ukiuni allani annikinnerusumik aalisarfiusimatillugu.

Imm. 2-mut.

Naalackersuisut nuussisarnernut piumasaqaatinik aalajangersaanissaminnut piginnaatinneqarput. Tassungalu atatillugu pisassiissutinit pigisat atornissaannut piumasaqaatinik ajorseriarnerit suugaluartut ingerlatallip malunnartumik annaasaqarneranik kinguneqartut tunngaviatigut Naalackersuisusunut akisussaasunngortitsisinnaanerat maluginiarneqaannartussaavoq. Tassunga atatillugu pissusissamisoortumik piumasaqaatit assersuutaasinnaasoq tassaavoq aalisarneqartussatut nuussat ukiumi pineqartumi piffissap aalajangersimasup iluani aalisarneqartarnissaat pillugu piumasaqaammik atuisoqarnissaa. Piviusut malillugit ukiumoortumik pisassiissutit ukiup tullianut nuunneqartut 30. april tikitsinnagu aalisarneqartussaanagerat (raajat) aamma ukiup tulliani 30. juni tikitsinnagu (qalerallit) aalisarneqartussaanagerat aallaavigineqassaaq.

§ 39-mut

Imm. 1-imut.

Ingerlatallip ukiumoortumik pisassiissutinik tuniniakkanik qanoq amerlatigisunik nuussisinaaneranut killissaq 8%-imut inissinneqarpoq. Tamanna pisuussutit tunniunneqartut piginnittumiit nammineq aalisarneqarnissaat pillugu kissaateqarnerup kiisalu eqaatsumik aaqjissuussusinnaanerup isiginiarneqarneranik aallaaveqarpoq.

Imm. 2-mut.

Ingerlatalik ukiumoortumik pisassiissutit ilaannik tunisaqassagaluarpat pineqartoq taakkununga nammineerluni aalisarsinnaassanngilaq, taamaammallu tamanna ingerlatalimmut ukiumoortumik pisassiissutinit tamarmiusunit ilanngaaffigineqartussaassalluni. Tamanna imm. 1 aamma imm. 4 naapertorlugu ukiumoortumik pisassiissutinik tunisinermi atuuppoq.

Imm. 3-mut

Ingerlatalik ukiumoortumik pisassiissutit minnerpaamik 85%-iannik ukiumilu pisassiiffiusumi pineqartumi nammineerluni aalisartussaammat, ingerlatalik 15%-imik nuussiutigaluni

ukiumoortumik pisassiissutit 8%-iannik tuniniaaqqusaanngilaq. Taamaammat tunineqarsimasut ukiumoortumik pisassiissutit ilaannik ingerlatallip nuussinnaasaanik ilanngaatigineqassapput.

Imm. 4-mut

Ukiumoortumik pisassiissutit 85%-iannik atuisarnissaq pillugu imm. 1-imi piunasaqaammut ingerlatallip malinnissinnaanissaa arlalippassuartigut tunngaveqarluni periarfissaanaviannngilaq, taamatullu pisoqarnerani ukiumoortumik pisassiissutit 8%-ii imm. 2-mi taaneqartarlutik periarfissiisut qaangerlugit annerusumik tuniniaanissamut immikkut akuersissuteqarnissaq qinnutigineqarsinnaassaaq, taamaasilluni ingerlatalik ukiumoortumik pisassiissutit 85%-ii qaangernagit atuisussaassammat. Taamaakkaluartoq immikkut akuersissuteqarnissap anguniarnissaanut piunasaqaateqartussaavoq, tassalu pisoq malillugu immikkut akuersissuteqartoqarnissaanut qinnuteqarnissami ingerlatalik 85%-it angussallugit periarfissaqassanngimmat.

Ingerlataqartup 85 %-imik iluaquteqarnera pillugu aalajangersakkamiit immikkut akuerineqarnermik nalunaarut, taamaalilluni ingerlataqartoq ukiumut pisassiissutimi ilaanik annertunerusunik ingerlataqartumut allamut tunniussisinnaalluni, pisassiissutinik nuussisinnaanermut periarfissami ilanngaassinnginnissamik imaqaarsinnaavoq. Taamatut ilaannginnissamut nalunaaruteqartoqarpas ingerlataqartup taamaalilluni assersuutigalugu 20 %-it ingerlataqartumut allamut tunniussinnaavai taamaattorlu 15 %-it tikillugit pisassiissutinik nuussisinnaalluni. Taamaattorlu 15 %-inik annertunerusunik nuussinissamut akuersisoqarsinnaanngilaq.

"Teknikikkut pissutaasunut" assersuutitut taaneqarsinnaapput ajunaartoqarnera, siumut naatsorsuutiginnngisanik iluusaanerit imaluunniit allannguinerit siumut naatsorsorneqarsinnaanngitsut annertuut imaluunniit angallammi atortunik taarsersuinerit.

"Aningaasaqarnikkut pissutaasunut" assersuutitut taaneqarsinnaapput aningaasaliinissanut eqqarsarnerit, taakkunani assersuutaasinnaalluni ukiut arlallit atorlugit pisassiinissamut tunngavissanik pilersitsiniarneq.

"Niuerfitsigut pissutaasunut" assersuutitut taaneqarsinnaapput niuerfinni siumut naatsorsorneqarsinnaanngitsunik annertuunik allanngornerit, soorlu atuisut pissusiini allanngornerit nappaalanersuaqarneranik peqquteqartut.

"Immikkut pissutaasuni allani" assersuutitut taaneqarsinnaapput umiarsualivinnik matooraanerit, sorsunnerit, suliffeqarfinnullu inunnit ataasiakkaanit pigineqartunut tunngatillugu napparsimanerit, qinikkatut suliaqarneq imaluunniit naalakkersuinikkut inissisimanerup isumaginissaa. Naatsorsuutigineqarpoq kalaallit nunaata kitaani aalisarnermut naleqqiullugu Tunumi raajarniarnermi immikkut akuersinerit annertunerusumik nalunaarutigineqartarumaartut. Tamatumunnga pissutaavoq Tunumi TAC-p kalaallit nunaata

kitaanut naleqqiullugu annikitsuaraanera, tamannalu amerlanertigut tamaani aalisartuni angallatini TAC-ip ilaani annertunerusoq katersorneqarpat aningaasaqarnikkut isumaqarnerulluni.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkatigut ukiumoortumik pisassiissutit tuniniartarnerannut tunngatillugu pingaarnertut tunngavigineqartussaq oqaatigineqarpoq, tassalu inuk pisinnaatitaaffeqartoq atuisussaasoq, taassuminngalu attartortitsinikkut pisinnaatitaaffimmik iluanaaruteqassanngitsoq. Aalajangersagaq taamaasilluni apeqqutinut nalornissutaasunut paragrafimi pisunut tunngatillugu pileriaannaasunut aaqqiissutaasinnaasutut atorqeersinnaassaaq.

G. Pisassiissutit pinngitsaaliinikkut nuunneqartarnerat

§ 40-mut

Imm. 1-imut.

Nr. 1)

Ingerlatallip ukiumoortumik pisassiissutigineqartut imminut tunngasut 85%-iannik aalisarsimasinnaasimassanngippat, tamannalu umiiarnermik imaluunniit allatut akornutaagallartunik pissuteqarsimanngippat ingerlatallip pisassiissutinit pigisaminik nammineq aalisarsinnaasaminut naleqqussaanissani isumagissavaa. Tamanna pisassiissutinit pigisat ilaannik ingerlatallip aalisarsimasinnaasimanngisaanik tunisaqarnikkut pissaaq.

Piffissaq ukiunut pingasunut (malittunut) aalajangersarneqarpoq ukiullu kingulliit pingasut naanerat sioqqullugu pisassiissutinit pigisat tunineqarsimassallutik.

Nr. 2) aamma 3)

§§ 36 aamma 37-mi pisuni eqqaaneqartuni piffissaliussatut aalajangersarneqartut iluanni aalisariummik pisinissamik ingerlataqartoq iluatsitsisimanngippat aamma tunisisoqassaaq. Pisassiissutinit pigisat tuniniarlugit aallartinneqassapput, tamannalu piffissaliunneqartup iluani pissaaq. Piginnittuusullu pisassiissutinit pigisanik tuniniaanissaa sioqqullugu piginnittoq pigisaqalernerup kingorna qaammatit 18-it qaangiunnissaannik utaqeqqaassanngilaq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami tunisinermut piffissaliussaq allanneqarpoq. § 34 naammassineqanngippat pisassiissutinit pigisat ilai tassani pineqarput ingerlataqartup aalisarsinnaasimanngisai, §§ 36-ip aamma 37-ip naammassineqannginnerini pisassiissutinit pigisanik tamakkerlugit ingerlataqartup tunisussaallugit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pisumut ingerlatallip imm. 1-imi piumasaqaammut naammassinnissinnaannginneranut aaqqiissutissaq takutinneqarpoq. Taamatut pisoqarsimatillugu Naalakkersuisut pisassiissutinit pigisat suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu malittarisassat malillugit neqeroortigissavaat, takuuk § 31.

Pisassiissutinit pigisat tunngaviatigut suli ingerlatalimmit pigineqarput, tuniniaanermilu inerniliunneqartoq tassunga tunniunneqassaaq, tassami tassunga atatillugu akiliutigineqartussat Naalakkersuisut pisussaavaat, matumunnga malittarisassanik aalajangersaasoqarsimappat, takuuk § 27.

Imm. 4-mut

Pisassiissutinit pigisat tunineqarnissaanut piumasaqaatit aamma tunisinermut atatillugu suleriaatsit erseqqinnerusumik allaaserineqarnissaat pisariaqarsinnaavoq imaluunniit tulluarsinnaavoq.

§ 41-mut

Imm. 1-imut.

Ingerlatalik aalisarsinnaanermut akuersissummut piumasaqaatinik unioqqutitsisimappat, tamannalu tunngavigalugu aalisarsinnaanermut akuersissumminik annasaqavissimappat, takuuk § 26, imm. 1, pisassiissutinit pigisat tunngaviatigut suli pineqartumit pigineqartussaapput, ingerlatalilli aalajangersagaq manna malillugu arsaarinninnissaq pillugu aalajangiinerup ingerlatalimmit paasineqareernerata kingorna qaammatinik arfinilinnik piffissaqarluni tuniniaanissamik pisussaaffeqartussaavoq. Tamanna tamanut tuniniaanikkut pisinnaavoq, tuniniaanermilu inerniliunneqartoq ingerlatalimmut tunniunneqassaaq. Tassunga atatillugu aalisarnermut inatsisaasunik unioqqutitsinerit kapitali 15 malillugu pineqaatissiissutinik allanik kinguneqarsinnaammat malugeqquneqarpoq.

Pisassiissutinit pigisat ukiumoortumik pisassiissutit ilai malippai, ukiumi pineqartumi suli aalisarneqarsimangitsut. Ukiumoortumik pisassiissutit taakku piffissaagallartillugu tunniunneqassapput ingerlataqartoq tiguisoq ukiup pisassiiffiusup pineqartup iluani aalisarnissai angumerisinnaallugit. Pisuni tamanna ajornarluni, assersuutigalugu akuersissutip arsaarinnissutiginera ukiumi ima kingusitsigaluni ukiumoortumik pisassiissutit taakku ilai taamaallaat ingerlataqartumit tiguisumit pisassiissutinik nuussinissamut imaluunniit ukiumoortumik pisassiissutimi tuninissaannik taamaallaat periarfissaqalerluni.

Imm. 2-mut.

Pisassiissutinit pigisanik tuniniaaneq pisimangippat pisassiissutinit pigisat suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu malittarisassat malillugit Naalakkersuisunit neqeroortigineqassapput, takuuk § 31.

Pisassiissutinit pigisat tunngaviatigut suli ingerlatalimmit pigineqarput, tuniniaanermilu inerniliunneqartoq tassunga tunniunneqassaaq, tassami tassunga atatillugu akiliutigineqartussat Naalakkersuisut pisussaavaat, matumunnga malittarisassanik aalajangersaasoqarsimappat, takuuk § 27.

Imm. 3-mut

Pisassiissutinit pigisat tunineqarnissaannut piunasaqaatit aamma tunisinermut atatillugu suleriaatsit erseqqinnerusumik allaaserineqarnissaat pisariaqarsinnaavoq imaluunniit tulluarsinnaavoq.

Kapitali 8

Aalisariutini inuttat

§ 42-mut

Aalajangersakkakut Naalakkersuisut pisinnaatinnegassapput aalisariutini inuttanut nalunaarusiamut sukumiinerusunik aalajangersaasinnaallutik, tassunga ilaalluni inuttanik nunatsinnut attuumassuteqartunut atorfinitsitsinermi ikinnerpaaffiliisinnaaneq.

Aalisarnermik inuussutissarsiummi sulisussanik Kalaallit Nunaannut aalajangersimasumik attuumassutilinnik immikkut isiginniffiusumi malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasoqarsinnaanera aalajangersakkami siunertarineqarpoq, taakku § 9, imm. 2, nr. 1-imut nassuiaatinut assersuullugit. Aalajangersakkakuttaaq kalaallit inuiaqatigiit ilinniarnissanut periarfissanik aalisarnermik inuussutissarsiutiniittuni iluaqusernissaat qulakkeerneqassaaq.

Kapitali 9

Usilersoqqinneq, tunisineq suliareqqiinerlu

A. Usilersoqqinneq

§ 43-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani avataanilu tulaassinermut aamma usinik nuussinermut ersarinnerusunik aalajangersaasinnaatillugit, sumi usinik nuussisoqarsinnaanersoq tulaassisoqarsinnaanersorlu aalajangiisinnaallutik, umiarsualivinnik fabrikinillu ilaannillu innersuussisinnaallutik.

Aalajangersakkami pineqarput kalaallit nunallu allamiut angallataanni Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aamma Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani usilersoqqinnerit tulaassisarnerilu, takuuk § 2 tamaat.

Usilersoqqittarnerni tulaassinernillu malittarisassaliornermi siunertaq tassaavoq nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit Kalaallit Nunaata pisussaaffinik naammassinninnissaq. Pingaartumik unioqqutitsisumik, nalunaarutigineqanngitsumik malittarisassaqaartinneqanngitsumillu aalisarnermut naleqqiullugu pingaarpoq usilersoqqinnernik tulaassinernillu nakkutilliisoqarnissaa. FOA-mit “*Unioqqutitsilluni, nalunaarutiginnittarani killilersugaanngitsumillu aalisarnerit pinaveersaartinniarlugit, pinngitsoortinniarlugit unisinniarlugillu nunat umiarsualivillit iliuusissat pillugit isumaqatigiissutaat*” malitsigitinneqarpoq.

Usilersoqqittarnerit tulaassinerillu nunanit tamalaanit annertuumik isiginiarneqartup ilussuupput. NEAFC assersuutigalugu ilaatigut tulaassinerit usilersoqqinnerillu pillugit malittarisassanik akuersisimavoq, Kalaallit Nunaanni inatsisini atulersinneqarsimasut.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami akuersissuteqarnerup tunisinissamut tulaassinissamullu piumasaqaatit tunngaviusarnissaanut tunngavissarpiaq takutinneqarpoq.

Usilersoqqinnissamut akuersinermi angallatini suliareqqiineq pillugu malittarisassat sillimaffigineqassapput, tak. § 45.

Immikkoortoq B - Tunisarneq-mi kingullertut taaneqartuni pisut immikkut tigussaasut pineqarput, tassani usilersoqqittarnerit angallatillu tulaassiviusartut akuersissummik nalunaarfigineqartariaqarlutik.

B. Tunitsiveqarneq

§ 44-mut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq malillugu tunitsivik tunisassiorfillu nutaaq kommunimi tunitsiviup pilersinneqarfiani kommunalbestyrelsimiit akuersissuteqarnani pilersinneqaqqusaanngillat. Suliffissuit pioreersut aalisagaqatigiinnut allanut tunitsivittut tunisassiorfittulluunniit allanngortinnissaat kissaataasimappat aamma kommunalbestyrelsip akuersisimanissaa piumasarineqarpoq.

Tunitsivinnik tunisassiorfinillu nutaanik pilersitsinermut taakkulu allanngortinnissaanut akuersinermi ilaatigut aningaasaqarnikkut pisinnaasanut akilersinnaassutsimullu kiisalu inuussutissalerinikkut sunniutaasussanut uuttuinissaq ilaasussaavoq.

Tunitsiviit tunisassiorfiillu kommunimit aamma inuussutissalerinermut oqartussanit akuerineqartarnissaannik tamanna kinguneqassaaq.

Aalajangersakkatigut siunertarineqarpoq qulakkeerneqassasoq aalisarnermik inuussutissarsiteqarnermi, aalisakkeriveqarnermi inuussutissarsiutinilu allani taakkununga attuumassuteqartuni aningaasaqarnermut suliffissaqartitsinernullu tunngatillugu sianiginiagassat pisariaqartinneqartut qulakkeerneqarnissaat.

Eqqarsaatigisassat taakku, tunitsiviit tunisassiorfiillu eqqarsaatigalugit, aningaasaatigut tunngavinnik pisariaqartunik peqarneranut, sumiiffimmi innaallagissamik imermillu pilersuinissamut naammattumik periarfissaqarneranut, inuussutissarsiutigalugu aalisartut pisaminnik tunisinissamut naammattumik periarfissaqareernerannut kiisalu sumiiffimmi pineqartumik sulisoqarnikkut isumalluuteqarneranut atassuteqarput. Qinnuteqartup taamaalilluni piumasaqaatit arlallit naammassineqarsimaneri uppersarsassavai.

Taakku saniatigut tunitsivinnik tunisassiorfinillu pilersitsinissamut kiisalu taakku allanngortinnissaannut tunngalluinnartumik piumasaqaataavoq, Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut Inuussutissalerinernullu Oqartussanit imaluunniit avammut tuniniaanermi tunisassiorfiit pineqarpata Danmarkimi Fødevarestyrelsimit inuussutissat pillugit inatsisini tamanna pillugu malittarisassat naapertorlugit akuerineqarsimanissaat.

Ataatsimut isigalugit inuussutissarsiornikkut, niuernikkut kiisalu inuussutissat isumannaatsuunissannut tunngaviit nalinginnaasut isiginiarneqarput. Taassuma saniatigut pisuussutinik nalinginnaasunik aamma pisuussutinik nalinginnaasunik suliffeqarfiit tunngavigisaannik piffissamut sivisuumut nungusaataannngitsumik atuinissamik qulakkeerninnissaq isiginiarneqartariaqarput.

Isumaliutigisassat kommunalbestyrelsimit ilanngullugit peqqussutigineqartussat akornanniippoq tunitsivitsigut piginnaasap tamarmiusup eqqarsaatiginissaa. Piginnaasap taassuma isumalluutitigut tunngavigisaq qaangerneruppagu pisassatigut periarfissat qaffanneqarnissaannut kajumissuseq taava annertunerussaaq, aamma uumassuseqarnikkut piujuartitsineranut siunissami eqqarsaatigisassat annaaneqarsinnaallutik.

Aalisagaqatigiit allat (ulloq manna tikillugu tunineqartartut suliareqqinneqartartullu saniatigut) tunisarnissaannut suliarisarnissaannulluunniit suliffissuarnut pioreersunut tunngatillugu kommunimiit akuersisoqarsimanissaa aamma piumasarineqarpoq. Aalajangersagaq taanna siusinnerusukkat atuuttumut sanilliullugu allanngortinneqarpoq, tassani assersuutigalugu imermik innaallagissamilluunniit pilersuisinnaassutsip annertusineqarneranut imaluunniit attaveqaatitigut allatigut soorlu aqquserniornernut, talittarfiliornernut assigisaannullu pisortat aningaasaliisoqarnissaannik allanngortitsineranut pisariaqartitsiviuppat akuersissummik pissarsiniarnissaq taamaallaat pisariaqartinneqarpoq. Tamannali siunertamut naapertuutinnigilaq, tassa suliffeqarfimmik inuussutissalerisumik allannguinerit tamarmik inuussutissalerineranut oqartussaniit akuersissummik pisariaqartitsiviummata. Akuersissut Kalaallit Nunaanni Uumasunut Nakorsaqaarnermut

Inuussutissalerinermullu Oqartussanit pissarsiarineqassaaq, matumani nunatsinni niuerfinnut tunisassiorneq kisimi pineqarsimappat imaluunniit avammut tuniniaanissaq siunertaralugu tunisassiorneq Danmarkimi Fødevarestyrelsen aqutigalugu pisimappat.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq pingaarnersamigut aalisarneq pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumut naleqqiullugu allanngunngilaq, aamma tunitsivinnik aamma tunisassiorfinnik nutaanik pilersitsineq kiisalu tunisassiorfinnik pioreersunik allanngortitsineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik atulersitsinissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsilluni.

Umiarsuarnik tunitsiviliiarneq pillugu Naalakkersuisut aamma malittarisassiorsinnaanerannik ilanngussisoqarpoq. Aalajangersakkat taamaattut ilaatigut makkununga tunngasinnaapput:

- 1) sumiiffik pisiortorfissaq,
- 2) nunami suliffimmik pilersitsinissaq pillugu piumasagaat,
- 3) pisanik tunisinissamut periarfissat,
- 4) angallammut teknikikkut piumasagaatit,
- 5) aalisakkat suuneri amerlassusiallu,
- 6) piffissamik killiliineq, aamma
- 7) tunisisinnaanermut tamanut periarfissaqartitsineq

1) Sumiiffimmi killilikkami taamaallaat tunitsiviup ingerlataqarnissaanut Naalakkersuisut killiliisinnaapput. Pingaartumik umiarsuarnik tunitsiviliiisoqartillugu taakku nunami suliffissuarnik ingiaanninnissaat pingaaruteqarluni.

2) Suliffissaqartitsineq eqqarsaatigalugu pisanik tunisisarnerup nunami tunisassiorfinnut pinissaa kissaatigineqarmat nunami tunisassiorfinnik pilersitsinerup aningaasalersornissaa eqqarsaatigalugu tunitsiviliiinissamut akuersissuteqartoqarsinnaassaaq.

3)) Sumiiffinnit pisanik tunisinissamut periarfissanik amigaateqarfiusuni sumiiffinni angallatinik tunitsiviliiisoqarsinnaassaaq. Aamma sumiiffimmi killeqartumi unammilleqatigiittoqanngippat angallatinik tunitsivinnik ikkussisoqarnissaanut akuersineq tulluarsinnaavoq.

4) Pisiortornissamut teknikimut piumasagaatinik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Assersuutigalugu taamatut pisoqarsinnaavoq suliareqqiinnermi imaluunniit pisanik tulaassanik qerititerinnermi.

5) Pisiortornissamik akuersissummi Naalakkersuisut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput, aalisagaqatigiit annertussutsillu aalajangersimasut kisimik pineqarput.

6) Sumiiffinni sikusimasuni taamaammallu nunami tunitsiviit tikinneqarsinnaanngitsuni Umiarsuarnik tunitsiviliinerup piffissap killilerneranik aalajangiisinnaaneq tulluarpoq.

7) Umiarsuarnik tunitsiviliinissamik akuersissuteqarnermi umiarsuarnik tunitsivimmik piginnittoq aalisarnermi ingerlataqartunik tunisiniartunik itigartitsisinnaanngilaq. Umiarsuarnik tunitsiviliigajuttoqartarpoq sumiiffimmi aalajangersimasumi pisanik tunisinissamut periarfissat killeqarneri tunngavilersuutigalugu, aammalu umiarsuit tunitsiviit arlallit sumiiffimmi ataatsimi tunitsiviusinnaasaratik, killilersorneqanngitsumik unammillernissaq eqqarsaatigalugu kikkut tamarmik umiarsuarnut tunitsivinnut tunisisinnaasariaqarlutik.

Imatut pisoqarsimagaangat angallatinut tunitsivinnut usilersoqqittartunullu akuersissummik tunngaviatigut tunniussisoqarsinnaassasoq Naalakkersuisut isumaqarput:

- Suliffissuup annertunerusumik aserfallatsaaliorneqarnerani piffissami aalajangersimasumi tunisineq ingerlatiinnarniarlugu.
- Illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit siusinnerusukkut tunitsiveqarsimanngitsunut imaluunniit killilimmik tunisassiorsinnaasunut suliffissuarnik sanasoqarnissaa aalajangiiffiqareersimappat tamatumalu pilersaarusiornera aningaasalersornissaalu aallartereersimappat uppersarsarneqarlunilu, tunisassiornerlu annertusarneqarsinnaasoq uppersarsarneqarsinnaappat aammalu tunitsivimmut qaninnerpaamut ungasissimappat
  - o Siornatigulli tunisassiorfeqanngitsut imaluunniit killilimmik tunisassiornikkut piginnaasaqartoq uppersarsarsinnaallugulu, tunisassiornikkut piginnaasat annertusineqassasut, aamma
  - o tunitsivimmut qaninnermut ungasippat.
- Aalisakkanik illoqarfimmiit illoqarfimmut allamut assartuisarnermut atatillugu illoqarfiit ilaanni suliareqqiisarnermut tunngatillugu unammisassanik pilersaqarsimavoq.
- Ungasippallaanngitsumi nunami sulisussaqsarimatinnagu, akuersissullu taamaasilluni nunami suliffissuarnut pioreersunut tunisisarnermut attuisussaasimangippat.

Taamaaqataanik akuersissutit nalunaarutigineqarsimasut utertinneqarnissaat pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Taamatut utertitsinissamut pingaarnertut pissutaasoq tassaasinnaavoq akuersissut pillugu piumasaqaatit naammassineqannginneri.

Imm. 3-mut

Assigiaartumik eqqortumillu nalunaaruteqartarnerit qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu pingaaruteqarluinnarpoq assigiaartunik niuerfinni malitassaqaarnissaq, tassa imaappoq angissutsikkut pitsaassutsikkullu immikkoortiterinermut malitassaqaarneq. Taamatut aalajangersakkami siunertaq tassaavoq assigiaartumik nalunaarusiortarnermut tunngavissap qulakkeerneqarnissaa, tamannalu unammillersinnaassutsip pitsaanerulerneranik tunngavissiissalluni, soorlu aamma tunisinermi akinut il.il. naleqqiullugu aalisartunut annertunerusumik ammasumik pissuseqaqarnermik kinguneqassalluni.

EU taamaaqataanik aqqissuussinernik eqqussisimavoq, assersuutigalugu Europa-Kommissionip aamma Siunersuisoqatigiit peqqussutaat nr. 1379/2013-inikkut.

C. Suliareqqiisarneq

§ 45-mut

Aalajangersagaq piffissap ingerlanerani Kalaallit Nunaanni aalisarnikkut, agguaassinikkut suliffeqaarnikkullu politikimi sakkuunikuuvoq annertoq. Aalajangersakkakkut aalajangersarneqarpoq kalaallit angallataanni tunisassiortoqassanngitsoq, tamanna § 24 tunngavigalugu akuersinermik Naalakkersuisut nalunaaruteqarsimanngippata.

Angallammi tunisassiornissamut akuersissummik tunniussinermi pingaartumik aalisagaqassuseq niuernerlu eqqarsaatigalugit piujuartitsineq tunngavigalugu aalisarneq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut annertunerpaamik pissarsiffiusussaq inatsimmi siunertarineqartoq Naalakkersuisut aallaavigissavaat. Pissutsillu aalisarnermik ingerlatsilluarnerusinnaasut aamma pingaartinneqassapput.

Naalakkersuisut akuersissummik nalunaaruteqassapput, kisianni Kalaallit Nunaanni inuussutissat pillugit oqartussaaffiup ilaannaa tiguneqarsimavoq, taamaammallu tamanna pillugu oqartussaaneq Danmarkimi oqartussanut avitseqatigiissutigineqarluni. Taamaalilluni akuersissutip nalunaarutiginissaa sioqqullugu inuussutissalerinermi oqartussaniit akuersissutip pisariaqartup pigineqarnissaa Naalakkersuisut qulakkiissavaat. Taamaattorli suliffeqarfik nammineerluni akuersissuteqartoqarnissaa pillugu danskit kalaallilluunniit inuussutissalerinermut oqartussaasuinut qinnuteqartussaavoq.

Angallammi suliareqqiineq inuussutissalerinermi eqqiluisaarneq aamma inuussutissat isumannaatsuunissaat pillugit malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit inuussutissalerinermut oqartussat akuersereernerisigut pisinnaavoq. Danmarkimi fødevarestyrelsi inuussutissanik avammut tuniniaasarneq pillugu malittarisassaliortarnerup Danmarkimit tiguneqarnissaata tungaanut angallatit avammut tuniniaasinnaanermut akuersissuteqartut angallatini suliareqqiinnissamik akuersissapput nakkutiginnillutillu.

Aalajangersagaq taanna peqassutsimik nungusaataanngitsumik aalisarnissaata siuarsarnissaa siunertaralugu piffissat eqqissisimatitsiviit sumiiffiillu matuneqartut pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq. Suliareqqiinermi tarajorterineq, uutiterineq, saliineq, agguineq, qerititerineq, poortuineq, akuutissanik atuineq il.il. ilaapput. Angallammi inuussutissanik suliarinnittoqarpat inuussutissanik tunisassiornermut, inuussutissatigut eqqiluisaarnermut inuussutissallu isumannaatsuunissaannut piumasagaatit pillugit Uumasut nakorsaanni inuussutissalerinermilu oqartussanit angallat akuerineqassaaq. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik erngup, angallammi suliareqqiinermit atatillugu atorneqartup imissatut pitsaassuseqarnissaa pillugu piumasagaateqarpoq. Immamit tarajoq imaluunniit imeq tarajornilaartoq atorneqaqqusaanngillat. Aammattaaq angallatini taakkuni nakkutilliinissamut misissuinissamullu Uumasut nakorsaat inuussutissalerinermullu oqartussat periarfissaqassapput, kiisalu inuussutissalerinermi inatsimmi piumasagaatit allat eqqortinneqarneri qulakkiissallugit.

Kapitali 10

Eqqissisimatitsineq, piujuartitsinissaq siunertaralugu teknikikkut iliuusissat il.il.

§ 46-mut

Kapitali 3-mi "Inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup malittarisassiornera"-mi aalisarnermut killiliussat malittarisassiornerat erseqqissaavigineqartillugu kapitali 10-mi pineqartussat immikkut ittut iluanni isumalluutit illersornissaat siunertaralugu malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput.

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami nr. 1-6-imi immikkoortut isumalluutit illersorneqarnissaat siunertaralugu Naalackersuisut malittarisassiorfigisinnaasaanni arlallit allaqqapput. Aalajangersagaq tamakkiisumik eqqartuinngilaq, taamaattumik siunertaq tassaappat aalisakkatigut isumalluutinik illersuineruppat sumiiffinnut allanut malittarisassanik Naalackersuisut aalajangersaasinnallutik, soorlu aamma malittarisassaliorneq suliniutit arlallit ataqatigiissinnerisigut pisinnaasoq. Siunnersuummi imm. 1, nr. 4-mi "aalisagaqatigiit allat" allanneqarput, tassami aalisakkaniit allaniit allaanerusunik aalisarneq ingerlanneqarmat.

Nr. 1)

Aalajangersagaq malillugu aalisarnerup uumassuilerinikkut illersorneqarsinnaasup siuarsaaffiginissaa siunertaralugu piffissanut eqqissisimatitsiffiusussanut sumiiffinnillu matusisarnermut tunngatillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Piffissat eqqissisimatitsiffiusartut sumiiffinnilu matooraasarnerit pillugit malittarisassaqaqatitsineq assersuutigalugu aalisagaqatigiit suffisarneranni illersuisarnissaq imaluunniit piffissani aalisagaqatigiit immikkut appasissumik qaffasissumilluunniit naleqartillugit illersuisarnissaq aalajangersaaffigineqarsinnaapput.

Sumiiffinnik aalisarfigeqqusaanngitsunik imaluunniit angallatit teknikikkut aalajangersimasumik piumasaqaatinut ilaasut aalisarfigisinnaanngisaannik imaluunniit killilimmik aalisarfigisinnaasaannik pilersitsisoqassaaq. "Karsit" aqutsinissamik pilersaarutitut ilaassapput, nalunaarutiliornermullu atatillugu pilersinneqassallutik. Ingerlatsinermi inatsisitigut tunngaviit pingaarutillit malitsigisaannik, naligiit naligiimmik pineqarnissaat, naatsorsuutigineqartariaqarpoq angallatit, inatsisip atulersinnissaa sioqqullugu angissusertik taamaakkaluartoq angallatinut mikinerusunut naatsorsuutigineqartunut sumiiffinnut periarfissaqarsimasut, taamatut malittarisassanut ilaasinnaajunnaassapput.

Nr. 2)

Atortut, atortut assigiinngitsut aamma aalisariaatsit pisaqartarnissamut pingaaruteqarput - aamma aalisakkanut saniatigut pjarisatut aalisarsarneqarsinnaasutut akuerineqarsimasunut. Pissutsinut taamaattunut malittarisassaqaartitsineq aalisakkap aalisarsinnaanermut akuersissummik tunniussiffiusimasup avissaartinneratigut aalisakkat kissaataanngitsut saniatigut pjarisoornissaat annikillisarneqarsinnaavoq. Taamaaliornikkut uumassusilerinermut aningaasaqarnermullu tunngatillugu piujuartitsinerulluni aalisarneq anguneqarsinnaassaaq.

Angallatit aaqqissuunneri atorineqarnerilu pillugit malittarisassanik aalajangersaaneq assersuutigalugu igitsisarnernut atortunut, igitsineq inerteqqutaatillugu, inerteqqussummut tunngavissisinaavoq. Aalajangersagaq taanna malillugu assersuutigalugu suleriaatsit erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimasut malillugit usilersornissamut pilersaarusiortoqarnissaa pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaavoq. Aalajangersagaq taamatutaaq atortunik, atortunik assigiinngitsunik aamma aalisariaatsinik aalajangersimasunik atuisoqarnissaanik inerteqquteqarnermut, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu nipi atorlugu ungoorutinik "pingerinik", qassutinik imaani uumasunik pisaqarnissamik annikillisaqataasunik atuinissamik piumasaqaateqarnermut atorineqarsinnaavoq.

Nr. 3)

Malittarisassat tassaapput aalisarnerup ingerlanneqarneranut malittarisassaqaartitsinermut malittarisassanut ataatsimut taaguutaasut. Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu aalisarnermi atortut qanoq nalunaaqutsersorneqassanersut, kalerrisaarutit qanoq ittut atorineqassanersut, angallatit qanoq iliuuseqassanersut, atortut allat atortuinut ilarussimappata qanoq iliortoqassanersut imaluunniit angallatit arlallit aalisarfimmi ataatsimi aalisarusuppata killilimilli inissaqarlutik angallatit qanoq pissuseqassanersut il.il. pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Nr. 4)

Aalisarnermi uumassuseqarnikkut piujuartitsinermik tunngaveqartumik ineriartornerup qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu aalisakkat uumassusillilu allat angissusiisa

minnerpaaffissaat aalisakkallu allat pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaanni aalisarnermik aqutsinermut aallaaviusooq tassaavoq aalisagaqatigiinni ataasiakkaani aalisarnerit ataasiakkaat, sulinermullu peqquteqartumik "allat" aamma aalajangersakkamut ilanngunneqarput. Malittarisassani taakkunani ilaatigut qulakkeerneqassaaq taakkunannga aalisarnerup aallartinnginnerani aalisakkat taakku aalisagaqatigiilluunniit suffinissamut pisoqaassusissartik angissusissartillu angusimassagaat. Malittarisassani taakkunani aningaasarsiornermi pilerinartunngortinnagit tamakkerlugit aalisarneqarnissaasa pinngitsoortinnissaa qulakkeerneqassaaq.

Aalajangersagaq taanna malillugu aalisagaqatigiinnik ataatsinik imaluunniit aalisagaqatigiinnik allanik aalisarnermi aalisakkat mikivallaartut qassit pisarineqarsinnaaneranut malittarisassanik aamma aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Nr. 5)

Aalisakkat pisarineqartut qanoq angitiginerinut aamma aalisakkat suut pisarineqarnerinut nigartat angissusii pingaaruteqarluinnarput. Taamaattumik naatsorsuutigineqarpoq aalajangersakkamik taassuminnga tunngaveqartumik malittarisassanik aalajangersaaneq aalisarnerup ineriartorneranut annertuumik pingaaruteqassasoq.

Nigartat qanoq uuttornissaannut nunat tamat akornanni malittarisassaqarpoq, aalajangersakkamilu malinneqartussat tamakku atorineqassasut piumasarineqarpoq.

Nr. 6)

Saniatigut pisarisuukkat pisassiissutitallit ingerlatallillu aalisassallugit akuersissummik peqarfiginngisai aalisagaqatigiinnut saniatigut pisarisoorfigineqartunut anginermik akileraaruserneqarnerannik kinguneqariaannaapput. Taamaammat aalisagaqatigiit tamakku illersorsinnaaniarlugit saniatigut pisarisuukkat annertussusaat pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Taamaammat inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup aalisagaqatigiinnut aalisartut ataasiakkaat aalisassallugit akuersissummik peqarfigisaannut ingerlannissaata qulakkeernissaa aalajangersakkami siunertarineqarpoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq manna sumiiffinnut imm. 1, nr. 1-3-mi taaneqartunut kommunit malittarisassanik atortussanngortitsisarnissaasa piginnaatitsissutaanissaanut Naalakkersuisut tunngavissaqalerput. Piginnaatitsissut amerlanertigut nalunaarutinngortoq aqutigalugu pisinnaasarpooq, kisiannili aamma allakkatigut piginnaatitsissut alla pineqarsinnaalluni. Aalajangersagaq piffissani killeqartuni aalisagaqatigiinnik assigiinngitsunik aalisartarnissamut kommunit ileqqoreqqusaasa atortussanngortittarnissaannut atorineqartarpoq.

Aalajangersagaq kommunip killeqarfiata iluani malittarisassat suut illersuisoqarnissaanut tunngassutillit ingerlattariaqarnerannut nalilersuinissamut kommunit amerlanertigut periarfissagissaartarnerannik tunngavilersugaavoq. Ileqqoreqqusaq Naalackersuisunit akuerineqassaaq.

Kapitali 11

Aalisarnermi uumassusilinnik misissuinerit misileraallunilu inuussutissarsiutigalugu aalisarnerit.

A. Aalisarnermi uumassusilinnik misissuinerit ilinniagaqarnermullu atatillugu aalisarnerit

§ 47-mut

Imm. 1-imut.

Kalaallit angallataataannut tunngatillugu aalisarnermi uumassusilinnik misissuineri Naalackersuisut akuerseqqaarsimanissaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagarli Pinngortitaleriffik aalisarnerup uumassusilerinikkut misissuiffiginissaa kissaateqarsimappat atorineqassanngilaq, takuuk aalajangersakkami imm. 3.

Ingerlatallit nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni aalisarnermi uumassusilinnik misissuinessamik kissaateqartut danskit oqartussaasunit attuumassutilinnit (maanna Nunanut Allanut Ministereqarfik) akuersissummik peqassapput. Nunanut Allanut Ministereqarfik). Akuersissummik tunniussisoqartinnagu Naalackersuisut tusarniarneqassapput.

Imm. 2-mut.

Aalisarnerup aalisarnermut immikkoortumut nukittorsaanissaa, taamaalillunilu inuiaqatigiinnut iluaqutaalernissaa, amerlanertigut tunngavigineqarpoq. Aalisagaqatigiinnut aalisakkamulluunniit immikkut ittunut aalisarnerup uumassusilerinikkut misissuiffiginissaa ilumut piviusorsioruunersoq aamma aalisarnerup allatut uumassusilerinikkut misissuiffigeqqinnissaa ilumut pisariaqartinneqarnerisooq naliliiffiginiarlugit Naalackersuisut Pinngortitaleriffimmiit oqaaseqaammik piniartussaapput. Oqaaseqaatigineqartoq naliliinermut tamarmut ilanngunneqassaaq.

Imm. 3-mut

Naalackersuisut akuersissuteqartinnikkaluarlugit Naalackersuisullu ilanngutinngikkaluarlugit Pinngortitaleriffiup aalisarnermi uumassusilerinikkut misissuinerinik nammineerluni aallartitsisinaanera ingerlatsisinaaneralu aalajangersagaq manna aqqutigalugu aalajangersarneqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalisarnerup ilinniartitsinissaaq siunertaralugu ingerlanneqartoq Naalackersuisut akuersissuteqarnerisigut ingerlanneqarsinnaavoq. Aalajangersakkatigut aamma aalajangersarneqarpoq aalisarnerit ilinniartitsinissamik siunertallit naak aalisarnermut

killilersuinissanut aalajangersaasoqarsimagaluartoq pisinnaassasut. Tamannalu isumaqarpoq Naalackersuisut akuersissummi piumasaqaatinik aalisarnermi nalinginnaasumik atuutsinneqartartunit sakkukinnerusunik nalunaaruteqarsinnaassasut. Pisat, aalajangersagaq taanna naapertorlugu akuersissuteqarnikkut aalisarneqarsimasut, aallaaviatigut tunineqarsinnaanngillat, kisianni akuersissut tassunga periarfissaqarnermik imaqarsinnaavoq, pisat qaqinneqartut annertussusaat pisuussutinut niuerfimmulluunniit sunniuteqannginnera naatsorsuutigalugu.

Aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnerup iluani inunnik ilinniartitsinermit atugassamik angallammik 312 BRT-imik taamanikkut Namminersornerullutik Oqartussani Ilinniartitaanermut Pisortaqarfiup pisismaneranut atatillugu 1988-imi aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Taamaalluni siunissami suliniutit assigut aalajangersakkap taassuma iluaniissinnaallutik.

Aalisarnerup “ilinniartitaanermik siunertaqarnermut” ilaanissaanut

pissutsit makku pingaartinneqassapput:

- a) ilinniartitaanerup pisortaniit akuerineqarsimanissaa, aamma
- b) peqataaneq inuussutissarsiutitigullu aalajangersimasutigut piginnaatitsisumik ilinniartitaaneq naammassisaqarnermik kinguneqarpat, kingorna Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinni toqqaannartumik atorneqarsinnaasumik.

Ilinniartitaaneq siunertaralugu aalisarnermiit pisat aningaasarsiornikkut kaaviiartitanut ilaatinneqarnissaat siunertaanngilaq.

Aalajangersakkap taassuma atorneqarnerani pisat qaqinneqartut TAC-mit / pisassiissutinit ilanngaatigineqassanersut Naalackersuisut aalajangersimasumik isummerfigissavaat.

Imm. 5-imut

Aalisarnermi uumassusilerinikkut misissuinerit aallaavimmikkut aalisarnerup ingerlannissaanut malittarisassanut ilaanngillat. Aalajangersakkatigulli aalisarnermi uumassusilerinikkut misissuinissanut akuersissutit aamma aalisarnernut ilinniartitsinernek siunertalinnut akuersissutit Naalackersuisunut nalunaarutigineqarsimasut piumasaqaatinut arlalinnut erseqqinnerusumik aalajangersaaffigineqarsinnaasut aalajangersarneqarpoq. Matumani assersuutigalugu sumiiffimmi erseqqinnerusumik nassuiarneqartumi misissuinerit, misissuinerit atortunik immikkut ittunik atortoqarluni imaluunniit tekniki immikkut ittoq atorlugu misissuinerit pineqarput.

Imm. 6-imut

Naalackersuisut aalisarnermi uumassusilerinikkut misissuinissat aamma aalisarnej ilinniarnissamik siunertalik pillugit sulianik suliaqartarput, aqutsisoqarfillu taannaavoq tassunga atatillugu akuersissutinik tunniussisartussaq.

Naalackersuisut suliassaqarfimmut aalajangersakkanik aalajangersaanermikkut suliat sularisarnissaannut tunngavissanik pilersitsisinnaapput, akuersissutillu tunniunnissaannut piumasagaatinik nalinginnaasunik atortitsisinnaallutik. Tassunga atatillugu nalunaarusiortarnissaq pingaartinneqartussaa voq.

B. Inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnej

§ 48-mut

Inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnermi ilisimasanik nutaanik aalisarnermi naleqarnerulersitsinissamut iluaqutaasinnaasunik pissarsiniartarnissaq imaluunniit nerisaqatigiinnerup kissaataanngitsumik annikillisitsilluni sunnerneqannginnissaa siunertaavoq. Inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnerup aalisarnermut immikkoortup ineriartortitsiffiunissaanut, taamaalillunilu inuiaqatigiit ineriartornissaannut iluaqutaanissaa aallaaviuvoq. Tassani assersuutaasinnaapput aalisagaqatigiinnut ilisimasanik nutaanik pissarsiniarnerit, teknikikkut atortut nutaat atorneqarnerat imaluunniit aalisarfiit nutaat misissuiffigineri.

Inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnej aalisariutaatileqatigiinnut ataasiakkaanut aningaasartornarlunilu navianartortaqaarsinnaavoq, angusarineqartussallu annertuumik nalornissutigineqarsinnaassallutik. Inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnissamut kajumissuseqalernissaq siuarsaaffiginiarlugu Kalaallit Nunaanni aalisarnermi pisarineqartut pisuussutinik atuinnermut akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 46, 23. november 2017-imeersoq kingusinnerusukkullu allanngortinneqartoq naapertorlugu aalisariutaatileqatigiit akitsuutinut akiliuteqannginnissaat pilersinneqarsimavoq aamma Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq naapertorlugu aalisariutaatileqatigiit tapiissutinik tunineqarsinnaanerit periarfissinneqarluni.

Imm. 1-imut.

Inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisartoqassappat misileraalluni aalisarnissamut Naalackersuisunit akuersissummik nalunaaruteqartoqaarsimanissaa piumasarineqarpoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnissaq pillugu qinnuteqaammut piumasagaatinik imaqarpoq, takuuk nr. 1) - 4).

Misileraalluni aalisarnej avataasiortunit kiisalu sinerissami qanittumi ingerlataqartunit ingerlanneqassaaq, aamma ingerlataqartut ataasiakkaat piumasaqaatinik naammassinninnissamut periarfissaanni annertuumik assigiinngitsoqarluni. Tamanna tunuliaqutaralugu pissusissamisussaaq inunnut ataasiakkaanut killeqartumik isumalluuteqartunut naleqqiullutik avataasiortuni angallateqartunut umiarsuaatileqatigiinnut annertunerusumik piumasaqaateqartoqarpat. Kingullertut taaneqartumut naleqqiullugu assersuutigalugu ajornanngitsumik immersorneqarsinnaasunik aamma qinnuteqarnermik oqilisaassisumik najoqqutassaliortoqarpat.

Nr. 1)-imut

Misileraalluni aalisarnermi siunertaq aalajangersakkami imm. 1-imik naammassinnissimassasoq, qinnuteqaatillu taamatut pisoqarneranut nassuiaammik imaqaassasut, piumasarineqarpoq.

Nr. 2)-mut

Misileraalluni aalisarnej naatsorsuutigisatut isumalluutitsinnut ilisimasanik tapeeqataasinnaassappat tamanna ilisimasalinnit suliarisariaqarpoq, paasissutissallu atorsinnaalersinniarlugit paasissutissat pitsaalluinnartut tunniullugit. Taamaammat qanoq aalisarnerup ingerlanniarneqarneranut qinnuteqaatit arlaatigut uppernarsaaffigalugit nassuiaaffigineqassapput. "Naatsorsuutigisatut angusassat"-ni paasineqassaaq misileraalluni aalisarnermi suliniuteqarnerup pitsaassusaa nalunaarusiortarnerillu il.il. naatsorsuutigisanut naapertuuttarnissaat.

Nr. 3)-mut

Nassuiaatini siulianiittuni soorlu atuarneqarsinnaasoq nalunaarusiortarnej misileraalluni aalisarnermut suliniutit ilaannut pingaaruteqarluni ilaasuvoq, tassungalu suliniutit siunissami aalisarnissap piareersaaffiginerani atorneqartussaanerit pissutaavoq. Taamaammat qinnuteqaatini angusarineqartut tamanut saqqummiuttarnerisa qanoq nalunaarusiorfigisarnissaat arlaatigut uppernartumik nassuiaaffigisariaqarpoq.

Nr. 4)-mut

Pisut ilaanni Naalackersuisunit tapiissutisinissamut periarfissaqassaaq tamannalu pillugu qinnuteqaat misileraalluni aalisarnej pillugu qinnuteqaammik imaqaassalluni.

§ 49-mut

Imm. 1-imut.

Naalackersuisut misileraalluni aalisarnissanut ataasiakkaanut piumasaqaatinik erseqqinnerusunik aalajangersaassasut aalajangersakkatigut taaneqarpoq. Tamatuma kingunerissavaa misileraalluni aalisarnej nalinginnaasumik aalisarnissamik periarfissiissappat aalisarnissamut, nalunaarusiortarnissamut kiisalu kikkut aalisarsinnaanerannut Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaanissaat. Aalajangersagaq aqqutigalugu

Naalackersuisut assersuutigalugu amerlassutsinut killiliinerit, immikkuullarissuunerit, ingerlaavartumik nalunaarusiortarnerit pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 50-imut

Imm. 1-imut.

Aalisartut § 48, imm. 2 naapertorlugu inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnissamut akuersissummik angusaqarsimasut akuersissummi tunniunneqartumi piumasarineqartut aalajangersarneqartut naapertorlugit aalisarnermik ingerlatsinissamik pisussaaffeqarnerat aalajangersagaq manna aqputigalugu aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq eqqunneqarpoq misileraalluni aalisarnermi angusarineqartut nalunaarsortarnissaat, pisariaqarpallu aalisarnermut iluaqutaasussamik tamanut saqqummiuttarnissaat qularnaarniarlugu.

Imm. 2-mut.

Qinnuteqaatigineqartut saniatigut misileraalluni aalisarnermi malunnartumik allannguinerit Naalackersuisunit akuerineqarnissaat piumasaqaataammat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq, takuuk § 48, imm. 2, nr. 1-4

Imm. 3-mut

Akuersissummi piumasaqaatinik amigartumik eqqortitsinerit inuussutissarsiutigalugu misileraalluni aalisarnissamut akuersissutit arsaarinnissutaanerannik kinguneqarsinnaammat aalajangersakkatigut erseqqissarneqarpoq. Tassungalu atatillugu pissutsinut naapertuuttumik periaaseqarnissaq isiginiarneqassaaq, tamatumalu kingunerissavaa unioqutitsinerit annikitsut akuersissummik arsaarinninnermik aallaaviatigut kinguneqartassanngimmata, matumani aalisartoq annikitsumik akerliusumik iliuseqarsimassappat. Akerlianilli piumasaqaatinik sakkortuumik, utertuartunik piaaralunilu unioqutitsisoqarsimappat Naalackersuisut akuersissummik arsaarinninnissamik periarfissaqarput.

Kapitali 12

Paasissutissat

Aalisarnermiit paasissutissat pissarsiarineqarnissaannut tunngavimmik siunnersuut qulakkeerinnippoq. Aalajangiinernut pilersunut tunngavigineqartup qaffasinnerpaamiinnissaa sapinngisamik pitsaanerpaamik aqutsisoqarnissaanut piumasarineqarpoq. Tamannalu assigalugu aalisarnej pillugu paasissutissat eqqortuunissaat pitsaasumik tatigineqarsinnaasumillu nakkutilliisarnissamut aamma ilisimatusarnermut atorneqarsinnaasumut piumasarineqarput. Tamanna tunuliaqutaralugu paasissutissanik katersineq aalisarnerup siunissaanik qulakkeerinninnissamut inuiaqatigiillu sapinngisamik taassuminnga annertunerpaamik iluaqusernissaanut naleqqiullugu pingaaruteqarluinnarlutik.

Kalaallit Nunaanni aalisakkatigut isumalluutit inuiaqatigiinnit kalaallinit pigineqarneri, inuiaqatigiit matumani eqqartorneqartunik paasissutissanut inatsisit naapertorlugit piumasqaarsinnaaneri pillugit tunngavimmut tamanna naapertuulluinnarpoq.

Aammattaaq paasissutissat ingerlatsivimmit taamaallaat atorineqannginnissaat, kisianni sapinngisamik tamanit aamma pissarsiarineqarsinnaaneri ingerlatsinermi paasiuminartuuneq pillugu tunngavik kissaateqarnerlu malillugu. Siunnersuut taanna aqutugalugu paasiuminartuuneq pillugu piumasqaat taamaattumik eqqunneqarpoq. Paasissutissanut naleqquttunut kikkut tamarmik periarfissaqarnerat qulakkeerniarlugu tamanna pillugu ajornanngitsumik takussutissiamik Naalakkersuisut piareersaassapput, tassa takussutissiamut paasissutissat isertuussassat ilaassanngimmata, tassunga ilanngullugit immikkut paasissutissat unammilleqatigiinneq pissutigalugu illersugaasariaqartut.

Tassungalu atatillugu inatsimmik aqutsinermit pisariaqartunik paasissutissanik tunniusseqqusinissamut aqutsisoqarfik tunngavissaqarnerulissaaq.

A. Paasissutissanik katersineq suliaqarnerlu

§ 51-imut

Imm. 1-imut.

Manna aalajangersagaq aqutugalugu Naalakkersuisut (Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik aqutugalugu) Kalaallit Nunaanni aalisarnek pillugu paasissutissanik tamanik inatsisip aqunneqarnissaanut naleqquttunik pissarsisinnaapput. Tamanna inatsimmi anguniakkat naapertorlugit aalisarnermut suliaqarfiup illersorneqarsinnaasumik aqunneqarnissaanut paasissutissanik naammattunik peqarnissaq qulakkeerniarlugu pissaq. Kalaallit Nunaanni aalisarnermut attuumassuteqartunik paasissutissanik katersinermit, suliarinninnermut ingerlatitseqqinnermullu Naalakkersuisut akisussaananerit aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Aalajangersakkami matumani qulakkeerniarneqartoq tassaavoq inatsimmik matuminnga aqutsineq pillugu paasissutissanut tunngaviusunik naammaginartunik pilersitsisumik kinguneqarluartumik paasissutissanik katersisarnerup pilersinneqarnerata qulakkeerneqarnera tassunga ilanngullugu kisitsisitigut paasissutissat misissueqqissaarnermullu siunertat, kiisalu ineriartortitsineq aamma inatsisissatut siunnersuutit nalunaarutillu allanngortinneqarneri. Paasissutissanut tunngaviusut aamma kalaallit aalisarneranni pisuussutinit iluanaarutinit akitsuutit atuuttut siunissamiittullu nalilersornissaannut, ilaatigut nakkutilliinermit ilisimatusarnermilu atugassatut, ilaatigut aalisarnermik inuussutissarsiteqarnek tamakkerlugu pillugu, ilaatigut inuussutissarsiorlut nioqqutissiornerisa pilersaarusiornissaanut atugassatut ilaatigullu nakkutilliinissamut atugassatut atorineqassapput. Ilangullugu siunertarineqarpoq paasissutissanik tamanik aalisarnermik aqutsinermit attuumassuteqartumik misissueqqissaarnissamut pisariaqartunik katersinissamut Naalakkersuisut tunngavissaqarnissaat. Tassani inatsisitigut suliaqarnermik,

nalitusaavinnik misissueqqissaarnernik, kisitsisitigut paasissutissanik kiisalu nakkutilliinissaq siunertaralugu paasissutissanik misissueqqissaarnerit ilaatinneqarput.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami tassani inatsimmut ilaasunik paasissutissanik katersinnermut suliarinninnermullu kiap isumaginnittuunissaata qaqugukkulluunniit uppernarsarneqarsinnaanera qulakkeerneqarpoq, ilaatigut marloqiusamik nalunaarusiortarnerup pinngitsoortinnissaa siunertaralugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq tassaavoq inatsimmi 1996-imeersumi § 25-mi tunngavinnik ingerlatitseqqinneq, taakkualu annikitsumik iluarsineqarput. Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut soqutigisaqartunut paasissutissanik aalisarnermik aqutsinermi pisariaqartunik tunniusseqqusinissamat aalajangersagaq manna aqutugalugu Naalakkersuisut tunngavissaqalerput, tassunga ilanngullugit nakkutilliinnermut, misissueqqissaarnermut ilisimatusarnermullu siunertat. Maani aalajangersakkami siunertarineqarpoq, Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni inunnut suliffeqarfinnullu aalisarnermi suliffeqarfimmik ingerlataqartunut, akuersissummik pigisaqartunut, angallatinik Kalaallit Nunaanneersunik nunanit allaneersunillu piginnittunut atuisunullu, tunisiasiorfinnut allanullu paasissutissanik aalisarnermik aqutsinermi pisariaqartunik piumasaqarsinnaanissaat. Aalisarnermi peqataasut tamaasa eqqarsaatigalugit paasissutissanik katersinissamat erseqqissumik inatsisitigut tunngaveqarnissaq qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

Aalajangersagattaq malillugu paasissutissat katersorneqartut inatsimmik akisussaassuseqartumik naammattumillu aqutsinermik ingerlatsiviup isumaginnissinnaaneranut pisariaqassapput. Taaguummik "pisariaqartuuneranik" naliliinnermi naleqqiussuinnermik tunngavik atorneqarpoq, tassa imaappoq paasissutissat pineqartut katersornerisa pisariaqartuunerat taakkulu atorneqarnerinut atasunut aningaasartuutinut naapertuunnissaat qulakkeerneqassasoq.

Paasissutissat assersuutigalugu tassaasinnaapput kisitsisitigut paasissutissanik, nakkutilliinnermut aamma ingerlatitseqqinnermi suliaassanik isumaginninnermut pisariaqartut imaluunniit ilisimatuussutsikkut siunnersuusiordermut imaluunniit inatsimmik aqutsinermi atugassanik misissueqqissaarnermut.

Malugineqassaaq paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit toqqortarineqartut aalisarnermik nakkutilliineq siunertaralugu atorneqarsinnaanngimmata.

Aalajangersagaq paasissutissanik eqqarsaatigineqarsinnaasunik tamanik katersinissamat annertuumik periarfissiinngilaq, kisianni taakku pisariaqarpata paasissutissanik pissarsiniarnissamat Naalakkersuisunut erseqqissumik tunngavissiilluni. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq assersuutigalugu pisassiissutit aalajangersarnissaannut

atugassanik ilisimatuussutsikkut misissuinerit aalisarnermik akisussaassuseqartumik aqutsinermut pisariaqarluinnarmata. Naatsorsuutigineqarpoq tassaanerussasoq Pinngortitaleriffimmi ilisimatusarnermik ingerlatat aalajangersakkamut tassunga ilaatinneqassasut imaluunniit siunertap taamaaqataanut suliffeqarfiit allat.

Suliffeqarfinni oqartussanilu pisariaqanngitsumik isumalluutininik atuineq annikillisarniarlugu inatsit naapertorlugu nalunaaruteqartarnerit ingerlaannartumik pisarnissaat sapinngisamik qulakkeerniarneqassaaq. Tamanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq internet aqputigalugu immersuiffissat digitaliusut iluaqutigalugit paasissutissanik tunniussineq, qarasaasiami toqqorsivimmut toqqaannartumik paasissutissat toqqorneqarlutik taannalu aqputigalugu allaffissornikkut pisariillisaasoqarluni.

Sammissamut aalajangersimasumut naleqqiullugu aalajangersakkami ilaatigut eqqaaneqarpoq suliffeqarnikkut aningaasaqarnikkullu pissutsit, tassungalu atatillugu oqaatigineqarluni assersuutigalugu akissarsiat, bonusimik aaqqissuussisinnaanerit ilanngullugit pillugit paasissutissat, kiisalu avammut niuerneq pillugu paasissutissat annertuumik pingaaruteqarumaartut.

Imm. 4-mut

Sapinngisamik paasissutissanik katersinermut pilersuinemullu erseqqissunik tunngavinnik periutsinillu piareersaasoqartariaqarpoq, soorlu aamma suleriaatsit sapinngisamik annertunerpaamik ingerlaannartumik pisinnaanissaat qulakkeerneqassasoq. Aalajangersakkap taassuma atornerarnerani qulakkeerneqartariaqarpoq ilaatigut pissusissamisoortumik tusarniaanikkut paasissutissanik pilersuisut pillugit aningaasartuutininik Naalakkersuisut naliliissasut, aamma paasissutissanik pilersuineq pillugu piumasaqaatinut nutaanut naleqqiullugu naleqqiussinermik oqimaatigiissitsineq qulakkeerneqarluni.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq katersinermut, suliarinninnermut oqartussanullu allanut ingerlatitseqqinnermut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit Naalakkersuisut piginnaatitsisinnaasut, takuuk imm. 1. Aalajangersagaq taanna atorlugu imm. 1 malillugu suliassap oqartussanut suliffeqarfinnulluunniit namminersortunut allanut suliassanngortinnissaanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Taanna assersuutigalugu tassaasinnaavoq nakkutilliinermi oqartussat attuumassuteqartut, kommunit suliffeqarfiilluunniit namminersortut.

Maluginiarneqassaaq inuit pisortanut suliassanik suliarinnittut sulinermut atatillugu nipangiussisussaataammata, takuuk pinerluttulerineq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsimmi § 51.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami ilisimatuussutsikkut atugassanik paasissutissanik katersinissaq siunertaralugu ilisimatuussutsikkut alaatsinaattunik ilaasoqarnissamut angallatit pisussaaffeqarnerat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut pisinnaatinnerqarput. Aalajangersakkami ilisimatuussutsikkut alaatsinaattut suliassanik sunik suliaqarsinnaaneriniq Naalakkersuisut killilersuinissamut periarfissinneqanngillat. Taamaallaat angallammi naalakkap ilaatitsinissamut pisussaaffianut tunngavissat aamma angallammiinneranni ilisimatuussutsikkut alaatsinaattumut atukkat pillugit piumasaqaatit erseqqinnerusut, tassunga ilanngullugit nerisaqarneq unnuiffissarlu pillugit malittarisassat.

B. Paasissutissanik pissarsisinnaaneq ingerlatitseqqittarnerlu

§ 52-imut

Aalisarnermi aqutsinermilu ammasumik pissuseqarnissaq siuarsarniarlugu aalajangersakkami tassani siunertaavoq aalisarneq aamma aalisariutit pisaasa katitigaanerat pillugit paasissutissanik attuumassuteqartunik imaqtartumik tamakkiisumik takussutissiamik Naalakkersuisut suliaqarlutillu tamanut saqqummiussisassasut. Tassunga ilaapput paasissutissat uumassuseqarnermut, aningaasaqarnermut, teknikimut avatangiisitigullu pissutsinut tunngasut kiisalu aalisarnermik ingerlataqarfimmi ingerlataqartunik suliffeqarfinnik aamma aalisakkanit nioqqtissaliornermi kiisalu inuussutissarsiummi sulisuni pissutsinik aningaasaqarnikkut tamakkiisumik takussutissiisussat.

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq ammasuunissaq pisariaqartoq qulakkeerniarlugu, aamma kalaallit inuiaqatigiinni innuttaasut tamarmik paasissutissanik Kalaallit Nunaanni aalisarnermut tunngasunik pissarsisinnaanissaat qulakkeerniarlugu.

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq aqutigalugu Naalakkersuisut paasissutissanik imm. 1 naapertorlugu katersorneqarsimasunik suliffeqarfinnut ilisimatusarnikkut aqutsinikkulluunniit paasissutissanik misissueqqissaarnissamut soqutigisaqartunut tunniussisussanngortinneqarput.

Imm. 2-mut.

Imm. 1-imi paasissutissat katersorneqartut suliffeqarfinnut attuumassutilinnut tunniunneqarsinnaanerat aalajangersaaffigineqartoq, takuuk siuliani taaneqartut, imm. 2 aqutigalugu aqutsisoqarfik aalisarnermi takunninnissamut tamat periarfissaqarnissaat pillugu peqquneqarpoq, aamma nr. 1-imiit 8-mut paasissutissat sorliit minnerpaamik tamanit pissarsiarineqarsinnaanerat takutinneqarlutik.

Nr. 1)

Takussutissiaq aalisarsinnaanermut akuersissutinik piginnittut amerlassusaannut, tassungalu inuussutissarsiutit atasut piginnittuunikkut ilusaata misissorneqarnerannik aammalu pisassiissutinit pigisaariaannaasunut takussutissiamut naatsorsuinernik imaqassaaq.

Nr. 2)

Aalajangersagaq malillugu tamakkiisumik takussutissiaq ukiunut ataasiakkaanut aalisakkanullu TAC pisassiissutillu pillugit paasissutissanik imaqassaaq. TAC-ip pisassiissutillu pillugit paasissutissat saniatigut ilisimatuussutsikkut siunnersuisarneq aalisarnerillu akornanni, assersuutigalugu sinerissap qanittuani avataanilu aalisarnerni, pisassiissutit agguataarneqarnerat pillugit paasissutissanik takussutissiaq imaqassaaq.

Nr. 3)

Aalajangersagaq manna naapertorlugu, pisassiissutit amerlassusiannik agguanerit akuersissutinillu pigisaqartunut aalisakkanut ataasiakkaanut agguarlugit pisassiissutit pillugit paasissutissat tamakkiisumik takussutissiap imarissavai. Matumani ilaapput pisassiissutit annertussusaat aamma pisassiissutinit pigisat suliffeqarfiit inunnit ataasiakkaanit pigineqartut aqutugalugit inunnut ataasiakkaanut agguanneqarsinnaasut.

Nr. 4)

Aalajangersagaq taanna malillugu takussutissiaq aalisariutit pillugit paasissutissanik imaqassaaq, tassunga ilanngullugit teknikikkut pissutsit, piginnaasaq atornerarnerilu, tunisat amerlassusiat tunisallu nalingi. Angallatip pisaqarsinnaassusaanut soorlu angallatip usisinnaassusaa, uuttuutai aamma maskiinaata sakkortussusia, pillugit paasissutissat apeqqutaaqataapput. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq angallatit ataasiakkaat pisaat tamakkiisumik malinnaavigisinnaajumallugit ammalluinnartumillu ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerniarlugu. Angallatinut meterinik arfinilinnik naannerusunut atatillugu paasissutissanut piumasaqarsinnaaneq killeqartinneqarsinnaasariaqarpoq.

Nr. 5)

Aalajangersakkami tassani siunertaq tassaavoq tunisat amerlassusaannut paasissutissat aamma tunisat nalingi suliffissuarnut tunngassutillit tamanit pissarsiarineqarsinnaanissaat. Aalisarnermi suliffissuaqarneq inuiaqatigiinnut aalajangiisuulluni pingaaruteqarpoq, sulisinnaasullu ilarpassuinik suliffissaqartitsilluni. Taamaammat soqutigisaqartut tamarmik tulaassinermut kisitsisinut ajornaatsumik tamakkiisumillu takunnissinnaanissaat pingaaruteqarpoq.

Nr. 6)

Takussutissiaq pisassiissutinik niuerneq pillugu paasissutissanik imaqassaaq. Tamanna pisassiissutit annertussusiisa amerlassusaat, illuatungeriit kikkut niueqatigiissimanerat, niueqatigiissutit annertussusaat aamma pisassiissutinik niueqatigiissutit nalingat pillugit paasissutissanik Naalakkersuisut tamanut saqqummiisinnaanerannik kinguneqassaaq.

Nr. 7)

Ammalluinnartumik ingerlatsinissaq qulakkeerniarlugu matumani aalajangersakkami Naalakkersuisut pisassiissutinit pisat ukiunut pisassiiffiusunut aalisakkanullu agguakkat pillugit ilisimatitsinissamut pisussaaffilerneqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami uani Naalakkersuisut tamakkiisumik takussutissiamik nutarterisarnissaat siunertaavoq, takuuk imm. 2.

§ 53-imut

§ 51, imm. 1 malillugu paasissutissat katersorneqartut tunngavigalugit aalisarnej, tassanilu aqutsisoqarnera pillugit Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni Naalakkersuisut saqqummiussisassasut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tassani pineqarpoq ukiumoortumik nalunaarut ilaatigut kalaallit nunaanni aalisarnermi ineriartormik allaaserinnillunilu misissueqqissaartoq. Nalunaarut tassunga ilanngullugu aqutsinermi pilersaarutit atuuttut pillugit takussutissiamik imaqassaaq Kalaallit Nunaanni aalisarnermut inatsisitigut malittarisassat atuuttut aamma allaassutaasinnaasut pillugit nassuiaat ilanngullugu.

Siunertaavoq aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni aalisarnej pillugu paasissutissat annertusinerinut iluaqutaassasooq, aamma kalaallit nunaanni aalisakkatigut isumalluutit inuiaqatigiinnit kalaallinit pigineqarneri pillugit tunngavimmik tunngaveqarluni. Nalunaarut annertuumik siunnerfeqarpoq aamma Kalaallit Nunaanni aalisarnej pillugu pitsaassuseqartumik oqallinnerup tunngaveqarnissaata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu. Taamaattumik pingaarpoq nalunaarutip kalaallit nunaanni aalisarnermi ajornartorsiutaasunik ineriartornissamullu periarfissat immikkut suliarippagit. Nassuiaammit aamma piginnaatitsinermi aalajangersakkat suut atorneqarsimanersut takuneqarsinnaassaaq kiisalu allaassutaasinnaasut aamma aqutsinermi pilersaarutit nutarterneqarsimasut pillugit nassuiaateqarluni. Siunertaavoq aalajangersakkap aalisarnermi taassuminnga aqutsinerup paasiuminartuunissaanik iluaqutaanissaa.

Ukiumoortumik nalunaarutip TAC pillugu nassuiaat siusinnerusukkat atuuttoq taarserlugulu annertusissavaa. Paasiuminartuuneq annertusiniarlugu aamma naalakkersuinikkut ingerlataqartut akuliuttannginnissaannik tunngaviup eqqortinneqarnissaa qulakkeerniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq.

Kapitali 13

Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit

§ 54-imut

Imm. 1-imut.

Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat pillugu piumasaqaatit naapertorlugit Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinnik Naalakkersuisut pilersitsipput, tak. imm. 4. Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit suliassaat tassaassaaq imm. 2-mi allattorneqartunut tunngatillugu Naalakkersuisunut oqaaseqaateqarnissaq. Imm. 2-mi taaneqartunut tunngasunik nalinginnaasumik iluseqartuni suliani tamani Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit ilanngunneqartarnissaat Naalakkersuisut qulakkiissavaat.

Imm. 2-mut.

Naalakkersuisut Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaammik qaqugu qinnuigisinnaaneraat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Suliani nalinginnaasuni taamaallaat Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit tusarniarneqarsinnaapput, taamaalillutillu sulianik suliarinninnerni aalajangersimasuni peqataasinnaanatik. Malittarisassanik attuumassuteqartunik tamanik Naalakkersuisut piareersaernerinut atatillugu Siunnersuisoqatigiit ilanngutitineqassapput, soorlu aamma nalunaarummik kinguneqanngitsunik suliniutinut nalinginnaasunut atatillugu siunnersuisoqatigiit aamma tusarniarneqartassasut.

Assersuutigalugu sammisat siunnersuisoqatigiinni suliarineqarsinnaasut tassaapput

- TAC,
- nunani tamalaani isumaqatigiissutit,
- Kalaallit Nunaata oqartussaaffiata avataani aalisarnej,
- aalisarnerup nalinginnaasumik malittarisassatigut aqunneqarnera,
- angallatinut nutaanut/allanngortinneqartunut periarfissat pillugit malittarisassat,
- utertitsisussaataaneq,
- pisassiissutinit pigisanik oqartussat tunisinerat,
- aalisarnermut piumasaqaatit tunitsiviit pillugit piumasaqaatit, aamma
- piujuartitsinissaq siunertaralugu teknikikkut iliuusissat

Imm. 2, nr. 1-imut

Inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup ingerlanneqarneranut killilersuiffigineqarneranullu malittarisassassaliornissamik pilersaarusiornermut suliaqarnermullu atatillugu Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaqqullugit Naalakkersuisut qinnuigisinnaavaat.

Imm. 2, nr. 2-imut

Aalisarnermi aalajangersimasumi pisat annertussusaannik aalajangersaanermi Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaqqullugit Naalakkersuisut qinnuigisinnaavaat. Aammattaaq pisassiissutit, aalisarnermi atortunik atuineq, umiarsuarnik tunitsiviliineq kiisalu aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik tuniniaaneq pillugu apeqqutit pillugit siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqarnissaannik Naalakkersuisut noqqaasinnaapput. Tassani immikkut tuniniaasarnermut suliniutissat nutaat pineqarput.

Imm. 2, nr. 3-mut

Kalaallit Nunaanni aalisarnermi piujuartitsinermik siuarsaasunik suliniutitut tunngasunik Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaateqaqullugit Naalakkersuisut qinnuigisinnaavaat. Tamanna tassaasinnaavoq suliniutit aalajangersimasut pillugit siunnersuisoqatigiit tusarniarnissaat, soorlu aamma piujuartitsinermik siuarsaanerme suliniutit nutaat pillugit siunnersuisoqatigiinniit siunnersuutitnik pissarsiniartoqarsinnaasoq.

Imm. 3-mut

Apeqqutini kinguartinneqarsinnaanngitsuni siunnersuisoqatigiit ataatsimoorlutik isummersinnaannginneranni Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit allakkatigut Naalakkersuisunit tusarniarneqarsinnaapput.

Imm. 4-mut

Kalaallit Nunaanni aalisarnermi kattuffiit attuumassutillit katitigaanerat allanngorartuarmat kattuffiit peqataasut ataasiakkaarlugit inatsimmi taakkartorneqarsinnaanngillat, taamaattumik soqutigisaqaqatigiit ingerlatseqatigiiffiussasut attuumassuteqassasullu taamaallaat oqaatigineqarpoq. Tassani aamma kattuffiit inuiaqatigiinni, najukkamiunersoq, nunap immikkoortuaniunersoq nunaluunniit tamakkerlugu pingaaruteqarnissaat pineqarpoq. Naalakkersuisut kattuffinniillu inassutigineqartut tunngavigalugit kattuffiit qassit kikkullu siunnersuisoqatigiinni ilaasortaassanersut ingerlaavartumik isummerfigisariaqartassavaat.

Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat Naalakkersuisunut siunnersuisartutut siunnersuisoqatigiit sulinerannut naapertuutissaaq. Siunnersuisoqatigiit taamaalillutik kattuffinnit soqutigisaqaqatigiinneersuussapput, aamma Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Pinngortitaleriffik imaluunniit Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersisutitnik Nakkutilliisoqarfik siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasussaanatik. Naalakkersuisoqarfik taamaallaat allattoqarnikkut ikiuutissaaq, tak. imm. 6, aalisarnermillu nakkutilliisoqarfik aamma pinngortitaleriffik siunnersuisoqatigiinni aggersitatut akuttunngitsumik peqataasarnissaat naatsorsuutigineqarluni.

Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsinermi ilaasortat nipangiussisussaataaneq pillugit atsiussapput, tamannalu siunnersuisoqatigiinni sulinissamut piumasaqaataavoq. Sulinermut atatillugu nipangiussisussaataanermik unioqqutitsineq Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsimmi § 50 malillugu pineqaatissiissutaasinnaavoq.

Imm. 5-imut

Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit inatsimmi matumani aalajangersakkani tunngaviliussat iluanni suleriaaseq aqcutigalugu suleriaasissamik aalajangersaanissartik namminneq toqqarsinnaavaat. Tassunga atatillugu siulittaasumik toqqaanissamut, pisariaqarsimappallu allatut inuttalersuinissamut malittarisassat aamma aalajangersaaffigineqassapput. Siulittaasussamik qinersisoqarnerani assersuutigalugu pineqartup siviisuumik inuussutissarsiornikkut misilittagai, siusinnerusukkat Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasimanera imaluunniit aalisarnermut inatsisinik taakkualu aqutsiffiginerannik

immikkut ilisimasaqarnissaa immikkut pingaartinneqassapput. Siunnersuisoqatigiilli aamma aalajangiisinnaapput - inatsisip pilersinneqarnera sioqqullugu soorlu taamaassimasoq - siulittaasoqarfiup taarseraannikkut ingerlanneqarsinnaasoq.

Imm. 6-imut

Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiinnut tunngatillugu allattoqarfiup isumaginissaa Naalakkersuisoqarfiup suliassarissavaa. Siunnersuisoqatigiit annertunertigut isummernissamut tunngavissianik suliniutissanillu Naalakkersuisuneersunik suliaqartassaaq, taakkunungalu tunngatillugu atorfilittat ilassinninnermik suliaqartarnissaat tulluurtuussaaq.

Naalakkersuisut siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerannut atatillugu aningaasartuutit akilertassavaat, tassanimi aningaasartuutit attuumassutillit naleqquttullu pineqarnissaat naatsorsuutaasussaammat.

Kapitali 14

Nakkutilliineq

Ataatsimut isigissagaanni nakkutilliineq ingerlanneqartoq akornutissanut ingerlatalimmut nakkutilliisoqarnissaanut attuumassuteqartunut eqqarsaatissanut nakkutilliinermut tunngavilersuutaasunut naapertuutissasoq atuutsinneqarpoq.

§ 55-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq taanna malillugu inatsimmi aalajangersakkanik eqqortitsisoqarneranik nakkutilliinermut malittarisassanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tassunga ilanngullugu Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani kalaallit angallataasa tulaassuinerat usingiartarnerallu pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkatigut aamma Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani kalaallit angallataasa tulaassineri usilersoqqinnerilu pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkamut ilaapput Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aamma avataani pisarineqartut.

Pissusissamisussaaq inerteqqutit peqqussutillu pillugit sinaakkutissat nalunaarutikkut allanneqarpata. Tassunga atatillugu assersuutigalugu danskit aalisarneq pillugu inatsisaani § 120-miit isumassarsisoqarsinnaavoq, ima allassimasoq:

"Nakkutilliinermi oqartussat, tamanna pisariaqartinneqarpat, peqqussummi inerteqqummillu nalunaaruteqarsinnaapput

1) nakkutilliinerup ingerlanneqarnera pillugu, tassunga ilanngullugit tulaassiviit, piffissat tulaassivissat aamma nakkutilliinermi oqartussani tulaassinermi najuunnissaat imaluunniit
2) aalisariutip, aalisakkanik assartuutip angallatip, biilit, aalisakkanik assartuisut, aamma aalisarnermi atortut kiisalu pisat politiit takkunnissaannut suli sumiiffimmiinneri qulakkeerniarlugit eqqartuussisarnermilu inatsimmi pillaasarneq pillugu malittarisassat malillugit pinngitsaaliinikkut pisariaqartumik akuliuttoqarluni."

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit naapertorlugit nakkutilliinermi pisussaaffiit qaqugukkulluunniit atuuttut Naalackersuisut ilanngussinnaavaat. Taamaalilluni aalajangersagaq NAFO-miit aamma NEAFC-imiit nakkutilliinermi aalajangersakkat ilanngunneqarnissaannut aalajangersagaq tunngavissiivoq. Tamanna assersuutigalugu isumaqarpoq Naalackersuisut Port State Control-imut tunngatillugu sukumiinerusunik malittarisassiorsinnaasut.

Imm. 3-mut

Inerteqqutaasumik, nalunaarutigineqanngitsumik malittarisassaqaartinneqanngitsumillu aalisarnerup pinngitsoortinnissaa siunertaralugu aalisakkat ilaatigut qanoq pisarineqarnerinut tunineqarnerinullu malittarisassanik aalajangersaanissamut Naalackersuisut periarfissaqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Aalajangersakkami matumani nunani tamalaani kattuffiit Kalaallit Nunaata ilaasortaaffigilersimasai imartani tamani piujuartitsinermik tunngaveqarluni aalisarnissap qulakkeernissaanut tunngatillugu aalisarnerit unioqqutitsiffiusut, nalunaarutigineqarneq ajortut malittarisassaqaartinneqanngitsullu killeqartinnissaannik immikkut qitiutitsisarnissaat anguniarneqarpoq. Tulaassinerit usingiarnerillu qanoq ingerlanneqarnissaat pillugit kiisalu nunat ataasiakkaat inerteqqutaasumik, nalunaarutigineqanngitsumik killilersugaanngitsumillu aalisarnerup killilersimaarnissaanut qanoq iliuseqarnerusinnaanerannut tunngatillugu suleqatigiiffiit taakku piumasaaqateqarsinnaapput.

Nr. 1)

Unioqqutitsisumik aalisarnerup killilersimaarnissaa siunertaralugu pisat tiguneqartut pillugit paasissutissanik inuit aamma inatsisitigut inuttut isigineqarsinnaasut tunniussinissaannik pisussaaffiliisunik malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Tamakku assersuutigalugu tassaasinnaapput tigooqqaaviit, suliffissuit aamma illut niuerfiit taamatut pisussaaffilerneqarsinnaasut.

Siunertaq tassaavoq inerteqqutaasumik, nalunaarutigineqanngitsumik killilersugaanngitsumillu aalisarneq ingerlanneqarnersoq nakkutiginiarlugu aamma angallatit allattaavinnut malittarisassat malillugit allattuinersut nakkutiginiarlugit sapinngisamik pitsaanerpaanik nakkutilliisutut oqartussat sakkussaqaartinneqassasut.

Nr. 2)

Unioqutitsisumik aalisarnerup killeqartinnissaa siunertaralugu aamma pisanik tunisisartut inuit aamma inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaaffeqartullu aalisarnermut kalaallit imaluunniit nunat allamiut akuersissutaannik atuuttumik peqarnersut nakkutigineqarnissaannut tigooraaviit, suliffissuit, illut niuerfiit il.il. peqqunneqarnissaat pillugu malittarisassanik aamma aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Inuk imaluunniit inatsisitigut inuttut isigineqarsinnaasoq akuersissummik atuuttumik peqarnani pisaminik tigooraavimmut tunisisimasoq paasineqarpat tigooraaviup, suliffissuup imaluunniit illup niuerfusup il.il., taamatut pisanik pisisimasup pineqaatissinneqarsinnaanera pillugu malittarisassiorqarsinnaavoq.

Nr. 3)

Pisassiissutit tamakkerlugit aalisarneqarsimatillugit, tamanna tusagassiorfiit, aalisarnermi kattuffiit il.il. aqqutigalugit tamanut saqqummiunneqarsimalluni, tak. assersuutigalugu § 21, nr. 2) tigooraaviit, suliffissuit, illut niuerfiit il.il. pisassiissutinik taakkuninnga pisanik tigusinissaannut inerteqquteqartunik malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Pisat unioqutitsinikkut pisanineqarsimasut tigusisup ilisimasimappagu ilisimasariaqarsimagaluarpaguluunniit siuliani allassimasut nanginneratut unioqutitsisumik pisanik pineqartumut pineqaatissiisummik malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Imm. 4-mut

Aalisakkanik tulaassineq, aaqqissuussineq aamma aalisariutinik aamma aalisarnermi assartuutinik ingerlatsineq pillugu malittarisassanik ilanngussiniarluni aalisarnermik nakkutilliisoqarfiup sulinerata oqinnerulernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut annertuumik aalajangersakkakkut piginnaatinneqarput, taamaalilluni assersuutigalugu takkulluni nakkutilliinissaq sapinngisamik annikinnerpaamik akornusersorneqartillugu.

§ 56-imut

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik § 5 naapertorlugu aallaaviusumik nakkutilliinissamut pisinnaatitaaffeqarpoq, kisiannili kapitali 14 naapertorlugu Naalakkersuisut naalagaaffimmi oqartussat tamanna pillugu isumaqatigiissuteqarfigereerlugit allat nakkutilliisussatut toqqarneqarsinnaapput, soorlu assersuutigalugu sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisut nakkutilliitinneqarsinnaapput. Peqatigisaanik sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisuinut politiinullu siusinnerusukkut inatsimmi pisinnaatitaaffiusut Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup tigunguuai. Kapitali 14-imi aalajangersakkanik atuutsitsinermut politiiniit aamma sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisunik ikioqqulluni Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanikkut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik noqqaasinnaavoq,

tamatumunnga aalajangersimasumik pisariaqartitsisoqarpat, assersuutigalugu angallat ikiffigineqarnissaminik nakkutilliiffigineqarnissaminillu itigartitsippat.

Imm. 1-imut.

Nakkutilliinermi oqartussat pisussaaffiinik aalajangersakkami aalajangersaasoqarpoq. Nakkutilliinermi oqartussaasut kikkunersut § 5 naapertorlugu aalajangersarneqarpoq, aallaaviusumillu tassaalluni Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik. Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup saniatigut nakkutilliinermi oqartussanik allanik Naalakkersuisut toqqaasinnaapput.

Nakkutilliinermi oqartussat akuersissutini piumasaqaatit eqqortinneqarnerinik nakkutilliinermut atatillugu angallatini aalisarnermi atortunik pisanillu misissuisinnaapput.

Umiarsuit tunitsiviit angallatillu allat usinik nuussinissamut akuersissuteqartut aalajangersakkamut ilaapput.

Aalajangersakkami ilaapput angallatit tamarmik, Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisartut kiisalu kalaallit angallataat nunat tamat imartaanni aalisartut. Angallatit tamaasa Kalaallit Nunaanni aalisarnermut aamma Kalaallit Nunaanni pisassiissutinut attuumassuteqartut aalajangersakkami pineqarput.

Piginnaatitsinermi pisarineqartunik suliarineqarsimasunik poortoriikkanillu nakkutiginnittarnissaq ilaavoq.

Imm. 2-mut.

Akuersissutini piumasaqaatit eqqortinneqarnerisut misissornissaat siunertaralugu nakkutilliinermi oqartussat piumasarinnaavaat angallatip pappiliaanik uppernarsaatinillu takunnikkumallutik. Tamanna nalinginnaasumik isumaqarpoq inuit imaluunniit inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaaffeqartullu, akuersissummik piginnittutut allassimasut, inuk imaluunniit inatsisitigut pisinnaatitaasoq pisussaaffeqartorlu aalisartuunersoq qulakkeerniarlugu akuersissummik misissuineq.

Imm. 3-mut

Nakkutilliinermi oqartussat eqqartuussivik aalajangiiteqqaarnagu aalajangersakkami eqqaaneqartut ingerlassinnaavaat. Sulisulli uppernarsaammik tulluartumik takutitsisassapput.

Pisortat ingerlatsineranni malittarisassanut tunngatillugu isumaliutissiissut 1039/1985 eqqartuussisoqarnerup avataatigut pinngitsaaliissutitalimmik akuliuttarneq pillugu martsimi 1985-imi ataatsimiititaliaq apeqquteqarpoq, tassani ilaatigut apeqqutit apeqqutit eqqartuussivik avaqqullugu misissuinissamut arsaarinninnissamut tunngasut suliarineqarput.

Isumaliutissiissut 1039/1985 eqqartuussisoqarnerup avataatigut pinngitsaaliissutitalimmik akuliuttarnermi, qupp. 137-imi imm. 6.3.2.2.2-mi erserpoq:

”Akuliunnerit amerlanerpaat nakkutilliinermik tunngaveqartarput, arlaqartumik taamungaannaq tigooqqaalluni misiliilluni nakkutilliinermik... [Taanna]-rpiaq taamungaannaq tigooqqaalluni misiliineq - siumut oqaatigineq ajornartua – aaqqiissut naleqalersikkaa. Tamanna tunngavigalugu inatsisitigut piviusutut allaatiginninneq (retsfaktumbeskrivelsen) pissutsini taamaattuni eqqorteqqissaartikkuminaattarpoq. Pinngitsaaliissutitalimmik akuliunneq paasissutissanik aallernermit tunuliaqutaqarpat, taava inatsisitigut aalajangiinerit piuminartuusarput paasiuminartuusarlutillu. Inatsisitigut aalajangiinissamik piumasaqaateqartoqassappat, ataatsimiititaliap isumaa malillugu, pisariaqanngitsumik allamat saasaaneruvoq, eqqartuussivinnik pisariaqanngitsumik suliakkersuisoq, saniatigullu ingerlatsinermut oqartussaasut nakkutilliinissaannik sanngiillisitsisoq, inatsisitigut isumannaatsuunermik iluaquteqanngitsumik. Inatsisip atuutsinneqarnissaanut eqqartuussiviit imaluunniit ingerlatsinermi oqartussaasut qaffasinnerusumik akisussaaffeqassanerannut tunngatillugu naggaterpiaani kikkut akisussaasuussanerannut tunngatillugu ajornartorsiuteqarnera siusinnerusukkut taaneqarpoq. Taamaammat ataatsimiititaliap isumaqarpoq, pinngitsaaliissutitalimmik akuliunneq nakkutilliineq imaluunniit paasissutissanik ujarlerneq anguniarneqartillugu, taava inatsisitigut aalajangiinissamik piumasaqarnissaq pinngitsoortinneqartariaqartoq.

Imm. 4-mut

Nakkutilliinermi oqartussanut isumagisassanngortinneqartut pisinnaatitaaffiit suliassallu pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanernannik aalajangersakkami aalajangersaasoqarpoq.

Imm. 4 naapertorlugu malittarisassanik sukumiinerusumik aalajangersaanermut atatillugu erseqqissarneqassaaq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup ataani sulineq piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisunit ingerlanneqartoq taamaallaat allaffissornikkut nakkutiginninnermik nakkutilliinertullu iluseqartussaammat, aamma piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut peqqussutit il.il. pinngitsaaliissutigissallugit imaaliallaannarlutik pissaanermik atuisinnaanatik. Taamaalilluni pinerluttulerineq pillugu inatsit naapertorlugu sulianik suliarinnittut suli tassaapput politiit imaluunniit sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisut.

§ 57-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq taanna malillugu nakkutilliinermi oqartussat tamanna pisariaqartut nalilersimappasuk angallatit suulluunniit unitsissinnaavaat, ikiffigisinnaavaat misissuiffigalugillu. Aamma pisanik sakkunillu misissuinissaq imaluunniit nakkutilliinissaq siunertaralugit angallatit timmukarnissaannik peqquneqarsinnaapput.

Ulloq manna tikillugu illersornissaqarfiup aalisarnermik nakkutilliisui angallatit unitsinnerisigut ikiffiginerisigullu angallatinik nakkutilliinermik isumagisaqarput. Tamanna pillugu Danmarkimi naalagaaffimmi oqartussanik isumaqatigiissusiortoqarpat taamatut nakkutilliilluni suliap ingerlanneqarneranik illersornissaqarfiup aalisarnermik nakkutilliisui taamatut nakkutilliinermik ingerlatsiinnassapput. Aalajangersagaq naapertorlugu maannakkut ”nakkutilliinermi oqartussat” angallammik unitsitsisinnaallutillu angallammut ikisinnaapput, taamaattumik § 5-imi akisussaaffiit agguarneri naapertorlugit maannakkut aallaaviatigut suliassamik taassuminnga Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik isumaginnissaaq. Tamanna atuutissaaq § 5 naapertorlugu naalagaaffimmi oqartussanik allanik immikkut ittumik isumaqatigiissusiortoqarsimangippat.

§ 55-imi nakkutilliinermi suliassat ingerlanneqarsinnaapput kalaallit imaluunniit nunat allamiut angallataat pineqarnerisigut apeqquataatinnagu.

Aallaaviatigut nakkutilliinermi oqartussat umiarsuup unitsinneqarfiani imaluunniit ikiffiqineqarfigisaani misissuissapput. Tamanna ajornarpat, imaluunniit sapernartoq paasineqarpat, umiarsuaq Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut toqqarneqartumut ingerlaqqullugu peqquneqassaaq.

Pisanik sukumiinerusumik kisitsisoqarnissaa siunertaralugu uppersaatinik qulakkeerinninniarluni umiarsuup timmukarnissaanik nakkutilliinermi oqartussat peqqusisinnaapput.

§ 3, imm. 1, nr. 18-imi tulaassisarnerup nassuiaaffiginera atortunut atuuttussanngortillugu aamma annertusineqarpoq.

Imm. 2-mut.

Imm. 1 naapertorlugu pisinnaatitaaffik eqqartuussivik aalajangiiteqqaarnagu kisiannili kinaassutsimik uppersaammik pissusissamisoortumik takutitsinikkut nakkutilliinermi oqartussat ingerlassinnaagaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Tamanna immikkoortumi periutsimut maannamut atuuttumut akuerisaasumullu naapertuuppoq.

Imm. 3-mut

Aalisariummi angallatinik nakkutilliinermut atortulersuutinik (FOE) ikkussuisoqareersimangippat aalajangersagaq naapertorlugu nakkutilliinermi oqartussat aalisariutini piginnittunik ikkussueqqusinnissamut pisinnaatinneqarput. Ilaatigut angallatip sumiiffia, siunnerfia sukkassusaalu il.il. atortulersuutip nassiuttarpei.

Nakkutilliinermi aaqquissuussinerit assigiinngitsorpasuit atornerisigut nakkutilliinissaaq ajornassanngilaq, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu dronit.

Aalajangersagaq tamakkiisuunngilaq, taamaattorli paasissutissat sulianut allanut tunngassuteqartut aamma matumani ilaasinnaallutik.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap matuma Naalackersuisut pisinnaatippai angallatinik nakkutilliinermut atortulersuutunik atuinermut tunngatillugu erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanissamut, tassunga ilanngullugit atortulersuummik ingerlatsineq, teknikikkut immikkoortiterinerit, paasissutissat sulianut allanut tunngassuteqartut il.il.

§ 58-imut

Imm. 1-imut.

Kalaallit nunallu allamiut angallataat, Kalaallit Nunaanni akuersissuteqarlutik aalisartut angallatip aalisarnermut attuumassuteqartunik ingerlataanik nakkutilliinissaq siunertaralugu nakkutilliinermi oqartussat sinniisuunik angallammiittoqarnissaanik nakkutilliinermi oqartussat peqqusisinnaapput.

Aalajangersakkap oqaasertai siusinnerusumut naleqqiullugu annertusineqarput, taamaalilluni maannakkut erseqqissarneqarluni aalajangersagaq angallatinut aalisarnermik ingerlataqartunut taamaallaat atuukkunnaarluni, kisianni aamma aalisarnermut attuumassuteqartunik ingerlataqartunut angallatinut tamanut, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu angallatit usilersoqqinneqartut, angallatit aalisakkanik assartuisut, umiarsuit tunitsiviit, umiarsuit tunisassiorfiit aamma umiarsuit qerititsiviit.

Kiisalu aalajangersagaq imatut annertusineqarpoq, maannakkut umiarsuaatileqatigiiffiit Naalackersuisunit akuersissuteqarlutik angallatit aalisartut, usinik nuussisut nuussisuni imaluunniit aalisarnermut attuumassuteqartunik allatigut ingerlataqartut nakkutilliinermi oqartussaniit sinniisuunik ilaasoqaqqullugit peqquneqarsinnaallutik, angallat taamaattoq Kalaallit Nunaata nunami aalisarnikkullu oqartussaaffigisaata avataani ingerlataminik ingerlataqarpat.

Nakkutilliineq nalinginnaasumik imatut aaqqissuunneqassaaq nakkutilliinermi oqartussat sinniisui nalunaaquttap akunnerini arlalinni angallammiillutik aamma atortunik, umiarsuup allagaataanik, usianik il.il. misissuillutik.

Nakkutilliineq aamma imatut ingerlanneqarsinnaavoq nakkutilliinermi oqartussat sinniisui piffissani sivisunerusuni angallammiillutik, aamma angallatip ingerlataanik alapernaarsuillutik aamma unioqqutitsisinnaanernik nakkutilliineq siunertaralugu takusaallutillu misissuillutik.

Nakkutilliinermi oqartussat najuunneri aalisarnerup malittarisassat atuuttut malillugit ingerlanneqarneranik qulakkeerinneqataavoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Aalajangersagaq taanna malillugu nakkutilliinermi oqartussat kalaallit aamma nunat allamiut aalisariutaat, aalisarnermi assartuutaat aamma umiarsuit tunitsiviit peqqusinnaavaat Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani avataanilu angallatit taakku tulaassaannik usilersoqqinnerinillu nakkutilleeqqullugit. Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani kalaallit angallataasa tulaassisarnerannik usilersuisarnerannillu Nakkutilliinermi Oqartussat nakkutilliisinnaapput.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani taassumalu avataani aalisarnermut atuuppoq. Aalajangersakkap pingaaruteqarnera pisanik nuussineq imaluunniit pisanik tulaassineq umiarsuit uppersaataanni il.il. allatorneqarsimasut naapertorlugit ingerlanneqarnersut ilaatigut nakkutilliinermi oqartussat nakkutilliinissamut periarfissaqarnerannut atatillugu isigineqassaaq.

Imm. 3-mut

Nakkutilliinermi oqartussat najugaqarnerannut nerisaqarnerannullu umiarsuaatileqatigiiffiit aningaasartuutunik akiliinerat periuseq atuuttoq malillugu annikitsuararsuuvoq. Taamaattorli aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaat malillugu nakkutilliinermi aningaasartuutit ilaannik annertunerusunik imaluunniit tamarmiusunik angallammik piginnittup akileeqqunissaannut periarfissaqarpoq. Kisiannili umiarsuaatileqatigiit aningaasartuutaasunut akileeqqusarnissaat tulluartaunersoq nalilertariaqarpoq. Taamatut iliuuseqarnermi aningaasartuutit sumut tunnganissaannut suup anguniarneqarneranut aningaasartuutit annertussusaanni nalilerneqartussaassaaq - soorlu nakkutilliisutut oqartussat angalaneranni, najugaqarneranni nerisaqartinnerannilu aningaasartuutit.

Aalajangersagaq taanna naapertorlugu malittarisassat aalajangersarneqartut tamakkiisumik akiliinissamut peqqusinnaanermut kinaassusersiunngitsumik piumasaqaatinik imaqartariaqarput, taamaalilluni erseqqissumik takuneqarsinnaalluni umiarsuaatileqatigiiffiit allanik imaluunniit tamakkiisumik akileeqquneqarsinnaassanngitsut, immikkoortumi aalajangersimasumi imaluunniit piffissami aalajangersimasumi kilisaatinut tamanut akiliinissamut piumasaqaat eqqunneqanngippat.

Nakkutilliineq pillugu akiliinerup annertussusaata allanngorarneranik tunngavilersuinnaasunik pissutsinik tamakkiisumik taaguisoqarsinnaanngilaq, kisianni assersuutitut eqqaaneqarsinnaallutik:

- 1) Kilisaammiit nalunaaruteqanngitsoornerit uteqattaartut.
- 2) Unioqqutitsinerit uteqattaartut siusinnerusukkut paasineqarsimasut aamma umiarsuup naalagaanut assuarliutigineqarsimasut.
- 3) Aalisarnermi nakkutilliisup pisarnertut pulaarnerata nalaani ingasattumik unioqqutitsinerit paasineqartut.

4) unioqputitsisumik igitsinernut pasitsaassinerit sakkortuut pisat annertussusiisa katitigaanerisigut, immikkoortumi angallatit allat pisaannik malunnaatilimmik allaanerunerisigut imaluunniit Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfianiit immikkoortumi angissutsit nalinginnaasumik angissusiisa agguarnerinik paasisaqarsimanermiit takutinneqartut.

5) Pisarnertut pulaarnermi angallatit ataatsimoortut sunniuteqarluartumik misissuititsinngippata aalisarnermik nakkutilliisut ataavartumik angallammiitinneqarnissaat pisariaqalersimappat.

Imm. 4-mut

Pingaaruteqarpoq nakkutilliinermi oqartussat sinnisui angallatini taakkunaniittut Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmik, Issittumi Sakkutuunik aamma politiinik atassuteqarnissamut periarfissaqarnissaat. Inuk nakkutilliisoq taamaaliornikkut unioqputitsinertut ilimagineqartoq erseqqinnerusumik misissorneqassanersoq imaluunniit erseqqinnerusumik misissuineq ingerlanniarlugu Issittumi Sakkutuuniit umiarsuaq alapernaarsuut aggersarneqassanersoq pillugu qullersani nalilersuitissinnaavai.

Angallatip radiuanik, nalunaarasuartaataanik qarasaasiaanillu atortuinik nakkutilliinermi sulinermit atasunik atuinermi aningaasartuutit umiarsuaatileqatigiiffiup akilissavai.

Angallatip radiuanik, nalunaarasuartaataanik qarasaasiaanillu atortuinik nakkutilliinermi sulinermit atangitsunik atuneq pillugu aningaasartuutit aalisarnermik nakkutilliisup nammineq akilissavai.

Imm. 5-imut

Imm. 1 aamma 2 naapertorlugit pisinnaatitaaffik eqqartuussivik aalajangiiteqqaarnagu kisiannili kinaassutsimik uppersaammik pissusissamisoortumik takutitsinikkut nakkutilliinermi oqartussat pisinnaatitaaffii periuseq atuuttoq naapertorlugu ingerlanneqarsinnaapput.

Imm. 6-imut

Aalajangersagaq taanna malillugu nakkutilliinermi oqartussat, taakku aalisarnermi nakkutilliisui, aamma sulisut allat nakkutilliinermi suliassanik suliaqartussatut toqqarneqarsimasut pillugit malittarisassanik pisinnaatitaaffinnillu Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aalisarnermi malittarisassanik eqqortitsisoqarneranik nakkutilliinerit annertuut Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaatitaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit Issittumi Sakkutuunit politiinillu ingerlanneqartarput. Suliassat taakku pillugit malittarisassanik aalajangersaaneq Naalagaaffimmi oqartussat peqatigalugit isumaqatigiissutigineqassapput.

§ 59-imut

Aalajangersagaq pissutigalugu "misissuiffimmik" aaqqissuussinermik taaneqartumik pilersitsisoqarsinnaavoq. Aalajangersagaq malillugu angallat sumiiffimmut aalajangersimasumut ingerlaqquneqarsinnaavoq, tamaani alapernaarsuineq ingerlanneqarsinnaalluni. Taamatut aaqqissuusinikkut Sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisut akulikinnerusumik taamaalillunilu kinguneqarluarnerusumik misissuisinnaapput.

Nunat allamiut angallatai eqqarsaatigalugit tamanna amerlanertigut Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaanut pulanerup siorna kingornalu pisinnaavoq.

Misissuiffimmik aaqqissuussineq angallat aalisakkanik ataatsinik immikkoortuni malittarisassa qarfiusuni assigiinngitsuni aalisarpat, immikkoortuni taakkunani aalisarsinnaanerup avissaarnerani tulluassaaq. Aaqqissuussineq nunani allani atorneqarsimavoq, nunanilu taakkunani misilittagaalersut iluaqutsiullugit ilanngunneqarsinnaapput.

Aaqqissuussinerup taamaallaat pisariaqarfiatigut atorneqartarnissaa pingaaruteqarpoq. Aaqqissuussineq aalisarnermut akornutaassanngilaq. Tassunga atasumik siunertamut iluaqutaassaaq piffissaq sumiiffillu sapinngisamik umiarsuup naalagaalu isumaqatigiissutigineqarpata.

§ 60-imut

Aalajangersagaq kalaallit aamma nunat allamiut angallataannut atuuppoq.

Aalajangersagaq malillugu angallat aalisarnissamut akuersissuteqarfiunngitsumiitillugu aalisarnermi atortut illuartinneqarsimassapput. Aalajangersakkami siunertaavoq angallatip akuersissutigisaata saniatigut aalisarnermik ingerlatsisoqannginnissaata qulakkeerneqarnissaa. Angallatit taamaalillutik aalisarnermi atortunik saqqumititsiinnarnermikkut pineqaatissinneqarsinnaapput.

Aalajangersagaq nakkutilliinermi aalajangersagaanngikkaluarpoq, kisiannili angallat kalaallit nunaata imartaani angalaartillugu qanoq pissusilersornissaanut malittarisassaliornissamik aalajangersagaq siunertaqarluni. Taamaattorli aalajangersagaq nakkutilliinermut aalajangersakkat pillugit immikkoortumi ilanngunneqarpoq, tassaniami aalajangersagaq piunasaqaatinik aalajangersaaffiusoq unioqqutitsilluni aalisarnermi nakkutilliinissaq eqqarsaatigalugu angallatit malitassaat pineqarpoq.

§ 61-imut

Aalajangersakkami siunertaq tassaavoq nakkutilliinermut periarfissap qulakkeerneqarnissaa.

Assersuutigalugu nakkutilliinermi oqartussat pisanik misissuereertinnagit imaluunniit nakkutilliinermi oqartussat takkuteertinnagit angallatip pisanik usingiarsinnaanngikkaat pillugu peqqussummik nalunaaruteqarsinnaapput. Aammattaaq aalajangersagaq angallatinut suliffeqarfinnullu aalajangersimasumut atorneqarsinnaassaaq, tassani piffissami aalisakkanik aalajangersimasunik tunisineq pillugu tulaassinernik kinguneqarluarnerusumik nakkutilliisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarsimatillugu, soorlu aalisakkaq aalajangersimasup tunineqarnerata nakkutiginnissaa. Taamaalilluni tulaassinerni, usilersoqqinnermi imaluunniit aalisakkanik immikkoortiterisoqarnerani ingerlaannartumik oqimaalutaaneq suliffeqarfiit nakkutilliinermut oqartussanut siumoortumik nalunaarutigissagaat pillugu angallatinut peqqusisoqarsinnaavoq. Tassunga ilanngullugu oqimaalutaaneq oqimaalutaasartumit akuerineqartumit ingerlanneqarsinnaavoq.

Peqqussutit inerteqqussutillu taamaalillutik aalisarnerni aalajangersimasuni imaluunniit immikkoortuni tamatumunnga pisariaqartitsisoqalersillugu nalunaaruteqarnissaaq naatsorsuusiortoqarnissaaq pillugit piumasagaatinut nalinginnaasunut ilassutitut pingaaruteqartut atorneqarlutik.

§ 62-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami nakkutigineqartut nakkutilliinermi oqartussanut ikiuunnissaannut pisussaaffimmik aalajangiippat.

Aalajangersakkatigut nakkutilliiffiusussat nakkutilliinermut oqartussanik taakkualu sinniisaannik suleqateqartut nakkutilliinermi suliaannut akornusersuinnginnissaat qulakkeerneqassaaq. Taaguummi “pisariaqartumik ikiuunneq”-mi ilaappat nakkutilliinerup ingerlanneqarnissaa eqqarsaatigalugu pisariaqartutut isigineqartut pisariaqartunillu atuinissaat qulakkeerniarlugu inuit taaneqartut inuttanik immikkullu ilisimasalinnik ikiuisussanik atugassiissappat. Aammattaaq nakkutilliinermi oqartussat sulinerminnut atatillugu pisariaqartitaannik atortunik, uppersaatinik, atortussianik, logboginik, atortunik elektroniskiusunik radiunillu ujartorneqartunik pisariaqartunillu atuinissaat qulakkeerneqassaaq.

Imm. 2-mut.

Imm. 2-mi aalajangersakkami nakkutilliinermi oqartussat immikkut pisoqarsimatillugu suliffeqarfiup akiligaanik kukkunersiuusumik naalagaaffimmit akuerisaasumik imaluunniit kukkunersiuusutut nalunaarsorneqarsimasumik atortunik nakkutigineqarsinnaasunik misissuisussamik toqqaassasut aalajangersarneqarpoq. Aalajangersakkamut ilaappat angallatit suliffeqarfiillu, nakkutilliinermik ingerlatsineq tamatumunnga pisariaqartitsippat.

§ 63-imut

Imm. 1-imut.

Siunnersuusiornermut atatillugu nakkutilliinermi pisinnaatitaaffiit atuuttut pisariillisarneqarnissaasa pisariaqarnerat Naalakkersuisunit nalilersoqqissaarneqarnikuupput. Tassunga atatillugu sunniuteqarluartumik aalisarnermik sunniuteqarluartumik nakkutilliineq aalisariutinut suliffeqarfinnullu aalisarnermik ingerlatalinnut kalerreeqqaarani aalisarnermik nakkutilliartorsinnaanermut tunngavissamik eqqussinissaq pisariaqartutut isigineqarsimavoq. Suliffeqarfinnut angallatinullu isersinnaanermut piumasaqaat tassaaginnarpoq tamanna nakkutilliinermik oqartussat suliassaannik suliaqarnermi inatsisinik eqqortitsinissap imaluunniit tassunga atatillugu malittarisassat atortussanngortinneqartut malillugit pisassasoq. Taamaalilluni inatsisitigut pituttukkanik suliassanik isumaginnissinnaajumalluni nakkutilliinermik oqartussaasup nalinginnaasumik isersinnaanera matumani pineqarpoq.

Siunnersuummi taamaalilluni pissusissamisoortumik kinaassutsimik uppersaammik takutitsinikkut aamma eqqartuussivikkut aalajangiinertaqanngitsumik siunnersuummi taaneqartuni angallatini suliffeqarfinnilu aalisarnermi nakkutilliinissamut nakkutilliinermi oqartussat periarfissaqarnerat attatiinnarneqarpoq.

Imm. 2-mut.

Nakkutilliinermi oqartussat aalajangersagaq taanna malillugu inatsimmik saneqqutsisoqartumik pasitsaassisoqarpat inuit angerlarsimaffianni siumut nalunaaruteqaaqaratik misissuisinnaapput. Nakkutilliinermi oqartussat qaqugukkut inuit angerlarsimaffianni isernissamut piumasaqarsinnaanerat imm. 1-imut tunngatillugu sakkortusineqarpoq. Taamaalilluni pineqartup inatsimmik taannalu naapertorlugu malittarisassianik saneqqutaarinermi atatillugu angerlarsimaffimminik atuineranik pasitsaassisoqarsimassaaq. Sanilliussinermik tunngavik uani isiginiarneqassaaq, taamaalillunilu inuit angerlarsimaffiinut oqartussat isinnginneranni iliuitsit annikinnerusut atorneqassapput. Nakkutilliinermik oqartussat suleriaasissamik akulerutinnginnerusumik atuinissamik utaqqisaqarsimappata imaluunniit uppersaataissat iginneqartussatut suujunnaarsinneqartussatulluunniit pasitsaanneqarsimappata suliap iluarsineqarsinnaanngitsumik ilusaa eqqarsaatigineqassaaq.

Nammineq pigisaaq inatsimmik saneqqutaarinermi atorneqarnera pisinnaavoq tassani uppersaateqarneranik, atortoqarneranik assigisaannillu inatsimmik saneqqutsinermut uppersaateqarneranik pasitsaassineq. Tamatuma saniatigut illuut inatsimmik unioqqutitsinermut ilaasumik atorneqarsimasutut oqaatigineqarsinnaavoq, matumani illuut tunisassiornermut, toqqorsinermut, imaluunniit pigisanik inatsisip unioqqutinneranut uppersaataissatut atorneqarsinnaasunik toqqorsivittut atorneqarsimappat.

Nakkutilliinermi oqartussat angerlarsimaffimmut imaliinnarlutik isersinnaanngikkunik politiinut ikiortissarsiorsinnaapput. Politiit siumoortumik ikiorneqarnissamik qinnuigineqarsinnaapput, matumani pigisamik piginnittup appakaannissamut itigartissagaatik

imaluunniit nakkutilliinermik oqartussaasup sulineranik akornusersuissasoq nakkutilliinermut oqartussaasup naatsorsuutigiguniuk.

§ 64-imut

Imm. 1-imut.

Imm. 1 qaqqineqartut tunineqartut aalisarnej pillugu inatsit naapertorlugu pisariaqarsimangippata, tunineqarsimangippata imaluunniit nalunaarutigineqarsimangippata il.il. aalisakkat tunineqarnissaannut il.il. nalinginnaasumik inerteqqussummik imaqqarpoq. Oqaaseq »imai« imatut pisanut tunngasuupput, kisianni aamma aalisakkat qaqqineqartut ilaasinnaallutik, kingusinnerusukkut tunitsivimmiilersut il.il.

Imm. 2-mut.

Piginnaatitsinermut tunitsiviit tamarmik ilaapput. Aalajangersagaq malillugu aalisakkat il.il. tiguneqartut pisassiissuteqqartarnerup avataani unioqqutitsisumik pisarineqarsimanginnerisa imaluunniit tiguneqarsimanginnerisa qulakkeerinissamut tunisisoq il.il. uppersaasarnissaa pillugu najoqqutassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq aalisartunut nakkutilliinermilu oqartussanut tunngasuvoq. Utertitseqqinneq, aalisagaq suli uumappat, nakkutilliinermi oqartussanit taamaallaat isumagineqassaaq.

§ 65-imut

Imm. 1-imut.

Tunisisoq il.il., aalisakkanik unioqqutitsisumik qaqqineqartunik tiguisoq unioqqutitsisumik qaqqineqartut ingerlaannartumik nakkutilliinermi oqartussanut nalunaarutiginerisigut akisussaajunnaassaaq. Qaqqineqartut tamatuma kingorna oqartussat inassutigisaat naapertorlugu toqqorneqassapput aamma oqartussat tamatumunnga akuersiteqqaarnagit tuniniaqqusaanatik.

Nassuiaanermi ilanngussat U 2005 1899 V-mut innersuussisoqarsinnaavoq, suliami tassani aalisakkanik tigusinermut atatillugu »ingerlaannartumik« nakkutilliinermi oqartussanut nalunaaruteqqarluni unnerluutigineqartup akisussaajunnaarsinneqartoq taamaalluni ima paasineqassaaq akisussaajunnaarnissamut periarfissaq taamaallaat atuussinnaasoq, aalisakkanik qaqqineqarsimasunik tigusinermut atatillugu tiimialuit ingerlanerisa iluanni pisariaqartunik misiligutissanik tiguisoqarsimalluni; aalisakkat ullup unnuallu ataatsip iluani tunisassiornermut ilaasinnaallutik, aamma aalisakkat mikivallaartut immikkoortinneqarneri naammannani. Unnerluutigineqartoq immami itisoormiunik peqqussuarnik qaqqineqartunik immikkoortunik pingasunik tigusisimasoq toqqorsisimasorlu, taakkunanga 273,6 kiilut - amerlanersaat millimeterimik naappallaarlutik, minnerpaaffissap ataaniillutik, 2.500 kr.-inik akiliisitsisoqarluni.

Imm. 2-mut.

Nakkutilliinermi oqartussat nakkutilliinerup ingerlannissaanut periarfissamik qulakkeerneqassapput, aalajangersakkamilu tamanna tunngavigalugu toqqorsimanissaannut piumasqaateqarluni, soorlu aamma oqartussaniit akuersisoqarnani tunisineq inatsisunik unioqquitsinerulluni.

Imm. 3-mut

Pisat akuerisaasunut aamma akuerisaanngitsunut agguarneri pisuni amerlanerni ajornakusoortarpoq, nakkutilliinermilu oqartussat taamaattumik immikkoortiterinermik nakkutiginnittariaqarlutik, pisat tamarmik unioqquitsisumik pisatut nalunaarutigineqassanngippata. Oqartussat immikkoortiterinermik nakkutiginnissimanngippata taamaattoq immikkoortiterineq aamma pisinnaavoq nakkutilliinermi oqartussat misiligutissanik tigusinerisigut, tassani aalajangerneqarluni pisat qanoq immikkoortinneqassanersut.

§ 66-imut

Pisat atortussaajunnaarsinneri aallaaviatigut pinngitsoortinniarneqassaaq pisarineqarsimasullu atorneqarlutik, kisianni taamatut atuineq ingerlataqartumut, malittarisassanik unioqquitsisimasumut, iluaqutaassanngippat imatut pisoqarsinnaavoq peerneqarneri tulluarluni pisariaqarlunilu. Aalajangersagaq tamatumunnga tunngavissiivoq.

§ 67-imut

Aalisarnermi atortut pillugit aalajangersakkat allanneqarsimasut unioqquatinneqarsimappata aalisarnermi ilaatigut nakkutilliinermi oqartussat akuliunnissaannut aalajangersagaq tunngavissiivoq.

Kapitali 15

Pineqaatissiisutit

Aalisarnermut piumasqaatinik unioqquitsinerit, tassalu aalisarsinnaanermut akuersissutinik, aalisarsinnaanermut akuersissummik atuinissamut pisinnaatitaaffimmut tunngatillugu qisuariarfigineqarsinnaapput. Taamatut piumasqaatinik unioqquitsineq taamaalinerani ingerlatallip inatsisunik unioqquitsinera pisinnaavoq, tassami inatsisini aalajangersakkanik eqqortitsinissaq aalisarsinnaanermut akuersissummik tunniussinissamut ilaavoq.

Taamaattorli inatsisunik unioqquitsinerit kapitali 15 naapertorlugu pineqaatissiinernik kinguneqarsinnaapput.

§ 68-imut

Imm. 1-imut.

Akiliisitsissummik aalajangersaaniarnermi pinerluttulerinermi inatsimmi periaatsit atorneqarnissaat piumasaqaataavoq, tak. tassani inatsimmi §§-it 121 aamma 127. Taassuma nassataraa akiliisinnaassutsip iliuutsillu qanoq ittuunera eqqarsaatigalugit aamma inuiaqatigiit soqutigisaat pingaartinneqassammata uumasunik pineqartunik iliuuserineqartunik akiuiniarneq eqqarsaatigalugu. Matumani unioqqutitsilluni pisap nalinga aallaaviusaaq. Angallatip angissusia, piginnaasaa aaqqissugaaneralu kiisalu inatsisunik unioqqutitsinermut tunngasut pissutsit eqqarsaatigineqarsinnaapput. Taamaattorli akiliisitsinerup qaffasissusia pitsaaliuinerlut erseqqissumik sunniuteqartutut annertussusilerlugu aalajangersarneqartariaqarluni.

Aalisarnermi suliani aallaaviusoq tassaavoq angallammi naalagaasoq unioqqutitsisinnaanernut inuttut unnerluunneqassammat. Taamaattorli imm. 4-mut innersuussisoqarluni, piginnittoq angallammik ingerlatsisuunngippat.

Nr. 1)

Inatsimmi aalajangersakkanik allanneqartunik unioqqutitsinerni akiliisitsisoqarsinnaavoq.

Nr. 2)

Inuit inatsisitigullu pisinnaatitaasut pisussaataasullu inatsimmi peqqussutunik nalunaarutinillu allaqqasunik malinninngitsut akiliisinneqarsinnaapput.

Nr. 3)

Inatsit malillugit akuersissutini atulersinneqartuni piumasaqaatinik unioqqutitsinerlut akiliisitsisoqarsinnaavoq.

Piumasaqaatit taamaattut akuersissummi aalajangersarneqassapput, taakkuli aallartinnissamut akuersissutunik taaneqartartuni aamma aalajangersarneqarsimasinnaapput. Piumasaqaatinut assersuutitut taaneqarsinnaapput akuersissutit pisanik tunisisussaataaneq amerlanertigut aalisarsinnaanermut akuersissummi piumasaqaatitut allaqqakajuttartut.

Nr. 4)

Paasissutissanik eqqortunik nalunaarsuineq piujuartitsinermik tunngaveqartumik inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup aalajangersarnissaanut tunngaviuvoq. Taamaammat paasissutissanik eqqunngitsunik salloqittaataasunilluunniit tunniussisoq akiliisinneqarluni pillarneqassaaq. Taamatuttaaq paasissutissanik tunniusseqquneqaralarluni tunniussinngitsoq akiliisinneqarluni pillarneqassaaq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq taanna malillugu malittarisassanik nalunaarutikkut atulersinneqartunik unioqqutitsinerit aamma akiliisitsinernik kinguneqarsinnaaneriniq aalajangersaanissamut

Naalackersuisunut piginnaatitsivoq. Taamaalilluni nalunaarutinik kommunimilu ileqqoreqqusanik atortussanngortinneqarsimasunik unioqqutitsisoqartillugu akiliisitsinermik pineqaatissiinissamut inatsit tunngavissiivoq.

Imm. 3-mut

Kalaallit Nunaannut pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 5, § 18-imi erserpoq aalajangersakkani pinerluttulerinermi inatsisitigut akisussaannermi ingerlatseqatigiiffiit il.il. akisussaasuunerannut tunngasumi allanik aalajangersaasoqarsimanngippat, kinaluunniit inatsisitigut akisussaasoq, matumani aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqatigiiffiit, soqutigisaqaqatigiiffiit, peqatigiiffiit, aningaasaateqarfiit, pigisat, kommunit, namminersorlutik oqartussani oqartussaasut kiisalu naalagaaffimmi oqartussat pineqartut.

Imm. 4-mut

Imm. 4-imi aalajangersakkami pineqarput angallammik piginnittup imaluunniit oqartussaasup inuttut akisussaanera. Nalinginnaasumik tamanna amerlanertigut tassaassaaq piginnittoq. Taamaattorli inuup angallammik attartortup, taamaasillunilu angallammik atuisinnaasup, akisussaasunngorsinnaanera aalajangersakkap kingunerissavaa.

§ 69-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami pineqarpoq akiliisitsinissamik arsaarinninnissamillu allaffissornikkut aalajangiineq, tassunga ilanngullugu nalilinnik arsaarinninneq. Siunnersuut aqputigalugu aalajangersakkami taaneqartumi § 68, imm. 1-imi tamanut akiliisitsisarnissap arsaarinnittarnissallu eqqartuussiviit avaqqullugit akuersissutigineqarsinnaanerat eqqunneqassaaq, taamaasilluni inatsimmi malittarisassanik unioqqutitsinerit imaluunniit tassunga atasumik malittarisassat atortussanngortinneqartut tunngavigalugit akiliisitsisarnerit arsaarinninnerillu allaffissornikkut akuerineqarsinnaanerat atorneqarsinnaassammat.

Pineqartup unioqqutitsinermut pisuunini nassuerutigissagaa, piffissaliussap erseqqinnerusumik aalajangerneqartup iluani akiliisitsissummik akiliumalluni nassuerutigissagaa aammalu eqqartuussiviit avaqqullugit arsaarinninnissaq akuerissagaa piumasarineqarpoq. Akiligassiinermik arsaarinninnermilluunnit allaffissornikkut aalajangiinermut atatillugu qinnuteqartoqarneratigut akiliinissamut piffissarititap sivitsorneqarnissaanik periarfissaq aalajangersakkami atuutilersinneqarpoq.

Akiligassiisoqarnissaani suleriaaseq aaqqissuinerlu erseqqissoq nakkutilliinermi oqartussanut, aalisarnermik nakkutilliisunut angallatinullu nakkutilliisunut ilitersuutini aalajangersarneqassaaq.

Akiligassiisarneq EU-mi pisinnaatitsineq pillugu inatsimmi pisinnaatitsineq atorlugu logbogit kingusinaartumik nassiunneqarnerat pillugu suliani ullumikkut atorneqartarpoq.

Taamatuttaaq arsaarinninnissamik periarfissaq siunnersuutip kinguneraa, tassunga ilanngullugu nalilinnik arsaarinninnissamik allaffissornikkut aalajangiineq.

Unioqqutitsilluni sakkoq pineqartup pisuunerminik atsiornissaata kiisalu eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinninnermik suliamik aalajangiinissamik isumaqataanerminik nalunaaruteqarnissaata tungaanut nakkutilliinermi oqartussanit tigummineqassaaq. Piumasaqaatini taakkunani marlunni ataaseq eqqortinneqanngippat eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinnittoqarsinnaanngilaq.

Taamatuttaaq nalilinnik eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinnittoqarsinnaavoq.

Eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinninnerit eqqartuussivillu avaqqullugu akileeqqusinerit pisariinnerupput, amerlanertigullu unnerluussisussaataasut eqqartuussiviillu aqputigalugit aalajangiinerniit oqinnerusumik aalajangeeriaatsitut isigineqarsinnaalluni, taamaammallu - aamma eqqartuussiviit oqilisaaffiginissaat eqqarsaatigalugu - innuttaasup suliani oqinnerusuni suliap allaffissornikkut aalajangiiffiginissaanik toqqaasinnaanissaa tulluurtutut isigineqarpoq.

§ 70-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, suliani § 72 naapertorlugu allaffissornikkut suliarineqartuni, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi § 347, imm. 1-imi malittarisassat taamaaqataanik atorneqassapput. § 347, imm. 1-imi takuneqarsinnaavoq unnerluutigineqartup killisiorneqarnek sioqqullugu unnerluutigisamik ilisimatinneqassasoq aamma pineqartoq oqaaseqarnissamut pisussaaffeqanngitsoq. Malittarisassat taakkua isiginiarneqartarmata nalunaarusiami takuneqarsinnaassaaq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq "pisariaqartinneqarmat" ilanngunneqarpoq. Tassani eqqartuussiviit avaqqullugit akiliisitsinerit allatut pineqaatissiinertut inatsisitigut malersorneqarsinnaanermut tunngatillugu assinganik isigineqarnissaat aalajangerneqarpoq. Ingerlatalik taamaasilluni malersoqqinneqarsinnaassanngilaq, tassalu pineqaatissiineq ingerlanneqareersimappat, matumani akiliisitsinerup akilerneqarnera aqputigalugu.

§ 71-imut

Imm. 1-imut.

Arsaarinninnermi Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsit atorneqassaaq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami imm. 2-imi aalajangersarneqarpoq angallammi unioqutitsilluni aalisartumi pisanik arsaarinninnermi ilaasut pisat taakkualu nalingini angallammiittut angallatillu avataaniittut ilaasut, tassani pineqaratik pisat unioqutitsinani aalisarnermeersutut uppersarsarneqartut.

Aalajangersagaq taanna pinerluttulerinnermi inatsimmi tunngavinnik saneqqussineruvoq. Saneqqutsineq pisat ilaat unioqutitsilluni aalisarnermeersut immikkoortinnissaata ajornakusoornera tunngavigalugu isigineqassaaq.

Pisat sorliit unioqutitsilluni aalisarnermeersut paasiniarlugit nalilersuinnermi angallammut tunngatillugu pissutsit aalajangersimasut atuuttut pingaartinneqassapput. Logbogimik, usilersormermut allattuivimmik, angallammi aalisarnermi atortunik, atortut suut atornerqarsimanerannik logbogi malillugu allassimasunik il.il. nalilersuisoqarsinnaavoq. Aammattaaq pisat nalunaarutigineqartunut naapertuunnersut nalilersuinnermi pingaartinneqarsinnaapput.

Taamaammat pisat sorliit unioqutitsilluni aalisarneqarsimanersut nalilerniarnerani matumani suut uppersarsaatissaqarnersut apeqqutaassapput.

Unioqutitsilluni aalisarnermi pisanik nalinginnaasumik arsaarinninnermik kinguneqarsinnaasumi assersuutaasinnaavoq angallat sumiiffimmi matoqqatitaasumi aalisarsimasoq imaluunniit angallat pineqartoq aalisarsinnaanermut akuersissummik pigisaqanngitsaq. Aalisarnerup unitsinnissaata atuutilernerata kingorna aalisarneq imaluunniit angallatip pisassiissumminik atuisimanerata kingorna aalisarneq assersuutaasinnaapput. Tamanna aamma pisinnaavoq, angallat aalisarnermi atortut akuerisaanngitsut atorlugit aalisarpat, tassunga ilanngullugit nigartat mikivallaartut il.il.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq taanna malillugu angallatip pisaanik annertuumik uteqattaartumillu nalunaaruteqannginnerani angallammik angallatilluunniit nalinganik arsaarinnittoqarsinnaavoq.

Pisut annertunerit imatut paasineqassapput, pisut pillugit piaaraluni annertuumilluunniit mianersuaalliorluni nalunaaruteqannginneq kukkusunilluunniit nalunaaruteqarpat. Matumani pisunut assersuutaasinnaasutut ilaapput angallat pisassiissutini sinnerlugit aalisarsimasoq, sumiiffimmi matoqqatitaasumi aalisarsimasoq atortullu, nigartat mikivallaartut inerteqqutaasut atorlugit aalisarsimasoq imaluunniit aalisagaqatigiinnik inerteqqutaasunik assigisaannilluunniit aalisarsimasoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami arsaarinnittarneq pillugu nalunaarutikkut sukumiinerusunik malittarisassiornissamut Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput. Malittarisassanik taakkuninnga suliaqarnermi imm. 2 aamma 3-mi uuttuutit atorneqartut assigalugit malinnittoqassaaq. Tassa malittarisassat taakku suliarineranni tamanna pillugu Pinerluttulernerinermik inatsimmi § 166 isiginiarneqassaaq, tamanna malillugu atortut pinerluuteqartup unioqqutitsinani ingerlatsineranut annertuumik pingaaruteqartut pissutsit immikkut ittut tamassumunnga pissutissaqartitsinngippata, arsaarinnissutigineqassanngitsut. Taamaakkaluartoq minitaanerit §-imi imm. 2 aamma 3-mi erseqqissaatigineqartut imm. 4 naapertorlugu malittarisassanik aalajangersaanermi atorneqarsinnaassapput.

Imm. 5-imut

Arsaarinninnermut atatillugu pisap ajornanngippat atorneqarnissaa sapinngisamik qulakkeerneqassaaq. Taamaaliortoqarsinnaavoq pisap nalinganik arsaarinnikkut imaluunniit pisap oqartussaasunit tiguneqarnerisigut taamaalillunilu taassuma tunineratigut iluanaarutit nunatta karsianut tuttussanngortillugit.

Periuseq ajornannginnerpaaq tassaassaaq pisap nunami tunitsiviliaannissaa tassani suliarineqarumaarmat. Tunineqarnerani nalinga Nunatta Karsianut tussaaq, tunineqarnerani nalingata ilaa pisap arsaarinnissutaasup assartorneranut akiliutitut ingerlatsisumut tunniunneqassanersoq pillugu nalilersuisoqaqqissaartariaqarmat.

§ 72-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersakkami tassani pisanik arsaarinninnermut atatillugu immikkoortitsineq. Imm. 1 malillugu pisanik immikkoortitsineq assersuutigalugu pisat angallammi illuartiternerisigut pisinnaavoq.

Immikkoortitsineq aamma pisinnaavoq pisanik nalunaaqutsiinikkut imaluunniit lastip inilluunniit paarnaarneqarnerannik nalunaaqutsiinikkut. Tamanna piumasarineqartutut isigineqarpat periarfissat taakku marluutillugit ataatsikkut atorneqarsinnaapput.

Immikkoortitsinermi nalunaaqutsersuinermiluunniit akulerutsitsinissaq pinngitsoorneqarsinnaanngippat, angallat oqaaseqatigiit aappaat malillugu pisanik arsaarinnissutinik imaluunniit nalinginik arsaarinnissutigineqartunik tulaassinissaanik peqquneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq taanna malillugu pisat arsaarinnissutaasut angallat Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffianiitillugu immikkoortinneqassapput.

Aalajangersagaq pisat arsaarinnissutaasut angallammiiGINNARneranni atorneqassaaq.

§ 73-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami nakkutilliinermi oqartussat angallammik unioqqutitsilluni tigummigallagassamik eqqartuussivimmilu suliassanngortitsinissaq siunertaralugu angallatip umiarsualivimmut tulakkiartoqquneqarnissaanik pisinnaatinneqarput. Taamatut tigummigallagaqarnermi sulinermut atatillugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 37-mi aalajangersakkat atuutissapput.

Malugineqarpoq tigummigallagaaneq imarsiornermi inatsisitigut taaguutaasoq, inuup tigummigallarneqarneranut paarlaanneqassanngitsoq (paarnaarussatut paarisaaneq).

Tigummigallagaaneq kalaallit aalisarnermut oqartussaaffigisaata avataani iluanilu pisinnaavoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersakkami angallatinik eqqartuussisarneq pillugu (hot pursuit (pisoqarsimatillugu marlersuineq)) FN-imi imarpiit pillugit isumaqatigiissummi 1982-imeersumi artikili 111 malinneqarpoq. November 2003-imi Inatsisartut aalajangerneqarpoq FN-ip imarmi pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaa atortussanngortinneqassasoq, tak. 5. decembari 2003-mi inatsisartut aalajangiussaat.

“hot pursuit”-imik aallartitsinissami pingaaruteqartoq tassaavoq, unioqqutitsinerup Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffiani pisimanissaa angallatillu malersorneqartup suli Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffianiinnissaa. Tassani malersuineq unitsinneqarani ingerlanneqassaaq.

§ 74-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq manna malillugu imm. 1-imi aningaasat piumaneqarlutik taaneqartut akilersinniarnissaasa qulakkeernissaat imaluunniit tamakku akilernissaannut qularnaveeqqusiisoqarnissaa tikillugu angallammik unitsitsineq pisinnaavoq. Taamatut angallammik unitsitsineq § 71 malillugu pineqaatissiinerit ingerlannissaat tikillugu ingerlaannarsinnaavoq. Aalajangersakkamut ilaapput kalaallit aamma nunat allamiut angallataat.

Aalajangersagaq malillugu imm. 1-imi piumasaqaatit suliami aalajangiinerup kingorna qaammatit marluk iluanni naammassineqarsimangippata angallammi taassumalu atortuini naammassiniaasoqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut.

Aalajangersagaq taanna malillugu imm. 1-imi malittarisassaq atorineqarsinnaanngilaq, matumani angallammut oqartussaasoq akuerisaanani angallammik piginnittuulersimappat. Matumani eqqarsaataasoq tassaavoq arsaarinninneq piginnittumut annertuumik akulerunnerussanngimmat, matumani inuk alla akuerineqarani angallammik piginnittuulersimappat.

Imm. 3-mut

Akuliuffigineqartup piumasarippagu politiit engerlutik kingusinnerpaamillu nal. akunnerit 72-t ingerlaneranni suliassamik eqqartuussivimmut saqqummiussissapput, eqqartuussiviullu aalajangerumaarpaa akuliunneq akuerineqarsinnaanersoq. Aalajangersagaq taanna malillugu tigummigallagaqarnermut naammagittaalliortoqarpat eqqartuussisoqarnermi sulineq pillugu Kalaallit Nunaannut inatsimmi kapitali 37 atorineqassaaq. Naligitinneqartoq suliami matumani pineqartoq eqqarsaatigalugu tamakku siullertut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmut suliassanngortinneqassapput.

Eqqarsaataavoq aalajangersagaq inatsimmik unioqqutitsinermit atatillugu akileeqqusineq akuerineqanngippat atorineqassasoq.

§ 75-imut

Imm. 1-imut.

Aalisarnermut tunngatillugu suliat nalinginnaasumik ajornakusoortutut isigisariaqarput, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivittulli inatsisitigut paasisimasaqarnissaq annertuumik piumasaqaataassalluni.

Imm. 2-mut.

Pillaammik akiliutit aalajangersagaq taanna malillugu Nunatta Karsianut akilerneqartassapput. Aalajangersagaq pinerluttulerinermit inatsimmi § 127, imm. 4-mik tunngaveqarpoq.

Kapitali 16

Atortuulersitsineq ikaarsaariarnermilu aalajangersakkat

Inatsit aalajangersakkanik arlalinnik imaqarpoq, tamakkulu peqqusinernik inerteqqutinilluunniit imaqarput, taakkunanilu ingerlatallit tamakkununnga naleqqussassasut piumasarineqarpoq. Assersuutigalugu tamanna aalisarnermi APPN-imi malittarisassaqartitsinermit ilaasunut qummut killissanut tunngatillugu atuutsinneqarpoq,

soorluttaarlu tamanna umiatsiaaqqanut nalunaarsuisarnissamut piumasaaqammut ulloq manna tikillugu ilaasimannngitsunut atuuttoq.

Ingerlatalit aalajangersakkat nutaat malillugit malinninnissaminnut isersinnaanissaat periarfissaqarnissaallu qulakkeerniarlugit inatsimmi ikaarsaariarnissamut aqqissuussineq ilanngunneqarpoq.

§ 76-imut

Imm. 1-imut.

Inatsit 1. januar 2025-imi atulissaaq. Peqatigitillugu nalunaarutit arlallit atuutilissapput, tamakkuninngalu atuutilersitsinissamut inatsisip piginnaatitsineratigut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Imm. 2-mut.

Inatsit massakkut atuuttoq 1996-imeersuuvoq, tamatumali kingorna inatsimmi arlalinnik allanngortitsisoqartarsimavoq. Inatsit 1996-imeersoq allannguutillu tamarmik inatsisip nutaap atuutilerneratigut atorunnaassapput.

Imm. 3-mut

Malittarisassat kiisalu Naalakkersuisut aalajangiineri inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq naapertorlugu atortussanngortinneqartut malittarisassanik allanik taarserneqarnissaat atorunnaarsinneqarnissaalluunniit tikillugu atuutiinnassapput.

Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq naapertorlugu malittarisassat suli atuuttut tamakku inatsit taanna inatsisilluunniit allat tunngavigalugit malittarisassatigut aalajangersaaffigineqartut malillugit taarserneqarnissaat atorunnaarsinneqarnissaalluunniit tikillugu atuutiinnassapput.

§ 77-imut

Imm. 1-imut.

Kalaallit Nunaata eqqaani aalisarnermi tamakkiisumik piginnittuusup kalaaliunissaa pillugu piumasaaq aalajangersagaq taanna malillugu inatsisip atuutilerneraniit kingusinnerpaamik ukiut tallimat qaangiunnerini naammassineqarsimassaaq.

Imm. 2-mut.

§ 32 naapertorlugu aalisagaqatigiinnut PNNP-imi malittarisassiornermut ilaasunut tunngatillugu pisassiisutit qummut killiliiffigineqarput. Raajarniarnermi pisassiisutininik qummut killiliiffigineqareersumi massakkut avataasiorluni ingerlatalinnut killeqartitsisoqassaaq. Tassungalu ilaavoq pisassiisutininik pigisanik ingerlatalip pigisaanik naatsorsuinermi pisassiisutininik pigisat pineqartup umiarsuaatileqatigiiffinni assigiinngitsuni

piginneqataassutit aqutugalugit pigisaasa ilaasarnissaat. § 32-mut nassuiaatigineqartut tamakkerlugit takukkit.

Ingerlatalik aalajangersakkat nutaat kingunerisaannik pisassiisutit tamarmiusut ilaannik taakkuninnga ikinnerusunik pissarsisimappat tamanna piffissaq sivisuup ingerlanerani aningaasaqarnikkut isertitaqarnissakkullu ajornerusumik kinguneqariaannaavoq.

Ilumut allannguneq arsaarinninnerup tungaatigut arlaatigut kinguneqassanersoq pisussat arlallit apequtaasussaassapput, soorlu akulerunneq suliaticigut immikkut tunngavilersugaanersoq aammalu ingerlatalip inuussutissarsiumminik ingerlatsiniarluni ingerlatalimmut piunasaqaatit ingerlanneqartut piffissarlu ingerlatalip pisut nutaat malillugit sulilernissaanut allannguinerit eqqarsaatigalugit.

Naalackersuisut isumaqarput pisuussutit pinngortitameersut ima isikkoqartut tamakku naassaangitsumik namminersortunut tunniunneqarsinnaangitsut. Pisinnaatitaaffiup ataatsimut pisuussutitut innuttaasumut nalunaarutigineqartup atorunnaarsinnissaa qaqumulluunniit periarfissaassaaq. Naalackersuisut isumaqarput ataatsimut pisuussutitut piginnittuunerup allatut agguanneqarsinnaanera suliaticigut illersorneqarsinnaasoq, tassungalu atatillugu ilumut siunissamut aqutsinissamik pilersaarummut ilaalernissamut sunniuteqassanersoq.

Naalackersuisuttaaq isumarput innuttaasoq pisuussummut piginnittuunissamut pisinnaatitaaffimmik tigusaqarsimasoq, pisuussummillu taamaattumik atuinissaminut piareersarsimasoq - immaqalu pisinnaatitaaffimmut tassunga akiliuteqarsimasoq - piunasaqarsinnaassasoq, tassalu naatsorsuutigisassanut pineqartup pisuussummut isersinnaanerminut pigisaanut isiginninniartoqassasoq.

Naalackersuisut piunasaqaammut tassunga naammassinnippata, tassalu allannguinerit piffikkaartumik pisimappata aamma/imaluunniit naleqquttumik kalerriuteqarneq aqutugalugu pisimappata, piunasaqaatini allannguinerit pisinnaassapput, aamma pisassiissutitut pigisat annertussusaannut tunngatillugu.

Tassunga atatillugu maligeqquneqarpoq avataasiorluni aalisarnermi APPN-ip 1991-imi eqqunneranut atatillugu pingaartinneqalereersimammat pisinnaatitaaffiit ingerlatalimmut pineqartumut nuunneqartut qaqugumulluunniit tunniunneqarsinnaassasut, kisiannili naleqquttumik kalerriinikkut utertinneqarsinnaassasut, taamanilu tamanna ukiunik tallimanik sivisussuseqartussatut isigineqarsimavoq.

Aalajangersagaq aamma inatsimmi “qanigisat” ilaatilernerinut atatillugu atorineqassaaq. Ilaqutariit killilersuinerit aqqissuutissapput, tamannalu aalajangersakkami piffissap taaneqartup iluani pissalluni.

Imm. 3-mut

§ 10, imm. 3-imi allassimasoq inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi atorneqartut umiatsiaaqqat 6 meterinik tassanngaluunniit takinerusut nakkutilliisut nammineq nalunaarsuiffianni nalunaarsugaalerneq inatsisip atuutilerneraniit kingusinnerpaamik ukiup ataatsip qaangiutinnginnerani naammassineqarsimassaaq.